Çağdaş Öğretiler (New Age) Dizisi:12

carlos castaneda

sessizliğin erki

SÖZ YAYIN

Türkçesi: Kaan Peridar

'Varlık Denizi'nde bir gemiydi...

Geçen hafta Castaneda'nın öldüğü açıklandı. Kızılderili büyücü don Juan'ın öğretilerini kitaplarıyla milyonlarca okura aktaran gizemci-yazar-antropolog Carlos Castaneda ülkemizde de ilgi görüyordu.

Bir antropolog olarak bilim dünyasına giren Castaneda daha sonra kitaplarının getirdiği ünle New Age (Yeni Çağ) düşüncesinin önde gelen adlarından oldu.
—*YENİ YÜZYIL*, 28 Haziran 1998

Kişinin kendini tanıması amacıyla çıktığı Tinsel-Tensel Yolculuk'ta, onun yolunu aydınlatıcı öğretileri, bir gizemci-pedagog olarak derinlemesine inceledim. Zen, Geştalt Yaklaşımı ve Tao ile, bu öğretilerin bir özümsemesi olduğuna inandığım don Juan'ın, Carlos Castaneda aracılığıyla son otuz yılda insanlığa ulaştırdığı öğretileri, bir yayımcı olarak Türk okuruna sunmaktan büyük kıvanç duymaktayım.
—Nevzat Erkmen

Castaneda'nın, şu ana dek en şaşırtıcı kitabı *SESSİZLİĞİN ERKİ*, insan ruhunun derinliklerini aydınlatan bir şimşek gibi. Don Juan'ın hayret verici anlatılarıyla, büyücülüğün ve büyünün gerçek anlamları nihayet açıklanıyor. Castaneda, benzersiz dehasıyla, tüm bilgeliklerin, güçlerin ve erklerin bizim kendi içimizde olduğunu gösteriyor.

SÖZ YAYIN

ISBN 975 - 7190 - 17 - 9
9 789757 190172

ÇAĞDAŞ ÖĞRETİLER (NEW AGE) DİZİSİ: 12

Özgün Adı:
THE POWER OF SILENCE
Further Lessons of don Juan

SÖZ YAYIN

P. K. 7 Levent
80622 İstanbul
•
Büro Telefonları: (0212) 293 10 40 & (0212) 244 02 26
Büro Faksı: (0212) 245 41 02
e-mail nerkmen@turk.net

ISBN 975 - 7190 - 17 - 9

Editör:
Senay Soydemir

Kapak resmi:
Mario Toral

Kapak tasarımı:
Figen Çapan & Ali Erkmen

Baskı ve Cilt:
Mart Matbaacılık Sanatları Tic. ve San. Ltd. Şti.
İstanbul (0212) 212 03 39-40
Tel: (0212) 212 03 39 (Pbx)

Carlos Castaneda

•

Sessizliğin Erki

Don Juan'ın Diğer Öğretileri

Çeviri:
Kaan Peridar

İçindekiler

Önsöz

Kitaplarım, Meksikalı Kızılderili bir büyücü olan don Juan Matus'un, büyücülerin dünyasını anlamama yardımcı olmak için kullandığı, gerçek öğreti yöntemlerini içerir. Bu bakımdan kitaplarım, zaman geçtikçe daha da açıklık kazanan sürekli bir gelişimin anlatımıdır.

Günlük hayata akıllıca ayak uydurmayı öğrenmek, yılların eğitimini gerektirir. Eğitim sistemimiz—ister açık uslamlamada, ister resmi konularda olsun epey ağırdır, çünkü vermeye çalıştığımız bilgiler çok karmaşıktır. Aynı şeyi, büyücülerin dünyası için de söyleyebiliriz: onların eğitimi sözlü öğretilere ve bilinçliliğin idare edilmesine dayanır, bizimkinden farklı da olsa, onun kadar yorucudur, çünkü, onların bilgisi de en az bizimki kadar hatta *daha* da karmaşıktır.

Sunuş

Don Juan, çeşitli zamanlarda bilgisini benim için adlandırmaya çalıştı. *Nagual*cılığın en uygun ad olabileceğini, fakat bu terimin fazlasıyla anlaşılmaz olduğunu düşündü. Ona sadece "bilgi" demek yetersiz, "sihirbazlık" demek ise küçültücüydü. "*Niyet*te ustalaşma" çok soyut, "mutlak özgürlük arayışı" ise çok uzun ve mecaziydi. En sonunda, daha uygun bir ad bulamadığı için, kesin olmamasına rağmen, buna "büyücülük" dedi.

Yıllarca bana değişik büyücülük tanımlamaları yaptı, ama tanımlamaların her zaman, bilginin artmasıyla birlikte değiştiğini söylemeyi de ihmal etmedi. Çömezliğimin sonlarına doğru, daha açık bir tanımlamanın ayırdına varacak durumda olduğumu düşünüyordum, böylece ona bir kez daha sordum.

"Sıradan insanlar," dedi don Juan, "büyücülüğü saçma ya da ulaşamayacakları tuhaf bi gizem olarak görür. Haklıdırlar da—söyledikleri kesin bi gerçek olduğu için değil, sıradan insan büyücülükle uğraşacak erkeye sahip olmadığı için."

Sözlerini sürdürmeden önce kısa bir ara verdi. "İnsanoğlu sınırlı bi erkeyle doğar," diye devam etti, "doğum anından itibaren düzenli olarak yayılan bu erke belli bi zamanın duyum boyutunca en avantajlı biçimde kullanılabilir."

"Zamanın duyum boyutuyla neyi kastediyorsun?" diye sordum.

"Zamanın duyum boyutu, algılanan erke alanları destesi bütünüdür," diye yanıtladı. "İnsan algısının çağlardan beri değiştiğine inanıyorum. Şimdiki zaman, içinde bulunduğumuz halin niteliğini belirler; sayılamayacak kadar çok olmasına rağmen hangi erke destesinin kullanılacağına zaman karar verir. Ve zamanın duyum boyutunun—yani, seçilmiş bikaç erke alanının—işlenmesi, var olan tüm erkemizi silip götürür ve bizde öbür erke alanlarımızı kullanabilecek takat bırakmaz."

Kaşlarının anlamlı bir hareketiyle, bütün bunları iyice düşünmemi istedi.

"Sıradan insanın büyücülükle uğraşacak erkeye sahip olmadığını söylediğimde bunu kastediyordum," diye sürdürdü. "Eğer sadece elindeki erkeyi kullanırsa, büyücülerin algıladığı âlemleri algılayamaz. Onları algılayabilmek için, büyücüler, normalde kullanılmayan bi erke alanı öbeği kullanırlar. Doğaldır ki, sıradan insan, bu âlemleri algılayacak ve büyücülerin algısını anlayacaksa, onların kullandığı öbeğin aynısını kullanmak zorundadır. İşte bu da olanaksızdır, çünkü olanca erkesi zaten yayılıp gitmiştir."

Açıklamasını belirginleştirmek amacıyla, en isabetli sözü bulmak istermişçesine duraladı.

"Bi de şöyle düşün," diye sürdürdü. "Zaman ilerledikçe büyücülüğü öğreniyor değilsin; aslında sen erke biriktirmeyi öğreniyorsun. Ve bu erke, şu anda senin için ulaşılamaz olan erke alanlarına işleyebilmeni sağlayacak. Büyücülük işte budur: bildiğimiz sıradan dünyanın algılanmasında kullanılmayan erke alanlarını kullanma yetisi. Büyücülük bi bilinçlilik

durumudur. Büyücülük sıradan algının farkında olmadığı şeyleri algılama yetisidir.

"Sana yaşattığım deneyimlerin hepsi," diye sürdürdü don Juan, "gösterdiğim her bi şey, sadece gözümüzle görebildiğimizden daha fazla şeyin var olduğu göstermek içindi. Kimsenin bize büyücülük öğretmesine gereksinimimiz yok, çünkü, aslında öğrenecek bi şey yok. Bize gereken, burnumuzun dibinde ölçüsüz erkin var olduğuna bizi ikna edecek bi öğretmendir. Ne tuhaf bi çelişki! Bilgi yolundaki her savaşçı zaman zaman büyücülüğü öğrendiğini düşünür, ama yaptığı şey sadece kendi varlığındaki gizli erke ve ona ulaşabileceğine inandırılmaya razı olmasıdır."

"Senin yaptığın da bu mu don Juan? Beni inandırmak mı?"

"Kesinlikle. Seni, o erkeye ulaşabileceğine inandırmaya çalışıyorum. Ben de aynı yollardan geçtim. Ve ben ikna edilme konusunda senden de katıydım."

"Ona ulaştığımızda, onunla ne yaparız don Juan?"

"Hiçbi şey. Ona ulaştığımızda, o kendiliğinden kullanılabilir ama ulaşılamaz olan erke alanlarından yararlanır. Ve işte bu, dediğim gibi, büyücülüktür. İşte o zaman başka bi şey *görmeye*—yani, algılamaya—başlarız; hayalimizde değil, gerçek ve somut olarak. Ve artık sözcükleri kullanmak zorunda kalmaksızın bilmeye başlarız. Ve bu artan algılamayla, ve sessiz bilgiyle ne yapacağımız ise, kendi mizacımıza bağlıdır."

Başka bir seferinde de, başka bir açıklama yapmıştı. İlgisiz bir konuyu tartışıyorduk ki aniden konuyu değiştirdi ve bana bir fıkra anlatmaya başladı. Gülerek kibarca omuzlarımın arasını, sırtımı okşadı. Sanki utanıyordu da, bana dokunmak için cesaret toplaması gerekiyordu. Ben sinirlenince, kıkırdamaya başladı.

"Çok ürkeksin," diye takıldı, sırtıma daha sertçe vurdu.

Kulaklarım uğuldadı. Bir an için nefesim kesildi. Adeta ciğerlerim ağzıma gelmişti. Soluk almak gittikçe daha çok rahatsızlık veriyordu. Birkaç kez aksırıp tıksırdıktan sonra ciğerlerim açıldı ve kendimi derin, düzgün soluk alırken buldum. O kadar harika hissediyordum ki, bu beklenmedik ama sert darbe

için ona kızamadım bile.

Ardından, epey ilginç bir açıklamaya girişti, büyücülüğün değişik ve daha açık bir tanımına.

Olağanüstü bir bilinçlilik durumuna girmiştim! Öylesine bir us berraklığım vardı ki don Juan'ın söylediği her şeyi anlayabiliyordum. Evrende, büyücülerin *niyet* dediği, ölçülemeyecek ve anlatılamayacak bir güç bulunduğunu ve evrende var olan her şeyin bir bağlantı hattıyla *niyet*e bağlı olduğunu söyledi. Onun, büyücüler ya da savaşçılar diye adlandırdığı insanlar, bu bağlantı hattının tartışılmasıyla, anlaşılmasıyla ve kullanımıyla ilgilenirlermiş. Özellikle yaptıkları şey, günlük hayatlarının sıradan kaygılarınca duyarsızlaştırılan bu hattı temizlemekle uğraşmakmış ki büyücülüğe, bu bağlamda, insanın *niyet* ile olan bağlantısının temiz tutulması da denebilirmiş. Don Juan, bu 'temizleme işlemini' anlamanın ya da öğrenip uygulamanın son kerte zor olduğunu söyledi. Böylece, büyücüler yönergelerini iki gruba ayırmışlar. Biri, günlük yaşam bilinçliliği durumuna ilişkin yönergeler ki; bunlar da temizlik işlemi örtülü bir biçimde sunulurmuş. Diğeri, benim şimdi deneyimlemekte olduğum, büyücülerin bilgiyi, konuşulan dilin müdahalesi olmaksızın, dolaysız olarak *niyet*ten aldıkları ileri bilinçlilik durumunun yönergeleriymiş.

Don Juan, büyücülerin ileri bilinçliliği zorlu mücadelelerle geçen binlerce yıl boyunca kullanarak, *niyet* ile ilgili belirgin içgörüler edindiklerini, bu dolaysız bilgileri, kuşaktan kuşağa günümüze taşıdıklarını açıkladı. Büyücülüğün görevinin, bu anlaşılmazmış gibi görünen bilgiyi alıp, günlük hayatın bilinçlilik standartlarında anlaşılır kılmak olduğunu söyledi.

Sonra, kılavuzun, büyücünün hayatındaki yerini açıkladı. Kılavuza 'nagual' denildiğini, onun olağanüstü erkeye sahip bir kadın ya da erkek, ağırbaşlı, sabırlı ve kararlı bir öğretmen olduğunu, görücülerin onu birbirine bitiştirilmiş dört saydam toptan oluşmuş dört bölümlü saydam bir küre halinde gördüklerini söyledi. Olağanüstü erkelerinden dolayı, naguallar aracıydılar. Erkeleri onlara barışı, uyumu, neşeyi ve bilgiyi dolaysızca, kaynağından, yani *niyet*ten almalarına, arkadaşlarına aktarmalarına olanak sağlıyordu. Naguallar, büyücülerin 'asgari

şans' adını verdikleri şeyi, kişinin *niyet* ile bağlantısının farkındalığını sağlamakla yükümlüydü.

Ona, bana anlattığı her şeyi aklımın aldığını, sadece neden iki grup öğretiye gereksinim duyulduğunu anlayamadığımı söyledim. Anlaşılmasının çok zor olduğunu belirttiği kendi dünyası hakkındaki her şeyi kavrayabiliyordum.

"Bugün edindiğin içgörüyü anımsayabilmen için bi ömre ihtiyacın olacak," dedi don Juan, "çünkü bunların çoğu sessiz bilgidir. Kısa süre sonra unutulur. Bu, bilinçliliğin erişilmez sırlarından biridir."

Sonra, sol yanıma, göğüs kafesimin kenarına vurarak, bilinç düzeyimi değiştirdi.

Bir anda zihnimin olağanüstü netliğini yitirdim ve ona sahip olup olmadığımı bile anımsayamaz hale geldim...

Büyücülüğün ilk bölümlerini yazmam için beni bizzat don Juan görevlendirdi. Bir keresinde, çömezliğimin ilk zamanlarında durup dururken bir kitap yazarak tuttuğum notları değerlendirmemi önermişti. Yığınla not toplamıştım ve onlarla ne yapacağımı hiç düşünmemiştim.

Ona önerisinin saçma olduğunu, çünkü bir yazar olmadığımı belirttim.

"Tabii ki yazar değilsin," dedi, "bu yüzden büyücülüğü kullanman gerekecek; önce, deneyimlerini yeniden yaşıyormuş gibi imgelemelisin. Sonra da metni *rüyada görmelisin.* Senin için yazmak edebi bi alıştırmadan çok, büyücülük için bi alıştırma olmalı."

Büyücülüğün temel ilkelerini, bu anlayışla, don Juan'ın bana anlattığı gibi, onun öğretisi bağlamında yazdım.

Geçmiş zamanların büyücüleri tarafından geliştirilen öğretim düzeninde iki grup yönerge vardı. 'Sağ yan öğretileri' denen bölüm normal bilinçlilikte uygulanırdı. Diğerine 'sol yan öğretileri' denilirdi ve sadece yüksek bilinçlilik durumunda uygulanırdı.

Bu iki grup öğreti, öğretmenlerin çömezlerini üç uzmanlık alanında eğitmesine izin verirdi: *Farkındalık*ta ustalık, *iz sürme* sanatı ve *niyet*te ustalık.

Bu üç uzmanlık alanı, büyücülerin bilgi arayışında karşılarına çıkan üç bilmeceydi.

*Farkındalık*ta ustalık, aklın bilmecesiydi: büyücülerin algı ve farkındalığın gizeminin ve enginliğinin ayırdına vardıklarında yaşadıkları şaşkınlık.

İz sürme sanatı, yüreğin bilmecesiydi: büyücülerin iki şeyin bilincine vardıklarında yaşadıkları hayret; ilki, bizim algı ve bilincimizin özelliğinden dolayı dünyanın durağan ve gerçek görünmesi; ikincisi, değişik algılama özelliklerini kullanmaya başlarsak dünyada durağan ve gerçek görünen şeylerin değişmesi.

*Niyet*te ustalık ise tinin bilmecesiydi, ya da soyutun çelişkisi—büyücülerin insani durumumuz ötesinde yansıttıkları düşünce ve davranışlar.

Don Juan'ın *iz sürme* sanatı ya da *niyet*te ustalık hakkındaki yönergeleri onun öğretisinin temel taşı sayılan ve aşağıdaki temel ilkelerden oluşan farkındalıkta ustalaşmayla ilgili yönergesine dayanıyordu:

1. Evren, ışık ipliklerine benzeyen sonsuz bir erke alanları yığınıdır.

2. Kartal'ın yayılımları denilen bu erke alanları mecazi olarak Kartal denilen, düşünülemez boyutta bir kaynaktan yayılırlar.

3. İnsanlar da bu ipliğe benzer, hesaplanamaz sayıda erke alanlarından oluşur. Kartal'ın bu yayılımları, örtüşmüş bir yığın görünümündeki bu ışık topu, kolları yandan sarkan, insan bedeni büyüklüğünde koca bir saydam yumurta gibi görünür.

4. Bu parlak topun içindeki erke alanlarından ufak bir grup, yumurtanın yüzeyinde yer alan bir yoğun parlaklık noktasıyla aydınlanır.

5. Algı, o ufak grup içindeki erke alanları, parlaklık noktasını bir anda çevreleyip, topun dışındaki özdeş erke alanlarını aydınlatmak için ışıklarını ulaştırdıklarında, ortaya çıkar. Algılanabilir tek erke alanı parlaklık noktası tarafından aydınlanmış olduğundan, o noktaya 'algının toplandığı nokta', ya da kısaca 'birleşim noktası' denir.

6. Birleşim noktası, olağan yerinden saydam topun yüzeyi

üzerinde, yüzeydeki başka bir konuma ya da içeriye doğru hareket ettirilebilir. Birleşim noktasının parlaklığı temas ettiği herhangi bir erke alanını aydınlatabildiğinden, yeni bir konuma geçtiğinde, derhal yeni erke alanlarını aydınlatır, onları algılanabilir kılar. Bu algılama, *görme* olarak bilinir.

7. Birleşim noktası yer değiştirdiğinde, tamamıyla farklı bir dünyanın algılanması mümkün olur—var olan dünyamız kadar nesnel ve gerçek olan bir dünya. Büyücüler, bu öteki dünyaya erke, erk, genel ve özel sorunlara çözümler bulmak için ya da imgelenemez olanla yüzleşmek için giderler.

8. *Niyet*, algılamamıza neden olan yaygın kuvvettir. Farkındalığımızın nedeni algılamamız değildir, asıl *niyet*in baskısı ve işgali sonucu algılarız.

9. Büyücünün amacı, algının insanın erişebileceği tüm olasılıklarını deneyimleyerek mutlak farkındalık durumuna ulaşmaktır. Hatta bu farkındalık durumu ölümün alternatif bir biçimi anlamına bile gelir.

Farkındalıkta ustalık öğretilerine bilginin uygulamalı bir düzeyi de dahil edilmişti. Bu uygulamalı düzeyde don Juan bana birleşim noktasını hareket ettirmek için gerekli olan işlemleri öğretti. Bunu başarmak için eski zamanların büyücü görücüleri tarafından tasarlanmış iki büyük sistem vardı: *rüya görmek*; rüyaların denetimi ve kullanımı ile *iz sürme*; davranışın denetimi.

Birleşim noktasını hareket ettirmek, her büyücünün öğrenmesi gereken hayati bir manevraydı. Bazıları—naguallar—bunu başkalarına uygulamayı da öğrendiler. Birleşim noktasına doğrudan attıkları sert bir tokatla birleşim noktasını yerinden oynatabiliyorlardı. Bu vuruş—bedene hiç dokunmamasına rağmen omuz başına atılan bir şaplak biçiminde deneyimlenirdi ve yüksek farkındalık durumuyla sonuçlanırdı.

Don Juan, geleneğine uygun olarak, öğretisinin en zor, en dramatik bölümünü sadece bu ileri farkındalık durumlarında gerçekleştirdi: sol yan yönergelerini. Bu durumun olağanüstü niteliğinden dolayı, don Juan, benden bunları, büyücülerin öğreti düzenindeki her şeyi bitirene dek kimseyle tartışmamamı

istedi. Bu istek benim kabul edemeyeceğim kadar zor değildi. O eşsiz farkındalık durumlarında yönergeleri anlayabilme yeteneğim, inanılmaz derecede artıyordu, ama aynı zamanda onları anlatamayacak hatta anımsayamayacak kadar da güçsüzleşiyordu. O durumlarda, ustaca, kendimden emin kararlar verebiliyordum, ama bir kez normal bilince dönünce hiçbir şey anımsamıyordum.

Artırılmış farkındalığımdakileri normal belleğime aktarabilmek yıllarımı aldı. Mantığımın ve sağduyumun, ileri farkındalığın akıl almaz gerçeği ve doğrudan bilgisiyle çatışması bu anı geciktiriyordu. Kavrayışımdaki bu düzensizlik üzerinde düşünmeyerek bu meseleden yıllarca uzak durmama yol açtı.

Büyücülük çömezliğimle ilgili şimdiye dek yazdığım ne varsa, don Juan'ın bana farkındalıkta ustalığı öğretişinin aktarımıdır. *İz sürme* sanatını ya da *niyet*te ustalaşmayı henüz anlatmadım.

Don Juan, *iz sürme* sanatının ve *niyet*te ustalaşmanın ilkelerini ve uygulamalarını bana iki dostunun yardımıyla öğretti: Vicente Medrano adlı bir büyücü ve Silvio Manuel adlı bir diğeri. Ama, onlardan öğrendiğim her şey, don Juan'ın ileri farkındalığın incelikleri dediği şeyin içinde bulanıklığını koruyor. Şu ana dek, benim için *iz sürme* sanatı ve *niyet*te ustalık hakkında değil yazmak, tutarlı düşünmek bile olanaksızdı. Hatam, onları normal belleğin ve anıların konusu olarak değerlendirmemdeydi. Öyleler, aynı zamanda da değiller. Bu çelişkiyi çözebilmek için doğrudan konuları araştırmak yerine—ki fiili olarak olanaksız bir şey bu—onlarla dolaylı olarak, don Juan'ın yönergelerinin son başlığı doğrultusunda ilgilendim: geçmiş zaman büyücülerinin öyküleri.

Bu öyküleri öğretilerinin soyut özü olarak adlandırdığı şeyi açıklamak için anlatırdı. Onun tüm kapsamlı açıklamalarına rağmen, bunları bana bir şeyler açıklamaktan çok zihnimi açmak niyetiyle anlattığını şimdi şimdi anlıyorum, o zamanlar soyut özlerin mahiyetini kavramayı beceremiyordum. Don Juan'ın anlatışı, soyut öz tanımını yıllarca akademik tezlere benzetmeme neden oldu; bu şartlarda tüm yapabildiğim yaptığı açıklamaları olduğu gibi kabullenmekti. Bu öyküler, kendi adı-

ma anlayabilmem için gerekli değerlendirmeleri yapmaksızın sessizce kabullendiğim bölümler oldular.

Don Juan, her biri altı soyut özden oluşan, karmaşıklık düzeyi giderek artan üç grup gösterdi. Burada, aşağıda saydıklarımdan oluşan birinci grupla ilgilendim: Tinin belirmesi, tinin vuruşu, tinin hilesi, tinin yıkılışı, *niyet*in gerektirdikleri ve *niyet*i kullanma.

1

Tinin Belirmesi

İLK SOYUT ÖZ

Don Juan fırsat buldukça, bana soyunun büyücüleriyle, özellikle kendi öğretmeni nagual Julian'la ilgili kısa öyküler anlatırdı. Bunlar gerçekte öykü değil, daha çok bu büyücülerin davranışlarının ve kişilik özelliklerinin tanımlamalarıydı. Bu anlatıların her biri, çömezliğim sırasında, belirli konuları aydınlatmak için tasarlanmıştı.

Aynı öyküleri don Juan'ın büyücü topluluğunun diğer

on beş üyesinden de dinlemiştim ama, anlatılan öykülerin hiçbiri bahsedilen kişiler hakkında net bir fikir vermiyordu. Don Juan'ı o büyücüler hakkında daha detaylı bilgi vermeye razı etmem mümkün olmadığı için, hiçbir zaman onlarla ilgili derinlemesine bilgi edinemiyeceğim düşüncesini kabullenmiştim.

Don Juan, bir öğleden sonra, güney Meksika dağlarında farkındalıkta ustalaşmanın incelikli yönleri hakkındaki açıklamalarını sürdürürken beni tümden afallatan bir laf etti.

"Sanırım, geçmişimizdeki büyücüler hakkında konuşmanın zamanı geldi," dedi.

Sistemli bir bakışla, geçmişten, hem gündelik işler dünyasını, hem de büyücülerin dünyasını ilgilendiren sonuçlar çıkarmaya başlamam gerekiyormuş.

"Büyücüler geçmişleriyle hayati bi biçimde ilgilenirler," dedi, "ama kastettiğim kişisel geçmişleri değil. Büyücüler için geçmiş, diğer büyücülerin mazide yapmış olduklarıdır. Bizim de şimdi yapacağımız, geçmişi incelemek olacak.

"Sıradan insan da inceler geçmişini. Ama incelediği genellikle kendi geçmişidir. Bunu da kişisel nedenlerden dolayı yapar. Büyücüler bunun tam tersini yaparlar; onlar geçmişlerine bi ilgi noktası saptamak için bakarlar."

"Ama bu herkesin yaptığı bir şey değil midir? Geçmişe referans noktası bulabilmek için bakmak?" diye sordum.

"Hayır!" dedi gönüldeş bir edayla. "Sıradan insan kendini geçmişle, kişisel geçmişiyle ya da döneminin geçmiş bilgisiyle, süregiden ve gelecekteki davranışlarına kılıf uydurmak, bi örnek seçmek için, karşılaştırır. Gerçekte yalnızca büyücüler geçmişlerine bi ilgi noktası aramak için bakar."

"Bir büyücü için ilgi noktasının ne olduğunu söylersen belki de daha iyi anlarım don Juan," dedim.

"Büyücüler için bi ilgi noktası saptamak *niyeti* inceleme şansı elde etme anlamına gelir," diye yanıtladı, "ki bu tam da yönergelerin son başlığının amacıdır. *Niyeti* hiçbi şey aynı gücü anlamak için savaşan büyücülere ait hikâyeleri incelemekten daha iyi gösteremez büyücülere."

Kendi neslindeki büyücülerin geçmişlerini incelerken bilgilerinin temel kuramsal düzeninin farkına vardıklarını açıkla-

dı don Juan.

"Büyücülükte yirmi bir soyut öz vardır," diye sürdürdü, "ve zamanımızın tini anlamak için savaş veren naguallar hakkında, bu soyut özlere dayanan sürüyle büyücülük öyküsü vardır. Şimdi, sana soyut özü ve büyücülük öykülerini anlatmanın zamanı geldi."

Don Juan öyküleri anlatmaya başlasın diye bekledim, ama o konuyu değiştirdi ve farkındalık üzerine konuşmayı sürdürdü.

"Dur bir dakika," diye karşı çıktım. "Büyücülük öykülerine ne oldu? Onları anlatmayacak mıydın?"

"Tabii ki anlatacağım," dedi, "ama bu öyküler masal gibi anlatılacak türden şeyler değiller. Onları kendi kendine düşünmeli, sonra yeniden düşünmeli—tabiri caizse, yeniden canlandırmalısın."

Uzun bir sessizlik oldu. Çekiniyor, öyküleri anlatması için ısrar edersem, daha sonra pişman olacağım durumlara düşmekten korkuyordum. Ama merakım iyi niyetimden güçlüydü.

"Hadi, artık şu öykülere başlayalım," diye mızmızlandım.

Asıl niyetimi kolayca yakalayan don Juan pis pis sırıttı. Ayağa kalkıp peşinden gelmem için bir işaret yaptı. Derin bir oluğun dibindeki kuru kayalar üzerinde oturuyorduk. İkindi üzeriydi. Gökyüzü karanlık ve bulutluydu. Alçak, karaya çalan yağmur bulutları, doğuya uzanan tepenin üzerinde asılı duruyorlardı. Güneydeki yüksek bulutlar oradaki gökyüzünü nispeten açık gösteriyordu. Daha önce epey yağmur yağmış, ama sonradan geride sadece bir tehdit bırakarak sotaya çekilmişti.

Bu soğukta iliklerime kadar üşümeliydim, ama üşümüyordum. Don Juan'ın tutmam için bana verdiği taşı kavrarken, bu dondurucu havada hissettiğim sıcaklık duyumunun bana yabancı olmadığını, ama her defasında beni şaşırttığını fark ettim. Ne zaman donmak üzere olsam, don Juan bana tutmam için bir dal, bir taş verir, ya da gömleğimin içine, göğüs kemiğimin üzerine bir avuç yaprak koyardı ve bu vücut ısımın yükselmesi için yeterli olurdu.

Onun bu yaptıklarını kendi kendime, beceriksizce tekrarlamaya çalışırdım. Bana, yaptıklarının değil, içsel sessizliğinin beni ısıttığını, dallar, taşlar ya da yaprakların dikkatimi çekmek

ve dağılmasını önlemek için kullandığı sıradan gereçler olduklarını söylemişti.

Bir dağın batı tarafındaki sarp yokuşunu, zirvedeki kayalık çıkıntılara ulaşana dek hızla tırmandık. Daha yüksek sıradağların eteğindeydik. Kayalık çıkıntıdan, sisin, altımızdaki vadinin tabanıyla güney ucuna doğru yayılmaya başladığını görebiliyordum. Alçak, incecik bulutlar batıya doğru uzanan nefti dağların yüksek doruklarından aşağıya kayıyor, etrafımızı kuşatıyordu. Yağmurdan sonra, koyu bulutlu gökyüzünün altındaki vadi ve güneye, batıya uzanan dağlar, kara-yeşil bir sessizlik örtüsüne bürünmüş gibiydiler.

"Burası konuşmak için ideal bi yer," dedi don Juan, kuytu, sığ bir mağaranın kaya tabanına otururken.

Mağara ikimizin yan yana oturabilmesi için uygundu. Başlarımız neredeyse tavana değiyordu ve sırtlarımızı mağaranın kıvrımlı, taş duvarlarına rahatça yaslayabiliyorduk. Mağara sanki, bizim ölçülerimizdeki iki insanı barındırmak için bilerek oyulmuştu.

Mağaranın bir başka garip yönünü daha fark ettim: çıkıntının üzerinde durduğum zaman tüm vadiyi, doğuya ve güneye uzanan sıradağları görebiliyordum. Ama oturduğumda, çıkıntı mağaranın tabanıyla ayrı düzeyde ve düz olmasına rağmen, kayalar tarafından kuşatılıyorduk.

Bu garipliği don Juan'a anlatmaya niyetlenmişken, o derdimi sezdi.

"Bu mağara insan yapısıdır," dedi. "Çıkıntı meyillidir, ama göz bu eğimi fark etmez."

"Bu mağarayı kimler yaptı don Juan?"

"Eski büyücüler. Belki binlerce yıl önce. Bu mağaranın özelliklerinden biri de, hayvanların, böceklerin, hatta insanların bile buradan uzak durmasıdır. Eski büyücüler sanki buraya, bütün canlıları tedirgin eden uğursuz bi güç salmışlar."

Fakat ben kendimi garip bir şekilde mutlu ve güvenli hissediyordum orada. Bedensel bir hoşnutluk tüm vucuduma yayılıyordu. Sanki bütün sinirlerim gıdıklanıyordu.

"Ben hiç de tedirgin değilim," diye fikrimi belirttim.

"Ben de öyle," dedi. "Bu da sadece, bizim, geçmişin eski

büyücülerinden genel davranışlar olarak o kadar uzak olmadığımız anlamına gelir; bu beni çok üzüyor."

Bu konuyu daha fazla deşmekten çekiniyordum. O yüzden onun konuşmayı sürdürmesini bekledim.

"Sana anlatacağım ilk öyküye 'tinin belirmesi' denir," diye başladı don Juan. "Ama adı seni şaşırtmasın. Tinin belirmesi, sadece ilk büyücülük öyküsünün kurulduğu ilk soyut özdür.

"İlk soyut öz, kendi içinde bi öyküdür," diye sürdürdü. "Bi zamanlar, sıradan, hiçbi özelliği olmayan bi adam varmış. O da, herkes gibi, tin için sadece bir geçitmiş. Ve bu yüzden, diğer herkes gibi, tinin, soyutun bi parçasıymış, ama o bunu bilmiyormuş. İşleri o kadar başından aşkınmış ki, bu konuyla ilgilenecek ne vakti ne de merakı varmış.

"Tin, bağlantılarını hissettirmek için boşu boşuna didinmiş durmuş. İçsel sesi kullanıp sırlarını açıklamış fakat adam açıklananları anlama yetisinden yoksunmuş. İçsel sesi duyduğunda bunların kendi duygu ve düşünceleri olduğunu sanmış.

"Tin, daldığı uykudan uyandırmak için adamı sarsıp, üç işaret vermiş; art arda üç belirme. Adamın yoluna çıkıp duruyor, kendini ayan beyan ortaya koyuyormuş ama adamın taktığı yokmuş."

Don Juan, benim sorularımı ve yorumlarımı beklediği zamanlar yaptığı gibi, bana baktı. Bir şey söyleyemiyordum çünkü vurgulamak istediği konuyu anlayamıyordum.

"Biraz önce sana ilk soyut özü anlattım," diye sürdürdü konuşmasını. "Ekleyebileceğim yegâne şey şu: Adamın anlamamaktaki inadı yüzünden, tin hile yapmak zorunda kalmış ve hile bu sayede büyücülerin yönteminin özünü oluşturmuş. Fakat bu başka bi öykünün konusu."

Don Juan, büyücülerin soyut özü, olayların tasarlanması ya da *niyet*in anlamlı bir şeyler için her işaret verişinde ortaya çıkan, yinelenen bir kalıp olarak algıladıklarını söyledi. Soyut özler, o halde, tamamlanmış olaylar zincirinin tasarılarıdır, denilebilir.

Bütün nagual çömezlerinin, her soyut özün her ayrıntısıyla mutlaka karşılaşacağından emin olmam gerektiğini söyledi. Beni büyücülüğün soyut özlerine tabi kılmak için—nagual Ju-

lian'ın ve ondan önceki tüm naguallar'ın yaptığı gibi—*niyet*e yardımcı olduğunu söyledi. Her nagual çömezinin soyut özlerle karşılaşma süreci, o soyut özlerle nagual çömezinin kişiliğinin ve koşulların bir araya gelmesi sonucu kurulan bir öykü ortaya çıkarırmış.

Tinin belirmesiyle ilgili, benim de bir öyküm varmış. Kendisinin, velinimetinin, ondan öncekinin ve diğerlerinin olduğu gibi.

"Benim tinin belirmesiyle ilgili öyküm nedir?" diye sordum.

"Öyküsünün bilincinde olabilecek bi savaşçı varsa o da sensin," diye yanıtladı. "Ne de olsa yıllardır yazıyorsun. Ama sen soyut özü fark edemedin çünkü pratik bi adamsın. Ne yaparsan yap, sadece işleri kolaylaştırmak amacıyla yapıyorsun. Yorgun düşene dek öykülerinle uğraşmana rağmen onlarda bi soyut öz bulunabileceğini aklına bile getirmedin. Yaptığım çoğu şey sana acayip işler gibi geliyor: büyücülüğü isteksiz ve aptal bi çömeze öğretmeye çalışmak. Büyücülüğe böyle yaklaştığın sürece soyut öz senden uzak duracaktır."

"Affedersin don Juan ama," dedim, "sözlerin çok kafa karıştırıcı. Bana ne söylemeye çalışıyorsun?"

"Büyücülükle ilgili hikâyeleri bi konu olarak sana sunmaya çalışıyorum," diye yanıtladı. "Seninle bu konu hakkında hiç konuşmamıştım, çünkü bu geleneksel olarak gizli tutulur. Bu, tinin son oyunudur. Bi çömez soyut özleri öğrendiğinde bi piramidin tepesindeki taşı da yerleştirip piramidi tamamlamış olur, derler."

Hava kararıyordu ve yeniden yağmur yağacak gibiydi. Yağmur yağarken rüzgâr bu yöne doğru eserse mağaranın içinde sırılsıklam oluruz diye düşünüyordum. Eminim don Juan da bunun farkındaydı ama aldırdığı yoktu.

"Yarın sabaha kadar yağmur yağmayacak," dedi.

İçimden geçenlerin yanıtlandığını duymak şaşkınlıktan yerimden sıçramama neden oldu ve kafam mağaranın tavanına çarptı. Verdiği acıdan daha gürültülü bir çarpmaydı bu.

Don Juan kasıklarını tuta tuta güldü. Bir süre sonra başım gerçekten acımaya başladı ve ben de ovalamak zorunda kaldım.

"Sen de beni, tıpkı benim velinimetimi eğlendirdiğim gibi
ğlendiriyorsun," dedi ve yeniden gülmeye başladı.

Birkaç dakika boyunca sustuk. Etrafta uğursuz bir sessiz-
ık vardı. Daha yüksek dağlardan üzerimize inen alçak bulutla-
ın hışırtısını duyduğum hissine kapıldım. Sonra duyduğumun
ık bir rüzgâr olduğunun ayırdına vardım. Mağarada durdu-
um yerden, insan fısıltıları gibi duyuluyordu bu sesler.

"Ben iki nagual tarafından eğitilmenin inanılmaz şansına
ahiptim," dedi don Juan, ve beni hipnotize eden rüzgârın pen-
esinden kurtardı. "Biri, tabii ki velinimetim nagual Julian ve
iğeri de onun velinimeti nagual Elías'tı. Benimki eşsiz, alışıl-
ıamış bi durumdu."

"Neden farklıydı senin durumun?" diye sordum.

"Çünkü, kuşaklardır naguallar, kendi öğretmenleri dünya-
ı terk ettikten yıllar sonra kendi çömezlerini bulmaya başlar-
ır," diye açıkladı. "Benim velinimetim hariç. Ben, kendi veli-
imeti dünyayı terk etmeden sekiz yıl önce nagual Julian'ın çö-
ıezi oldum. Böylece sekiz yıllık lütfa sahip oldum. Bu başıma
elebilecek en şanslı şeydi, çünkü iki zıt mizaç tarafından eği-
lme fırsatı buldum. Birbirleriyle hiç geçinemeyen güçlü bi
aba ve ondan daha güçlü bi büyükbaba tarafından yetiştiril-
ıek gibi yani. Böyle bi yarışmada büyükbaba her zaman kaza-
ır. Bu yüzden ben büyük ölçüde nagual Elías'ın ürünüyüm.
)na sadece mizaç olarak değil görünüş olarak da benziyorum.
'ani, ince ayarımı ona borçluyum. Yine de, işin esas kısmı, se-
il bir yaratık olan benim kusursuz bi savaşçıya dönüşmem ki
unu da nagual Julian'a borçluyum."

"Nagual Julian'ın görünüşü neye benziyordu?"

"Biliyo musun, onun görüntüsünü canlandırmakta hâlâ,
ugün bile zorlanıyorum," dedi don Juan. "Saçma gelecek
ma, koşullara ve gereksinimine göre genç ya da yaşlı, yakışık-
ya da gösterişsiz, tükenmiş ve zayıf ya da güçlü kuvvetli, şiş-
ıan ya da cılız, orta boylu ya da cüce olabiliyordu."

"Yani onun değişik rolleri aksesuarlar yardımıyla oynayan
ir oyuncu olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Hayır, hiçbi takısı yoktu ve o yalnızca bi oyuncu da de-
ildi. Tabii ki öyleydi, hakkını vermek gerek, büyük bi oyun-

cuydu ama bu farklı. O, tüm bu zıt kişiliklere doğrudan dönüşebiliyordu. Büyük bi oyuncu olması onun dönüştüğü canlının özelliklerini daha iyi canlandırmasına yarıyordu. Yani varlık değiştirmek onun için çocuk oyuncağıydı. Tıpkı senin elbise değiştirirken zorlanmaman gibi."

Hevesle, bana velinimetinin dönüşümleri hakkında daha fazlasını anlatmasını istedim. Birisinin ona bunları nasıl yapabileceğini öğrettiğini, fakat daha fazla açıklama yapmaya kalkışırsa, başka öyküler de anlatmak zorunda kalacağını söyledi.

"Nagual Julian bir şeye dönüşmediği zamanlar neye benzerdi?" diye sordum.

"Sanırım, nagual olmadan önce ince, uzun ve güçlü kuvvetliymiş," dedi don Juan. "Saçları koyu renkli ve dalgalıydı. Uzun ve sevimli bi burun, büyük beyaz dişler, yuvarlak bi surat ve parlak, koyu kahverengi gözler. Aşağı yukarı bi yetmiş boylarındaydı. Yerli değildi, Meksikalı da, ama beyaz bi Amerikalı da değildi. Aslında teni başka hiç kimseninkine benzemezdi. Özellikle son yıllarda teni, koyudan çok açığa ve geri-singeri açıktan koyuya doğru değişip duruyordu. Onunla ilk karşılaştığımda, esmer, yaşlı bi adamdı. Sonra, zaman geçtikçe, açık tenli, benden sadece bikaç yaş daha büyük, genç bi adam oluverdi. O zamanlar yirmimdeydim.

"Dış görünüşü böylesine büyüleyiciydi," diye sürdürdü don Juan, "ama dönüşümlerine eşlik eden, huy ve davranışlarındaki değişiklikler daha bi büyüleyiciydi. Örneğin, şişman, genç bi adamken neşeli ve duygulu olurdu. Bi deri bi kemik yaşlı bi adamken ise huysuz ve kinci. Şişman, yaşlı bi adam olduğunda olabilecek en budala adamı bulurdun karşında."

"Hiç kendisi olur muydu?" diye sordum.

"Benim ben olduğum gibi değil," diye yanıtladı. "Ben, dönüşümle ilgilenmediğim için her zaman aynıyım. Ama o bana hiç benzemiyordu."

Don Juan bana içsel gücümü değerlendiriyormuşçasına baktı. Başını bir yandan diğer yana sallayarak gürültülü bir kahkaha patlattı.

"Bu kadar komik olan nedir?" diye sordum

"Doğrusunu istersen velinimetimin dönüşümlerinin ve ça-

lışmalarının mahiyetini ve onların değerini anlamak için hâlâ fazlasıyla iffet taslayıcısın," dedi. "Umarım anlattıklarımı kafana takıp, saplantıya dönüştürmezsin."

Nedense rahatsız olmuştum ve konuyu değiştirme zorunluluğu hissettim.

"Neden naguallar'a 'velinimet' deniyor da basitçe öğretmen denmiyor?" diye sordum sinirli sinirli.

"Nagual'a 'velinimet' demek, çömezin şükran duygusundandır," dedi don Juan. "Nagual çömezinde karşı koyamayacağı bi minnettarlık duygusu yaratır. Ne de olsa nagual, onları biçimlendiren ve bilinmeyen bölgelerde onlara yol gösteren insandır."

'Öğretme'nin, benim düşünceme göre, birinin bir diğeri için yapabileceği en müthiş, en insancıl şey olduğunu belirttim.

"Senin için öğretmek, dizgeler hakkında konuşmaktan ibaret," dedi. "Bi büyücü içinse öğretmek, nagual'ın çömezleri için yaptığıdır: evrende zaten var olan gücü onlar için ortaya çıkarmak; *niyet*i—her şeyi yeniden düzenleyen, değiştiren ya da onları olduğu gibi koruyan gücü. Nagual, bu gücün çömezleri üzerindeki etkilerini hesaplar ve buna göre onlara yol gösterir. Nagual *niyet*i biçimlendirmese, çömezler için merak edilecek, hayran kalınacak bi şey de olmazdı. Ve çömezler, keşiflerle dolu büyülü bi yolculuğa çıkacaklarına, sadece bi geleneği öğrenmekle yetinirlerdi; üfürükçü, falcı, şarlatan ya da öyle bi şey olmayı."

"Bana *niyet*i anlatabilir misin?" diye sordum.

"*Niyet*i bilmenin tek yolu," diye yanıtladı, "*niyet* ile, onu hissedebilen canlılar arasında canlı bi bağlantı olduğu zaman onu tanımaktır. Büyücüler *niyet*e açıklanamaz, tin, soyut, nagual gibi adlar verirler. Ben nagual demeyi tercih ederdim ama bu, lidere, yani velinimete verilen isimle çakışıyor. Bu yüzden ben onu tin, *niyet* ya da öz olarak adlandırmaya karar verdim."

Don Juan aniden durdu. Susup, bana söylemiş olduklarını düşünmemi önerdi. Hava epey kararmıştı. O kadar derin bir sessizlik vardı ki beni dinlendirip huzur vereceğine daha da gerginleştirmişti. Kafamı bir türlü toparlayamıyordum. Bana anlattığı öykü hakkında düşünmek istiyordum ama uyuyakalana dek onun dışında her şeyi düşündüm.

NAGUAL ELÍAS'IN KUSURSUZLUĞU

O mağarada ne kadar uyuduğumu bilmiyorum. Don Juan'ın sesiyle yerimden fırladım. Tinin belirmesi adlı ilk büyücülük öyküsünün, *niyet* ve nagual arasındaki ilişkileri içerdiğini söylüyordu. Bu öykü, tinin nagual'a tuzak kurmasının, çömez ve nagual'ın beklenilen bu tuzağı nasıl değerlendirdiğinin ve ret ya da kabul etmeye karar vermesinin öyküsüydü.

Mağara çok karanlıktı ve içi daracıktı. Normalda o büyüklükte bir alan, insanda klostrofobiye neden olabilirdi ama mağara, her nedense, sıkıntımı dağıtarak beni rahatlatıyordu. Ayrıca mağaranın biçimi yüzünden don Juan'ın sesi yankılanmıyor, mağaranın duvarlarında yitip gidiyordu.

Don Juan, büyücüler, özellikle naguallar tarafından yapılan her hareketin, *niyet* ile bağlarını güçlendirmek ya da *niyet*in kendisi tarafından başlatılmış bir işe karşılık yapıldığını açıkladı. Büyücüler ve özellikle naguallar, sürekli olarak, uyanık bir halde tinin belirmelerini gözlerlermiş. Böyle belirmelere, 'tinin jestleri', ya da basitçe 'yoralar'ı denirmiş.

Daha önce anlattığı bir öyküyü, velinimeti nagual Julian ile tanışmasının öyküsünü tekrar anlattı.

Ücra bir çiftlikteki bir iş için, iki sahtekâr tarafından kandırılmış. Bu adamlardan biri olan çiftliğin kâhyası, onu kolayca avucunun içine almış ve köle gibi çalıştırmaya başlamış.

Yalnız olan ve yapabilecek hiçbir şeyi olmayan don Juan kaçmaya çalışmış ama acımasız kâhya onu kovalayarak, tenha bir yol kenarında göğsünden yaralamış ve ölüme terk etmiş.

Sürekli kan kaybeden, bilincini yitiren don Juan'ın karşısına nagual Julian çıkmış. Sağaltım bilgisini kullanarak kanamayı durdurmuş ve hâlâ kendinde olmayan don Juan'ı evine götürüp orada sağaltmış.

Tinin nagual Julian'a gösterdiği ilk işaret, don Juan'ın vurulup yattığı yerden birkaç metre uzakta, yolun üzerinde oluşan, külâh şeklinde küçük bir hortum olmuş. İkinci işaret, silâh sesini duymadan birkaç dakika önce nagual Julian'ın aklından geçen, bir çömez edinme vaktinin geldiği düşüncesiymiş. Ardından, saklanmak yerine, koşup silâhlı adamla kavgaya tutuş-

ması da tinin verdiği üçüncü işaretmiş. Çünkü, birisiyle böyle bir kavgaya tutuşmak, hiçbir büyücünün, en azından bir nagual'ın yapmaması gereken bir şeymiş.

Nagual Julian bu durumu değerlendirdiğinde don Juan'ı gördüğü zaman tinin neden belirdiğini anlamış: don Juan, kendisinin nagual çömezi olabilecek mükemmel nitelikte çift bir varlıkmış.

Don Juan'ın anlattıkları kafama birtakım soruların üşüşmesine neden oldu. Büyücüler bazı işaretleri yanlış anlayamaz mıydı? Don Juan, sorumun oldukça mantıklı görünmesine rağmen, sorduğum soruların çoğunluğu gibi, konuyla ilgisiz olduğunu çünkü onları günlük yaşam deneyimlerime dayandırdığını söyledi. Böylece, sorularım, her zaman denenmiş yöntemler, atılabilecek adımlar, titiz kurallar hakkında oluyor, büyücülüğün ilkeleriyle ilişkili olmuyormuş. Hatam, olayları değerlendirirken büyücüler dünyasındaki deneyimlerimi işin içine katmamakmış.

Büyücüler dünyasındaki deneyimlerimin devamlılık taşımadığını, bu yüzden onları günlük yaşantımda değerlendiremediğimi belirttim. Çok az kez, o da ileri bilinçlilik durumlarındayken, her şeyi anımsayabilmiştim. İleri bilinçlilik düzeyinden yaşantıma ulaşabilen tek şey, don Juan'ı tanıyor olmaktı.

Sözümü keserek, büyücülerin düşünce biçimine kolaylıkla uyum sağlayabildiğimi, çünkü büyücülük ilkelerini normal bilinçlilik durumunda da deneyimlediğimi söyledi. Daha yumuşak bir ses tonuyla da büyücülük bilgisinin görkemli yapısının tamamı bilinmeden, ileri bilinçliliğin her şeyi ortaya çıkaramadığını ekledi.

Sonra, büyücülerin işaretleri yanlış yorumlaması olasılığı hakkındaki sorumu yanıtladı. Bir büyücü, bir işareti yorumlarken, onun anlamını, bunu nasıl bildiği hakkında herhangi bir fikri olmaksızın bilirmiş. Bu, *niyet* ile olan bağlantının çarpıcı yönlerinden biriymiş. Büyücülerin olayları dolaysız olarak bilme yetileri varmış. Bağlantı hattının gücü ve doğruluğundan kuşku duymazlarmış.

Herkesin 'sezgi' olarak bildiği şey, *niyet* ile olan bağlantımızın canlanmasından başka bir şey değilmiş. Ve büyücüler,

bu bağlantıyı, aralarındaki bağı güçlendirmek ve anlamak için pür dikkat gözlediklerinden, yanılmaz ve her şeyi doğru biçimde sezebilirlermiş. Yoraları anlamlandırmak büyücüler için olağan işlerden biriymiş. Yanlış yorumlamalar, sadece büyücünün kişisel duygularının işin içine girip *niyet* ile olan bağını bulanıklaştırması durumunda ortaya çıkabilirmiş. Yoksa, onların bilgisi tamamen doğru olur ve işe yararmış.

Bir süre sesiz kaldık. Birdenbire, "Sana nagual Elías ve tinin belirmesiyle ilgili bi öykü anlatacağım. Tin, büyücüye özellikle bi nagual'a kendini mutlaka gösterir. Aslında, işin doğrusu, tin kendini aynı yoğunluk ve tutarlılıkta herkese gösterir, ama sadece büyücüler, naguallar, böyle işaretlere hazırdırlar," dedi.

Ardından da öyküsüne başladı: nagual Elías, bir gün atıyla mısır tarlalarının içinden, kestirme yoldan kente giderken, bir şahinin hasır şapkasını birkaç santim farkla ıskalayan hızlı dalışından ötürü, atı ürkmüş. Nagual hemen atından inip etrafa bakınmaya başlamış. Uzun ve kuru mısır kamışları arasında garip, genç bir adam görünmüş. Genç adam, koyu renkli, pahalı takımıyla oraların yabancısı gibiymiş. Nagual Elías tarlada, tarla sahiplerini ya da köylüleri görmeye alışıkmış ama hiç böyle iyi giyimli bir şehirliyi pahalı ayakkabılar ve elbiselerle tarlalar arasında gezinirken görmemiş.

Nagual atını bağlayıp genç adama doğru yürümüş. Şahinin uçuşu, adamın görüntüsü gibi, aldırmamazlık edemeyeceği, tinin apaçık belirmeleri olarak yorumlamış. Genç adamın yanına yaklaşınca neler olduğunu görmüş. Adam, onun birkaç metre önünde koşan, sağa sola kaçarak onunla cilveleşen bir köylü kadını kovalıyormuş.

Ortadaki çelişki nagual'ın gözünden kaçmamış. Mısır tarlalarında hoplayıp zıplayarak oynayan bu insanlar, birbirlerinin yakınından dahi geçmeyecek kadar farklı tiplermiş. Nagual, adamın çiftlik sahibinin oğlu ve kadının da evde çalışan hizmetkâr bir kız olduğunu düşünmüş. Dönüp gidiyormuş ki, şahin yeniden mısır tarlararının üzerinden dalışa geçmiş ve bu kez genç adamın alnına bir pençe indirmiş. Şahinden korkan çift, başka bir saldırıdan sakınabilmek için şahini kollamaya

başlamış. Nagual, adamın ince ve yakışıklı, gözlerininse çok etkileyici ve fırıl fırıl olduğunu fark etmiş.

Sonra çift, şahini gözlemekten sıkılıp oyunlarına dönmüş. Erkek kadını yakalayıp nazikçe kucaklamış ve yere yatırmış. Ama, nagual'ın sandığının aksine, kadınla sevişmeye başlayacağına, elbiselerini çıkartıp onun önünde çırılçıplak dolanmaya başlamış.

Kadının korkmuş ya da utanmış gibi bir hali yokmuş. Etrafta açık saçık laflar edip gülen, şehvet düşkünü bir adam gibi dolanan, hoplayıp zıplayan erkeğe büyülenmiş gözlerle bakıp kıkırdıyormuş. Sonunda da görüntüden fazlasıyla etkilenerek aşka gelmiş ve kendini genç adamın kollarına atmış.

Don Juan, nagual Elías'ın ona, tinin ortaya çıkardığı durumların kendisine çok şaşırtıcı geldiğini itiraf ettiğini söyledi. Adamın deli olduğu ortadaymış. Yoksa, köylülerin kadınlarına karşı ne kadar koruyucu olduklarını bile bile, böyle genç bir köylü kadınını, gündüz gözüyle, yoldan birkaç metre ötede—hem de anadan doğma bir halde—baştan çıkarmayı göze alamazmış.

Bunları anlatırken, don Juan gülmeye başladı. O günlerde birisinin elbisesini çıkarıp, öyle bir yerde, gün ortasında sevişmesi ya çıldırdığı ya da tin tarafından kutsandığı anlamına gelirmiş. Adamın yaptığı günümüzde de pek hoş karşılanmazmış ama yüz yıl kadar önce insanların tepkileri muhtemelen çok daha sert olurmuş.

Bütün bunlar, nagual Elías'ı, daha adama ilk baktığı andan itibaren, onun hem deli, hem de tin tarafından kutsanmış bir insan olduğuna inandırmaya yetmiş. Köylülerin çıkıp gelmesinden, onu oracıkta linç etmesinden korkmuş, ama kimse gelmemiş. Sanki zaman durmuş gibiymiş.

Adam sevişmeyi bitirdikten sonra giyinmiş, bir mendil çıkarıp ayakkabılarının tozunu titizlikle almış, bu sırada kıza çılgınca vaatlerde bulunmayı da ihmal etmeyip çekip gitmiş. Adamı birkaç gün boyunca takip eden nagual, adamın adının Julian olduğunu ve bir oyuncu olduğunu öğrenmiş.

Sonradan, nagual onu çok popüler bir oyuncu olduğunu öğrenecek kadar sıklıkla görmüş. Seyirciler, özellikle de kadın-

lar ona bayılıyorlarmış. Onun da, dişi hayranlarını baştan çıkartmak için bu çekici yönünü kullanmamak gibi bir düşüncesi yokmuş. Nagual, aktörü takip ettikçe, onun baştan çıkarma tekniğini ayrıntısıyla öğrenmiş. Ona tapan hayranlarını yakalar yakalamaz soyunuyormuş. Sonra kadının, onun gösterisiyle aklının başından gitmesini bekleyip kadını ele geçiriyormuş. Bu yöntem her seferinde işe yarıyormuş. Nagual adamın başarısını takdir ediyormuş, ama bir sorun varmış: adam ölümcül bir hastaymış. Nagual, ölümün, onun peşini bırakmayan gölgesini görmüş.

Don Juan, bana yıllar önce anlattığı bir şeyi tekrarladı: ölümümüzün sol omuzumuzun arkasında duran kara bir leke olduğunu. Büyücülerin insanların ölüme yaklaştıkları zamanı bildiklerini, çünkü kara noktanın, ait olduğu kişinin boyutlarında, hareketli bir gölgeye dönüşmesini gördüklerini söyledi.

Ölümün varlığını fark eden nagual'ın, şaşkınlıktan eli kolu bağlanmış. Tinin neden böylesine hasta birisine ayrıcalık tanıdığını merak ediyormuş. Ona, onarımın değil, yenilenmenin çok daha yararlı olduğu öğretilmiş. Ve nagual, bu genç adamı iyileştirecek güce, yeteneğe sahip olduğundan, ya da onun ölümünün kara gölgesine karşı durabileceğinden emin değilmiş. Hatta, tinin kendisini böylesine pis bir işe neden bulaştırdığını anlamakta da güçlük çekiyormuş.

Nagual, oturup oyuncuyu seyretmekten, gittiği yerlerde onu takip etmekten ve daha yakından tanıma fırsatı kollamaktan başka bir şey yapamaz olmuş. Don Juan, tinin belirmesiyle yüz yüze gelmiş bir nagual'ın yapması gereken ilk işin, ilgili insanları görmek olduğunu söyledi. Nagual Elías, bu adamı görme konusuna, ilk gözüne çarptığı andan itibaren özen göstermiş. Tinin belirmesinin bir parçası olan köylü kadını da görmüş, ama onun yapısında, tinin bu davranışını haklı gösterecek hiçbir şey görememiş.

Başka bir çapkınlık seansına tanık olduğu sırada, nagual'ın görme yeteneği başka bir boyut kazanmış. Bu sefer oyuncuya taparcasına hayran olan kişi zengin bir toprak ağasının kızıymış. Ve işin başından beri ipler tamamen kızın elindeymiş. Nagual, kız oyuncuyu ertesi gün kendisiyle buluşmaya razı et-

meye çalışırken ne zaman buluşacaklarını öğrenmiş. Ertesi gün, kız evinden çıkınca, caddenin karşısında saklanan nagual da, sabah ayinini boş verip buluşma yerine giden kızın peşine düşmüş. Oyuncu onu bekliyormuş. Kararsız görünen oyuncuyu, kız bin türlü dil dökerek peşine takmış ve köyün dışındaki tarlalara götürmüş.

Nagual onların uzaklaşmalarını izlerken, o gün kimsenin ummadığı bir şey olacağından eminmiş. Oyuncunun kara gölgesi neredeyse boyunun iki katı büyüklüğe ulaşmış. Nagual, genç kadının gizemli bakışlarından, onun da ölümün kara gölgesini sezdiği sonucunu çıkarmış. Oyuncu düşünceli görünüyormuş. Eskiden yüzünden hiç eksik olmayan gülümsemesi yokmuş artık.

Bir hayli uzaklaşmışlar. Bir ara nagual'ın onları izlediğini fark etmişler, ama nagual orada yaşayan bir köylüymüş ve toprağı kazmaya uğraşıyormuş gibi davranınca, genç çift rahatlamış ve bu da nagual'a daha da yakınlarına sokulma fırsatı vermiş.

Sonra oyuncunun elbiselerini çıkarıp, çırılçıplak boy gösterme zamanı gelmiş. Ama kız, gönlünü kaptıran öteki kızlar gibi heyecanla kollarına atılacağına, ona vurmaya başlamış. Onu acımasızca tekmeleyip yumruklamış, acıdan kıvrandırmış.

Kadının vurup durmasına rağmen, adam genç kadına elini kaldırmamış, kendini korumaya, kadının darbelerini savuşturmaya çalışıyormuş yalnızca. Bunu yaparken bir yandan da, ısrarla cinsel organlarını göstererek kadını baştan çıkarmaya uğraşıyormuş.

Nagual hayranlık ve şaşkınlıkla bakmış bu olanlara. Oyuncunun iflah olmaz bir çapkın olduğunu görüyor, ama aynı derecede kolaylıkla ortada onunla ilgili iğrenç ama eşsiz bir durum olduğunu da seziyormuş. Onu en çok şaşırtan da adamın tinle arasındaki hattın inanılmaz derecede açık olmasıymış.

Sonunda kadın adama vurmaktan vazgeçmiş. Sonra da kaçıp gideceği yerde uzanıp artık ona ne isterse yapabileceğini söylemiş.

Nagual adamın nefes nefese kaldığını ve neredeyse ken-

dinden geçtiğini fark etmiş ama oyuncu tüm bitkinliğine rağmen kadının yanına gelmiş ve işini tamamlamış.

Nagual, bu yararsız adamın erkesini ve kararlılığını düşünüp gülerken, birdenbire kadın bir çığlık atmış. Oyuncu nefes almakta zorlanıyormuş. Nagual, kara gölgenin oyuncuya vurduğunu görmüş. Bir hançer gibi, iğne ucu hassaslığıyla saplanıyormuş adamın boşluğuna.

Don Juan burada, bazı ayrıntılara girmek için öyküye ara verdi. Daha önce ölümün durmaksızın vurduğu, parlak kabuğumuzdaki boşluğu anlatmıştı. Şimdi, ölümün sağlıklı varlıklara, topa benzer bir şekilde vurduğunu söylüyordu—bir yumruk darbesi gibi. Ama, varlıklar ölürken, bu darbeler yumruk gibi değil hançer biçiminde olurmuş.

Bu yüzden, nagual, adamın öldüğünden eminmiş ve bu da kendiliğinden tinin *niyet*ine dair merakını da bitirmiş. Artık, tasarı yokmuş. Ölüm her şeyi halletmiş.

Nagual, sotaya yattığı yerden kalkıp gitmeye davranmış ki, aklına bir şey takılmış; genç kadının sakinliği. Kadın, kayıtsız bir şekilde çıkardığı elbiselerini giyerken bir yanda da ıslık çalıyormuş.

Ve sonra nagual, adamın bedeninin ölümü kabullenmediğini, koruyucu bir örtü yarattığını görmüş. Adamın gerçek doğası ortaya çıkmış artık. O, koruyucu zırhlar ortaya çıkarabilme, görüntüsünü değiştirebilme gibi muhteşem becerileri olan çift bir adammış, ve büyücülük ile nagual çömezliği için eşsiz bir adaymış; tabii ölümün kara gölgesi olmasaymış.

Nagual bu görüntü karşısında çok şaşırmış. Şimdi tinin ne tasarladığını anlayabiliyor, ama böyle işe yaramaz bir adamın büyücülerin gereksinimlerini nasıl olup da karşılayacağına bir türlü aklı ermiyormuş.

Bu arada kadın toplanmış, can çekişen adama dönüp bakmadan gitmiş.

Nagual, kadının parıltısını görmüş, ve onun saldırganlığının, inanılmaz düzeyde çok olan erkesinin gereğinden fazla akışından kaynaklandığını anlamış. Eğer kadın bu erkeyi boşa harcarsa elinde avucunda ne varsa kaybedecek ve kim bilir daha ne işler açacakmış başına.

Nagual kadının neden bu kadar ilgisiz olduğunu düşünürken tinin ona bir işaret daha verdiğini anlamış. Sakin, serinkanlı olması gerekiyormuş. Kaybedecek hiçbir şeyi yokmuş gibi davranmalıymış. O, nagual geleneği uyarınca olanaksız ile uğraşmaya karar vermiş, tinden başka tanığı da yokmuş.

Don Juan, öykünün burasında böyle ufak tefek olaylar sayesinde bir nagual'ın gerçek mi sahte mi olduğunun sınanabildiğini söyledi. Naguallar, karar verir; sonuçlarının ne olacağına bakmaksızın harekete geçip geçmemeye karar verirler. Düzmece naguallar'ın ise ölçüp biçmekten elleri kolları bağlanır, hiçbir şey yapamazlar. Nagual Elías, kararını vermiş olarak, sakince, ölmek üzere olan adamın yanına gitmiş ve ilk hareketi aklıyla değil, bedeniyle yapmış: adamın birleşim noktasına bir darbe indirmiş ve onun ileri bilinç düzeyine girmesini sağlamış. Adama birleşim noktasını hareket ettirene dek vurmayı sürdürmüş. Ölümün kendi gücünün de desteğiyle, sonunda nagual'ın vuruşları adamın birleşim noktasını ölümün artık bir öneminin kalmadığı bir yere yollamış ve böylece adamın ölmesi durmuş.

Bu sırada, oyuncu yeniden nefes almaya başlayınca, nagual da ne kadar büyük bir sorumluluk üstlendiğini anlamış. Eğer adam ölümün gücünü savuşturmayı başarabilirse, ölüm iyice geri çekilene dek, ileri bilinç durumunda kalması gerekecekmiş. Adamın hali yerinden kıpırdatılmamasını gerektiriyormuş, yoksa anında ölecekmiş. Nagual bu şartlarda mümkün olan tek şeyi yapmış: adamın etrafına bir gölgelik yapmak. Orada, hareket edemeyecek durumda olan adama, üç ay boyunca bakıcılık yapmış.

Sadece dinlemek yerine fikir yürütmeye başlayınca, nagual Elías'ın bir başkasının toprağına gölgeliği nasıl yapabildiğini merak ettim. Çünkü bölge halkının toprağa olan düşkünlüğünü ve mülkiyetçiliğini çok iyi biliyordum.

Don Juan kendisinin de aynı soruları sorduğunu belirtti. Nagual Elías, bunu tinin olabilir kıldığını söylemiş. Bu, tinin belirmesini izlemesi koşuluyla, bir nagual'ın üstesinden gelebileceği bir durummuş.

Nagual Elías, oyuncu yeniden nefes almaya başladığında,

ilk iş olarak gidip genç kadını bulmuş. O, tinin belirmesinin önemli bir parçasıymış. Onu oyuncunun neredeyse cansız yattığı yerin az ötesinde yakalamış ve adamın durumunu anlatıp onu ikna etmeye çalışmak yerine buna mecbur kaldığını düşünüp hareketinin tüm sorumluluğunu alarak bir arslan gibi üzerine atılmış, birleşim noktasına okkalı bir darbe indirmiş. Kadının birleşim noktası hareket etmiş ama yerinden gevşemesiyle beraber düzensiz olarak gidip gelmeye başlamış.

Nagual onu oyuncunun yattığı yere taşımış. Sonra bütün gününü, bir yandan kadın aklını kaçırmasın, bir yandan da adam hayatını kaybetmesin diye uğraşarak geçirmiş.

Nagual, durumun denetim altında olduğuna kanaat getirince, genç kızın babasına gidip kızına yıldırım çarptığını, aklının başında olmadığını söylemiş. Babayı, kızının yattığı yere götürmüş ve genç adamın, her kimse, yıldırımın tüm yükünü çektiğini, kızının hayatını kurtardığını, ama kendisinin hareket edemeyecek hale geldiğini söylemiş.

Minnettar kalan baba, kızını kurtaran adama, gölgeliği yapması için yardım etmiş. Ve üç ayda nagual olanaksızı başararak, genç adamı iyileştirmiş.

Ayrılma zamanı geldiğinde, sorumluluk duygusu ve mantığı, nagual'ı, hem aşırı düzeydeki erkesi hem de bu erkenin hayatı ve sağlığı açısından yaratabileceği tehlikeler konusunda genç kadını uyarmaya zorlamış. Genç kızı büyücüler dünyasına katılmaya çağırmış, çünkü kendi kendini yok eden gücünden korunmasının tek yolu buymuş.

Kadın cevap vermemiş. Bunun üzerine, nagual Elías, her nagual'ın yüzyıllardır çömez adaylarına anlattıklarını yinelemek durumunda kalmış. Büyücülerin, büyüden, insana umut ve amaç vermek için bir anlığına uçuşuna ara veren sihirli bir kuş olarak bahsettiklerini, özgürlük ya da bilgelik kuşu olarak adlandırdıkları bu kuşun kanatları altında yaşadıklarını, ve onu sadakatleri ve kusursuzluklarıyla beslediklerini söylemiş. Özgürlük kuşunun her zaman ileriye doğru uçtuğunu bildiklerini, geriye dönmesi, dolanıp tekrar gelmesi söz konusu olamayacağı için, kuşun yapabileceği iki şeyin—ya büyücüyü yanına almak, ya da onu bırakıp gitmek olduğunu söylemiş.

Nagual Elías, hala can çekişen oyuncuya ise bunları anlatmamış. Genç adamın fazla seçeneği yokmuş. Ona, eğer iyileşmek istiyorsa kendisini koşulsuzca izlemesi gerektiğini söylemiş. Oyuncu bu koşulu hemen kabul etmiş.

Nagual Elías ve oyuncunun eve gidecekleri gün, kadın da onları sessizce, köyün dışında bekliyormuş. Taşıdığı bir bavul, hatta bir sepet bile yokmuş. Onları yolcu etmek için gelmiş gibi görünüyormuş. Nagual ona aldırmadan yürümeye devam ederken oyuncu, sedye ile taşındığı halde, ona veda etmek için davranmış. Kadın bir kahkaha atmış ve tek söz etmeden nagual'ın topluluğuna katılmış. Her şeyi ardında bırakmaktan rahatsızlık duymuyormuş, çünkü kendisi için başka seçenek olmadığını gayet iyi anlamış: özgürlük kuşu, ya büyücüleri yanına alır ya da bırakıp gidermiş.

Don Juan bunda şaşılacak bir yan olmadığını düşünüyordu. Naguallar'ın güçlü, karşı konulmaz karakterleri olurmuş, nagual Elías da o iki insanı derin bir şekilde etkilemiş. Üç ay boyunca, nagual her gün onları tutarlılığa, nesnelliğe ve yansızlığa alıştırmak için çalışmalar yapmış. Adam ve kadın, nagual'ın zekâsından, en çok da, kendisini onlara adamasından etkilenmişler. Nagual Elías, yaptıklarıyla ve anlattıklarıyla onlara büyücülükle ilgili kalıcı bir bakış açısı aşılamış; destekleyen, besleyen ama bunların karşılığını isteyen ve pek az hatayı hoş gören bir dünya.

Don Juan, sık sık yinelediği, benim de her nasılsa sürekli unutmayı becerdiğim bir şeyi yeniden hatırlattı: özgürlük kuşunun kararsızlığa tahammül edemediğini, ve bir kez uçup gitti mi bir daha geri gelmeyeceğini aklımdan hiç çıkarmamam gerektiği.

Sesindeki ürpertici titreme, huzur içerisinde sakin sakin oturduğumuz ortama yayılıverdi bir anda.

Ardından, ortaya çıkan huzursuz havayı çabucak savuşturdu. Koluma hafiften bir yumruk attı.

"Kadın o kadar erkliymiş ki, dilediği insanı yerinden sıçratabilirmiş," dedi. "Adı, Talía'ymış."

2

Tinin Dokunuşu

SOYUT

Don Juan'ın evine sabahın erken saatlerinde ulaşabildik. Dağdan aşağı yolculuğumuz, karanlıkta tökezleyip uçuruma düşmekten korktuğum, don Juan da bana gülmekten nefesi kesildiği ve sık sık soluklanmak zorunda kaldığı için epey uzun sürdü.

Ölesiye yorgundum ama bir türlü uyuyamıyordum. Öğleden önce yağmur yağmaya başladı. Çatının kiremitlerine düşen yağmurun tıpırtısı beni mahmurlaştıra-

cağına uykumu hepten kaçırdı.

Kalkıp don Juan'ın yanına gittim. Onu koltukta kestirirken buldum. Yanına geldiğimde tamamen uyanmıştı. "Günaydın," dedim.

"Uykusuzluk gibi bir sorunun yok anlaşılan," diye söylendim.

"Korktuğun ya da huzursuzlandığın zamanlar uzanarak uyumaya çalışma," dedi bana bakmaksızın. "Benim yaptığım gibi, yumuşak bi koltukta oturarak uyu."

Bir keresinde de, eğer bedenimi dinlendirip zindeliğe kavuşturmak istiyorsam, yüzüm sola dönük, karınüstü yatıp ayaklarımı da yatağın ayakucundan sarkıtmamı öğütlemişti. Üşümemek içinse bir yastığı, ensemi örtmeksizin omuzlarımın üzerine koyarak uzun şekerlemeler yapmalı, bu sırada ya kalın çoraplar giymeli ya da ayakkabımı çıkarmamalıymışım.

Bu öneriyi ilk duyduğumda şaka yaptığını düşünmüştüm, ama sonra fikrim değişti. O şekilde uyumak olağanüstü iyi dinlenmemi sağlıyordu. Bu şaşırtıcı sonuçları ona anlattığımda, önerilerine inansam da inanmasam da, sorgulamadan harfiyen uymamı salık verdi.

Oturur durumda uyumaktan bana neden geçen gece söz etmediğini sordum. Uykusuzluğumun nedeni, aşırı bitkinliğin yanı sıra, büyücülerin mağarasında bana anlattıklarına duyduğum yabansı meraktı.

"Saçmalama," diye bağırdı. "Uykunu hiç kaçırmayan çok daha rahatsız edici bi yığın şey görüp duymuşsundur. Senin derdin başka."

Bir an, asıl derdimle ilgili ona dürüst davranmadığımı düşündüm. Açıklamaya başladım ama o beni duymamış gibi konuşmaya devam etti.

"Mağaranın seni rahatsız etmediğini söylüyordun dün akşam," dedi. "Ama düpedüz etmiş. Dün akşam mağara konusunu pek deşmedim, çünkü senin tepkini görmek istiyordum."

Don Juan, mağaranın, eski zaman büyücüleri tarafından bir katalizör olarak tasarlandığını açıkladı. Mağara, iki kişiyi, iki erke alanı olarak barındıracak biçimde inşa edilmiş. Büyücüler, kayanın yapısının ve oyuluş biçiminin, iki bedenin, iki

parlak topun erkelerinin birleştirmelerine olanak sağlamasını amaçlamışlar.

"O mağaraya seni kasıtlı olarak götürdüm," diye sürdürdü. "Orayı sevdiğimden değil—sevmem de—çömezin ileri bilincin derinliklerine inmesini sağlayan bi araç olarak yapıldığı için gittik oraya. Ama ne yazık ki, bi yandan yardımcı olurken, bi yandan da sorunların çözülmesini güçleştiriyor. Eskiden büyücüler düşüncelere önem vermezlerdi. Eyleme dayanırlardı."

"Sen, kendi velinimetinin de öyle olduğunu söylersin hep," dedim.

"Bu benim abartmam," diye yanıtladı. "Aynen senin aptal olduğunu söylemem gibi. Benim velinimetim çağdaş bi nagual'dı; kendini özgürlük arayışına adamıştı. Ama düşüncelere pek değer vermez, yapılanların daha önemli olduğunu düşünürdü. Sen de aynı arayışı sürdüren çağdaş bi nagual'sın ama kafayı sapkın fikirlerle bozmuşsun."

Karşılaştırmasının çok komik olduğunu düşünmüş olmalı ki, boş odada yankılanan bir kahkaha koyverdi.

Mağara konusuna geri döndüğümde beni duymamazlıktan geldi. Bilerek yaptığını, gözlerindeki parıltıdan ve gülüşünden anlıyordum.

"Dün akşam birinci soyut özü sana kasti olarak anlattım," dedi. "Sana yıllardır yaptığım gibi yani. Bi umut, belki diğer özler hakkında da bi fikir edinirsin, diye anlattım. Benimle çok uzun zamandır birliktesin, bu yüzden beni çok iyi tanıyorsun. Birlikteliğimizin her anında, soyut özler dizgesine uygun düşünmeye ve davranmaya uğraştım.

"Nagual Elías'ın öyküsü farklı bi öyküdür. İnsanlar hakkında bi öyküymüş gibi görünmesine rağmen, aslında *niyet* hakkındadır. *Niyet,* içine girmemiz için önümüze görkemli yapılar kurar. Büyücülerin çevrelerinde olup bitenleri anlama yolu budur."

Don Juan bana her zaman anlattıklarının dayandığı mantığı bulmaya çalıştığımı hatırlatınca, ben de bana öğrettiği her şeyi toplumsal bir soruna dönüştürmeye çalışmamı eleştirdiğini düşündüm. Onun sayesinde artık olaylara farklı baktığımı anlatmaya başladım. Beni susturdu ve gülümsedi.

"Doğrusu pek de sağlıklı düşünemiyorsun," dedi ve içini çekti. "Sana öğrettiklerimin dayandığı mantığı anlamanı elbette istiyorum. Benim kızdığım, senin bu mantığı yanlış anlaman. Sana göre bunlar gizli saklı işler bütünü. Benim içinse iki anlama geliyorlar. *Niyet*in, içine girelim diye, göz açıp kapayana dek önümüze diktiği görkemli yapılar ve içeri girdiğimizde kaybolmayalım diye verdiği işaretler.

"Gördüğün gibi, nagual Elías'ın öyküsü peşpeşe anlatılan olaylardan daha fazla bi şey," diye sürdürdü konuşmasını. "Tüm olanların sebebi, *niyet*in öyle istemesi. Bu öykü, eski zaman naguallar'ının neye benzediklerini, düşünce ve davranışlarında *niyet*in kurallarıyla ters düşmemek için neler yaptıklarını kavraman, fikir sahibi olman içindi."

Uzun bir sessizlik oldu. Söyleyecek bir sözüm yoktu. Böyle susup oturacağımıza, aklıma ilk gelen şeyi söylemeye karar verdim. Nagual Elías hakkında anlatılanların, bende onun hakkında olumlu düşünceler oluşturduğunu söyledim. Nagual Elías'ı sevmiştim ama nedense don Juan'ın nagual Julian hakkında anlattıkları hoşuma gitmemişti.

Sıkıntımı anlattığım gibi, don Juan'ın keyfi yerine geldi. Hatta, gülmekten katılıp kalmamak için oturduğu yerden doğrulmak zorunda kaldı. Elini omzuma koyup, "Kendimize benzeyen insanlardan ya nefret ederiz ya da onları çok severiz," dedi.

Yine aptalca bir şekilde kendimi tuttum ve ne demek istediğini soramadım. İçinde bulunduğum durumun farkında olan don Juan gülmeyi sürdürüyordu. Sonunda, nagual Julian'ın çocuk ruhlu bir adam olduğunu, serinkanlılığını ve tutarlılığını sonradan edindiğini söyledi. Büyücü çömezi olarak aldığı disiplin olmasa kendini hayatta denetleyemezmiş.

Bilmem neden, kendimi savunmak zorunda hissettim. Don Juan'a eskiden beri disiplinli olduğumu söyledim.

"Tabii ki," dedi, dalga geçerek. "Tıpatıp onun gibi olamazsın ya," dedi ve yeniden gülmeye başladı.

Bazen don Juan beni öylesine çileden çıkarıyordu ki, bağırmamak için kendimi zor tutuyordum. Ama bu ruh halim fazla uzun sürmedi ve sabrettim, hemen başka sorular üşüştü ka-

fama. Don Juan'a, ileri bilinçliliğe farkında olmadan girmenin olanaklı olup olmadığını sordum. Ya da, o durumda günlerce kalınabilir miydi?

"Bu aşamada, ileri bilinçliliğe tamamen kendi başına girebilirsin," dedi. "İleri bilinçlilik mantıksal açıdan gizemlidir yalnızca. Uygulamada ise çok basittir. Her şeyde olduğu gibi, bunu da, olayları, bizi çevreleyen enginliği ussallaştırmaya çalışmakla karmaşık hale getiriyoruz."

Kendi kişiliğimi boş yere irdeleyeceğime, bana anlattığı soyut öz hakkında düşünmemin çok daha yararlı olacağı uyarısını yaptı.

Ona, tüm sabah bu konuyu düşündüğümü, ve öykünün sembolik bir şekilde tinin belirmesini anlattığını kavradığımı söyledim. Benim anlayamadığım, öyküde bahsedildiğini söylediği soyut özdü. Bu, öyküde doğrudan belirtilmemiş olmalıydı.

"Yineliyorum," dedi, öğrencilerine alıştırma yaptıran bir öğretmen edasıyla. "Tinin belirmesi, büyücülük öykülerindeki ilk soyut özdür. Ve görüyorum ki, büyücülerin soyut öz adını verdikleri şey yanından geçip gidiyor. Sen, büyücülerin *niyet*in görkemli yapısı, tinin suskun sesi ya da soyutun gizli düzenlemeleri dedikleri şeyi anlayamadın bi türlü."

Burada bahsettiği 'gizli'yi, 'gizli neden'deki gibi, açıkça belirtilmeyen bir şey olarak anladığımı söyledim. Bunun üzerine, 'gizli'nin bunun ötesinde bir anlamı olduğunu, sözsüz bilgi anlamına geldiğini ve mevcut bilgilerle—hele benimkilerle—kavranılamayacağını söyledi. Bunu şu anda kavramam olanaklı değilmiş ama bu, konuyu hiç kavrayamayacağım anlamına gelmiyormuş.

"Eğer soyut özler kavranılmaz bir şeyse, ne diye onlar hakkında konuşuyoruz ki?" diye sordum.

"Kural, büyücülük öykülerinin ve soyut özlerin bu aşamada anlatılması gerektiğini söyler de ondan," diye yanıtladı. "Ve bi gün öykülerde değinilen sözsüz bilgi ya da *niyet*in görkemli yapısı olan soyutun gizli düzenlemeleri, öykülerin kendisi tarafından sana gösterilecektir."

Hâlâ anlayamıyordum. "Soyutun gizli düzenlemeleri, soyut özleri sana gösteren tek düzen değildir," diye açıkladı. "So-

yut özlerin ortak noktası ya da aralarındaki bağlantıyı kuran bi ağ da değildir. Daha çok, soyutu, dili işin içine sokmadan dolaysız olarak bilmektir."

Görmek amacıyla, beni tepeden tırnağa dikkatle süzdü. "Bu, sende henüz ortaya çıkmamış," dedi sonra da.

Sabırsızlığını, dahası kızgınlığını gösterir bir hareket yaptı. Sanki ağır kalmama bozulmuştu. Bu beni kırdı. Don Juan'ı böyle sinirli görmeye pek alışık değildim.

Bana kızgın olup olmadığını sorduğumda, "Bunun seninle ya da davranışlarınla hiçbi ilgisi yok," dedi. "Seni *gördüğümde* kafamdan geçen bi düşünceyle ilgili. Senin parlak varlığının öyle bi özelliği var ki, eski büyücüler ona sahip olmak için her şeylerini verirlerdi."

"Bunun ne olduğunu söylesene," diye üsteledim.

"Başka bi zaman söylerim," dedi. "Bu arada, biz konumuza geri dönelim: soyut. O öyle bi şeydir ki, o olmadan ne savaşçının yolu diye bi şey olur ne de bilgiyi arayan tek bi savaşçı."

Benim yaşadığım zorlukların onun için yeni bir şey olmadığını söyledi. Kendisi de, soyutun gizli düzenini anlayana dek, şiddetli acılara katlanmış. Ve eğer nagual Elías'ın yardımı olmasaymış, tamamıyla bir eylem adamı olan ve anlayışa çok az yer veren velinimeti gibi yaralanabilirmiş.

"Nagual Elías neye benziyordu?" diye sordum konuyu değiştirmek için.

"Çömezine hiç benzemezdi," dedi don Juan. "O bi Kızılderiliydi. Çok esmer ve iriydi. Sert yüz hatları vardı. Büyük bi ağzı, iri bi burnu, küçük siyah gözleri ve gür, simsiyah saçları vardı. Nagual Julian'dan daha kısa boyluydu, elleri ve ayakları kocamandı. Çok alçakgönüllü ve çok bilgeydi ama hiç gösterişli değildi. Velinimetimle kıyaslandığında çok sönük kalırdı. Her zaman yalnız başına kafasındaki sorunlarla boğuşur dururdu. Nagual Julian, öğretmeninin kendisine tonla bilgelik gösterdiğini söylerdi şaka yollu. Ona tonton nagual derdi.

"Niye onunla dalga geçtiğini anlayamazdım," diye sürdürdü konuşmasını. "Nagual Elías, benim için ferahlatıcı taze bi soluk gibiydi. Bana her şeyi sabırla, defalarca açıklardı. Benim olayları sana açıkladığım gibi, belki daha da fazla. Bunu bana

acıdığı için yaptığını da sanmıyorum, bence beni önemsiyordu. Savaşçılar acıma duygusundan yoksundurlar; çünkü kendilerine acımaktan vazgeçmiştir onlar. Kendine acımayan bi insan da başkasına hiç acımaz."

"Bir savaşçının her zaman yalnız başına olduğunu mu söylüyorsun?"

"Bi bakıma evet. Bi savaşçı için her şey kendisiyle başlar ve kendisiyle biter. Bununla birlikte, soyutla ilişkisi onun kibrini siler atar ve o da soyut ve kişiliksiz bi insana dönüşür.

"Nagual Elías, hayatlarımızın ve kişiliklerimizin birbirine benzediğini düşünüyordu," diye sürdürdü. "Bu nedenle bana yardımcı olmak zorunda hissediyordu kendini. Seninle benim aramda pek bi benzerlik yok, o yüzden de ben sana nagual Julian'ın bana davrandığı gibi davranabilirim."

Don Juan, çömezliğinin ilk günlerinde, nagual Elías'ın onu kanatlarının altına aldığını ve anlayıp anlamadığına aldırmaksızın eğitimi boyunca neler olup bittiğini açıklamaya başladığını söyledi. Nagual Elías, yardım etme isteğiyle, don Juan'ı yanından hiç ayırmıyormuş. Bu sayede de onu, nagual Julian'ın acımasız saldırılarından koruyormuş.

"Başlangıçta sürekli nagual Elías'ın evinde kalıyordum," diye sürdürdü. "Ve bu durumdan gayet hoşnuttum. Velinimetimin evindeyse her an tetikteydim, bana bi dahaki sefere ne yapacağını düşünmekten her an diken üstünde gibiydim. Nagual Elías'ın evi bu bakımdan güvenliydi.

"Velinimetim beni acımasızca zorlardı. Bana neden böyle sert davrandığını hiç anlayamazdım. Adamın deli olduğundan hiç şüphem kalmamıştı."

Oaxaca eyaletinden bir Kızılderili olan nagual Elías, aynı bölgeden Rosendo adlı bir başka nagual tarafından eğitilmiş. Don Juan'ın yalnız kalmayı seven, münzevi bir adam olarak tanımladığı nagual Elías, sadece Oaxaca'da değil, bütün güney Meksika'da tanınan bir büyücü ve şifa dağıtıcısıymış. Ününün dilden dile dolaşmasına rağmen, ülkenin öteki ucunda, kuzey Meksika'da yalıtılmış, tek başına bir hayat sürdürürmüş.

Don Juan sustu ve kaşlarını kaldırıp, sorgulayan bakışlarla gözlerini bana dikti. Bense öyküsünü sürdürmesini istiyordum.

"Ne zaman soru soracağını düşünsem yanılıyorum," dedi. "Sanırım nagual Elías'ın günlerini güney Meksika'da insanlarla ilgilenerek geçiren bi sağaltıcı olduğunu söylediğimi duydun. Kuzey Meksika'da münzevi hayatı sürdürdüğünü de. Sence bi tuhaflık yok mu bunda?"

Kendimi aptal gibi hissettim. Anlatılanları dinlerken, adamın yollarda canı çıkmıştır herhalde diye düşündüğümü itiraf ettim.

Don Juan güldü. Ben de, dikkatimi çektiği konudaki sorumu, nagual Elías'ın aynı zamanda iki yerde birden bulunmasının nasıl olanaklı olduğunu sordum.

"*Rüya görme* bi büyücünün uçağıdır," dedi. "Velinimetimin bi *iz sürücü* olması gibi, nagual Elías da bi *rüya görücüy*dü. Büyücülerin *rüya gören beden* ya da 'diğeri' olarak adlandırdıkları şeyi yaratıp yönlendirebiliyor ve böylelikle aynı anda iki ayrı yerde bulunabiliyordu. *Rüya gören beden*iyle büyücü olarak işini sürdürüyor, kendisi olarak da münzevi bi yaşam sürdürüyordu."

Nagual Elías'ın üç boyutlu görüntüsünü yönlendirme yetisinde garip hiçbir yan bulmuyor, ama soyut özler hakkındaki açıklamalarını bir türlü anlayamıyordum.

Don Juan, nagual Elías'ın ikili yaşamını, tin, bilinçlilik düzeyimdeki son ayarlamaları yaptığı için rahatça kabullenebildiğimi söyledi. Bu belirsiz açıklama üzerine don Juan'ı soru yağmuruna tuttum.

"Hiç de belirsiz değil," dedi. "Her şey ortada. Şu an için bu gerçeği anlayamıyor olabilirsin, ama anlayacağın bi an gelecek."

Ben cevap veremeden, o yine nagual Elías hakkında konuşmaya başladı. Nagual Elías'ın çok meraklı bir insan olduğunu ve ellerini çok iyi kullanabildiğini söyledi. *Rüya görücü* olarak yaptığı yolculuklarda gördüğü şeylerin, tahtadan ve dökme demirden kopyalarını yaparmış. Don Juan'ın söylediğine göre, bunların bir kısmı çok zarif ve inanılmaz düzeyde güzelmiş.

"Asılları ne türden nesnelerdi?" diye sordum.

"Kim bilir," dedi don Juan. "Nagual Elías'ın bi Kızılderili

olduğunu, *rüya görme* yolculuklarında, vahşi bi hayvanın avı için sessizce dolandığı gibi dolandığını göz önünde bulundurmalısın. Böyle bi hayvan ortalık hareketliyken kendini asla göstermez. Nagual Elías, kendi başına hareket eden bi *rüya görücü* olarak, ortalıklarda kimseler yokken sonsuzluğun çöplüğünü eşeler, gördüğü şeylerin suretini çıkarırdı anlıycan. Ama ne işe yaradıklarını ve nereden geldiklerini hiçbi kimse bilmezdi."

Yine, söylediği şeylerde anlaşılmaz bir yan bulamıyordum. Bu hiç de inanılmaz bir şey gibi gelmiyordu. Fikrimi belirtmek üzereydim ki, kaşlarının bir hareketiyle susmam gerektiğini belirtti. Sonra da nagual Elías'ı anlatmayı sürdürdü.

"Onu ziyaret etmek benim için büyük bi keyifti," dedi. "Bi yandan da garip bi suç gibiydi. Onun yanında sıkıntıdan patlayacak gibi oluyordum. Nagual Elías sıkıcı bi insan olduğu için değil, nagual Julian insanı hayatı pahasına aramakta eşsiz olduğu için."

"Ama nagual Elias'ın yanında güvende ve rahat olduğunu sanıyordum," dedim.

"Öyleydim ama, bu rahatlık benim hayali sorunumun ve suçluluğumun da kaynağıydı aynı zamanda. Senin gibi, ben de kendime işkence etmekten hoşlanıyordum. En başta sanırım nagual Elías'ın yanında huzur bulmuştum, ama daha sonra nagual Julian'ı daha iyi anladım ve onun yolundan gitmeye başladım."

Nagual Elías'ın evinin önünde, içinde bir demir potası, marangoz tezgâhı ve aletleri olan bir sundurma varmış. Kiremit çatılı bu ev, aslında karıları olan beş görücü kadınla birlikte yaşadığı toprak zeminli koca bir odadan oluşuyormuş. Ayrıca, nagual'ın evinin dolaylarındaki ufak evlerde yaşayan dört erkek büyücü-görücü varmış. Hepsi de, ülkenin çeşitli bölgelerinden kuzey Meksika'ya göç etmiş Kızılderililermiş.

"Nagual Elías cinsel güce büyük önem verirdi," dedi don Juan. "Bu gücün bize, *rüya görürken* kullanalım diye verildiğine inanıyordu. Hassas insanların zaten sallantılı olan akli dengelerini bozabilen *rüya görme*nin, yanlış kullanılmaya başlandığını düşünüyordu.

"*Rüya görme*yi sana aynen onun bana öğrettiği gibi öğret-

tim," diye sürdürdü. "Bana, *rüya gördüğümüzde* birleşim noktamızın ağır ağır ve doğal bir biçimde hareket ettiğini öğretti. Akli dengemiz, birleşim noktamızın alışkın olduğumuz bi yerde durmasından başka bi şey değildir. Eğer *rüya görmek*, bu noktayı hareket ettiriyorsa ve *rüya görme* bu doğal hareketi denetlemek için kullanılıyorsa, ve *rüya görme* için cinsel güce gereksinim duyuluyorsa cinsel gücün *rüya görme* yerine sevişerek dağıtılması durumunda sonuç felaket olabilir. *Rüya görücülerin* birleşim noktaları, seks yüzünden düzensiz bir şekilde hareket edip, görücülerin akıllarını yitirmelerine neden olabilir."

"Ne demeye getiriyorsun?" diye sordum. Çünkü bizim konumuz *rüya görme* değildi.

"Sen bi *rüya görücüsün,*" dedi. "Eğer cinsel gücüne dikkat etmezsen birleşim noktanın düzensiz değişme düşüncesine alışabilirsin. Daha bi dakka önce tepkilerinden dolayı sersemlemiştin. Senin birleşim noktan da rasgele hareket ediyor, çünkü cinsel gücün dengesiz."

Yetişkin erkeklerin cinsel yaşamı hakkında aptalca ve hiç yerinde olmayan bir konuşma yaptım.

"Cinsel gücümüz *rüya görme*mizi yönetir," dedi. "Bana bunu nagual Elías öğretti, ben de sana öğretiyorum. Cinsel gücünü ya sevişmek için kullanırsın ya da *rüya görmek* için. Başka yolu yok. Bundan bahsettim, çünkü soyutu kavramak için birleşim noktanı ayarlamakta epey zorluk çekiyorsun.

"Bana da aynı şey olmuştu," diye sürdürdü don Juan. "Ancak, cinsel gücüm kendini dünyadan kurtarınca yerli yerine oturtabildim her şeyi. Bu *rüya görücüler*in kuralıdır. *İz sürücüler*de ise tam tersidir. Sen de fark etmişsindir, benim velinimetim, hem sıradan bir insan olarak hem de nagual olarak çapkın bi adamdı."

Don Juan velinimetinin marifetlerini anlatmak üzereydi ki düşüncesini birden değiştirdi. Kafasını sallayıp bu konularda hâlâ çok katı olduğumu söyledi. Ben de üstelemedim.

Nagual Elías'ın, *rüya görücüler*in kendileriyle yaptığı inanılmaz savaşlardan sonra elde ettikleri zindeliğe sahip olduğunu söyledi. Bu zindeliği, don Juan'ın sorularıyla baş edebilmek için kullanırmış.

"Nagual Elías, kendisinin de tini anlamakta güçlük çektiğini söylemişti," diye sürdürdü. "Tini anlamanın iki yolu olduğuna karar vermiş. Biri tinin ne olduğunu dolaylı yollardan anlamak, biri de doğrudan anlamak.

"Senin sorunun ilki. Tinin ne olduğunu bi anlasan, ikinci sorun da kendi kendine çözülecek. Ya da tam tersi. Eğer tin seninle sessiz sözcüklerini kullanarak konuşacak olsa, tini hemen kavrayacaksın."

Nagual Elías, zorluğun, bilginin onu açıklayacak sözler olmadan var olabileceğini anlamaya yanaşmamamızdan kaynaklandığına inanıyormuş.

"Ama bunun doğruluğunu kabul ediyorum ben," dedim.

"Bunu kabul etmek, kabul ettiğini söylemek kadar kolay değil," dedi don Juan. "Nagual Elías bana, insanlığın, bi zamanlar çok yakın olmasına rağmen soyuttan uzaklaştığını söylerdi. Bu, yaşamımızı sürdürmemizi sağlayan bi güç gibiydi herhalde o zamanlar. Sonra, bi şey olmuş ve bizi soyuttan uzaklaştırmış. Şimdi de ona geri dönemiyoruz. Bi çömezin, soyuta geri dönmesinin yıllar sürdüğünü söylerdi nagual Elías. Bu da dilin ve bilginin birbirlerinden ayrı olarak var olabileceğini anlamakla olabilirmiş ancak."

Don Juan, soyuta dönmekte zorlanmamızın temel nedeninin, sözcükler, hatta düşünceler olmaksızın bilebileceğimizi anlamak istememememiz olduğunu yineledi.

Saçmaladığını söyleyecektim ki, değindiği noktanın benim için çok önemli olduğunu ve bir şeyleri atlıyor olabileceğimi hissettim güçlü bir biçimde. Bana bir şeyler anlatmaya çalışıyordu; ya benim anlayamadığım ya da bütünüyle anlatılamayacak bir şeyler.

"Bilgi ve dil ayrı şeylerdir," diye yineledi yumuşak bir ses tonuyla.

"Bunu biliyorum," diyecektim, sanki gerçekten biliyormuşum gibi, kendimi tuttum.

"Sana tin hakkında konuşmanın olanaklı olmadığını söylemiştim," diye sürdürdü. "Çünkü tin, yalnızca deneyimlenebilir. Büyücüler bu durumu, tinin, kişininin görüp hissedebileceği bir şey olmadığını söyleyerek açıklamaya çalışırlar. Ama o, her

an tepemizde bir gölge gibi dolaşıyordur. Kimi zaman bazılarımızı ziyaret eder. Geneldeyse pek belli etmez kendini."

Sessizliğimi sürdürdüm. O da açıklamaya sürdürdü. Tinin pek çok yönden vahşi bir hayvana benzediğini söyledi. Bir şeyler onu harekete geçmesi için ayartana dek, bizden uzak dururmuş. Ancak o zamanlar belirirmiş tin.

Tinin, bir varlık, bir canlı ya da bir ruh olmadığına göre, nasıl olup da ayartıldığını sordum.

"Senin sorunun," dedi. "Soyutu değerlendirirken sadece kendi görüşünü göz önünde bulundurman. Örneğin, bi insanın içsel özü ya da prensipleri soyut şeyler sence. Ya da daha belirsiz şeyler; karakter, irade, cesaret, soyluluk, onur gibi şeyler. Tin bütün bunlarla açıklanabilir. Ama asıl şaşırtıcı olan, onun bu saydıklarımın hepsi olması ve hiçbiri olmamasıdır."

Benim soyutu, ya uygulanabilir olanların karşıtı ya da belirgin bir yapıya sahip olmadığını düşündüğüm şeyler olarak ele aldığımı da ekledi.

"Oysa bi büyücü için soyut, insanların değerlendirmeleriyle alakası olmayan bi şeydir," dedi.

"Ama bunlar aynı şeyler," diye bağırdım. "İkimizin de aynı şeyden bahsettiğini görmüyor musun?"

"Hayır! Aynı şeyler değil!" diye diretti. "Bi büyücü için tin soyuttur, çünkü onu sözcükler hatta düşünceler olmadan bile bilir. Tin soyuttur, çünkü tini tanımlayamaz. Yine de, onu anlama konusunda hiçbi şansı ya da isteği olmadığı halde, tini elinde bulundurur. Onu tanır, onu çağırır, onu kandırır, ona alışır ve onu davranışlarına yansıtır."

Ümitsizlik içinde kafamı iki yöne doğru salladım. Farkı göremiyordum.

"Senin yanlış anlamanın temel nedeni, tini açıklarken 'soyut' sözcüğünü kullanmış olmam," dedi. "Senin için soyut, sezgisel durumları açıklayan bi sözcük. Örneğin 'tin' sözcüğünün, mantıklı ya da fiili bi açıklaması yok. Bu yüzden de, senin için düş gücünü eğlendiren bi şey olmasının dışında bi anlamı yok."

Don Juan'a öfkelenmiştim. Ona inatçı olduğunu söyledim. Bana güldü. Bilginin dilden bağımsız olduğunu anlamak isti-

yorsam eğer, kendimi pek zorlamamalıymışım, belki o zaman görebilirmişim ışığı.

"Bi de şöyle düşün," dedi. "Benimle tanışmak değil senin için önemli olan. Ben seninle tanıştığım gün, sen soyutla tanışmış oldun. Ama onun hakkında hiç konuşulmadığından, sen farkına varamadın bunun. Büyücüler, soyutla, hakkında düşünmeden, görmeden, dokunmadan, ya da varlığını hissetmeden tanışırlar."

Susuyordum, çünkü onunla tartışmaktan hoşlanmıyordum. Bazen, bilerek anlaşılmaz laflar ettiğini düşünüyordum. Ama don Juan'ın keyfine diyecek yoktu.

NAGUAL JULIAN'IN SON AYARTMASI

Don Juan'ın evinin iç avlusu, bir manastır sükûnetindeydi. Tüm sesleri yalıtan, ısıyı ayarlayan, sık aralıklarla dikilmiş büyük meyve ağaçları vardı. Evine ilk gelişimde, ağaçların gelişigüzel dikilmesini eleştirip durmuştum. Ben olsaydım, onlara daha çok yer verirdim. Don Juan, ağaçların onun malı olmadığını söylemişti. Onlar, onun savaşçı topluluğuna katılan, özgür ve bağımsız ağaçlarmış, ve benim yorumlarım—sıradan ağaçlar için geçerli olabilirmiş ama—bu ağaçlar için geçerli değilmiş.

Yanıtı bana çok simgesel gelmişti. O zamanlar, don Juan'ın her şeyi son derece birebir biçimde anlattığını bilmiyordum.

Don Juan ve ben, yüzümüzü meyve ağaçlarına dönmüş, bambu koltuklarda oturuyorduk. Ağaçların hepsi meyve vermişti. Görüntünün sadece çok güzel değil, aynı zamanda oldukça şaşırtıcı olduğunu söyledim, çünkü meyve mevsimi değildi.

Hak vererek, "Bunun bi öyküsü var," dedi. "Bildiğin gibi bu ağaçlar benim topluluğumun savaşçıları. Şimdi meyve veriyorlar, çünkü topluluğumun üyeleri, burada, onların önünde, son yolculukları hakkında konuşmuş, neler hissettiklerini söylemişlerdi. O yüzden ağaçlar son yolculuğumuza çıktığımızda bize eşlik edeceklerini biliyorlar."

Şaşkınlıkla baktım ona.

"Onları bırakıp gidemem, onlar da savaşçı. Onlar da nagual'ın topluluğunun kaderini paylaştılar. Ve onlar hakkında ne hissettiğimi de biliyorlar. Ağaçların birleşim noktası, devasa parlak kabuklarının çok alçak bi yerinde bulunur, bu da duygularımızı anlamalarını sağlar. Şu anda bizim son yolculuğumuz konusunda ikimizin hissettiklerimizi anlamaları gibi."

Bu konuda konuşmak istemediğim için sustum. Don Juan'ın konuşmayı sürdürmesi beni kendime getirdi.

"Büyücülük öykülerinin ikinci soyut özü 'tinin çarpması' olarak bilinir," dedi. "Birinci öz olan 'tinin belirmesi', *niyet*in inşa edip büyücünün önüne yerleştirdiği, ve onu içine çağırdığı görkemli yapıdır. Bu, *niyet*in görücü tarafından görülen görkemli yapısıdır. Tinin çarpması ise, içeri çağrılan—dahası zorla içeri alınan—yeni büyücünün gördüğü, aynı görkemli yapıdır.

"Bu ikinci soyut öz, kendi içinde bi öyküdür. Öykü, tinin daha önce sözünü ettiğimiz adama belirip, hiçbi yanıt alamamasından sonra, ona bi tuzak kurmasını anlatır. Bu, son hiledir, ama adam özel bi adam olduğu için değil, tinin algılanamayan olaylar zinciri tin kapıyı çaldığı an karşısına bu adamı çıkardığı için.

"Tin ne şekilde belirirse belirsin, adam tınmamaktadır. Hatta, tinin belirtileri adamın doğru bildiği her şeyin tersi, varlığının değillemesi olur. Tinle alakası olmayan adam, tabii ki, tini anında reddeder. Böyle gülünç saçmalıklara kanacak değildir ya. En iyisini kendisi biliyordur. Sonuçta, iş çıkmaza girer.

"Belki de bu aptalca bi öyküdür," diye sürdürdü. "Belki de, sana anlattıklarım, soyutun sessizliğinden ürken insanları avutmak içindir."

Bir an bana bakıp gülümsedi.

"Sözcükleri seviyorsun," dedi suçlarcasına. "Sessiz bilginin düşüncesi bile seni ürkütüyor. Ama öyküler, ne kadar aptalca olurlarsa olsunlar, seni rahatlatıyor, sana güven veriyor."

Öyle muzip bir biçimde güldü ki, ben de kendimi tutamayıp güldüm.

Sonra, tinin onun kapısını ilk çalışını daha önce ayrıntısıyla dinlemiş olduğumu söyledi. Bir an neden söz ettiğini

anlayamadım.

"Kurşun yarası yüzünden can çekişirken bana takılıp tökezleyen sadece velinimetim değildi," diye açıkladı. "O gün tin de beni bulup kapımı çalmıştı. Velinimetimi, kendisinin de sonradan anlayacağı gibi, kendi akışı için bir kanal olarak kullanmıştı tin. İşin içinde tin olmasa velinimetimle tanışmamın hiçbi anlamı olmazdı."

Tin, nagual'ı, kullanmak istediği zamanlarda—hissettirmeden ya da doğrudan emrederek—bir kanal olarak kullanabilirmiş. Bir nagual, çömezlerini kendi iradesiyle ya da yöntemleriyle seçemezmiş. Tin, ne istediğini bildirir, nagual da bu isteği karşılamak için elinden geleni yaparmış.

"Bi ömür boyu süren alıştırmalardan sonra," diye sürdürdü, "büyücüler, özellikle naguallar, tinin kendilerini önlerinde çalım satarak duran görkemli yapıya çağırıp çağırmadığını bilirler. Onlar, *niyet* ile olan bağlarını denetlemeyi bilirler. Böylece her zaman önceden uyarılır, tinin kendileri için neler hazırladıklarını bilirler."

Don Juan, büyücülerin patikasında ilerlemenin bağlantı hattının düzenlenmesi amacını taşıyan zor bir iş olduğunu söyledi. Sıradan insanın *niyet* ile bağlantı hattı, işgörmez halde olurmuş ve büyücüler işe yararsız bir hatla başlarmış. Hat, onların çağrılarına karşılık vermezmiş.

Hattı canlandırabilmek için büyücülerin sarsılmaz kararlılıkta olup, zihnin *sarsılmaz niyet* denilen özel bir durumuna gelmeleri gerekiyormuş. Büyücü çömezliğinin en zor yönü, *sarsılmaz niyet*e ulaşabilecek tek varlığın nagual olduğunu kabul etmekmiş.

Bu zorluğu pek anlayamadığımı belirttim.

"Çömez, tin ile bağlantı hattını canlandırmaya ve temizlemeye çalışan kişidir," diye açıkladı don Juan. "Bi kere canlandırdı mı hattı, artık çömezliği aşmış demektir. Ama o noktaya gelebilmesi için sarsılmaz bir kararlılık gerekir ki bu da onda yoktur. Bireysellikten sıyrılması ve kararlı bir insan olabilmesi için kendini nagual'a bırakmalıdır. İşin en zor gelen kısmı da budur."

Ardından bana sık sık söylediği bir şeyi hatırlattı: gönüllü-

lerin büyücülerin dünyasına kabul edilmediklerini, çünkü onların kendi amaçları olduğunu ve bunun da onları bireyselliklerinden sıyrılmalarını epey güçleştirdiğini. Büyücüler dünyasının gönüllülerin amaçlarına ters düşen istekleri olurmuş bu kişilerden, ama onlar pek kolay değiştirmezlermiş kendilerini.

"Çömezin hattını canlandırmak bi nagual'ın en zor ve en ustalık gerektiren işidir," diye sürdürdü. "Ve de en berbat baş ağrısı. Çömezin kişiliğine bağlı olarak, tinin tasarımları ya çok basit ya da karmakarışık bi labirent gibi olabilir."

Ardından, zaman zaman kıllık yapmama rağmen, kendisinin nagual Julian'ı bunalttığı kadar onu bunaltmadığımı belirtti. Kendisinde olmayan, az da olsa işe yarayan bi öz-disiplinim varmış benim. Bu öz-disiplin, kendi velinimetinde kendisininkinden de azmış.

"Tinin belirmeleri arasındaki fark sezinlenebilir," diye sürdürdü. "Bazı durumlarda, örneğin benimkinde, açıkça ortaya konan komutlar biçiminde olur. Ben vurulmuştum. Göğüs kafesimden oluk oluk kan boşalıyordu. Velinimetim, tıpkı kendi velinimetinin ona yaptığı gibi, seri ve kararlı hareket etmek zorundaydı. Büyücüler bilirler ki, komut ne kadar zorsa, çömez de o denli zorlayıcıdır."

Don Juan iki nagual ile birlikte olmanın en yararlı yönlerinden birinin, aynı öyküyü iki farklı açıdan dinleyebilmek olduğunu söyledi. Örneğin, nagual Elías ve tinin belirmesi hakkındaki öykü, çömezine göre tinin velinimetinin kapısını zar zor çalabilmesini anlatıyordu.

"Velinimetimle ilgili her şey çok zordu zaten," dedi ve gülmeye başladı don Juan. "Yirmi dört yaşına geldiğinde tin onun kapısını çalmakla kalmamış, alaşağı etmiş bi de."

Velinimetinin öyküsü, yıllar önce, velinimetinin yaşamını Mexico City'deki varlıklı bir ailenin yakışıklı oğlu olarak sürdürdüğü zamanlarda başlamış. Varlıklı, eğitimli, tatlı dilli ve çekici bir adammış. Kadınlar ona ilk görüşte âşık oluyorlarmış. Ama o kadar zevk düşkünü ve disiplinsizmiş ki, canını çekmediği hiçbir şeye dönüp bakmazmış bile.

Don Juan, öyle bir karakter ve yetiştirilme tarzıyla—varlıklı bir dul kadının tek oğluymuş ve ona tapan dört kız karde-

şi, onun üzerine titriyormuş—akla gelen her uygunsuz işe bulaşmasının çok normal olduğunu düşünüyordu. Kendisi kadar zevk düşkünü olan arkadaşları bile, onu ahlaksız, günahkâr birisi olarak görüyormuş.

Bir zaman sonra, taşkınlıkları onu bedensel olarak güçsüzleştirmiş ve zamanın korkunç hastalığı olan vereme yakalanarak yataklara düşmüş. Ama hastalığı onu engelleyeceğine, kendisini o ana dek olduğundan daha şehvetli hissetmesine yol açmış. Kişisel denetimin zerresine sahip olmadığı için kendini tamamen uçarılığa vermiş ve hastalığı ümitsiz bir hal almış.

'Tüm aksilikler üst üste gelir,' sözü, don Juan'ın velinimeti için kesinlikle geçerliymiş. Bir yandan sağlığı giderek bozulurken, onun tek destekçisi olan ve ona sahip çıkan annesi de ölmüş. Annesi ona, yaşamını sürdürmeye yetecek kadar, hatırı sayılır bir miras bırakmış. Ama disiplinsizliği yüzünden miras birkaç ayda suyunu çekmiş. Yaşamını sürdürebileceği bir mesleği ya da ticarete eğilimi olmadığı için, yaşayabilmek için beleşçilik yapmak zorunda kalmış.

Parası kalmayınca, arkadaşı da kalmamış, hatta bir zamanlar peşinde koşan kadınlar bile ona sırt çevirmişler. Yaşamı boyunca ilk kez acımasız gerçeklerle yüz yüze gelmiş. Sağlık durumu da göz önüne alınınca, pek uzun yaşamayacağı görülüyormuş. Ama o kendini toparlamış ve çalışmaya karar vermiş.

Cinsel alışkanlıklarıysa değişmemiş, hatta bu alışkanlığı, rahat edebileceği yerde bir iş bulmasına yol açmış: tiyatro. Hem doğuştan bir oyuncu oluşu, hem de gençliğini, çoğu kadın oyuncularla birlikte geçirmiş olması sayesinde bu işi becermiş. Arkadaş çevresinden ve tanıdıklarından çok uzakta, kent kent gezen bir tiyatro topluluğuna katılmış, dini ve ahlaki oyunlardaki veremli kahraman rolleriyle, başarılı bir oyuncu olmuş.

Don Juan, kaderin, velinimetinin yaşamını belirleyen garip cilvesine değindi. Tam bir serseri olan, rezil yaşamı yüzünden ölümle burun buruna gelen velinimeti, oyunlarda, bir aziz ya da gizemciyi canlandırmış. Hatta, Kutsal Hafta boyunca 'İhtiras' adlı oyunda İsa rolünde bile oynamış.

Sağlığı, kuzey eyaletlerine yaptığı bir turne sırasında iflas

etmiş. Böylece Durango kentinde iki şey olmuş; yaşamı sona ermiş ve tin kapısını çalmış.

Tinin vuruşuyla, ölümün vuruşu aynı ana denk gelmiş— gün ortasında, çalıların arasında. Ölümü onu genç bir kızı ayartırken yakalamış. Zaten inanılmaz derecede güçsüzmüş, o gün de kendisini fazla zorlamış. Oynak, güçlü ve ateşli olan genç kadın onu kandırıp sevişmek için kuytu bir yere götürmüş. Ama orada, sevişeceklerine saatlerce kavga etmişler. Sonunda kadın durulduğunda, o iyice bitap ve öksürmekten nefes alamaz bir haldeymiş.

Ardı arkası kesilmeyen öksürüklerin sonunda, omuzunda dayanılmaz bir ağrı hissetmiş. Göğüs kafesi yırtılıyormuş sanki, ve gelen öksürük nöbetinin ardından kusmasına engel olamamış. Zevk düşkünlüğü, başlayan kanamaya rağmen ölümünün gelmesine dek sürmüş. O zaman, tin işe karışmış ve gelen bir Kızılderili yoluyla görünerek yardım etmiş. Adam, Kızılderiliyi daha önce de görmüş ama kadınla fingirdeşmeye daldığı için pek üzerinde durmamış.

Kızı sanki rüyadaymışçasına görmüş. Kızda korku ya da şaşkınlık belirtisi yokmuş. Seri ve işbilir bir biçimde giysilerini giymiş ve av köpeğinin kovaladığı bir tavşan hızıyla oradan uzaklaşmış.

Ardından Kızılderilinin yanına koştuğunu, onu oturtmaya çalıştığını görmüş. Aptalca şeyler söylüyormuş Kızılderili. Tine yeminler ediyor, yabancı bir dilde anlaşılmaz sözler mırıldanıyormuş. Sonra da arkasına geçip, olanca gücüyle sırtına bi şaplak indirmiş.

Adam, Kızılderilinin ya pıhtılaşmış kanı boğazından çıkarmaya çalıştığı, ya da kendisini öldürmeye çalıştığı sonucunu çıkarmış bu davranıştan.

Kızılderili durmaksızın sırtına vurmayı sürdürünce de, adam, Kızılderilinin ya kadının sevgilisi ya da kocası olduğuna kanaat getirmiş. Ama Kızılderilinin çakmak çakmak gözlerini görünce düşüncesi değişmiş. Bu sefer Kızılderilinin kadınla bir ilişkisinin olmadığını, deli olduğunu düşünmüş. Kalan gücünü ve bilincini Kızılderilinin mırıldandıklarını anlamaya odaklamış. Kızılderili, insanın ölçülemez bir gücü olduğunu ve

ölümün biz doğduğumuz andan itibaren onu *niyet* ettiğimiz için var olduğunu, böylelikle *ölüm niyet*ini birleşim noktasının konumunu değiştirerek engelleyebileceğimizi söylüyormuş.

Bunun üzerine Kızılderilinin zırdeli olduğundan emin olmuş. Çok dramatik bir durumdaymış—saçma sapan sözler mırıldanan deli bir Kızılderilinin ellerinde ölüyormuş—yolun sonuna gelmiş bir oyuncu olarak, ölürse eğer, bunun kanamadan ya da aldığı darbelerden değil, gülmekten olmasına kendi kendine söz vermiş.

Don Juan, velinimetinin Kızılderiliyi ciddiye almamasının çok doğal olduğunu belirtti. Kimse böyle bir şeyi ciddiye almazmış. Hele hele büyücülüğe gönlü olmayan müstakbel bir çömez adayı hiç almazmış.

Don Juan büyücülük görevinin birçok parçasını bana ilettiğini söyledi. Tinin bakış açısından bu görevi, tinle olan bağlantı hattını temizlemekten ibaret olduğunu söylemenin de haddini bilmezlik olarak değerlendirilmeyeceğini de ekledi. *Niyet*in bizi etkilemek için önümüze çıkardığı görkemli yapı, sessiz bilgi temizlenmesinin yapılmasına olanak tanıyan, içinde pek de çok olmayan kurallar bulacağımız bir temizlenme evidir. Sessiz bilgi olmaksınızın hiçbir şey yapılamaz ve sahip olduğumuz tek duygu kimseye gereksinme duymamaktır.

Sessiz bilginin bir sonucu olarak, akışına bırakılan olaylar hem çok basit hem de soyut oldukları için, büyücüler bunlardan simgesel deyimler halinde söz etmeye karar vermişler uzun zaman önce. Tinin vuruşu ve belirmesi buna örnekmiş.

Don Juan'ın söylediğine göre, büyücülerin bakış açısından, nagual ve aday çömezin ilk buluşması sırasında yaşananlar, kesinlikle açıklanamaz bir özellikteymiş. Bizim, nagual'ın bir ömürlük deneyimlerinin erdemiyle yoğunlaştığı bir şeyi açıklamaya çalışmamız aptallık olurmuş sadece: bu ikinci dikkatin—büyücülük eğitimi yoluyla artırılan farkındalığın—soyutla olan görünmez bağlantısı ile ilgiliymiş. O bunu bir başkasının açıklanamaz soyutla olan görünmez bağını belirtmek için yapıyordu.

Her birimizin, kendimize özel yollarla oluşturduğumuz doğal engeller yüzünden sessiz bilgiden uzaklaştırılmış oldu-

ğumuzu belirtti. Benim aşılmaz engelim de kayıtsızlığımı bağımsızlık olarak algılamayı sürdürmemmiş ona göre.

Karşı çıkarak daha somut bir örnek vermesini istedim. Bana, somut örneklerle beslenmemiş bir eleştirinin gereksiz tartışmalar doğuracağını söylediğini hatırlattım.

Baktı ve mutlulukla gülümsedi.

"Eskiden sana erk bitkileri verirdim," dedi. "Önceleri deneyimlediğin şeylerin sanrılar olduğuna kendini inandırabilmek için uç noktalara gidiyordun. Sonra onların özel sanrılar olmasını istedin. Onlara ısrarla 'öğretici sanrılandıcı deneyimler' demen pek komiğime giderdi."

Benim hayali özgürlüğümü kanıtlama gereksinimimin, o olanları anlattığında, sessiz bilgi yoluyla bilmeme rağmen, kendimi, söylediklerini kabul edemeyeceğim bir noktaya kadar zorlamama neden olduğunu belirtti. Erk bitkilerini benim birleşim noktamı olağan yerinden uzaklaştırarak ileri bilinçlilik durumuna sokmak için kullandığını biliyormuşum.

"Sen, sana ait özgürlük engelini bu tıkanmayı aşmak için kullandın," diye devam etti. "Aynı engel bugüne kadar hep iş başındaymış, bu yüzden hâlâ o tanımlanamaz ve dile getirmediğin keder duygusunu yaşıyorsun. Şimdi sorum şu: çıkarımlarını nasıl düzenliyorsun da geçerli deneyimlerini kayıtsızlık dizgesine uydurabiliyorsun?"

Bağımsızlığımı sürdürebilmemin tek yolunun deneyimlediklerim üzerine düşünmemek olduğunu itiraf ettim.

Don Juan gülmekten neredeyse oturduğu hasır koltuktan düşecekti. Soluklanmak için ayağa kalkıp biraz dolandı. Sakinleşince yeniden oturdu. Koltuğunu geriye çekip ayak ayak üstüne attı.

"Biz, sıradan insanlar olarak, yazgıya karşı kayıtsız dalgınlığımızı bize veren şeyin— *niyet* ile olan bağlantı hattımızın—oldukça gerçek ve işlevsel olduğunu bilmiyoruz, belki de hiç bilemeyeceğiz," dedi. "Gündelik işlerin geçici huzuru bizleri uyuşturur, bu yüzden hareketli yaşamlarımız boyunca bu dalgınlık düzeyinin ötesine geçme olanağı bulamayız," diye sürdürdü. Yaşamımız sona ermek üzereyken yazgı ile kalıtımsal dalgınlığımız değişik bir yapı kazanır. Günlük işlerimizin

sis perdesi arkasından görmemizi sağlamaya başlar. Ne yazık ki bu uyanış her zaman dalgınlığımızı işlevselliğe ve olumlu bir buluşa dönüştürecek gücümüz kalmadığında, yaşlanmadan doğan güç kaybı ile beraber gelir. Bu noktada elimizde kalan, şekilsiz acı bir kederdir, açıklanamayan bir şeye duyulan özlem ve bunu kaçırmış olmanın basit öfkesi.

"Pek çok nedenden dolayı şiirleri severim," dedi. "Bi nedeni, savaşçıların ruh halini yakalayabilmeleri ve güçlükle açıklanabilecek şeyleri açıklamalarıdır."

Şairlerin, yoğun bir şekilde tinle bağlantı hattımızın farkında olduklarını, ama bunun büyücülerin işlevsel ve tasarlanmış yöntemleri yoluyla değil, sezgi yoluyla gerçekleştiğini vurguladı.

"Şairlerin tin hakkında doğrudan bi bilgileri yoktur," diye sürdürdü. "Bu nedenle şiirleri tinin gerçek hareketlerini hedeften vuramaz. Ama epey yaklaşırlar."

Yanındaki sandalyeden benim şiir kitaplarımdan birini aldı. Juan Ramón Jiménez'in toplu şiirleriydi. İşaretlediği bir sayfayı açtı, bana verdi ve okumamı istedi.

Gecede yürüyen
ben miyim odamda yoksa dilenci mi
gizli gizli gezinen bahçemde
akşamın karanlığında?

Etrafıma bakındım
ve anladım ki her şey
eskisi gibi ya da değil eskiden olduğu gibi...
Pencerem açık mıydı?
Çoktan uykuya dalmamış mıydım?

Bahçe solgun yeşil değil miydi?...
Gökyüzü açık ve mavi...
Ve orada bulutlar var
ve hava rüzgârlı
ve bahçe, karanlık ve sıkıntılı.
Saçlarım siyahtı sanırım...

Gri giyinmiştim...
Ve şimdi saçım gri
ve siyah giyinmişim...
Bu benim yürüyüşüm mü?
Bu ses, içimde şimdi çınlayan,
eski sesimin ritminde mi?
Kendim miyim yoksa dilenci mi
gizli gizli gezinen bahçemde
akşamın karanlığında?

Etrafa bakındım...
Bulutlar var ve hava rüzgârlı...
Bahçe, karanlık ve sıkıntılı...

Gelirim ve giderim... Gerçek değil mi
çoktan uykuya dalmış olduğum?
Saçım gri... Ve her şey
eskisi gibi ya da değil eskiden olduğu gibi...

Şiiri yeniden okudum, ve şairin güçsüzlüğünü ile şaşkınlığını yakaladım. Don Juan'a kendisinin de böyle hissedip hissetmediğini sordum.

"Sanırım şair yaşlanmanın baskısını ve bunun neden olduğu endişeyi duyumsuyor," dedi. "Ama bu işin sadece bir yönü. Beni ilgilendiren diğer yönü; şair birleşim noktasını hiç hareket ettirmemesine rağmen, sıradışı bir şeyin şansa bağlı olduğunu seziyor. Büyük bir güvenle, basitliğinden dolayı korkunç ve adlandırılmamış, yazgımızı belirleyen bir etkenin var olduğunu seziyor."

3

Tinin Hilesi

TİN HATTININ TOZUNU ALMAK

Güneş doğudaki doruklardan henüz yükselmemişti, ama hava şimdiden sıcaktı. Kent civarından gelen yolda birkaç mil ilerleyip ilk dik yamaca ulaştıktan sonra durduk ve asfalt karayolunun kenarından ilerledik. Don Juan, yol yapılırken dinamitledikleri koca kayaların yanına oturdu ve benim de oturmam için işaret etti. Yakınlardaki dağlara giderken genellikle konuşmak ya da dinlenmek için orada dururduk. Bu yolculuğun

uzun sürebileceğini ve belki de günlerce dağda kalacağımızı belirtti.

"Şimdi üçüncü soyut öz hakkında konuşacağız," dedi. "Buna tinin hilesi, soyutun hilesi, *iz sürme* ya da hattın tozunu alma denir."

Adların çokluğu karşısında şaşırmıştım. Ama bir şey demedim. Açıklamalarına devam etmesini bekledim.

"Ve birinci ile ikinci özde olduğu gibi," diye devam etti, "bu da kendi içinde bi öykü olabilir. Öykü der ki, tin bahsettiğimiz adamın kapısını çalar da onunla başarıya ulaşamazsa, kalan tek geçerli yolu kullanır: hile. Ne de olsa tin önceki kördüğümleri de hile yaparak çözmüştü. Eğer tin bu adamda sarsıcı bir etki yaratmak istiyorsa onu kandırması gerektiği ortadadır. Böylece tin, adamı büyücülüğün gizemleri hakkında bilgilendirmeye başlar ve büyücü çömezliği bugünkü halini alır: oyunun ve kaçamağın yolu.

"Öykü, tinin bağlantı hattını güçlendirmek ve gerekli erkeyi nasıl koruyacağını adama göstermek için, onu bilinçlilik düzeyleri arasında hareket ettirerek ayartmasını anlatır."

Don Juan'a göre, öyküsünü günümüz koşullarına uyarladığımızda, tinin canlı adayı—nagual—bu soyut özün yapısını tekrar eder, oyunu ve kaçamağı öğretmek için kullanırmış.

Birdenbire ayağa kalktı ve sıradağlara doğru yürümeye başladı. Onu izledim ve yan yana tırmanmaya başladık.

Akşamüzeri, yüksek dağların tepesine ulaştık. O yükseklikte bile hava sıcaktı. Bütün gün neredeyse görünmez bir patikayı izlemiştik. Sonunda küçük bir açıklığa, kuzeye ve batıya egemen eski bir gözetleme kulübesine ulaştık.

Orada oturduk ve don Juan konuşmamızı büyücülük öykülerine kaydırdı. Benim şimdi *niyet*in kendisini nagual Elías'a göstermesinin ve tinin nagual Julian'ın kapısını çalışının öyküsünü bildiğimi söyledi. Onun tin ile nasıl karşılaştığını biliyormuşum ve kendi karşılaşmamı da asla unutamayacakmışım. Bütün bu öyküler aynı yapıya sahiplermiş, sadece karakterler değişiyormuş. Her öykü soyut bir traji-komediymiş ve bir soyut oyuncusu, *niyet* ve iki insan oyuncusu—nagual ve çömezi—varmış. Senaryo da soyut özün kendisiymiş.

Sonunda ne demek istediğini anladığımı düşünüyordum. Ama anladığımın ne olduğunu ne kendime ne de don Juan'a açıklayamıyordum. Düşüncelerimi sözlere dökmeye başladığımda saçmalamaya başlıyordum.

Don Juan zihinsel durumumu anlar gibi görünüyordu. Rahatlamamı ve dinlememi önerdi. Sıradaki öykünün büyücülerin tinin oyunu ya da *niyet* ile olan bağlantı hattını arındırmak dedikleri bir işlem olduğunu, bunun çömezi tinin dünyasına sokma işlemi olduğunu söyledi.

"Bana ateş edildikten sonra nagual Julian'ın beni eve götürüşünün ve yaralarımı iyileştirişinin öyküsünü sana daha önce anlattım," diye devam etti. "Ama hattımı nasıl arındırdığını ve kendi *izimi sürmeyi* bana nasıl öğrettiğini daha anlatmadım.

"Bir nagual'ın çömez adayına yaptığı ilk şey ona oyun oynamaktır. Yani onun tin ile olan bağlantı hattına ani bir darbe indirmektir. Bunu yapmanın iki yolu vardır. Birisi yarı normal yollarla olur, ki bu benim sana yaptığımdır. Diğeriyse büyücülüğün tüm yöntemleriyle gerçekleşir, ki bu da velinimetimin bana yaptığıdır."

Don Juan, velinimetinin yolda toplanmış insanları yaralı adamın oğlu olduğuna nasıl inandırdığının öyküsünü yeniden anlattı. Daha sonra şoktan ve kan kaybından bilinçsiz yatan don Juan'ı kendi evine taşımaları için birkaç kişiye para ödemiş. Don Juan günler sonra uyanmış, ve nazik yaşlı bir adam ile şişman karısını yarasına bakarken bulmuş.

Yaşlı adam adının Belisario olduğunu, karısının ünlü bir sağaltıcı olduğunu ve kendilerinin don Juan'ın yarasını iyileştirmekte olduklarını söylemiş. Don Juan onlara hiç parası olmadığını söylediğinde, Belisario iyileştikten sonra bir şekilde ödeşebileceklerini söylemiş.

Don Juan'ın kafası, her zaman olduğu gibi, çok karışıkmış. Ateşli, irikıyım, düşüncesiz, eğitimsiz ve kafasız yirmi yaşında bir Kızılderiliymiş. Minnettarlık gibi bir duygusu yokmuş. Yaşlı adamla karısının ona yardım etmesini nazik bir davranış olarak görüyormuş, ama yine de yarası iyileştiği gibi, bir gece yarısı kaçıp gitmeye niyetliymiş.

Yeterince iyileşip de tüymeye hazır olduğu bir sırada

yaşlı Belisario onu bir odaya götürmüş ve titrek fısıldayışlarla ona oturdukları evin kendisini ve karısını tutsak eden canavar ruhlu bir adama ait olduğunu açıklamış. Don Juan'dan, özgürlüklerini yeniden kazanmak için, onları tutsak eden ve onlara işkence eden adamdan kurtulmalarına yardım etmesini istemiş. Don Juan daha cevabını vermeden, balık suratlı canavarımsı bir adam, sanki kapının arkasında onları dinlermiş gibi, korku hikâyelerinden fırlamışçasına odanın içine dalmış. Yeşilimsi gri renkteymiş, alnının ortasında hiç kırpmadığı tek bir gözü varmış, ve bedeni kapı gibiymiş. Don Juan'a doğru yalpalayarak yürümüş, yılan gibi tıslıyormuş. Onu paramparça etmek ister gibi bir hali varmış. Bunu gören don Juan korkudan bayılmış.

"Tin ile olan bağlantı hattıma indirdiği darbe çok ustacaydı," dedi don Juan ve güldü. "Velinimetim, tabii ki, canavar gelmeden önce beni ileri bilinçlilik düzeyine sokmuştu, bu yüzden de büyücülerin organik olmayan varlık ya da şekilsiz erke alanı dedikleri şeyi bi canavar olarak *görmüştüm.*"

Velinimetinin şeytanlıkları tüm çömezleri çok gülünç ve utanılacak sayısız durumlara düşürmüş, özellikle ciddiyeti ve katılığıyla velinimetinin şakaları için tam bir hedef tahtası görünümünde olan don Juan'ı. Bu şakaların velinimetini çok çok eğlendirdiğini de anımsadı.

"Eğer seninle dalga geçtiğimi sanıyorsan—ki geçiyorum—onun bana yaptıklarının yanında sözü bile edilemez," diye sürdürdü don Juan. "Benim şeytan velinimetim kahkahasını gözyaşlarının ardına gizlemeyi öğrenmişti. Çömezliğimin ilk başlarında nasıl ağladığını hayal bile edemezsin."

Don Juan öyküsüne devam ederek, o canavarımsı yaratığı *görmenin* şokundan sonra hayatının asla eskisi gibi olmadığını belirtti. Velinimeti de bunun böyle olması için elinden geleni yapmış. Don Juan'ın dediğine göre bi nagual bi kez çömezini oyunlarla tanıştırdıktan sonra, onun emirlerine uyması için uğraş verirmiş. Bu itaat iki değişik türde olabilirmiş. Ya genç Talía'nın durumunda olduğu gibi, aday çömez öylesine disiplinli ve hazır olurmuş ki sadece nagual'a katılmaya karar vermesi yetermiş, ya da aday çömezde disiplinin esamesi okun-

maz ve bu durumda nagual onu inandırmak için zaman ve epey emek harcamak zorunda kalırmış.

Don Juan düşüncesiz, yabani, genç bir köylü olduğu için, onu ikna etme işlemi acayip aşamalar gerektirmiş.

İlk ani darbeden sonra velinimeti ona ikinci ani darbeyi biçim değiştirme yeteneğini göstererek vurmuş; bir gün velinimeti genç bir adam olmuş. Don Juan bu dönüşümü kusursuz bir oyunculuk yeteneği olarak algılamış ilkin, başka bir şey olacağını aklına dahi getirmemiş.

"Bu dönüşümleri nasıl becerirdi?" diye sordum.

"O hem bi büyücü hem de bi oyuncuydu," diye yanıtladı don Juan. "Onun büyüsü birleşim noktasını istediği herhangi bi özel değişikliği sağlayabilecek konuma getirmekten ibaretti. Sanatıysa dönüşümlerindeki kusursuzluktu."

"Anlattıklarını tam olarak anlayamıyorum," dedim.

Don Juan algının insanın olduğu ya da yaptığı her şeye destek olduğunu ve birleşim noktasının konumu tarafından yönetildiğini söyledi. Eğer birleşim noktasının konumu değişirse algı da buna paralel olarak değişirmiş. Birleşim noktasını nereye yerleştireceğini bilen büyücü istediği herhangi bir şey olabilirmiş.

"Nagual Julian'ın birleşim noktasını hareket ettirme konusundaki ustalığı o kadar mükemmeldi ki, en kurnaz dönüşümleri bile rahatça gerçekleştirebiliyordu," diye devam etti don Juan. "Örneğin bi büyücü bi kargaya dönüşürse bu tartışmasız büyük bi başarıdır. Ama bu birleşim noktasında çok büyük bi değişikliği gerektirir. Hal böyleyken birleşim noktasını şişman ya da yaşlı bi adam konumuna getirmek en az değişikliği, ama insan doğası hakkındaki en yoğun, en canlı bilgiyi gerektirir."

"Bu şeylerin gerçekliği hakkında düşünmekten ve konuşmaktan uzak durmak niyetindeyim," dedim.

Don Juan akla gelebilecek en komik şeyi söylemişim gibi güldü.

"Velinimetinin dönüşümleri için bir neden var mıydı?" diye sordum. "Yoksa sırf kendisini eğlendirmek için miydi?"

"Aptal olma. Savaşçılar sırf kendilerini eğlendirmek için bir şeyler yapmazlar," diye yanıtladı. "Onun dönüşümleri stra-

tejikti. Yaşlılıktan gençliğe dönüşmesi, gereksinim tarafından düzenleniyordu. Zaman zaman komik durumlar oluyordu ama bu başka mevzu."

Ona velinimetinin bu dönüşümleri nasıl öğrendiğini daha önce sorduğumu anımsattım. Bana velinimetinin bir öğretmeni olduğunu, fakat adını bana söyleyemeyeceğini söylemişti.

"Bahsettiğim o çok gizemli büyücü, ona dönüşümleri öğretmişti," dedi saygılı bir ifadeyle.

"Ne gizemli büyücüsü?" diye sordum.

"Ölüme meydan okuyan," dedi ve bana sorgularcasına baktı.

Don Juan'ın takımındaki tüm büyücülerin içinde en göz kamaştıran karakter 'ölüme meydan okuyan'dı. Onlara göre o, eski çağların büyücüsüydü. Tüm erke alanları içinde birleşim noktasını belirli yönlerde ve belirli konumlara hareket ettirmiş ve günümüze kadar yaşamayı sürdürmeyi başarmıştı. Böylesi manevralar onun farkındalığının ve yaşam erkesinin direnmesine olanak sağlamıştı.

Don Juan bana kendi soyundan görücülerin yüzyıllar önce 'ölüme meydan okuyan' ile yaptıkları anlaşmayı anlattı. Onlara yaşamı için gerekli olan erke karşılığında armağanlar verirmiş. Bu anlaşmadan dolayı onu koruyucuları saymışlar, ve ona 'kiracı' demişler.

Don Juan eski çağların büyücülerinin birleşim noktasını hareket ettirme konusunda uzman olduklarını anlatmıştı. Böyle davranarak algıyla ilgili olağanüstü şeyler ortaya koymuş, aynı zamanda sapkınlıkta kaybolmanın ne denli kolay olduğunu da ortaya çıkarmışlardı. 'Ölüme meydan okuyan'ın durumu, don Juan'a göre sapkınlığa birinci sınıf bir örnekti.

Don Juan eline geçen her fırsatta, birleşim noktasının sadece onu *gören* biri tarafından değil, aynı zamanda hareket ettirecek yeterli erkeye sahip biri tarafından yönlendirilmesi durumunda, parlak top içerisinde yönlendiricinin yönelttiği herhangi bir konumu alabileceğini tekrarlardı. Birleşim noktasının parlaklığı, dokunduğu ipliksi erke alanlarını aydınlatmaya yeterliymiş. Bunun sonucunda ortaya çıkan dünya algısı, normal gündelik dünya algısı gibi eksiksiz ve bütünüyle ondan farklıy-

mış. Bu yüzden temkin, birleşim noktasını hareket ettirme işiyle uğraşmak için can alıcı öneme sahipmiş.

Öyküsüne devam eden don Juan, yaşamını kurtaran yaşlı adamın gerçekte yaşlı kılığına bürünmüş genç biri olduğu düşüncesini hızla benimsediğini söyledi. Fakat bir gün genç adam yine don Juan'ın ilk karşılaştığı yaşlı adam Belisario olmuş. O ve don Juan'ın onun karısı sandığı yaşlı kadın eşyalarını toplamışlar ve iki sırıtkan adamla bir düzine katır çıkagelmiş.

Don Juan öyküsünden zevk ala ala güldü. Katırcılar katırları yüklerken, Belisario'nun kendisini kenara çekip karısıyla birlikte yeniden kılık değiştirdiklerini söylediğini anlattı. O yine yaşlı bir adam, güzel karısıysa şişko, sinirli bir Kızılderili olmuştu.

"O kadar genç ve aptaldım ki, sadece görünen şeylerin benim için bi değeri vardı," diye devam etti don Juan. "Daha bikaç gün öncesinde onun yetmişlerinde dermansız bi adamdan, yirmi yaşında güçlü bi adama inanılmaz dönüşümünü görmüştüm ve onun yaşlılığını sadece bi kılık değişikliği olarak algılamıştım. Karısı da huysuz, şişko bi Kızılderiliden, güzel ve narin bir genç kadına dönüşmüştü. Tabii kadın kendisini velinimetimin yaptığı gibi dönüştürmemişti. Velinimetim kadını değiştirivermişti. O zamanlar tüm olanları görebiliyordum, ama bilgelik bize azar azar ve acı vererek ulaşır."

Don Juan, yaşlı adamın henüz pek iyi hissetmemesine rağmen, yarasının iyileştiğine kendisini ikna ettiğini söyledi. Daha sonra don Juan'ı kucaklamış ve gerçekten üzgün bir ses tonuyla "Canavar seni çok beğenmiş, beni ve karımı azat edip seni tek hizmetkârı olarak yanına aldı," diye fısıldamış.

"Bunu komik bulabilirdim," diye devam etti don Juan, "eğer canavarın odasından gelen derin hırıltılar ve ürkütücü tıkırtılar olmasaydı."

Don Juan'ın gözleri içten gelen bir keyifle parlıyordu. Ciddiyetimi sürdürmek istiyordum, ama kendime engel olamadım ve güldüm.

Belisario don Juan'ın korkusunun bilincinde, kendisini serbest bırakan ve onu tutsak alan kaderin cilvesi için bol bol özür dilemiş. Dilini nefretle şaklatıp canavarı lanetlemiş. Cana-

varın yapılmasını istediği günlük işleri sıralarken gözlerinden yaşlar akıyormuş. Don Juan karşı çıktığında alçak sesle kaçmanın olanaksız olduğunu, çünkü canavarın sihir bilgisinin benzersiz olduğunu açıklamış.

Don Juan, Belisario'dan nasıl hareket edeceğine değgin öneriler istemiş. Belisario sıradan insanlarla uğraşırken uygun düşecek davranış biçimlerini uzun uzun açıklamaya girişmiş. İnsanlık bağlamında plan yapıp uygulayabilir, şansa güvenerek, zekâmız ve kendimizi adamamızla başarıya ulaşabilirmişiz. Ama bilinmeyenle yüz yüzeyken, özellikle don Juan'ın durumunda, kurtuluşun tek yolu ses çıkarmamak ve anlamakmış.

Belisario, don Juan'a zar zor duyulur bir mırıltıyla canavarın kendi peşine düşmeyeceğine emin olmak için Durango eyaletine gidip büyücülük öğreneceğini itiraf etmiş. Don Juan'a, onun da büyücülük öğrenmeyi isteyip istemediğini sormuş. Don Juan ise bu düşünceden korkarak, cadılarla bir işi olmayacağını söylemiş.

Don Juan kasıklarını tuta tuta güldü ve velinimetinin onların etkileşimlerinden nasıl zevk aldığını düşünmeyi sevdiğini itiraf etti. Özellikle korku ve öfkeden çıldırmışken, büyücülüğü öğrenmesi için yapılan içten daveti reddedip, "Ben bi Kızılderiliyim; cadılardan korkmak ve nefret etmek için doğdum," derken.

Belisario karısıyla bakışmış ve vücudu sarsılmaya başlamış. Don Juan onun sessizce ağladığını fark etmiş, besbelli ki don Juan'ın onun önerisini reddetmesinden incinmiş. Karısı sakinleşene kadar ona destek olmak zorunda kalmış.

Belisario ve karısı uzaklaşırken Belisario dönüp don Juan'a bir öğüt daha vermiş. Canavarın kadınlardan tiksindiğini, don Juan'ın yeni bir erkek için tetikte olması gerektiğini, eğer canavar bulduğu erkeği yeterince severse kölelerini değiştirebileceğini söylemiş. Ama hemen ümitlenmemeliymiş, çünkü evden ayrılabilmesi için bile yıllar geçmesi gerekirmiş. Canavar, kölelerinin sadık, en azından söz dinler olduklarından emin olmak istermiş.

Don Juan buna daha fazla dayanamamış. Yere çöküp ağlamaya başlamış ve Belisario'ya kimsenin kendisini esir edeme-

yeceğini, canına kıyacağını söylemiş. Yaşlı adam onun bu sözünden çok etkilenmiş ve aynı şeyi kendisinin de düşünmüş olduğunu itiraf etmiş. Ama bu çabalar boşunaymış, çünkü karşısındakinin düşüncelerini okuyabilen canavar insanın kendi canını almasına bile engel oluyormuş.

Belisario, don Juan'a büyücülük öğrenmek için Durango'ya gelmesi için bir kez daha öneride bulunmuş. Bunun tek geçerli çözüm olduğunu belirtmiş. Don Juan ise ona, bu çözümün kızartma tavasından ateşe atlamaktan farksız olduğunu söylemiş.

Belisario hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamış ve don Juan'ı kucaklamış. Onun hayatını kurtardığı ana lanet etmiş ve yer değiştireceklerinden haberi olmadığına dair yeminler etmiş. Burnunu silmiş ve alev alev yanan gözleriyle don Juan'a bakıp, "Kılık değiştirmek kurtulabilmenin tek yolu. Eğer gerektiği gibi davranmazsan canavar ruhunu çalabilir ve seni başka hiçbir şey yapmayıp sadece onun günlük işlerini yapan bir aptala dönüştürebilir. Sana nasıl davranman gerektiğini gösterecek kadar zamanımın olmaması çok kötü," demiş. Sonra da daha çok ağlamaya başlamış.

Don Juan gözyaşlarından tıkanmış bir halde ona nasıl kılık değiştirebileceğini sormuş. Belisario canavarın gözlerinin çok keskin olduğunu anlatmış ve ona kendi beğenisine uygun çeşitli elbiselerle denemelerde bulunmasını önermiş. Nasıl olsa değişik kılıklar denemek için önünde yıllar olacakmış. Kapıda don Juan'la hüngür hüngür ağlayarak sarılmışlar birbirlerine. Karısı, don Juan'ın eline çekinerek dokunmuş. Sonra da gidivermişler.

"Yaşamımda asla, ne daha önce, ne de daha sonra, böylesine bir dehşet ve çaresizlik yaşamamıştım," dedi don Juan. "Canavar, sanki sabırsızlıkla beni bekliyormuş gibi, evin içinde bir şeyleri zangırdatıyordu. Kapının önünde oturdum ve acı çeken bir köpek gibi inledim. Sonra da o büyük korkum yüzünden kustum."

Don Juan satlerce kıpırdamadan oturmuş. Ne içeri girmeye cesareti varmış, ne de kaçıp gitmeye. Sokağın diğer tarafında kollarını sallayan ve telaşlı bir şekilde dikkatini çekmeye ça-

lışan Belisario'yu gördüğünde ölmek üzereymiş dense yerindeymiş. Onu görmek bile don Juan'ı aniden çok rahatlatmış. Belisario ona kımıldamamasını işaret etmiş.

Geçmek bilmeyen bir zamandan sonra Belisario, don Juan'a doğru elleri ve dizleri üzerinde sürünerek ilerlemiş. Sonra da hiç kımılamadan yere çömelmiş. Don Juan'ın yanına varıncaya dek, o şekilde, yerde sürünerek sürdürmüş ilerlemeyi. Bu iş saatler sürmüş. O sırada oradan birçok insan geçmiş ama kimse ne don Juan'ın halini, ne de yaşlı adamın hareketlerini fark etmemiş. İki adam yan yana geldiklerinde Belisario, don Juan'a kendisini bir direğe bağlı bir köpek gibi yalnız bırakmaya gönlünün razı olmadığını fısıldamış. Karısının itirazlarına rağmen don Juan'ı kurtarmak için bir şeyler yapmak üzere geri döndüğünü anlatmış. Ne de olsa, özgürlüğünü kazandığı için don Juan'a minnettarmış.

Buyurgan bir tavırla, ona bu durumdan kurtulmak için bir şeyler yapmaya niyeti olup olmadığını sormuş. Ve don Juan her şeyi yapabileceğine dair yeminler etmiş. Belisario çaktırmadan don Juan'a bir bohçanın içinde elbiseler vermiş. Sonra da planının ayrıntılarını açıklamış. Don Juan evin canavara en uzak yerine gitmeli ve yavaşça elbiselerini değiştirmeliymiş, evin içine girer girmez, hızlı ve atak bir biçimde şapkasından başlayıp, ayakkabılarını en sona bırakacak biçimde, her seferinde bir parçayı çıkarmalıymış. Sonra elbiselerini tahta bir çerçeveye, mankene benzer bir yapı oluşturmak üzere koymalıymış.

Bir sonraki adım, don Juan'ın canavarı aldatacak yegâne kılığı giymesiymiş: bohçadaki elbiseleri.

Don Juan eve koşmuş ve her şeyi hazırlamış. Evin arkasında bulduğu çubuklarla korkuluğa benzer bir çerçeve oluşturmuş. Giysilerini çıkartmış ve çerçevenin üzerine koymuş. Ama bohçayı açtığında hayatının sürprizi ile karşılaşmış; bohçada kadın elbiseleri varmış!

"Kendimi aptal ve mahvolmuş hissettim," dedi don Juan. "Tam kendi giysilerimi yeniden giyecektim ki o canavarımsı adamın insanlıkdışı hırıldamalarını yeniden duydum. Kadınları küçümsemek, onların tek amacının erkeklere hizmet etmek

olduğuna inandırılarak yetiştirilmiştim. Benim için kadın elbiseleri giymek bi kadına dönüşmekle eşdeğerdi. Ama canavardan ölesiye korkuyordum ve gözlerimi kapatıp o lanet elbiseleri giydim."

Don Juan'ı kadın kıyafetleri içinde hayal ederek ona baktım. O kadar komik bir düşünceydi ki istemeden kahkahalara boğuldum.

Don Juan, sokağın karşısında bekleyen yaşlı Belisario'nun kendisini kılık değiştirmiş olarak gördüğünde, kendisine engel olamayıp, kontrolsüzce ağlamaya başladığını söyledi. Ağlayarak, don Juan'ı kasabanın dışına, karısının iki katırcıyla beklediği yere götürmüş. Katırcılardan biri, arsız bir biçimde Belisario'ya bu acayip kızı geneleve satmak için mi kaçırdığını sormuş. Yaşlı adam hüngür hüngür ağlamaktaymış, bayılmak üzereymiş. Genç katırcılar ne yapacaklarını şaşırmışlar, ama Belisario'nun karısı üzüleceğine kahkahalarla çığlık atmaya başlamış. Don Juan bunun nedenini anlayamamış.

Ekip geceleyin yola koyulmuş. Az kullanılan yollardan geçip, doğruca kuzeye yönelmişler. Belisario pek konuşmuyormuş. Korkuyor ya da bir belâ bekliyor gibiymiş. Karısı sürekli ona çıkışıp, don Juan'ı yanlarına almakla özgürlük şanslarını fırlatıp attıklarını söylüyormuş. Belisario, katırcıların don Juan'ın kılık değiştirdiğini anlamalarından çekindiği için karısından bu konuda konuşmamasını istemiş. Belisario don Juan'a da kadın gibi davranamadığı için kafadan hafif çatlak bir kız gibi davranmasını söylemiş.

Birkaç gün içerisinde don Juan'ın kaygıları büyük ölçüde azalmış. Doğrusu yeniden kendine güvenini kazanmış, öyle korkmuş ki ne olduğunu bile anımsamıyormuş. Eğer giydiği elbiseleler olmasaymış tüm deneyimlediklerinin bir rüya olduğunu sanabilirmiş.

O koşullar altında kadın elbiseleri giyiyor olmak, haliyle bir takım değişiklikleri şart kılmış. Belisario'nun karısı don Juan'a büyük bir ciddiyetle bir kadın olarak nasıl davranması gerektiğini öğretiyormuş. Don Juan ona yemek pişirmede, çamaşır yıkamada, ateş için odun toplamada yardımcı oluyormuş. Belisario don Juan'ın saçlarını kesip, kafasına keskin kokulu

bir ilaç sürmüş, ve katırcılara kızın bitlendiğini söylemiş. O sıralar henüz sakalları bile çıkmadığı için, kadın gibi dolaşmak pek de zor olmuyormuş don Juan için. Ama kendisinden iğreniyormuş, bütün o insanlardan ve kötü kaderinden de. Kadın elbiseleri giymek ve kadınların günlük işlerini yapmak onun kaldırabileceği bir şey değilmiş.

Bir gün katırcıların artık bardağı taşırmasıyla onun da canına tak etmiş. Katırcılar bu garip kızın onların kulu kölesi olmasını umuyormuş. Dahası sürekli tetikte olmak zorundaymış çünkü adamlar ona sulanıyormuş.

Aklıma takılan bir şey vardı. "Katırcılar da velinimetinle mi çalışıyordu?" diye sordum.

"Hayır," diye yanıtladı ve gürültülü bir şekilde gülmeye başladı. "Onlar sadece geçici olarak onun büyüsünün etkisi altına giren iki tatlı insandı. Onların katırlarını şifa bitkileri taşımak için kiralamış, ve eğer genç bir kadını kaçırmasına yardımcı olurlarsa iyi para vereceğini söylemiş."

Nagual Julian'ın yaptıkları kafamı allak bullak etmişti. Gözümün önüne don Juan'ın kendisine yapılan cinsel tacizleri savuşturmaya çalışması geldi ve katıla katıla gülmeye başladım.

Don Juan anlatmaya devam etti. Sert bir şekilde yaşlı adama bu kılık değişirmenin meselesinin fazla uzadığını, adamların kendisine sarkıntılık ettiğini anlatmış. Belisario soğukkanlılıkla, ona daha anlayışlı olmasını, erkeklerin hep aynı olduklarını söylemiş ve yeniden ağlamaya başlayarak kendisini kadınları savunur bulan don Juan'ı yeniden şaşırtmış.

Kadınların durumuyla ilgili çok ateşli oluşu kendisini de korkutuyormuş. Belisario'ya böyle giderse sonunun canavarla kalmasından daha beter olacağını söylemiş.

Yaşlı adam gözünde yaşlarla yaşamın tatlı olduğunu, bedelinin ise bir şaka olduğunu, canavarın ruhunu esir alıp kendisini öldürmesine dahi izin vermeyeceği türünden anlamsız laflar geveledikçe don Juan'ın telaşı bir kat daha artıyormuş. "Katırcılarla kırıştır," demiş sakin bir ses tonu ve edayla. "Onlar basit köylüler. Tek yapmak istedikleri de eğlenmek, seni itip kaktıkları zaman yanından uzaklaştır onları. Ama bırak bacağını

ellesinler. Ne olur ki sanki?" demiş ve yeniden zırıl zırıl ağlamaya başlamış. Don Juan ona neden böyle ağladığını sormuş. "Çünkü bütün bunlar için çok uygunsun," demiş ve bedeni hıçkırıkların baskısıyla ikiye bükülmüş.

Don Juan yaşlı adama iyi niyeti ve kendisinin neden olduğu sıkıntılara katlandığı için teşekkür etmiş ve artık güvende olduğuna göre ayrılmak istediğini eklemiş.

"Kılık değiştirerek *iz sürme* sanatının bütün inceliklerini öğreniyorsun," demiş Belisario, don Juan'ın kendisiyle anlattıklarıyla ilgilenmeksizin. "Ve bunları öylesine iyi öğreneceksin ki, kimse senin kılık değiştirdiğini anlayamayacak. Bunun için acımasız, zeki, sabırlı ve kibar olman gerekiyor."

Don Juan Belisario'nun ne hakkında konuştuğunu bile anlayamıyormuş. Söylediklerini anlamaya da uğraşmamış, tek istediği erkek giysilerine kavuşmakmış. Belisario çok anlayışlıymış. Don Juan'a eski giysiler ve birkaç peso da para vermiş. Canavardan ilelebet kurtulmak istiyorsa eğer, kendisiyle birlikte Durango'ya gelip büyücülük öğrenmesi gerektiğini ve fikrini değiştirirse kadın giysilerinin her zaman kendisini beklediğini de sert bir biçimde, üstüne basa basa belirtmiş. Don Juan buna razı olmayıp teşekkür etmiş. Bunun üzerine Belisario don Juan'a iyi günler dileyip, don Juan'ın sırtına peş peşe okkalı darbeler indirmiş.

Don Juan giysilerini değiştirmiş ve hangi yöne gideceğini sormuş. Kuzeye doğru giderse eninde sonunda bir kasabaya varacağını söylemiş ona. İkisi de aynı yöne gittiklerine göre—canavardan uzağa—belki ilerde yolları yeniden kesişebilirmiş.

Özgürlüğüne kavuşmanın heyecanıyla, don Juan hemencecik yola koyulmuş. Beş altı mil kimselerle karşılaşmadan yürümüş. Yakınlarda bir kasaba olduğunu biliyormuş ve nereye gideceğine karar verene kadar orada çalışabileceğini düşünüyormuş. Bir ara dinlenmek için oturmuş. Katır yolunun kenarındaki çalılarda bir kıpırtı fark ettiği sırada ufak, ücra bir kasabada bir yabancının iş bulmasının ne kadar güç olacağını düşünüyormuş. Birisinin kendisini izlediği duygusuna kapılmış. Öylesine korkmuş ki, yerinden fırladığı gibi kasa-

baya doğru koşmaya başlamış; canavar da boğazından yakalamak için yalpalayarak üzerine atılmış. Bir iki santim farkla sıyırmış don Juan'ı. Don Juan, avazı çıktığı kadar bağırmış, ama yine de kendini toparlayıp geldiği yöne doğru koşmaya başlamış.

Don Juan canını kurtarmak için kaçarken, canavar da birkaç metre arkasında, çalıları çatırdatarak onu kovalıyormuş. Duyduğu ses, o güne dek duyduğu en ürpertici sesmiş. Sonunda az ilerde ağır ağır ilerleyen katırcıları görmüş ve yardım istemiş.

Belisario onu tanımış ve dehşet içinde ona doğru koşmuş. Kadın elbiselerinin bulunduğu bohçayı ona fırlatarak, "Bir kadın gibi koş, seni aptal!" diye bağırmış.

Don Juan nasıl kadın gibi koşulacağını bilmediğini, ama bu beklenmedik durumda nasıl yaptığını bilmeden kadın gibi koştuğunu anlattı. Canavar onun peşini bırakmış. Belisario, kendisi canavarı oyalarken, don Juan'a da üstünü değiştirmesini söylemiş.

Don Juan, kimselere bakmaksızın Belisario'nun karısına ve sırıtkan katırcılara katılmış. Gerisingeriye dönüp başka yollardan gitmişler. Günlerce kimse ağzını açmamış; sonra Belisario don Juan'a günlük dersler vermeye başlamış. Don Juan'a Kızılderili kadınların çok pratik olduklarını, konuya doğrudan yaklaştıklarını ama aynı zamanda da çok utangaç olduklarını söylemiş. Onlara meydan okunduğunda hemen tepki verirlermiş; sinsi gözlerindeki korku, kenetlenmiş ağızlar ve genişlemiş burun delikleri gibi. Tüm bu belirtilere korkulu bir inatçılığı izleyen utangaç bir kahkaha eşlik edermiş.

Don Juan'a geçtikleri her kasabada, kadınca davranışlar konusundaki becerilerinin alıştırmasını yaptırıyormuş. Don Juan bütün bunlar olup biterken hâlâ safça kendisine oyunculuk eğitimi verildiğini sanıyormuş. Ama Belisario, ısrarla ona *iz sürme* sanatını öğrettiğini söylüyormuş. Don Juan'a *iz sürmenin* her şeye uygulanabilir bir sanat olduğunu, ve bunu öğrenmenin dört basamağı olduğunu anlatıyormuş: acımasızlık, zekâ, sabır ve kibarlık.

Anlattıklarını bir kez daha kesmek zorunda kaldım.

"Ama *iz sürme* yoğun, ileri bilinçilikte öğretilmiyor mu?"

"Tabii," diye yanıtladı sırıtarak. "Ama bazı erkekler için kadın giysileri giymek ileri bilinçliliğe açılan bi kapı olabiliyor. Aslında böyle durumlar birleşim noktasını hareket ettirmekten daha etkilidir, ama ayarlanması çok zordur."

Don Juan'ın velinimeti kendisini *iz sürmenin* dört koşulu konusunda her gün çalıştırmış ve acımasızlığı sertlik, zekâyı zalimlik, sabretmeyi boşvermişlik ve kibarlığı da aptallık olarak algılamaması gerektiği konusunda onu uyarmış.

Bu dört basamağın ayırdına varılmayacak kadar kusursuz olana dek alıştırmalar yapılıp mükemmel hale getirilmesi gerektiğini öğretmiş ona. Kadınların doğal *iz sürücüler* olduklarına ikna etmiş onu. Buna o kadar inanıyormuş ki, bir erkeğin sırf kadın kılığına girerek *iz sürme* sanatını öğrenebileceğini iddia ediyormuş.

"Onunla geçtiğimiz her kasabadaki her pazarda gidip herkesle pazarlık ederdim," diye devam etti don Juan. "Velinimetim bir kenara çekilip beni seyrederdi. Kararlı ve sevecen olmamı öğütlerdi. Zeki ve saygılı, kibar ve öldürücü, sabırlı ama hareketli. Sadece kadınlar bunu başarabilirmiş. Bunu yapan erkeklerse can sıkıcı, titiz insanlar olurlarmış."

Bu arada, sanki don Juan'ın doğru yolda olduğunu denetlemek istermiş gibi, canavarımsı adam ara sıra ortaya çıkıyormuş. Kırda avare avare dolanırken gözüne ilişiyormuş don Juan'ın. Onu, genellikle Belisario'nun boynundaki keskin sinir ağrısını dindirmek için yaptığı masajdan sonra görüyormuş. Don Juan bunu anlatırken güldü ve ileri bilinçliliğe geçtiğinin farkında dahi olmadığını söyledi.

"Durango kentine ulaşmamız bi ayımızı aldı," dedi don Juan. "Bu bi ay içerisinde *iz sürmenin* dört kuralı hakkında bir nebze fikir sahibi olmuştum. Bu beni pek fazla değiştirmedi, ama bi kadın olmanın nasıl bi duygu olduğunu anladım az da olsa."

*İZ SÜRME*NİN DÖRT BİÇİMİ

Don Juan bana o eski gözetleme noktasında oturmamı ve yerin çekimini birleşim noktamı hareket ettirmek için kullanmamı, bana *iz sürme*yi öğrettiği diğer ileri farkındalık durumlarını anımsamamı istedi.

"Geçtiğimiz bikaç günde pek çok kez *iz sürme*nin biçimlerine değindim," diye devam etti. "Onlarla ilgili acımasızlık, zekâ, sabır ve kibarlığa değinmiştim. Eğer bu dört biçimi seni mutlak bi anımsamaya götürecek yer göstericiler olarak görseydin harika olurdu."

Fazlasıyla uzun görünen bir süre sessiz kaldı. Sonra beni şaşırtan, ama şaşırtmaması gereken bir söz söyledi. *İz sürme*nin dört biçimini bana kuzey Meksika'da Vicente Medrano ve Silvio Manuel'in yardımıyla öğretmiş olduğunu açıkladı. Ayrıntılara girmedi, söylediklerini anlayayım diye bekledi. Anımsamaya çalıştım ama sonunda vazgeçtim, hiç olmamış bir şeyi anımsayamamayacağımı haykırdım.

İtiraz etmeye çabalarken, aklımdan kaygılı düşünceler geçmeye başladı. Don Juan'ın bu sözleri sırf beni üzmek için söylemediğini biliyordum. Bana ileri bilinçliliğe değgin her soru soruluşunda olduğu gibi, onun önderliğinde deneyimlediğim olayların gerçek bir sürekliliğinin olmadığı saplantısına kapılıyordum. Bu olaylar, günlük yaşantımda olanlar gibi ardışık değillerdi. Haklı olması gayet olanaklıydı. Don Juan'ın dünyasındaki herhangi bir şeyden emin olmak benim harcım değildi.

Kuşkularımı dile getirmeye çalıştım ama o dinlemedi ve anımsamam için beni zorladı. Bu arada hava kararmıştı. Rüzgâr çıkmıştı ama ben soğuğu hissetmiyordum. Don Juan göğüs kafesimin üzerine koyayım diye bana düz bir taş vermişti. Farkındalığım çevrede olan şeylere yönelmişti. Ne içimden gelen, ne de dışımda olan ani bir çekilme hissettim, daha çok bedenimin bilemediğim bir yerinde süregelen güçlü bir asılma duygusu. Aniden, beni şaşkınlığa uğratan bir netlikte yıllar önce yaşadığım bir karşılaşmayı anımsamaya başladım. Olayları ve insanları öylesine canlı hatırladım ki bu beni korkuttu, ürperdim.

Bütün bunları pek etkilenmiş ya da ilgileniyor görünmeyen don Juan'a anlattım. Ruhsal ya da fiziksel korkulara boyun eğmemem konusunda beni sıkıştırdı.

Anımsamam öylesine olağanüstüydü ki deneyimimi yeniden yaşıyor gibiydim. Don Juan sessizliğini sürdürdü. Bana bakmadı bile. Kendimi uyuşmuş hissettim. Sonra bu duygu ağır ağır geçti.

Don Juan'a ardışık varlığı olmayan bir olayı anımsadığımda hep söylediğim şeyleri tekrarladım.

"Bu nasıl olabilir don Juan? Bütün bunları nasıl unutmuş olabilirim?"

O da her zaman söylediği şeyleri yineledi.

"Bu tür bi anımsama ya da unutmanın normal bellekle ilgisi yoktur," diyerek beni ikna etti. "Birleşim noktasıyla ilgili bi şey bu."

*Niyet*in ne olduğuna değgin bilgim bir bütün olmasına karşın henüz bu bilgiyi kullanmayı beceremediğimi belirtti. *Niyet*in ne olduğunu bilmek, kişinin istediği herhangi bir zamanda o bilgiyi açıklayabileceği ya da kullanabileceği anlamına gelirmiş. Bir nagual, konumunun getirdiği sorumlulukla, kendi bilgisini bu şekilde yönlendirmek zorundaymış.

"Ne anımsadın?" diye sordu bana.

"Bana *iz sürme*nin dört biçiminden ilk bahsedişini anımsadım," dedim.

Olağan dünyevi farkındalığım tarafından açıklanamaz bazı şeyler daha bir dakika öncesine kadar var olmayan bir anıyı ortaya çıkarmışlardı. Ve yıllar önce olmuş bir dizi olayı eksiksiz bir biçimde anımsamıştım.

Don Juan'ın Sonora'daki evinden tam ayrılmak üzereyken, benden bir hafta sonra, öğle saatlerinde, Arizona Nagoles'te, Birleşik Devletler sınırı karşısında, Greyhound otobüs deposunda kendisiyle buluşmamı istemişti.

Yaklaşık bir saat kadar erken gitmiştim. Kapının yanında duruyordu. Onu selamladım. Bir şey söylemedi ama aceleyle beni bir kenara çekip ellerimi ceplerimden çıkarmam gerektiğini fısıldadı. Donakalmıştım. Karşılık vermeme fırsat vermeden, dükkânımı açık unutmuş olduğumu ve utanılacak biçimde

tahrik olmuş olduğumu söyledi.

Üzerimi düzeltmek için inanılmaz bir hızla koşmaya başladım. Bunu kaba bir şaka olduğunu anladığımda ise yola çıkmıştık bile. Don Juan gülüyordu, yaptığı şakayı kutluyormuşçasına sık sık ve sert bir biçimde sırtıma vuruyordu. Aniden kendimi ileri farkındalık durumunda buldum.

Ufak bir lokantaya girdik ve oturduk. Zihnim öylesine berraktı ki, her şeye bakmak, her şeyin özünü *görmek* istiyordum.

"Erkini boşa harcama," diye emretti don Juan sert bir sesle. "Seni buraya birleşim noktan hareket ettikten sonra da yemek yiyebiliyor musun, onu anlayayım diye getirdim. Bundan fazlasını yapmaya çalışma."

Ama daha sonra karşıma bir adam oturdu ve bütün dikkatim ona yöneldi.

"Gözlerinle çemberler çiz," diye emretti don Juan. "O adama bakma."

Ama bakmamak elimde değildi. Don Juan'ın isteklerinden sıkılmıştım.

"Ne *görüyorsun* ?" diye sorduğunu duydum don Juan'ın.

Kendi üzerine katlanmış parlak kanatlardan oluşan saydam bir koza *görmekteydim*. Kanatlar açıldılar, bir an çırpındılar, söküldüler, düştüler, ve yerlerine aynı gelişimi izleyen yeni kanatlar çıktı.

Don Juan hiç çekinmeden, duvarla yüzyüze gelene dek sandalyemi çevirdi.

Ne *görmüş* olduğumu açıkladıktan sonra, "Bu ne müsriflik," dedi derin iç çekerek. "Hemen hemen tüm erkini tüketmişsin. Kendine hakim ol. Savaşçının bir odak noktasına gereksinimi vardır. Saydam bir koza üzerindeki kanatlardan kime ne?"

İleri farkındalığın bir sıçrama tahtası olduğunu söyledi. Kişi onu kullanarak sonsuzluğa sıçrayabilirmiş. Birleşim noktasının yerinden oynatılması durumunda, ya olağan yerine çok yakın bir yere saplandığını, ya da sonsuzluğa doğru kaymayı sürdürdüğünü tekrar tekrar vurguladı.

"İnsanların içimizde taşıdığımız şaşırtıcı erkten haberleri yok," diye devam etti. "Örneğin sen şu anda sonsuzluğa ulaşa-

cak bilgiye sahipsin. Eğer bu gereksiz davranışını sürdürürsen birleşim noktanı dönüşü olmayan bir eşiğin ötesine itelemeyi becereceksin."

Söz etmekte olduğu tehlikeyi anladım, dahası bedensel duyarlılığım da bir uçurumun eşiğinde olduğumu ve bir adım daha atarsam uçurumdan yuvarlanacağımı söylüyordu.

"Birleşim noktan ileri farkındalığa yöneldi," diye devam etti, "Çünkü ben sana kendi erkemi ödünç verdim."

Yemeğimizi sesizce yedik. Son derece basit yemeklerdi. Don Juan kahve ya da çay içmeme izin vermedi.

"Benim erkemi kullanmaktayken," dedi, "kendi zamanında değilsin. Benimkindesin. Ben su içerim."

Arabaya geri dönerken biraz midem bulandı. Sendeledim, yere kapaklanacak gibi oldum. İlk kez numaralı gözlük takıp yürümeye benzer bir duyguydu.

"Kendini toparla," dedi don Juan gülümseyerek, "gittiğimiz yerde çok dikkatli olman gerekiyor."

Arabayı uluslararası sınırın öte tarafına, Meksika'da kardeş Nagoles kentine sürmemi istedi. Ben arabayı sürerken o da bana yolu, hangi caddeden gideceğimi, sola ya da sağa ne zaman döneceğimi, ne kadar hızla gideceğimi anlattı.

"Bu bölgeyi biliyorum," dedim, epey canım sıkılarak. "Bana nereye gitmek istediğini söyle, ben de seni oraya götüreyim. Taksi şoförü gibi."

"Tamam," dedi, "beni 1573 Heavenward caddesine götür."

Heavenward caddesini bilmiyordum, ya da böyle bir caddenin olup olmadığını. Beni huzursuz etmek için böyle bir isim uydurduğunu düşünüyordum. Sessizliğimi sürdürdüm. Parıldayan gözlerinde alaycı bir ışıltı vardı.

"Egomani gerçek bi düşmandır," dedi. "Onu tahtından indirmek için durmaksızın çalışmalıyız."

Bana arabayı nereye süreceğimi anlatmaya devam etti. Sonunda varlıklı bir mahallede, köşe başında bulunan bir arsa üzerindeki tek katlı, kemik rengi bir binanın önünde durmamı istedi.

Evde ilk anda gözüme çarpan bir şey vardı: evin çevresini saran, koyu sarı çakıldan bir katman. Evin sağlam sokak kapı-

sı, pencerelerin çerçeveleri ve süslemeleri, hepsi çakıllar gibi koyu sarıya boyanmıştı. Görünen tüm pencerelerin pancurları kapalıydı. Görünüşte tipik bir orta sınıf taşra evi, kendi halinde bir konuttu.

Arabadan indik. Don Juan yolu gösterdi. Kapıyı ne çaldı ne de anahtarla açtı ama oraya vardığımızda kapı sessizce, yağlı pervazlar üzerinden kayarak açıldı—fark edebildiğim kadarıyla tamamen kendi kendine.

Don Juan beni davet etmeksizin çabucak içeri girdi. Onu takip ettim. Kapıyı kimin açtığını görmek için meraklanıyordum ama içeride kimse yoktu.

Evin içi çok huzur vericiydi. En küçük ayrıntısına kadar temiz ve düzgün duvarlarda hiçbir resim yoktu. Lambalar ya da kitap rafları da yoktu. Zeminin altın sarısı döşemesi, duvarların kirli beyaz rengiyle çok hoş bir karşıtlık içindeydi. Tuğlalı şöminesi olan, yüksek tavanlı, ferah bir oturma odasına açılan ufak, dar bir sofadaydık. Odanın yarısı tamamen boştu, ama şöminenin olduğu yerdeki diğer taraf yarı çember biçiminde yerleştirilmiş pahalı mobilyalardan oluşuyordu: ortada iki büyük, bej renkli kanepe, yanlarında aynı renk kumaşla kaplanmış iki koltuk. Ortada som meşeden ağır, yuvarlak bir sehpa vardı. Evde gördüklerimden çıkartığım kadarıyla, orada yaşayan insanlar oldukça varlıklıydı, buna rağmen tutumlu görünüyorlardı. Ateşin etrafında oturmaktan da hoşlanıyorlardı besbelli.

Elli yaşlarında iki adam koltuklarda oturuyorlardı. Biz içeri girince ayağa kalktılar. Biri Kızılderiliydi, diğeri ise orta Amerikalı. Don Juan beni, önce bana daha yakın olan Kızılderiliyle tanıştırdı.

"Silvio Manuel," dedi don Juan bana. "Benim ekibimdeki en erkli ve en tehlikeli büyücüdür, aynı zamanda da en gizemlisi."

Silvio Manuel'in yüz hatları bir Maya freskini andırıyordu. Teni soluktu, sarıya çalıyordu. Çinlilere benzediğini düşündüm. Gözleri iri, kara ve parıltılıydı. Sakalsızdı. Siyah saçları parça parça kırlaşmıştı. Elmacık kemikleri çıkıktı ve etli dudakları vardı. Yaklaşık bir yetmiş boyundaydı, inceydi, olduk-

ça zayıftı ama güçlü kasları vardı. Sarı, spor bir gömlek, kahverengi, bolca bir pantolon ve ince bej bir ceket giymişti. Giysilerinden, genel tavrından ve konuşma biçiminden çıkartığım kadarıyla bir Meksika-Amerikalısına benziyordu.

Gülümsedim ve elimi Silvio Manuel'e uzattım ama o benimle tokalaşmadı. Umursamaz bir tavırla başıyla selamladı beni.

"Bu da Vicente Medrano," dedi don Juan diğer adama dönerek. "En eski ve en bilgili arkadaşım. Eski olmasının yaşıyla ilgisi yok ama. Velinimetimin ilk çömezidir o."

Vicente de, Silvio Manuel gibi umursamaz bir selam verdi bana. Ağzını açıp tek söz etmedi.

Silvio Manuel'den biraz daha uzundu ve onun kadar zayıftı. Pembemsi bir teni, düzgün taranmış bıyıkları, sakalları vardı. Sevimli yüz hatları vardı: ince, güzel biçimli bir burun, ufak bir ağız, ince dudaklar. Kır saçları ve sakalına uyum sağlayan koyu renkli, çalı gibi kaşları vardı. Gözleri kahverengiydi ve parıldıyordu, asık surat ifadesine rağmen gözlerinin içi gülüyordu

Sade giyinmişti: yeşil gofre kumaştan bir takım ve açık yakalı spor bir gömlek. O da bir Meksika-Amerikalısı gibi görünüyordu. Tahminimce evin sahibi oydu.

Karşılaştırınca, don Juan onların yanında Kızılderili bir rençber gibi duruyordu. Hasır şapkası, eskimiş ayakkabıları, eski, haki pantolonu, ekose gömleği bir bahçıvanın ya da bir gündelikçinin elbiselerine benziyordu.

Üçünü birlikte görünce don Juan'ın kılık değiştirmiş olduğunu düşündüm. Don Juan'ın çok gizli bir operasyonu yöneten, ne kadar çaba harcasa da kumandanlık yıllarını saklayamayan bir komutan olduğu, askeri bir görüntü beliriverdi gözlerimin önünde.

Aynı zamanda, hepsinin aynı yaşlarda olduğunu düşünüyordum, ama don Juan ikisinden de daha yaşlı ve daha zinde görünüyordu.

"Sanırım Carlos'un şimdiye kadar tanıdığım en büyük düşkün olduğunu zaten biliyorsunuz," dedi don Juan en ciddi ifadesiyle. "Hatta bizim velinimetimizden de daha büyük. Sizi

temin ederim, eğer biri düşkünlüğünü ciddiye alıyorsa o da bu adamdır."

Güldüm, ama diğerleri gülmediler. İki adam, gözlerindeki garip ışıltıyla beni inceliyorlardı.

"Eminim unutulmaz bi üçlü olcaksınız," diye devam etti. "En yaşlı ve en bilgili, en tehlikeli ve en güçlü, ve en kendine düşkün."

Hâlâ gülmüyorlardı. İyice rahatsız olana dek beni dikkatlice incelediler. Sonra, sessizliği bozan Vicente oldu.

"Onu neden evin içine getirdiğini anlamıyorum," dedi kuru, sert bir ses tonuyla. "Bize bir yararı dokunmaz. Onu arka avluya götür."

"Ve de bağla," diye ekledi Silvio Manuel.

Don Juan bana doğu döndü. "Gel hadi," dedi yumuşak bir sesle ve kafasının ufak devinimleriyle beni evin arkasına doğru yönlendirdi.

O iki adamın beni sevmedikleri gün gibi ortadaydı. Ne söyleyebileceğimi bilemiyordum. Kesinlikle çok sinirliydim ve incinmiştim, ama her nasılsa bu duygularım ileri farkındalık durumunca sindirilmişti.

Arka avluya yürüdük. Don Juan kayıtsızca deri bir ipi alıp müthiş bir hızla boynuma dolayıverdi. Hareketleri öylesine hızlı ve öylesine kıvraktı ki kendimi bir köpek gibi boynundan bağlanmış halde arka verandanın ağır tavanını destekleyen demir cürufundan yapılma iki sütundan birine asılı buldum bir anda.

Don Juan pes etmiş ya da inanamıyormuş gibi bir ifadeyle başını iki yana salladı, ve beni çözmesi için ona bağırmaya başladığımda eve geri döndü. Boynumdaki ipin sıkılığı yüzünden istediğim yükseklikte bağıramıyordum.

Olanlara inanamıyordum. Sinirli bir halde boynumdaki ipi çözmeye uğraştım. Düğüm çok sıkıydı, deri iplikler birbirlerine yapıştırılmış gibiydi. Onları ayırmaya uğraşırken tırnaklarım incindi.

Denetleyemediğim bir hiddete kapıldım ve aciz hayvanlar gibi hırladım. Sonra ipi kavradım, kollarıma doladım ve cüruf yığınına sıkıca dayanarak asıldım. Ama deri, kaslarımın

gücünden daha sağlamdı. Aşağılandığımı ve korktuğumu hissettim. Korku bana anlık bir temkin getirdi. Don Juan'ın sahte akılcılığının beni aldatmasına olanak sağladığının bilincindeydim.

Durumumun niteliğini olabildiğince soğukkanlılıkla değerlendirdim ve kurtulmak için deri ipi koparmaktan başka yol olmadığını gördüm. Çıldırmışçasına deri ipi demir cüruftan sütunun keskin kenarına sürtmeye başladım. Eğer adamlardan biri arka tarafa gelmeden ipi koparmayı başarabilirsem, arabama koşup oradan gitmeyi ve bir daha da dönmemeyi planlamaktaydım.

Kan ter içinde kalmıştım. Ama ip kopmak üzere gibi oluncaya kadar sürttüm. Sonra bir ayağımı sütuna dayadım, ipi yeniden kollarıma doladım ve aniden kopup beni evin içerisine gerisingeriye fırlatana dek umutsuzca çekiştirdim.

Açık kapıdan içeriye sırtüstü düştüğümde, don Juan, Vicente ve Silvio Manuel odanın ortasında ayakta duruyorlardı; beni alkışladılar.

"Ne acıklı bir dönüş," dedi Vicente, ayağa kalkmama yardım ederken. "Beni yanılttın. Böylesi patlamaları gerçekleştirebileceğini sanmıyordum."

Don Juan yanıma geldi ve düğümü boynumun etrafındaki ip parçasından kurtararak açtı.

Korkudan, çabalamaktan ve sinirden zangır zangır titriyordum. Onu memnun etmek ister bir ses tonuyla neden bana böyle işkence ettiğini sordum. Üçü de güldüler ve o an tehlikenin geçtiğini hissettim.

"Seni sınayıp, nasıl bi adam olduğunu anlamak istedik," dedi don Juan.

Kanepelerden birini gösterdi ve oturmamı rica etti nazikçe. Vicente ve Silvio Manuel koltuklara oturdular, don Juan diğer kanepeye, yüzü bana dönük bir halde oturdu.

Sinirli sinirli güldüm ama artık korkum geçmişti, don Juan ve arkadaşları hakkındaki kuruntularım da. Üçü de içten bir merakla, bana saygı duyarcasına baktılar. Vicente ciddi görünmek için çabalamasına rağmen, sırıtmadan duramıyordu. Silvio Manuel bana bakarken kafasını bir o yana bir bu yana sal-

lıyordu. Gözlerini odaklamadan üzerimde yoğunlaştırmıştı.

"Seni bağladık," diye devam etti don Juan, "senin kibar ve sabırlı mı, yoksa zeki ve acımasız mı olduğunu öğrenmek istiyorduk. Anladık ki sende bunların hiçbiri yok. Sen koca kafalı bi düşkünsün. Aynen az önce söylediğim gibi.

"Eğer saldırganlığa düşkünlüğün olmasaydı, boynuna attığım o düğümün bi hile olduğunu rahatlıkla fark edebilirdin. Kolayca çözülüveriyor. Vicente o düğümü arkadaşlarını kandırmak için hazırlamış."

"İpi vahşice kopardın. Kesinlikle kibar biri değilsin," dedi Silvio Manuel.

Bir an hepsi sessiz kaldılar, sonra gülmeye başladılar.

"Acımasız ya da zeki de değilsin," diye devam etti don Juan. "Eğer olsaydın, her iki düğümü de kolayca çözüverirdin ve kaçarken değerli bi deri ipin olurdu. Sabırlı da değilsin. Öyle olsaydın, duvarda iki saniyede ipi kesebileceğin bi tırnak makasının durduğunu fark edene dek ağlayıp sızlanırdın ve kendini acı ıstırabından ve çabalamandan kurtarırdın.

"Vahşi olmak ya da aptal olmak, bunlar işte, sana öğretilemez. Sen zaten öylesin. Ama zeki, acımasız, sabırlı ve kibar olmayı öğrenebilirsin."

Don Juan bana acımasızlığın, zeki olmanın, sabrın ve kibarlığın *iz sürme*nin cevherleri olduğunu açıkladı. Bunlar *iz sürme*nin her bir sonuçlarıyla birlikte dikkatle ve titiz adımlarla öğretilmesi gereken temelleriymiş.

Benimle konuşuyordu ama olanca dikkatleriyle dinleyen ve zaman zaman onaylamak için başlarını sallayan Vicente ve Silvio Manuel'e bakıyordu.

Büyücülerin yaptığı en zor işlerden birinin *iz sürücülüğü* öğretmek olduğunu defalarca vurguladı. Ve kendileri *iz sürme*yi bana öğretmek için ne yaparlarsa yapsınlar ve ben neye inanırsam inanayım davranışlarını düzenleyen şey, kusursuzlukmuş.

"Bunun ötesi, ne yaptığımızı bildiğimize inandırdı bizi. Velinimetimiz nagual Julian bu konuyla ilgilenmişti," dedi don Juan ve üçü birden, beni çok rahatsız edecek biçimde, gürültüyle gülmeye başladılar. Ne düşüneceğimi bilemedim.

Don Juan göz önünde bulundurulması gereken çok önemli bir noktayı, dışardan bakan birisi için büyücülerin davranışının çok kötü niyetli görünebileceğini, ama gerçekte bunların kusursuz davranışlar olduğu şeklinde açıkladı.

"Eğer hep zarar gören taraftaysan farkı nasıl anlayabilirsin ki?" diye sordum.

"Kötü niyetli davranışlar kişisel çıkarları olan insanlar tarafından yapılır," dedi. "Büyücülerinse kişisel çıkarlarla ilişkisi olmayan, daha büyük amaçları vardır. Yaptıklarından zevk almaları bi çıkar olarak algılanamaz. Dahası, bu karakterlerinden kaynaklanır. Sıradan insanlar sadece işlerine geldikleri zaman hareket ederler. Savaşçılarsa kazanç için değil, tin için hareket ederler."

Bunun üzerinde düşündüm. Çıkar sağlamayı göz önünde bulundurmadan davranmak gerçekten de değişik bir kavramdı. Ben yatırım yapacak ve yaptığım her şey için bir ödül bekleyecek biçimde yetiştirilmiştim.

Don Juan sessizliğimi ve düşünceli oluşumu kuşkuculuk olarak değerlendirdi. Güldü ve iki arkadaşına baktı.

"Örneğin, biz dördümüzü ele alalım," diye devam etti. "Sen, iyi bir yatırım yaptığına ve bu durumdan kazanç sağlayacağına inanıyorsun. Eğer bize kızarsan, ya da biz seni üzersek, intikam almak için kötü niyetli davranışlarda da bulunabilirsin. Bizimse, tam tersine, kişisel kazancı falan düşündüğümüz yok. Bizim davranışlarımız, kusursuzluk tarafından düzenlenir—sana kızıp, senin yüzünden düş kırıklığına uğramayız."

Don Juan gülüp, bana o gün otobüs deposunda buluştuğumuz andan itibaren yaptığı her şeyin, öyle görünmemesine rağmen, kusursuzluk tarafından düzenlendiğini anlattı. İleri farkındalığa girebilmeme yardımcı olabilmek için beni gafil avlaması gerekiyormuş. Dükkânımın açık kaldığını da bunu sağlayabilmek için söylemiş.

"Bu seni sarsmanın yollarından biriydi," dedi sırıtarak. "Bizler kaba Kızılderilileriz, bu yüzden şaşırtmacalarımız da ilkeldir. Bi savaşçı ne kadar kültürlü olursa şaşırtmacaları da o denli incelikli ve ayrıntılı olur. Ama kabul etmelisin ki bu ka-

balıkla iyi iş yaptık. Özellikle seni boynundan astığımızda."

Üçü de sırıttılar, sonra kıs kıs güldüler. Sanki evin içinde rahatsız etmek istemedikleri birisi daha vardı.

Don Juan çok alçak bir sesle, ileri farkındalık durumunda olduğumdan, iki ustalığa değgin bana anlatacaklarını kolayca anlayabileceğimi söyledi: *iz sürme* ve *niyet*. Onlara, eski ya da yeni büyücülerin en büyük başarısı, aynı binlerce yıl önce olduğu gibi bugün de ilgilendikleri yegâne olgu dedi. *İz sürme*nin bir başlangıç olduğunu, savaşçının yolunda herhangi bir girişimden önce *iz sürme*yi , daha sonra *niyet*i öğrenmesi gerektiğini ve ancak ondan sonra isteğine göre birleşim noktasını hareket ettirebileceğini belirtti.

Ne hakkında konuştuğunu kesinlikle biliyordum. Nasıl bildiğimi anlamaksızın, birleşim noktasını hareket ettirmekle nelerin başarılabileceğini biliyordum. Ama bildiğimi onlara açıklayabilecek sözcükler yoktu belleğimde. Bilgimi defalarca onlar için dile getirmeye çalıştım. Başarısızlıklarıma güldüler ve yeniden denemem için beni yüreklendirdiler.

"Ben senin için onları ifade edeyim ister miydin?" diye sordu don Juan. "Tam da kullanmayı istediğin ama bulmayı bi türlü beceremediğin sözcükleri bulabilirim belki."

Bakışlarından ciddi ciddi iznimi istediği kanaatine vardım. Durumu o kadar tuhaf buldum ki gülmeye başladım.

Don Juan büyük bir sabırla benden tekrar izin istedi ve bunun üzerine ben yeni bir kahkaha nöbetine tutuldum. Şaşkın ve meraklı bakışları bana tepkimin onlar için anlaşılmaz olduğunu söylüyordu. Don Juan ayağa kalktı ve çok yorgun olduğumu, sıradan işler dünyasına geri dönme vaktimin geldiğini bildirdi.

"Dur, dur," diye yalvardım. "Ben gayet iyiyim. Sadece, sana izin vermem için bana soru sormanı komik buldum."

"Senin iznini almam gerekiyor," dedi don Juan, "çünkü sen içine sıkışıp kalmış sözcüklerin akıp çıkmasına izin verebilecek tek kişisin. Sanırım yeterince anladığını varsaymakla hata yapmışım. Sözcükler onlara sahip olan insanlar için büyük güç taşırlar ve önemlidirler, sihirli niteliktedirler.

"Büyücülerin bi altın kuralı vardır: Derler ki birleşim nok-

tası ne kadar derine hareket ederse, kişinin bilgiye sahip olması ama onu açıklayacak sözcükleri bulamama duygusu da o kadar artarmış. Bazen sıradan kişilerin birleşim noktası bilinmeyen bir nedenle, onlar bunun bilincinde olmaksızın hareket edebilir, ne var ki ya dilleri tutulur, ya kafaları karışır ya da kaçamak davranırlar."

Vicente araya girip onlarla biraz daha kalmamı önerdi. Don Juan kabul edip, benimle yüz yüze olabilmek için döndü.

"*İz sürme*nin ilk kuralı bi savaşçının kendi *izini sürmesi*dir," dedi. "Acımasızca, zekice, kibar bir biçimde ve sabırla *izini sürer* kendinin."

Gülmek istedim ama bana fırsat tanımadı. Birkaç kelimeyle, *iz sürme*yi belirli amaçlar için yeni ve özgün biçimlerde davranmak olarak özetledi. Günlük işlerde insan davranışlarının tekdüze olduğunu söyledi. Bu tekdüzelikten ayrılan herhangi bir davranış tüm varlığımız üzerinde olağandışı bir etki yaratırmış. Bu olağandışı etki büyücülerin aradığı şeymiş, çünkü düzenli olarak artan bir etkiye dönüşürmüş.

Geçmiş zamanın büyücü görücülerinin *görme* yetileriyle, ilkin olağandışı davranışların birleşim noktasında sarsıntı yarattığını fark ettiklerini açıkladı. Ardından, olağandışı davranışların düzenli bir şekilde uygulanmaları, bilgece yönlendirilmeleri halinde birleşim noktasının sonunda hareket etmeye zorlandığını keşfetmişler.

"O görücü büyücülerin gerçek mücadelesi," diye devam etti don Juan, "ne dar görüşlü, ne de kaprisli olan, dahası görücü büyücüleri sıradan cadılardan ayıran, doğruluk ve güzellik duygusunu birleştirici bi davranış biçimi bulmakmış."

Konuşmayı kesti, ve hepsi sanki gözlerimde ya da yüzümde bir bitkinlik ifdesi ararmış gibi yüzüme baktılar.

"Birleşim noktasını yeni bi konuma getirmede başarılı olan kişi bi büyücüdür," diye devam etti don Juan. "Ve bu yeni konumu kullanarak çevresindekilere her türlü hayrı ve şerri yapabilir. Büyücü olmak bi ayakkabı tamircisi ya da bi fırıncı olmaktan farklı olmayabilir. Görücü büyücünün amacı bunun ötesine geçebilmektir. Ve bunu yapabilmek için doğruluğa ve güzelliğe gereksinimi vardır."

*İz sürme*nin büyücülerin yaptıkları tüm hareketlere temel oluşturduğunu söyledi.

"Bazı büyücüler *iz sürme* terimine karşı çıkarlar," diye devam etti, "ama bu ad, gizli davranışlara yol açtığı için ortaya çıktı.

"Gizli hareket etme sanatı olarak da adlandırılır, ama bu terim de aynı ölçüde yersizdir. Biz kendimiz, barışçı mizacımızdan dolayı, ona 'denetimli delilik' deriz. Sen dilediğini seçebilirsin bu adlar arasından. Biz yine de *iz sürücü* demek kolay, velinimetimizin söylediği gibi denetimli delilik yaratan demek zor olduğundan *iz sürme*yi kullanmayı sürdürelim."

Velinimetlerinin adının geçmesi üzerine çocuklar gibi güldüler.

Don Juan'ı net olarak anlamıştım. Herhangi bir sorum ya da kuşkum yoktu. Eğer olsaydı sorardım, kendimi durdurabilmem için don Juan'ın söylemekte olduğu her söze sıkı sıkıya tutunuyordum. Aksi takdirde, düşüncelerim onun söylediklerinin ötesine geçecekti.

Kulaklarım onun söylediği sözlerin seslerine takılmışken, gözlerimin de dudak hareketlerine takılmış olduğunu fark ettim. Bunun ayırdına vardıktan sonra ise onu izleyememeye başladım. Konsantrasyonum bozulmuştu. Don Juan konuşmayı sürdürüyordu ama ben dinleyemiyordum. Sürekli ileri farkındalıkta yaşamanın inanılması zor olasılığını düşünüyordum. Bunun hayati değeri ne olabilir diye sodum kendi kendime. İnsan durumların niteliğini daha mı iyi değerlendirebilirdi acaba? Sıradan insandan daha mı hızlı davranırdı, yoksa daha mı akıllı olurdu?

Don Juan aniden konuşmayı kesti ve bana ne düşündüğümü sordu.

"Sen de amma pratik bi adamsın," dedi ne düşündüğümü öğrendikten sonra. "İleri farkındalıktaki mizacının daha sanatsal, daha gizemci olacağını düşünmüştüm."

Don Juan Vicente'ye dönüp, ondan sorumu yanıtlamasını istedi. Vicente boğazını temizleyip ellerini pantolonuna kuruladı. Sahne korkusuna kapılmış bir oyuncu gibi görünüyordu. Onun için üzüldüm. Düşüncelerim kafamda fırıl fırıl dönüyor-

du. Onun kekelediğini duyduğumda aklımda bir imge beliriverdi—babama değgin hep aklımda olan o insanlardan korkma, ürkme imgesi. Ama kendimi o imgeye kaptıracak zamanı bulamadan, Vicente'nin gözleri garip bir içsel ışıkla parladı. Bana komik gelen ciddi bir ifade takındı ve ardından otoriter, işbilir bir tavırla konuşmaya başladı.

"Senin sorununun yanıtı," dedi, "ileri farkındalık durumunun hayati bir değeri olmamasıdır, yoksa tüm insanlık orada olurdu. Yine de şu anda ondan uzak olma konusunda güvendeler, çünkü ileri farkındalığa girmek çok zordur. Yine de sıradan bir insanın, bir şekilde bu duruma girme olasılığı az da olsa vardır. Bu duruma girdiğinde genellikle kafasını karıştırmada, bazen de onarılamayacak kadar karıştırmada çok başarılı olur."

Üçü de kahkahalarla gülmeye başladılar.

"Büyücüler ileri farkındalığa '*niyet*in giriş kapısı' derler," dedi don Juan. "Ve onu o şekilde kullanırlar. Bunu aklında tut."

Sırasıyla her birine gözlerimi dikip bakıyordum. Ağzım açıktı ve sanki hep açık tutsam bu bilmeceyi anlarmışım gibi geliyordu. Gözlerimi kapattım ve yanıtı buldum. Onu hissettim, düşünmedim. Ama ne kadar çabalasam da onu sözcüklere dökemiyordum.

"İşte, işte," dedi don Juan, "Büyücülerin yanıtlarından birini tamamen kendi kendine buldun, ama hâlâ onu geliştirip sözcüklere dökecek gücün yok."

Deneyimlemekte olduğum duygu ve düşüncelerimi seslendiremiyor olmaktan da öte bir şeydi; sanki çağlar önce unuttuğum bir şeyi yeniden anımsamaktaydım. Henüz konuşmayı öğrenememiş olduğumdan ne hissettiğimi bilememek ve böylece duyguları düşüncelere çevirmeyi becerememek gibi.

"Senin istediğini tam olarak düşünüp konuşabilmek sınırsız düzeyde bir erke gerektirir," dedi don Juan ve duygularımın arasına girdi.

Yoğunlaşan düş gücüm bunları neyin başlattığını unutturmuştu. Dilim tutulmuş, don Juan'a dikmiştim gözlerimi ve bir dakika önce onların ya da benim ne söyleyip yapmış olduğumu anımsayamadığımı itiraf ettim O'na. Deri ip olayını ve hemen ardından don Juan'ın söylediklerini anımsıyordum ama

birkaç dakika önce içimi dolduran duyguyu anımsamıyordum.

"Yanlış yoldasın," dedi don Juan. "Düşünceleri normalde yaptığın gibi anımsamaya çalışıyorsun, ama bu farklı bi durum. Bi saniye önce çok özel bi şey bildiğini hissediyordun şiddetle. Bu duygular bellek yardımıyla anımsanmazlar. Onları yeniden *niyet* ederek anımsayabilirsin."

Bacakları kahve masasının altında, koltukta geriniyor olan Silvio Manuel'e döndü. Silvo Manuel gözlerini bana dikmişti. Gözleri, parıldayan iki camdan kaya parçası gibi simsiyahtı. Bir kasını bile kıpırdatmadan, keskin, kuşların sesine benzer tiz bir çığlık attı.

"Niyet," diye bağırdı. "Niyet! Niyet!"

Her bağırışında sesi daha bir insan sesine benzemez oluyor, keskinleşiyordu. Ense köküm deki saçlar diken diken olmuştu. Tenimde yaban kazı darbeleri sezinledim. Aklım, niyeyse deneyimlemekte olduğum duyguya odaklanacağına, daha önce duyduğum duyguyu anımsamaya başladı. Bunun tadını tam çıkaramadan, duyum genişleyerek patladı ve başka bir şeye dönüştü. O zaman, ileri farkındalığın neden *niyetin* giriş kapısı olduğunu anlamakla kalmayıp, *niyetin* ne olduğunu da anladım. Hepsinden öte, bu bilginin sözcüklere dönüştürülemeyeceğini anladım. O bilgi herkes için vardı. Hissedilsin, kullanılsın diye vardı, açıklansın diye değil. Kişi, farkındalık düzeyini değiştirerek ona katılabilirdi, o halde ileri farkındalık bir girişti. Ama giriş bile açıklanamazdı, kişi onu sadece kullanabilirdi.

O gün bana eğitim görmeden gelen bir düşünce daha vardı: O da *niyetin* bilgisinin herkese açık olduğu, ama yönetiminin onunla derinlemesine uğraşan insanların elinde olduğuydu.

Bu kez gerçekten çok yorulmuştum ve hiç şüphesiz bunun bir sonucu olarak, Katolik yetiştiriliş biçimim tepkilerimi saptırdı. Bir an *niyet*in Tanrı olduğuna inandım.

Düşündüklerimi don Juan, Vicente ve Silvio Manuel'e söyledim. Güldüler. Vicente, yine işbilir bir edayla, *niyet*in Tanrı olamayacağını, çünkü onun açıklanamayan, az ya da çok temsil edilemeyen bir güç olduğunu söyledi.

"Haddini bil," dedi don Juan bana sert bir sesle. "İlk ve

tek bir girişe dayanarak fikirler yürütmeye başlama. Bilgini yönlendirebilinceye kadar bekle, sonra neyin ne olduğuna karar ver."

*İz sürme*nin dört biçimini anımsamak beni yormuştu. Bunun en acıklı sonucu, sıradan bir kayıtsızlıktan öteydi. Düşüp ölmüş olsaydım, ya da don Juan ölmüş olsaydı bunu bile umursamıyordum. Bütün gece o eski gözetleme noktasında kalmamızı ya da zifiri karanlıkta dönüş yoluna çıkmamızı da umursamıyordum.

Don Juan çok anlayışlıydı. Beni koca bir kayaya, sanki körmüşüm gibi yönlendirdi, ve sırtımı kayaya dayayıp oturmama yardımcı oldu. Doğal uykunun beni olağan farkındalık durumuna geri götürmesine izin vememi önerdi.

4

Tinin İnişi

TİNİ *GÖRMEK*

Geç yenilen bir öğle yemeğinden sonra henüz sofrada oturmaktayken, don Juan geceyi büyücüler mağarasında geçireceğimizi ve yola çıkmamız gerektiğini belirtti. Orada, zifiri karanlıkta kaya oluşumlarının ve büyücülerin *niyet*inin birleşim noktamı yerinden oynatması için yeniden oturmalıymışım.

Sandalyemden kalkmaya davrandım ama beni durdurdu. İlk önce bana açıklamak istediği bir şey olduğunu

söyledi. Ayaklarını bir sandalyenin oturma yerine koyarak gerindi, sonra huzurlu, rahat bir konum alarak arkasına yaslandı.

"Seni daha ayrıntılı *gördükçe*" dedi don Juan, "senin ve velinimetimin ne kadar birbirinize benzediğinizi daha iyi anlıyorum."

O kadar korktum ki devam etmesine izin vermedim. Bu benzerliklerin neler olabileceğini kestiremediğimi, ama böylesi benzerlikler varsa—bu, pek ihtimal vermediğim bir durum da olsa—onları düzeltmek ve değiştirmek adına bana bir şans verip söylerse memnun olacağımı belirttim.

Don Juan yanaklarından yaşlar akana kadar güldü.

"Benzerliklerden biri" dedi, "eyleme geçtiğin zaman bunu çok iyi başarman, ama iş düşünmeye gelince kendini hep tuzağa kaptırman. Velinimetim de böyleydi, düşünmede iyi değildi."

Tam kendimi savunmak , düşünmemde bir sorun olmadığını söylemek üzereyken, gözlerinde haylaz bir parıltı gördüm ve durdum. Don Jun bendeki değişikliği fark ederek şaşkınlıkla güldü. O, tam aksini bekliyor olmalıydı.

"Demek istediğim, örneğin tini anlamada onunla ilgili düşündüğünde, sorunlarının olması," diye sürdürdü azarlar bir gülümsemeyle. "Ama eyleme geçtiğinde tin kendisini kolayca sana gösteriyor. Velinimetim de böyleydi.

"Mağaraya doğru yola koyulmadan önce sana velinimetim ve dördüncü soyut öz hakkında bi öykü anlatacağım."

"Büyücüler tinin indiği ilk ana kadar kişinin ondan uzuklaşabileceğine ama o andan sonra bunun artık mümkün olmadığına inanırlar."

Don Juan durdu ve bir kaş hareketiyle söylediklerini düşünmem için beni uyardı.

"Dördüncü soyut öz, tinin inişinin esas yükünü taşıyan bölümdür," diye devam etti. "Dördüncü soyut öz gizli bi şeyin açığa vurulmasıdır. Böylelikle tin kendini bize gösterir. Büyücüler bu inişi tinin üzerimize avının üzerine atlayan bi hayvan gibi inmesi olarak tanımlarlar. Tinin inişi her zaman örtüktür. Olay gerçekleşir ama yine de hiç olmamış gibi görünür."

Oldukça gerginleşmiştim. Don Juan'ın sesinin tonu, her

an başıma bir çorap örmek üzereymiş duygusunu yaşatıyordu bana.

Tinin üzerime inişini, soyutla olan sürekli bağımı damgaladığı anı anımsayıp anımsamadığımı sordu.

Neden bahsettiği hakkında en ufak bir fikrim yoktu.

"Bi kez aşıldı mı geri dönüşe olanak vermeyecek bi eşik vardır," dedi. "*Tinin dokunuşu*ndan itibaren bi çömezin bu eşiğe ulaşması genellikle yıllar sürer. Bazen de her nasılsa eşiğe aniden ulaşılır. Velinimetimin durumu buna bi örnektir."

Don Juan her büyücünün bu eşiği geçtiğine dair net bir anısı bulunması gerektiğini, böylelikle yeni algı potansiyeli durumuyla ilgili kendisine hatırlatmalarda bulunabileceğini söyledi. Kişinin bu eşiğe ulaşabilmesi için bi büyücü çömezi olması gerekmiyormuş. Bu durumda sıradan bir insanla bir büyücü arasındaki ayrım her birinin neyi vurguladığına göre anlaşılırmış. Büyücü, eşiği geçme durumunun üzerinde durur ve buna dair anısını bir ilgi noktası olarak kullanırken, sıradan insan, eşiği geçmez ve onunla ilgili her şeyi unutmak için elinden geleni yaparmış.

Aşılacak yalnız bir eşik olduğu düşüncesini kabul etmediğimden, görüşünü benimsemediğimi söyledim.

Don Juan göğe doğru umutsuzluk içinde baktı ve başını komik bir çaresizlik edasıyla iki yana salladı. Ona karşı çıkmak adına değil, olayları kafamda netleştirmek için savımı sürdürdüm. Yine de hızımı çabucak yitirdim. Aniden bir tünele doğru kaydığım duygusuna kapıldım.

"Büyücüler dördüncü soyut özün, tin, kişisel yansımamızın zincirlerini kırdığında ortaya çıktığını söylerler," dedi. "Zincirlerimizi kırmak muhteşem, ama aynı zamanda arzu edilmez bir şeydir çünkü kimse özgür olmak istemez."

Bir tünele doğru kaymakta olduğum duygusu bir an daha sürdü ve sonra her şey netleşti. Gülmeye başladım. İçimdeki kapana sıkışmış sezgiler, kahkahaya dönüşerek patlamaktaydı.

Don Juan zihnimi bir kitap gibi okur görünüyordu.

"Düşündüğümüz ve söylediğimiz her şeyin birleşim noktasının konumuna bağlı olduğunu anlamak ne garip bi duygu" dedi.

Ve işte bu da tam benim düşündüğüm ve güldüğüm şeydi.

"Şu anda birleşim noktanın yer değiştirdiğini biliyorum," diye devam etti, "ve böylece zincirlerimizin gizini anlamış oldun. Onlar bizi tutsak eder ama aynı zamanda kişisel yansımamızın güven verici noktasını sabit tutarak bizi bilinmeyenin saldırılarına karşı korurlar."

Büyücülerin dünyasıyla ilgili her şeyin kristal parlaklığında net olduğu o olağanüstü anlardan birini yaşıyordum. Her şeyi anlıyordum.

"Zincirlerimiz bi kez koptu mu," diye devam etti don Juan, "artık gündelik hayatın sorunlarına bağlı değilizdir. Orada yaşarız ama ona ait olmadan. Ona ait olabilmek için insanların sorunlarını paylaşmamız gerekir, zincirler olmadan da bunu yapamayız."

Don Juan nagual Elías'ın kendisine sıradan insanları belirleyen şeyin, paylaşılan mecazi bir hançer olduğunu açıkladığını söyledi: kişisel yansımamızın ortaya çıkardığı durumlar. Bu hançerle kendimizi keser ve kan kaybedermişiz; kişisel yansımamıza ait zincirlerin görevi, bize birlikte kan kaybettiğimiz duygusunu vermekmiş, yani harika bir şeyi, insanlığımızı paylaştığımızı hissettirmek. Ama bunu biraz inceleyecek olursak, yalnız başımıza kan kaybettiğimizi, herhangi birşeyi paylaşmadığımızı, tüm yaptığımızın üstesinden gelinebilir, gerçek dışı, insan icadı yansımamızla oynamak olduğunu anlarmışız.

"Büyücülerin gündelik dünya sorunlarıyla bi işi kalmamıştır artık," diye devam etti don Juan, "çünkü artık kendi kişisel yansımalarının kurbanı olmazlar."

Daha sonra velinimetinin ve tinin inişinin öyküsünü anlatmaya başladı. Öykünün, tinin genç oyuncunun kapısını çalışının hemen ardından başladığını söyledi.

Don Juan'ın sözünü keserek, niçin nagual Julian için düzenli olarak 'genç adam' ya da 'genç oyuncu' terimlerini kullandığını sordum.

"Öykünün geçtiği zamanda, o bi nagual değildi," diye yanıtladı. "Genç bi oyuncuydu. Ona sadece Julian da diyemem, çünkü benim için o, her zaman nagual Julian'dı. Kusursuzluğa adanmış yaşamlarına bi saygı göstergesi olarak, 'nagual' öne-

kini nagual'ın adına ekleriz."

Don Juan öyküsüne devam etti. Nagual Elías'ın genç oyuncunun ölümünü, onu ileri farkındalık düzeyine sokarak durdurduğunu ve saatler süren mücadeleden sonra genç oyuncunun bilincini yeniden kazandığını anlattı. Nagual Elías adından söz etmeyerek kendisini, iki kişinin neredeyse öldüğü acıklı bir manzaraya kazara tanık olan deneyimli bir otacı olarak tanıtmış. Yerde uzanmış yatıyor olan Talía'yı işaret etmiş. O'nu bilinçsiz bir şekilde yanında yatıyor gören genç adam çok şaşırmış. Çünkü kaçıp gittiğini anımsıyormuş. Yaşlı otacının Tanrı'nın Talía'yı günahlarından dolayı bir yıldırımla çarparak cezalandırdığını ve genç kadının da böylece aklını yitirdiğini açıklaması üzerine iyice şaşırmış ve ürkmüş.

"Peki yağmur bile yağmazken yıldırım nasıl düşer?" diye sormuş genç oyuncu zar zor duyulur bir sesle. Yaşlı Kızılderili, Tanrı'nın yöntemlerinin sorgulanamayacağı yanıtını verince de gözle görülür bir şekilde etkilenmiş.

Yeniden don Juan'ın sözünü keserek genç kadının gerçekten aklını yitirip yitirmediğini sordum. Bana nagual Elías'ın onun birleşim noktasına sarsıcı bir darbe indirdiğini anımsattı. Aklını yitirmiş olmadığını ama darbenin sonucunda sağlığı için ciddi bir tehlike oluşturacak şekilde, ileri farkındalık ve normal farkındalık arasında gidip geldiğini söyledi. Muazzam bir mücadeleden sonra nagual Elías, Talía'ya birleşim noktasını dengeleyebilmek için yardım edebilmiş ve genç kadın sürekli olarak ileri farkındalığa girmiş.

Don Juan kadınların böylesine ustalık isteyen bir işi yapma yeterliliğine sahip olduklarını söyledi: birleşim noktasının yeni konumunu olduğu yerde sürekli koruyabilirlermiş. Ve Talía bu konuda eşsizmiş. Zincirleri kırılır kırılmaz, her şeyi hemencecik anlamış ve nagual'ın tasarılarına uymuş.

Öyküsüne geri dönen don Juan, nagual Elías'ın yalnızca mükemmel bir *rüya görücü* olduğu için değil, aynı zamanda eşsiz bir *iz sürücü* olduğu için de katı ve duygusuz biri gibi davranan genç oyuncunun aslında kibirli ve mahvolmuş birisi olduğunu *gördüğünü* söyledi. Nagual, eğer Tanrı düşüncesini, günahı ve cezayı ön plana çıkartırsa genç oyuncunun dini duy-

gularının alaycı tavrını yok edeceğini biliyormuş. Nitekim Tanrı'nın cezalandırıcılığından bahsedilince, genç adamın maskesi hemen düşmüş ve pişmanlıklarını dile getirmeye başlamış, ancak nagual buna izin vermeyerek ölüm bize yakın olduğunda suçluluk duygusunun hiçbir işe yaramayacağını söylemiş.

Genç oyuncu nagual Elías'ı dikkatle dinlemiş, ama kendini çok hasta hissetmesine rağmen, ölüm tehlikesi içinde bulunduğuna inanmıyormuş. Güçsüzlüğünün ve bayılmasının kan kaybından kaynaklandığını düşünüyormuş.

Nagual, onun aklını okuyormuşçasına, iyimser düşüncelere kapılması için bir neden olmadığını, eğer bir otacı olarak yarattığı tıkaç olmasa kanamasının ölümcül olabileceğini belirtmiş.

"Sırtına vurduğumda, yaşam gücünün akıp gitmesini engelleyecek bir tıkaç yerleştirdim sana," demiş, nagual kuşkucu genç oyuncuyu. "Bu durdurma olmadan, ölümün kaçınılmaz gelişimi devam edecektir. Eğer bana inanmıyorsan, bir başka darbeyle tıkacı yerinden çıkartıp bunu sana kanıtlayabilirim."

O konuşmaktayken, nagual Elías genç adamın sağ tarafına, göğüs kafesinin üzerine hafifçe vurmuş. Genç adam bir anda böğürüp, soluksuz kalmış. Ağzından kan boşanmış ve denetimsizce öksürmeye başlamış. Nagual'ın sırtına diğer bir vuruşla ıstırap verici acı ve öğürmeyi durdurması gencin korkusunu durduramamış ve bayılmış.

"Ölümü şu an denetleyebilirim," demiş nagual genç oyuncu bilincini yeniden kazandığında. "Bunu ne kadar denetleyebileceğim sana bağlı; sana söyleyeceğim her şeyi itiraz etmeden içtenlikle yapmana."

Nagual genç adamdan ilk istediklerinin mutlak bir sessizlik ve hareketsizlik olduğunu söylemiş. Eğer tıkacın çıkmasını istemiyorsa, hareket etme ve konuşma erkini kaybetmiş gibi davranması gerekiyormuş. En ufak bir kıpırdanma ya da mırıldanma ölümüne neden olabilirmiş.

Genç oyuncu önerilere ya da isteklere uymaya alışık değilmiş. İçinde kabaran bir öfke duymuş. Karşı çıkışını dile getirmeye yeltendiğinde, yakıcı acı ve çırpınmalar yeniden başlamış.

"Doğru dürüst dur da ben de seni iyi edeyim," demiş nagual. "Her zaman olduğun güçsüz, çürümüş aptal gibi davran da öl."

Oyuncu, mağrur genç adam hakaretten dolayı uyuşmuş. Bugüne kadar hiç kimse güçsüz ya da çürümüş aptal dememişmiş. Öfkesini belli etmeye çalışmış, ama acısı o kadar keskinmiş ki, hakarete bile tepki veremiyormuş.

"Eğer acılarını dindirmemi istiyorsan, bana körü körüne itaat etmelisin," demiş nagual korkutucu bir soğuklukla.

"Bana başını sallayarak işaret ver. Ama bil ki fikrini değiştirip o olduğun utanılacak geri zekâlı gibi davranmaya başladığında, hemencecik tıkacı kaldıracak ve seni ölüme terkedeceğim.

Genç oyuncu gücünün son damlasını kullanarak, başıyla nagual'ı onaylamış. Nagual sırtına vurmuş ve acı kayboluvermiş. Ancak yakıcı acıyla birlikte bir başka şey daha kaybolmuş; kafasındaki sis. Böylelikle genç oyuncu herhangi bir şeyi anlamaksızın her şeyi bilir hale gelmiş. Nagual kendisini yeniden tanıtmış. Adının Elías olduğunu ve nagual olduğunu söylemiş. Ve oyuncu bütün bunların ne anlama geldiğini bilmiş.

Bundan sonra nagual Elías dikkatini yarı bilinçsiz durumdaki Talía'ya yöneltmiş. Ağzını sol kulağına dayayıp, birleşim noktasının kararsız değişimini durdurmak için kıza bazı emirler fısıldamış. Deneyimlemekte olduğu şeyin aynısını yaşamış olan büyücüler hakkında öyküler anlatıp korkusunu dindirmiş. Sonunda sakinleştiğinde kendisini bir büyücü, nagual Elías olarak tanıtmış; ve sonra onunla büyücülükteki en zor şeyi don Juan deneyimli büyücülerin bildiğimiz dünyanın ötesine geçme durumuna yatkın olduklarını, ama deneyimsiz kişilerin bunu yapamadığını anımsattı. Nagual Elías normal bir zamanda böylesine ustalık isteyen bir işi yapmayı hayal bile etmediğini sık sık tekrarlarmış, ama o gün kendi bilgisinden ya da isteninden başka bir şey onu eyleme geçirmiş. Deneyim başarılı olmuş; Talía bildiğimiz dünyanın ötesine geçip güven içinde geri dönmüş.

Daha sonra nagual başka bir sezgi daha yaşamış. Yere uzanmış olan o iki insanın arasına oturmuş—oyuncu bu sırada

çırılçıplakmış ve üzerinde yalnızca nagual'ın binici ceketi varmış—ve onların durumunu gözden geçirmiş. Onlara her ikisinin de durumlarının yarattığı zorlamayla, tinin kendisince kurulmuş bir tuzağa düştüklerini söylemiş. O, yani nagual tuzağın etken kısmıymış, çünkü içinde bulunduğu durumda onlarla karşılaşması, onu onların geçici koruyucusu olmaya ve büyücülük bilgisini yardım etmek amacıyla kullanmaya itmiş. Koruyucuları olarak onları, benzeri olmayan bir eşiğe ulaşmak üzere olduklarına dair uyarmak onun göreviymiş; hem yalnız, hem birlikte, kendini serbest bırakan ama kayıtsızlaşmayan, umursayan ama düşkün olmayan bir ruh haline girerek o eşiğe ulaşmak, kendilerine bağlıymış. Kafalarını karıştırmamak ve kararlarını etkilememek için daha fazla konuşmak istememiş. Eğer eşiği geçeceklerse bu kendisinin en az yardımıyla olmalı, diye düşünmüş.

Nagual daha sonra onları o terk edilmiş yerde yalnız bırakarak, bazı tıbbi bitkiler, hasırlar ve battaniyeler ayarlamak üzere şehre inmiş. Yalnızken eşiğe ulaşacakları ve onu geçecekleri düşüncesindeymiş.

İki genç uzun bir süre yanyana uzanmış bir halde düşüncelere dalmışlar. Birleşim noktalarının hareket etmiş olması her zamankinden daha derin düşünmelerini sağlarken aynı ölçüde korku ve endişe de yaratıyormuş.

Talía, konuşabildiği ve biraz daha güçlü olduğu için sessizliği ilk o bozarak, genç oyuncuya korkup korkmadığını sormuş. O da evetlercesine başını sallamış. Bunun üzerine Talía içi genç adama yönelik büyük bir şefkatle dolarak, giydiği şalı çıkarıp onun omuzlarına sarmış ve elini tutmuş.

Genç adam, konuşursa acısının yineleneceği korkusuyla hissettiklerini söylemeye cesaret edememiş. Aslında Talía'dan özür dilemek, tek üzüntüsünün onu incitmiş olmaktan kaynaklandığını, ölecek olmasının önemli olmadığını söylemek istiyormuş—çünkü o günü çıkaramayacağını biliyormuş.

Talía da benzer şeyler düşünüyormuş. Kendisinin de tek üzüntüsü, genç oyuncunun ölümüne neden olacak kadar çok ona vurmasıymış. Şimdi ise huzur içindeymiş ve fazlasıyla güçlü olmasından kaynaklanan her zamanki gerginlik duygu-

suna kıyasla şimdi içinde bulunduğu ruh hali ona yabancı geliyormuş. Genç adama kendi ölümünün de çok yakın olduğunu ve her şeyin o gün biteceğine sevindiğini söylemiş.

Genç oyuncu düşündüğü şeylerin Talía tarafından dile getirildiğini duyunca, ürpermiş. Dalga halinde üzerine gelen bir güç, doğrulup oturmasını sağlamış. Acı duymuyormuş, öksürmüyormuş da. Daha önce hiç yapmadığı şekilde derin derin solumuş. Kızın elini tutmuş ve sözcükleri kullanmadan konuşmaya başlamışlar.

Don Juan işte o anda tinin onlara indiğini söyledi. Ve beraberce *görmüşler*. İkisi de koyu katolikmiş ve gördükleri de bir cennet görüntüsüymüş, her şeyin canlı olduğu, ışığın içinde yıkandığı bir yer. Mucizevi görüntülerden oluşmuş bir dünya *görmüşler*.

Nagual geri döndüğünde, yaralanmamış olmalarına rağmen son derece bitkinlermiş. Talía baygınmış, ama genç adam öz-denetimini sonuna kadar zorlayarak ayık kalmayı başarmış. Nagual'ın kulağına fısıldayarak, "Cenneti gördük," demiş, yanaklarından göz yaşları süzülürken. "Ondan da fazlasını gördünüz," demiş nagual Elías hemencecik. "Siz, tini *gördünüz*."

Don Juan, tinin inişi her zaman örtük olduğundan, doğal olarak Talia ve genç oyuncunun o görüntüyü belleklerinde tutamadıklarını söyledi. Herkesin yapacağı gibi sonradan gördükleri şeyi unutmuşlar. Deneyimlerinin eşsizliği hiçbir eğitim almadan ve farkında olmadan birlikte *rüya görüp*, tini *görmüş* olmalarından kaynaklanıyormuş. Bunu bu denli kolaylıkla başarmış olmalarıysa son derece sıradışı bir olaymış.

"O ikisi gerçekten de bugüne kadar gördüğüm en hatırı sayılır varlıklardı," diye ekledi don Juan.

Ben doğal olarak onlarla ilgili daha fazla şey öğrenmek istiyordum. Ama don Juan bununla hiç ilgilenmeyerek bana velinimeti ve dördüncü soyut özle ilgili söyleyeceklerinin bu kadar olduğunu belirtti.

Bana anlatmadığı bir şeyi anımsıyormuş gibi görünerek gürültülü bir şekilde güldü ve sırtımı tıpışlayarak, mağaraya doğru yola koyulma zamanının geldiğini söyledi.

Kaya çıkıntısına ulaştığımızda hava hemen hemen karar-

mıştı. Don Juan aynen ilk oturduğumuz konumda aceleyle oturdu. Benim sağımdaydı, omuzuyla bana değiyordu. Beni mutlak devinimsizliğe ve sessizliğe iten derin bir rahatlama durumuna geçti. Solumasını bile duyamıyordum. Gözlerimi kapayınca, onları açmam konusunda uyararak hafifçe dürttü.

Hava tamamıyla karardığında, ani bir bitkinlik gözlerimi yakıp kaşındırmaya başladı. Sonunda direnmekten vazgeçip, bugüne kadar yaşadığım en derin, en karanlık uykuya daldım. Yine de uyuyormuş gibi değildim. Çevremdeki yoğun karanlığı duyumsayabiliyor, sığ bir suda yürüyormuşçasına karanlığın içinde hareket ettiğimi hissediyordum. Sonra aniden karanlık kırmızılaştı, turunculaştı ve ardından rahatsızlık verecek kadar güçlü neon bir lamba gibi parıldayan bir beyaza dönüştü. Ağır ağır görüntüye odaklandım, don Juan ile aynı konumda oturduğumuzu görene dek—ama artık mağarada değildik. Bir dağın tepesinden, uzaklardaki dağlara, enfes düz arazilere bakmaktaydık. Bu güzel geniş kırlar kendilerinden yayılan bir ışıkla yıkanıyor gibiydiler. Nereye baksam tanıdık biçimler—kayalar, tepeler, nehirler, ormanlar, kanyonlar—ve onların iç titreşiminin içsel bir parıltıya dönüştüğünü görüyordum. Bu mutluluk verici görüntü aynı zamanda tüm varlığımı karıncalandırmıştı.

"Birleşim noktan hareket etti," dedi sanki don Juan.

Sözcüklerin hiç sesi yokmuş gibiydi; yine de ben bana az önce ne dediğini biliyordum. Mantıklı tepkim, onu sanki havası alınmış boş bir odada duymuş olduğumu kendime açıklamaya çalışmak oldu. Kulaklarım muhtemelen olan bitenden etkilenmişti.

"Kulaklarının bir şeyi yok. Farkındalığın farklı bi alanındayız," dedi gibi geldi don Juan.

Konuşamıyordum. Derin uykunun verdiği uyuşukluk söz söylememi engeller gibiydi, yine de olabildiğimce uyanık ve tetikteydim.

"Neler oluyor?" diye düşündüm.

"Mağara birleşim noktanı hareket ettirdi," diye düşündü don Juan ve ben onun düşüncelerini, bana ait sözcüklermiş gibi kendime söylediğimi duydum.

Düşüncelerle vurgulanmamış bir emir sezinledim, bir şey

bana yeniden geniş kırlara bakmamı buyuruyordu.

O harika görüntüye gözlerimi diktiğimde, ışık telcikleri geniş kırlardaki her şey üzerinden parlamaya başladılar. İlk başta, sonsuz sayıda kısa ışık lifçiklerinin patlaması gibiydi, sonra lifçikler uzun, ince, birbirine dolanmış saydam ipliklere, sonsuzluğa ulaşan titrek ışık huzmelerine dönüştüler. Gerçekten de gördüğüm şeyleri anlamamın ya da açıklamamın bir başka yolu yoktu; titreyen ışık lifçikleri dışında. Işık lifçikleri birbirine sarılmış ya da dolanmış değillerdi. Her yana dağılmalarına ve yükselmeye devam etmelerine rağmen, her biri farklıydı. Yine de birbirlerinden ayrılmaz bir biçimde sıkıştırılmışlardı.

"Kartal'ın yayılımlarını, onları ayrı tutan ve birbirine sarmalayan gücü *görmektesin,*" diye düşündü don Juan.

Onun düşüncesini yakaladığım an, sanki ışık lifçikleri tüm erkemi emdi. Ansızın bir baygınlık bastırdı. Tüm görüntü silindi ve karanlığın içine daldım.

Yeniden kendime geldiğimde, çevremde çok tanıdık bir şey vardı, ne olduğunu anlayamadığımdan olağan farkındalığıma dönmüş olduğumu düşündüm. Don Juan omuzu bana dayanmış, yanımda uyuyordu.

Sonra çevremizdeki karanlığın ellerimi dahi göremeyeceğim kadar koyu olduğunu fark ettim. Sisin kaya çıkıntısını kapladığını ve mağaranın içini doldurmuş olduğunu düşündüm. Ya da belki mağarayı dolduran, her yağmurlu geceden sonra yüksek dağlardan sessiz bir çığ gibi inen, ince alçak bulutlardı. Mutlak karanlığa rağmen, don Juan'ın benim ayılmamın hemen ardından gözlerini açtığını ama bana bakmadığını gördüm. Aniden onu görüyor olmamın gözlerime gelen ışkla bir ilgisi olmadığını, daha çok bedensel bir duyum olduğunu anladım.

Don Juan'ı gözlerim olmaksızın inceleyebilmek beni öylesine dalgınlaştırmıştı ki, onun bana ne söylemekte olduğuyla ilgilenmiyordum bile. Sonunda konuşmayı bırakıp gözlerime bakmak istermişçesine yüzünü bana çevirdi.

Boğazını temizlemek için birkaç kez öksürdü ve çok alçak sesle konuşmaya başladı. Velinimetinin sık sık hem onunla hem diğer çömezleriyle, ama daha çok kendi başına bu mağaraya

geldiğini söyledi. Burada bizim *gördüğümüz* kırları *görmüş* ; tini şeylerin akışı olarak açıklamasını sağlayan görüntüyü.

Don Juan velinimetinin iyi bir düşünür olmadığını tekrarladı. Öyle olsaymış şeylerin akışı olarak *görüp* açıkladığı şeyin her şeyin içine işleyen güç, yani *niyet* olduğunu anlarmış. Don Juan velinimetinin *görmesinin* bilincine varmış olsa bile bunu belli etmediğini söyledi. Aslında don Juan, velinimetinin bunun hiç farkında olmadığı düşüncesindeymiş. Yine de velinimeti şeylerin akışını *gördüğüne* inanıyormuş ve bu tamamıyla doğruymuş ama anlamı onun düşündüğü gibi değilmiş.

Don Juan'ın bu konuyu açıklarken takındığı gönüldeş tavır, ben de aradaki ayrımın ne olduğunu sormak isteği uyandırdı, ama konuşamıyordum. Boğazım donmuş gibiydi. Orada saatlerce kesin bir sessizlik ve hareketsizlik içinde oturduk. Buna rağmen hiçbir rahatsızlık hissetmedim. Adelelerim yorulmadı, bacaklarım uyuşmadı ve sırtım ağrımadı.

Yeniden konuşmaya başladığını bile fark etmedim ve kendimi isteklice onun sesini dinlemek üzere koyverdim. Beni sarmalayan mutlak karanlıktan çıkan, ezgili ahenkli bir sesti.

Benim tam o anda ne olağan farkındalık ne de yüksek farkındalık durumunda olduğumu söyledi. Bir boşlukta, algısızlığın karanlığında asılı kalmışım. Birleşim noktam gündelik dünyayı algılama konumundan uzaklaşmış, ama yepyeni bir erke alanı demetine ulaşabilecek ve aydınlatabilecek kadar da hareket etmemiş. Doğrusu iki algılanabilir olasılık arasında sıkışmışım. Bu—iki arada—durumuna, bu algının boşluğu durumuna, onu yapan büyücülerin *niyet*ince yönlendirilen mağaranın etkisiyle ulaşmışım.

Don Juan bundan sonra söyleyeceklerine dikkat etmemi istedi benden. Büyücülerin binlerce yıl önce *görmeyi* kullanarak, yeryüzünün hisseden bir varlık olduğunun ve onun farkındalığının insanların farkındalığını etkileyebileceğinin ayırdına vardıklarını söyledi. Yeryüzünün farkındalığını insan farkındalığının üzerinde kullanabilecekleri bir yol bulmaya çalışmışlar ve bunun sonucunda en etkili yerlerin bazı mağaralar olduğunu keşfetmişler. Don Juan bu büyücüler için uygun mağara araştırmanın tüm zamanlarını verdikleri bir iş haline geldiğini ve giri-

şimleri sonucu farklı mağaraların farklı kullanımları olduğunu bulduklarını söyledi. Bu keşfin bizimle ilgili tek sonucu, şu anda bulunduğumuz mağaranın birleşim noktasını bir ara algı noktasına ulaştıracak biçimde hareket ettirebilmesiymiş.

Don Juan konuştukça, zihnimde belirginleşen birşeylerin yarattığı tedirgin edici bir duygu yaşamaya başladım. Birşeyler farkındalığımı ince bir kanalın içinden geçiriyordu. Olağan farkındalığımın tüm o gereksiz yarım kalmış düşünceleri ve hislerinden kurtuluyordum.

Bana neler olduğunun bütünüyle farkında olan don Juan zevkten dört köşeydi. Artık daha kolay konuşabileceğimizi ve konuşmalarımızın daha derin olacağını söyledi.

O anda bana daha önce açıkladığı sürüyle şey anımsadım. Örneğin, *rüya görmekte* olduğumu biliyordum. Aslında tamamen uyuyordum, yine de birinci dikkatimin tamamlayıcısı olan ikinci dikkatim sayesinde bütünüyle farkındaydım. Bir çeşit bedensel duyum ve don Juan'ın geçmişte bana söylediği bazı şeyler nedeniyle uyuyor olduğumdan emindim. Kartal'ın yayılımlarını henüz *görmüştüm* ve don Juan geçmişte büyücülerin bu yayılımları *görmeye* dayanabilmelerinin ancak *rüya görme* yoluyla mümkün olabileceğini söylemişti. O halde ben de *rüya görüyor* olmalıydım.

Don Juan evrenin tanımlanmaya ve araştırılmaya karşı koyan erke alanlarından oluştuğunu, ışık lifçiklerinin sıradan ışığa benzediklerini, ancak farkındalık yayıcı Kartal'ın yayılımlarıyla karşılaştırıldığında sıradan ışığın çok cansız kaldığını söylemişti. O geceye kadar onları asla böyle süregiden bir durumda görmeyi başaramamıştım, gerçekten canlıydılar ve ışıktan oluşmuşlardı.

Don Juan geçmişte *niyet* hakkındaki bilgi ve denetimimin görüntünün etkisine dayanacak yeterlilikte olmadığını defalarca tekrarlamıştı. Olağan algının saf erke olan *niyet*in kozamızın içindeki saydam ışık telciklerinden bir bölümünü aydınlattığında oluştuğunu ve bu durumun aynı zamanda kozamızdan sonsuzluğa doğru uzayan saydam telciklerden uzun bir eklentinin parıldamasını sağladığını söyledi. Sıradışı algı, yani *görme* ise *niyet*in gücü tarafından bir başka bölüm erke aldığında

ve aydınlandığında ortaya çıkarmış. Kozanın içinde önemli miktarda erke alanı aydınlandığında, bir büyücü erke alanlarının kendisini *görmeye* başlarmış.

Bir başka sefer don Juan ilk büyücülerin mantıksal düşünme sistemlerini anlatmıştı. *Görme* yetilerini kullanarak, farkındalığın saydam kozamızın içerisindeki erke alanlarının, dışımızda bulunan eş erke alanlarıyla *bağlanması* sonucu ortaya çıktığını anlamışlar. Ve farkındalığın kaynağı olarak *bağlanışı* bulduklarına inanmışlar.

Bununla birlikte yakından incelendiğinde, Kartal'ın yayılımlarının *bağlanışı* dedikleri şeyin *görme* durumunu tam açıklamadığı da ortadaymış. Eski büyücüler kozanın içindeki ışık telciklerinden küçük bir kısmı erke alırken, büyük kısmının değişmeden kaldığını fark etmişler. Az sayıda olan bu telcikleri *görmek*, yanlış bir keşfe yol açmış. Aslında ışık telcikleri aydınlanmak için *bağlanışı* gereksinmiyormuş, çünkü kozamızın içinde olanlarla dışında olanlar birbirinin aynısıymış. Onlara güç kazandıran şey kesinlikle bağımsız bir kuvvetmiş. Yapmış oldukları gibi buna farkındalık demeyi sürdüremeyeceklerini anlamışlar, çünkü farkındalık aydınlanan erke alanlarının akışıymış. Böylece alanları aydınlatan kuvvete *istek* demişler.

Don Juan eski büyücülerin görüşleri daha etkin ve daha deneyimli hale geldikçe, Kartal'ın yayılımlarını ayrı tutan *isteğin* sadece farkındalığımızdan değil, evrendeki her şeyden sorumlu olduğunu anladıklarını söylemişti. Bu kuvvetin mutlak bir bilinci olduğunu ve evreni oluşturan her erke alanından yayıldığını *görmüşler*. Böylece sözünü ettikleri şey için *niyet*in, *istek*ten daha uygun bir ad olduğuna karar vermişler. Buna karşın, zaman içinde bu adın getirdiği olumsuzluklar belli olmuş, çünkü bu ad da onun ezici önemini ya da evrendeki her şeyle olan canlı bağlantısını tam tanımlamıyormuş.

Don Juan en büyük ve ortak kusurumuzun, yaşamlarımızı bu bağlantıyı tamamen dışlayarak yaşamamız olduğunu belirtmişti. Yaşantımızdaki meşguliyetler, acımasız ilgilerimiz, sorunlarımız, umutlarımız, korkularımız hep önde geliyormuş ve günü gününe yaşama esasına dayanarak, diğer her şeyle olan bağımızı unutuyormuşuz.

Don Juan, Hıristiyanlığa ait Cennet bahçesinden kovulma düşüncesinin kendisine, sessiz bilgi yani *niyet* ile olan bağlarımızın yitirilmesine ilişkin bir benzetme gibi geldiğini ileri sürmüştü. Böylelikle büyücülük, başlangıca, kökene yani Cennet'e geri dönme anlamına geliyordu.

Mutlak sessizlik içinde belki saatlerce, belki de sadece birkaç an oturduk. Don Juan aniden konuşmaya başladı ve sesinin beklenmedik etkisi beni sarstı. Ne söylediğini anlayamadım. Sözlerini tekrarlamasını söylemek için boğazımı temizledim ve bu hareket beni düşünceli halimden çıkardı. Çevremdeki karanlık artık zifiri karanlık değildi. Olağan farkındalık durumuma geri döndüğümü anladım.

Don Juan çok yumuşak bir sesle yaşamımda ilk kez tini, evreni bir arada tutan gücü *görmüş* olduğumu söyledi. *Niyet*in, kişinin kullanabileceği, denetleyebileceği ya da harekete geçirebileceği birşey olmadığını, yine de onu arzusu doğrultusunda kullanabileceğini, denetleyebileciğini ya da harekete geçirebileceğini söyledi. Bu çelişkinin büyücülüğün özü olduğunu belirtti. Bunu anlayamamak yüzyıllarca büyücülere acı ve üzüntü vermiş. Günümüz nagualları bu acı dolu bedeli ödememek için, savaşçının yolu ya da kusursuz eylem denilen ve büyücüleri temkinli ve düşünceli olmaya hazırlayan bir davranışlar dizisi geliştirmişler.

Bir zamanlar, uzak bir geçmişte, büyücüler *niyet*in her şeyle olan genel bağlantı hattıyla derinlemesine ilgilenmişler. Ve ikinci dikkatlerini bu hat üzerinde yoğunlaştırarak, yalnız dolaysız bilgi edinmekle kalmamış, aynı zamanda bu bilgiyi yönlendirerek inanılmaz işler yapma becerisi de elde etmişler. Bu yolla tüm o güçle başa çıkmak için gerekli olan zihinsel derinliği elde edememişler ama.

Böylece büyücüler sağduyulu bir ruh hali içinde ikinci dikkatlerini sadece farkındalığı olan varlıkların bağlantı hattı üzerinde yoğunlaştırmaya karar vermişler. Bu, tüm yaşayan organik canlıları kapsadığı gibi, büyücülerin dost diye adlandırdığı, farkındalığı olan ama bizim anladığımız anlamda bir yaşamı olmayan inorganik varlıkları da kapsıyormuş. Fakat bu çözüm de başarılı olmamış, çünkü onlara bilgelik getirmemiş.

Büyücüler bir sonraki denemelerinde dikkatlerini sadece insanların *niyet* ile olan bağlantı hattına odaklamışlar. Sonuç bir önceki durumla hemen hemen aynıymış.

Ve böylece nihai bir çözüm arayışına girmişler. Her büyücü kendi kişisel hattı üzerinde yoğunlaşmış. Ama bu da aynı ölçüde etkisiz olmuş.

Don Juan bu dört ayrı ilgi alanı arasında kayda değer ayrımlar olmasına rağmen, her birinin birbirinden beter etkileri olduğunu söyledi. Böylece büyücüler en sonunda, kendilerini kendi içlerindeki ateşi yakmak üzere serbest bırakacak olan *niyet* ile bağlantılı bireysel hatlarının kapasitesi üzerine yoğunlaşmışlar.

Günümüz büyücülerinin zihinsel bir derinlik kazanabilmek için acımasızca savaşmak zorunda olduklarını söyledi. Bir nagual ise, daya dayanıklı olduğundan, algıyı belirleyen erke alanları üzerinde daha büyük bir denetimi olduğundan, daha eğitimli olduğundan ve *niyet* ile dolaysız bağlantı anlamına gelen sessiz bilginin belirsizliğiyle daha tanışık olduğundan, özellikle daha çok mücadele etmeliymiş.

Böyle bakıldığında, büyücülük, *niyet* hakkındaki bilgimizi yeniden kurma ve ona yenilmeden onun kullnımını yeniden kazanma anlamına geliyordu. Ve büyücülük öykülerinin soyut özleri de bizim *niyet* ile ilgili farkındalığımızın aşamaları, kavrayışın gölgeleriydi.

Don Juan'ın açıklamalarını kusursuz bir netlikle anlamaktaydım. Ancak daha çok anladıkça ve cümleleri netleştikçe, yitirme ve ümitsizlik hislerim artıyordu. Bir anda, hemen orada yaşamımı gerçekten de sona erdirmeyi düşündüm. Kendimi lanetlenmiş hissediyordum. Neredeyse gözyaşları içinde don Juan'a açıklamalarını sürdürmesinin gereksiz olduğunu, zihinsel netliğimi kaybetmek üzere olduğumu ve normal farkındalığıma döndüğüm zaman nasıl olsa *gördüğüm* ve duyduğum hiçbir şeyi anımsamayacağımı söyledim. Dünyevi farkındalığım bana ömrüm boyunca süren tekrarlama alışkanlığımı ve onun akla yatkın tahminlerini dayatacaktı. Kendimi lanetlenmiş hissetmem bu yüzdendi. Ona yazgıma öfkelendiğimi söyledim.

Don Juan ileri farkındalıkta bile tekrara düşebildiğimi, dü-

zenli aralıklarla kişisel değersizlik hislerimden kaynaklanan nöbetleri anlatarak onun canını sıkmakta ısrar ettiğimi söyledi. Eğer batacaksam, özür dileyip kendim için üzülmek yerine dövüşmeliymişim. Kişisel yazgımızın ne olduğunun onunla nihai terkedişle yüzyüze geleceğimiz için önemi yokmuş.

Sözleri beni kutsanmışçasına mutlu etti. Gözyaşlarım yanaklarımdan süzülürken defalarca onunla aynı fikirde olduğumu tekrarladım. İçimde öyle derin bir mutluluk vardı ki, sinirlerimin iyice gevşemiş olduğunu düşündüm. Bütün gücümü bunu durdurmak için seferber ettim ve zihinsel frenlerimin ayıltıcı etkisini duyumsadım. Ama bu olurken zihnimdeki berraklık giderek zayıflamaya başladı. Sessizce dövüştüm—hem daha az ayık hem de daha az sinirli olmaya çalıştım. Don Juan hiç ses çıkarmadı ve beni yalnız bıraktı.

Dengemi yeniden kazandığımda gün neredeyse ağarmıştı. Don Juan ayağa kalktı, elleri başının üzerinde gerindi ve eklemlerini kıtırdattı. Ayağa kalkmama yardım ederek, en aydınlatıcı gecemi geçirdiğimi belirtti: tinin ne olduğunu deneyimlemiş ve bir şeyi başarmak için gizli bir dayanıklığı bir araya getirebilmiştim; bu yüzeysel olarak sinirlerimi gevşetmek anlamına geliyordu ama daha derin düzeyde birleşim noktamın gerçekten de çok başarılı ve iradeli bir şekilde hareket ettirilmesiydi.

Sonra geri dönme zamanımızın geldiğini belirtti.

DÜŞÜNCENİN PERENDESİ

Don Juan'ın evine sabah yedi civarında vardık, kahvaltı saatiydi. Karnım açlıktan zil çalıyordu ama yorgun değildim. Mağaradan tan ağarırken ayrılmıştık. Don Juan kestirmeden gideceğine, bizi nehir kenarından götüren dolambaçlı bir yol seçmişti. Eve varmadan düşünce gücümüzü toplamamız gerektiğini açıkladı.

Düşünce gücü dağılmış olan sadece ben olduğum halde 'düşünce gücümüz' demiş olmasının çok nazik olduğu yanıtını verdim. Nezaketten değil, savaşçı eğitimi nedeniyle öyle dedi-

ği yanıtını verdi. Bir savaşçı, insan davranışının sertliğine karşı her zaman tetikte olmalıymış. Bir savaşçı büyülü ve acımasız olurmuş, en süzme zevk ve davranışlara haiz, kimse acımasızlığından kuşku duymasın diye dünyevi işi keskinliğini örtük bir şekilde arttırmak olan başıboş biri.

Kahvaltıdan sonra biraz uyumanın iyi olacağını düşündüm ancak don Juan yitirilecek vaktimin olmadığını söyledi. Hâlâ tam dağılmamış olan zihinsel netliğimin yakında kaybolacağını, eğer uyursam onu bütünüyle yitireceğimi belirtti.

Beni baştan aşağı hızlı bir şekilde süzerek, "*Niyet* hakkında konuşmanın pek bi yolu olmadığını anlamak için dahi olmaya lüzum yok," dedi. "Ama bu açıklamayı yapmanın hiçbir anlamı yok. İşte büyücülerin büyücülük öykülerine güvenmelerinin nedeni de budur. Öykülerin soyut özlerinin bi gün dinleyiciye bir anlam ifade edeceğini ümit ederler."

Ne söylediğini anlıyordum ama hala bir soyut özün ne olduğunu ya da ne anlama geldiğini kavrayamamıştım. Bu konuda düşünmeye çalıştım. Düşünce yağmuruna tutuldum. İmgeler, bana onları düşünecek zaman bırakmadan zihnimden hızlıca geçiyorlardı. Onları tanımama olanak tanıyacak kadar bile yavaşlatamıyordum. Sonunda öfke beni ele geçirdi ve yumruğumu masaya indirdim.

Don Juan'ın gülmekten bütün vücudu sarsılıyordu.

"Geçen akşam yaptığını yap," diye dürttü beni, göz kırparak. "Kendini yavaşlat."

Öfkem yüzünden çok saldırgandım. Hemen bir sürü anlamsız iddialar ileri sürdüm; fakat hatamı anlayarak ölçüsüzlüğüm nedeniyle özür diledim.

"Özür dileme," dedi. "Sana söylemeliyim ki şu anda peşinde olduğun anlayış senin için olanaksız. Büyücülük öykülerindeki soyut özler şu anda sana hiçbi şey söylemeyecek. Sonra—yıllar sonra yani, anlamları kusursuzca ortaya çıkacak."

Don Juan'a beni karanlıkta bırakmaması, soyut özler hakkında konuşmayı sürdürmesi için yalvardım. Şu anda içinde bulunduğum ileri farkındalık durumunun söylediklerini anlamam için çok yardımcı olabileceğini belirttim. Acele etmesini, çünkü bu durumun ne kadar süreceğini bilmediği-

mi, yakında eski halime geri döneceğimi, o zaman şu ankinden bile daha aptal olacağımı söyledim. Bunları yarı yarıya hareketlerimle anlattım. Kahkahaları, bana kendi sözlerimden fazlasıyla etkileniyormuşum hissini verdi. Müthiş bir melankoliye kapıldım.

Don Juan kolumdan nazikçe çekerek beni bir koltuğa oturttu, kendisi de tam karşıma oturdu. Gözlerini gözlerime öyle bir dikti ki, bakışlarının gücünü kırmam mümkün olmadı.

"Büyücüler sürekli kendi *izlerini sürerler,*" dedi beni sakinleştirmeye çalışan güven verici bir ses tonuyla.

Sinirlilik halimin geçtiğini, bunun belki de uykusuzluktan kaynaklandığını söylemek istedim ancak konuşmama izin vermedi.

Bana *iz sürme* ile ilgili her şeyi çoktan öğrettiğini, ancak benim bilginin ileri farkındalığımın derinliklerinde duran bölümünü henüz ele geçirmediğimi söyledi. Ona tıkanmış olmanın rahatsız edici hissini yaşadığımı söyledim. İçimde sanki kilitli birşey vardı, kapıları çarpmama, masaları tekmelememe yol açan, beni öfkelendirip, çabucak parlamama neden olan birşey.

"Her insan bahsettiğin tıkanma duygusunu deneyimler," dedi. Bu, *niyet* ile olan bağımızın bize anımsatılmasıdır. Büyücülerin amacı bu bağı isteklerine göre kullanacak denli duyarlılaştırmak olduğundan tıkanmayı özellikle daha şiddetli yaşarlar.

"Bağlantı hattının baskısı çok büyük olduğu zaman, büyücüler kendi *izlerini sürerek* rahatlarlar."

"*İz sürme* ile tam olarak ne kastettiğini hâlâ anlamış değilim," dedim. "Ama bir başka düzeyde ne söylediğini tam olarak anladığımı düşünüyorum."

"Öyleyse bildiğini netleştirmene yardımcı olayım," dedi. "*İz sürmek* bi yöntemdir, hem de çok basit bi tanesi. *İz sürmek*, bazı ilkeleri takip ederek davranmaktır. Bi darbe yaratmak adına gizlice, kaçamak ve kandırıcı şekilde hareket etmektir. Ve kendi kendinin *izini sürdüğünde* acımasızca ve kurnazca hareket ederek darbeyi kendine vurursun."

Bir büyücünün farkındalığı algı patlaması nedeniyle batağa saplandığında, ki bu bana olan şeymiş, en iyi hatta tek çare-

nin *iz sürücü* darbeyi indirmek için ölüm düşüncesini kullanmak olduğunu söyledi.

"Ölüm düşüncesinin bi savaşçının yaşamında çok önemli bi yeri vardır," diye devam etti don Juan. "Sana yakın ve kaçınılmaz sonumuzla ilgili—ki bizi temkinli ve ılımlı olmaya ikna eden şey budur—bugüne dek sayısız örnek gösterdim. Sıradan insanlar olarak bize en pahalıya patlayan hatamız, kendimizi ölümsüzlük duygusuna kaptırmaktır. Ölümü düşünmezsek kendimizi ondan koruyabiliriz zannederiz."

"Kabul etmelisin ki don Juan, ölümü düşünmeyerek onunla ilgili üzülmekten kurtuluruz," dedim.

"Evet, bu düşünce o amaca hizmet ediyor," diyerek kabul etti.

"Ancak bu amaç sıradan insan için değersiz, bi büyücü için de kandırmacadan ibarettir. Ölüme değgin bakış açısı belirginleşmedikçe, bi düzen, ılımlılık, güzellik olmaz. Büyücüler, yaşamlarının anın ötesinde devam edeceğine dair hiçbi garantilerinin olmadığını mümkün olan en derin düzeyde anlamalarına yardımcı olabilmesi için bu önemli kavrayışı mücadele ederek kazanmak isterler. Bu kavrayış onlara sabırlı olup yine de eyleme geçebilme ve aptal olmadan uysal olma cesareti verir."

Don Juan gözlerini bana odakladı. Gülümsedi ve başını salladı.

"Evet," diye sürdürdü. "Ölüm düşüncesi büyücülere cesaret verebilecek tek şeydir. Tuhaf değil mi? Kibirli olmadan zeki olma ve hepsinden önemlisi de kişisel önem taşımadan acımasız olma cesareti verir."

Yine gülümseyip bana hafifçe dokundu. Ona ölümü sık sık düşündüğümü, bunun bana dehşet verdiğini, ancak hiçbir şekilde eyleme geçme cesareti ya da isteği vermediğini söyledim. Beni ya alaycı biri yapıyor, ya da derin melankolik ruh hallerinde yitip gitmemi sağlıyordu.

"Senin sorunun çok basit," dedi. "Çok kolay takıntılı hale geliyorsun. Sana az önce büyücülerin takıntılarının gücünü kırmak için kendi kendilerinin *izini sürdüğünü* söylüyordum. Kendi kendinin *izini sürme*nin birçok yolu vardır. Eğer bunun için ölüm düşüncesini kullanmak istemiyorsan bana okuduğun

şiirleri kullan."

"Anlamadım, ne dedin?"

"Şiiri sevmemin birçok nedeni olduğunu sana daha önce de söylemiştim," dedi. "Onlarla yaptığım şey, kendi *izimi sürmek*. Onlar yoluyla kendime darbe indiriyorum. Sen bana şiir okurken, dinler ve içsel konuşmamı keserek iç sessizliğimin ivme kazanmasını sağlarım. Şiir ve içsel sessizliğin birleşmesi darbeyi indiriyor."

Şairlerin farkında olmaksızın büyücülerin dünyası için özlem çektiklerini söyledi. Bilgi yolunda yürüyen büyücüler olmadıkları için tüm sahıp oldukları şey özlemmiş.

"Bakalım neden bahsettiğimi anlayabilecek misin," dedi, Jose Gorostiza'nın bir şiir kitabını bana uzatırken.

Kitabın işaretli yerini açtım, beğendiği şiiri bana gösterdi.

... bu hiç bitmeyen direngen ölüm,
seni katleden
bu yaşayan ölü, ah Tanrım,
kendi yorucu eserinde,
güllerde, taşlarda,
boyun eğmeyen yıldızlarda
ve yanıp kül olan ette,
şarkılarla tutuşturulan bir şenlik ateşi misali,
bir rüya,
göz kamaştıran bir renk.

...ve sen, kendin,
belki ölmüşsündür orada yüzyılların sonsuzluğunda,
biz bunu bilmeksizin,
biz tortular, kırıntılar, küllerin senin;
sen ki hâlâ buradasın,
kendi ışığınca kandırılan bir yıldız gibi,
bize ulaşan,
o yıldızsız boş ışık,
saklanan
kendi sonsuz felaketinde.

"Bu sözcükleri duyduğumda," dedi don Juan ben okumamı bitirince, "o adamın şeylerin özünü *gördüğünü* hissediyorum ve ben de onunla beraber *görebiliyorum*. İlgilendiğim, şiirin konusu değil. Yalnızca şairin bana getirdiği duyguyla ilgileniyorum. Onun özlemini ödünç alıyorum ve beraberinde güzelliği de. Ve onun gerçek bi savaşçı gibi kendisine sadece özlemi ayırarak, alıcılar için, seyirciler için savurganca tükenişine hayret ediyorum. Bu darbe, bu şok edici güzellik, *iz sürmektir.*"

Çok etkilenmiştim. Don Juan'ın açıklaması içimde tuhaf bir yere dokunmuştu.

"Ölümün sahip olduğumuz tek düşman olduğunu söyleyebilir miyiz, don Juan?" diye sordum.

"Hayır," dedi kararlılıkla. "Ölüm öyle görünmesine rağmen düşman değildir. Bizi yok eden şey o olduğunu düşünmemize rağmen ölüm değildir."

"Peki, eğer bizi yok eden değilse nedir o zaman ölüm?"

"Büyücüler ölümün kayda değer tek karşıtımız olduğunu söylerler," diye yanıtladı beni. "Ölüm bize meydan okur, büyücü olsun, sıradan insan olsun bu meydan okuyuşa karşılık vermek için doğmuştur. Büyücüler bunu bilir, sıradan insan bilmez."

"Ben şahsen don Juan, derim ki yaşam bir meydan okumadır, ölüm değil."

"Yaşam, ölümün bize meydan okuma yollarının bulunduğu bi süreçtir," dedi. "Ölüm, etken kuvvettir. Yaşamsa arena. Ve bu arenada yalnızca iki kişiye yer vardır, kişinin kendisi ve ölüm."

"Meydan okuyucunun insan olduğunu düşünüyorum, don Juan" dedim.

"Hiç de değil," diye anında cevabı yapıştırdı. "Biz edilgeniz, bunun üzerine biraz düşün. Eğer hareket edebiliyorsak, sadece ölümün baskısını duyduğumuz zaman yaparız bunu. Ölüm eylemlerimiz ve duygularımız için basamaklar hazırlar ve bizi bitirip mücadeleyi kazanıncaya kadar acımasızca itekler, ya da biz bütün olasılıkların üzerinden yükselerek ölümü yeneriz.

"Büyücüler ölümü yenerler ve bunun karşılığında ölüm,

asla bi daha meydan okumamak üzere onların özgürleşmesine izin verir. Böylelikle yenilgisini kabul eder."

"Bu büyücüler ölümsüz olur anlamına mı geliyor?"

"Hayır, o anlama gelmez," diye yanıtladı don Juan. "Ölüm onlara artık meydan okumaz, hepsi bu."

"Fakat bu ne anlama geliyor, don Juan?"

"Bu, düşüncenin kavranamaza doğru bi perende attığı anlamına geliyor," dedi.

"Düşüncenin kavranamaza doğru bir perende atması ne demek?" diye sordum kavgacı görünmemeye çalışarak. "Bizim sorunumuz kullandığımız ifadelerin aynı anlamları paylaşmaması."

"Dürüst davranmıyorsun," diyerek sözümü kesti don Juan. "Ne demek istediğimi aslında anlıyorsun, yani 'kavranamaza doğru bi perende atılması' konusunda mantıksal bi açıklama istemen maskaralık. Çünkü bunun ne olduğunu sen çok iyi biliyorsun."

"Hayır, bilmiyorum," dedim.

Ve sonra bunu bildiğimi ya da daha doğrusu ne anlama geldiğini sezdiğimi fark ettim. İçimde bir parça mantığımın sınırlarını aşarak, benzetmenin de ötesinde, kavranamaza doğru perende atma açıklamasını anlıyordu. Sorun, o parçanın benim isteğimle bilince çıkacak kadar güçlü olmamasıydı.

Bu durumun açıklayabildiğim kadarını bana gülerek, fakındalığımı bir yo-yo'ya benzeten don Juan'a anlattım. Bazen yüksek bir noktaya ulaşıyor, denetimim de onunla birlikte keskinleşiyormuş, bazense öyle bir düşüyormuş ki mantıklı bir ahmağa dönüşüyormuşum. Ama çoğunlukla pek bir değeri olmayan orta bir noktada , ne balık ne de kuş olabildiğim bir yerde asılı kalıyormuş.

"Düşüncenin kavranamaza doğru perende atması," diye açıkladı ağırbaşlı bir edayla, "tinin inişidir; algı engellerimizi kırma eylemidir. İnsan algısının kendi sınırına ulaştığı andır. Büyücüler, algı sınırını yükseltmek için kendilerinden önde giden casus gönderme alıştırmaları yaparlar. Bu da şiirden hoşlanmamın bi başka nedeni. Şiirleri öncü koşucular olarak görüyorum. Ancak daha önce de söylediğim gibi, şairler bu

öncü koşucuların neler başarabileceğini büyücüler kadar iyi bilmez."

Akşamüzeri tartışacak pek çok şeyimiz olduğunu ve bir yürüyüşe çıkmak isteyip istemediğimi sordu. Zihinsel olarak tuhaf bir durumdaydım. Az önce gidip gelen garip bir yabancılaşma hissi içindeydim. Bunun ilk önce düşüncelerim gölgeleyen fiziksel bir yorgunluk olduğunu düşünmüştüm. Ancak düşüncelerim kristal berraklığındaydı. Böylece yabancılaşma duygumun ileri farkındalıkta olmamla ilgili olduğuna karar verdim.

Evden ayrılıp kasaba meydanında dolaştık. Don Juan'a yeni bir konuya başlama fırsatı tanımadan hemen yabancılaşmam konusunu sordum. Bunu bir erke değişimi meselesi olarak açıkladı. Birleşim noktasının normal konumununu sürdürmek için kullanılan erkenin özgürlüğünü kazanmasıyla, kendisini kendiliğinden bağlantı hattına odakladığını söyledi. Bu olmadan önce bir büyücünün erkesini bir yerden bir başka yere hareket ettirmeyi öğrenmesi için herhangi bir teknik ya da manevra olmadığına beni temin etti. Bu daha çok, belli bir yetkinleşme sağlandğında olan anlık bir değişme ile ilgiliymiş.

Ona yetkinleşme düzeyinin ne olduğunu sordum. Saf anlayış, diye yanıtladı. Böylesine ani bir erke değişimi yaşayabilmek için, kişinin *niyet* ile temiz bir bağlantı hattının olması gerekirmiş ve bunun için de saf anlayışla bunu *niyet* etmek gerekirmiş.

Doğal olarak ondan saf anlayışın ne olduğunu açıklamasını istedim. Güldü ve bir banka oturdu.

"Sana büyücülük ve büyücülerin eylemleri hakkında çok temel bi şey söyleyeceğim," diye devam etti. Düşüncelerinin kavranamaza doğru attığı perende konusunda."

Bazı büyücülerin öykü anlatıcı olduklarını söyledi. Öykü anlatmak yalnızca algı sınırlarını genişletmek için öncü koşucu göndermek değil aynı zamanda kusursuzluğa, erke, ve tine bir geçit, bir kapı açmak demekmiş. Bir süre verecek uygun bir örnek ararcasına sessiz kaldı. Sonra, bana Yaqui Kızılderililerinin 'unutulmaz günler' dedikleri bir tarihi olaylar derlemine sahip olduklarını anımsattı. Unutulmaz günler dedikleri hikaye-

lerin onların topraklarını işgal eden İspanyollar ve Meksikalılarla verdikler savaşların kulaktan kulağa anlatımı olduğunu biliyordum. Kendisi de bir Yaqui olan don Juan, gönüldeş bir edayla, unutulmaz günlerin kendi ulusunun yenilgi ve dağılışının anlatısı olduğunu vurguladı.

"Peki," dedi, "okumuş bi adam olduğuna göre, bi öykü anlatıcı büyücünün unutulmaz günlerden bi anlatıyı alıp—örneğin Calixto Muni'ninkini—sonunu değiştirmesine, İspanyol cellatları tarafından sürülüp, bedeninin dörde bölündüğünü söylemek yerine ki işin gerçeği budur, onu halkını kurtaran muzaffer bi asi olarak anlatmasına ne derdin?"

Calixto Muni'nin öyküsünü biliyordum. Unutulmaz günlere göre, savaş strateejisi öğrenmek için, Karayib'lerde bir korsan gemisinde yıllarca çalışmış bir Yaqui Kızılderilisiydi. Sonra Sonora'ya dönmüş, İspanyollara karşı bir özgürlük isyanı başlatmayı başarmış ve sonuçta ihanete uğramış, yakalanmış, ve idam edilmişti.

Don Juan bir yorum yapmam konusunda tatlı dille ısrar etti. Gerçek anlatıyı onun söylediği şekilde değiştirmenin, bu öyküyü anlatan büyücünün olayı aslında olmasını dilediği şekle dönüştürdüğü psikolojik bir amaca hizmet ettiğini söyledim. Ya da belki son derece kendine özgü kişisel bir tavırla olaya dair öfkesini ancak bu şekilde yatıştırabiliyordu. Böyle bir büyücüye, acı yenilgiyi kabullenememesi dolayısıyla vatansever biri diyebileceğimi de ekledim.

Don Juan nefesi kesilene kadar güldü.

"Ama bu tek bi büyücünün sorunu değil," dedi, "bunu hepsi yapar."

"O halde bu bütün bir toplumun bilinç altı isteğinin ifade edilmesinin yine aynı toplumca onaylandığı bir düzenbazlık," diye karşılık verdim.

"Savın çok ikna edici ve mantıklı," dedi, "ama tinin ölü olduğu için ondaki hatayı göremiyorsun."

Söylediğini anlamaya davet eder şekilde tatlı tatlı süzdü beni. Söyleyecek herhangi bir şeyim yoktu, bir şey söylersem bu beni hırçın gösterebilirdi.

"Gerçek anlatının sonunu değiştiren bi büyücü," dedi "bu-

nu tinin doğrultusunda ve onun desteği altında yapar. Çünkü o, *niyet* ile olan eşsiz bağını kullanarak gerçekten bi şeyleri değiştirebilir. Öykü anlatıcı büyücü şapkasını çıkarıp yere koyar ve onu saat yönünün tersi doğrultusunda üç yüz altmış derece döndürerek buna *niyet ettiğini* ima eder. Tinin desteği altında, bu basit eylem onu tinin kendisine daldırır. Böylelikle düşüncesinin kavranamaza doğru bi perende atmasına izin vermiş olur."

Don Juan kolunu başının üzerine doğru kaldırarak, bir an ufkun üzerindeki gökyüzünü işaret etti.

"Saf anlayış oradaki enginliğe doğru giden öncü bi koşucu olduğundan," diye devam etti, "öyküyü anlatan büyücü içinde kuşkunun zerresi olmadan bilir ki, orada, sonsuzlukta, tam şu anda, tin inmektedir. Calxto Muni, zaferi kazanmıştır. Halkını kurtarmış, amacı, kendisinin ötesine geçmiştir."

BİRLEŞİM NOKTASINI HAREKET ETTİRMEK

Birkaç gün sonra don Juan'la dağlara bir gezinti yaptık. Yarı yolda, dağ eteklerinde dinlenmek için durduk. Günün erken saatlerinde don Juan farkındalıkta ustalaşmanın bazı incelikli yönlerini açıklayabileceği uygun bir ortam bulmaya karar verdi. Genellikle batıdaki dağlara doğru gitmeyi tercih ederdi, oysa şimdi doğudaki zirvelere doğru gitmeyi seçmişti. Çok daha yüksek ve daha uzaktaydılar. Bana daha uğursuz, karanlık ve büyük göründüler. Ama bu izlenim bana mı aitti yoksa don Juan'ın bu dağlara karşı beslediği duyguları mı hissediyardum, bundan tam emin değildim.

Sırt çantamı açtım. İçinde don Juan'ın grubundaki kadın görücülerin benim için hazırladığı bir şeyler vardı. Bakınca, peynir koymuş olduklarını gördüm. Birden bir sıkıntı hissettim, çünkü her ne kadar peyniri sevsem de bana yaramıyordu. Yine de önerildiği zaman reddedemiyordum.

Don Juan bunun gerçek bir zaaf olarak nitelemiş ve bu özelliğimle dalga geçmişti. İlk önce biraz utanmıştım ama sonra anladım ki ortalıkta peynir olmadığında onu aramadığımı

fark ettim. Sorun, don Juan'ın grubundaki bazı şakacıların her seferinde, sonunda dayanamayıp yediğim büyük bir topak peyniri benim için paketlemeleriydi.

"Bi oturuşta ye bitir," diye tavsiye etti don Juan gözlerinde yaramaz bir parıltıyla. "Böylece daha fazla endişelenmene gerek kalmaz."

Önerisinden etkilenmişçesine, tüm peyniri gövdeye indirmek için çok yoğun bir istek duydum. Don Juan o kadar çok güldü ki, beni bu hale düşürmek için bu durumu grubundaki diğer büyücülerle birlikte hazırladığından bir kez daha kuşkulandım.

Daha ciddi bir ifadeyle, geceyi dağın eteklerinde geçirip, bir iki gün içinde yüksek zirvelere ulaşmayı önerdi. Kabul ettim.

Don Juan durup dururken, *iz sürme*nin dört biçimiyle ilgili herhangi bir şey anımsayıp anımsamadığımı sordu. Denediğimi, ama belleğimin beni hayal kırıklığına uğrattığını belirttim.

"Acımasızlığın doğası üzerine sana öğrettiklerimi anımsamıyor musun?" diye sordu. "Acımasızlık, hani şu kendine acımanın tersi?"

Anımsayamıyordum. Don Juan şimdi ne söyleyeceğini düşünüyormuş gibi görünüyordu. Sonra durdu. Dudakları sahte bir bezginlik edasıyla sarktı. Omuzlarını silkti, ayağa kalkıp çabucak bir tepenin üzerindeki ufak düzlüğe ulaşan kısa mesafeyi yürüdü.

"Bütün büyücüler acımasızdır," dedi ikimiz yere otururken. "Ama bunu zaten biliyorsun, seninle uzun uzun tartışmıştık bu konuyu."

Uzun bir sessizlikten sonra, büyücülüğün soyut özleri üzerine konuşmaya devam edeceğimizi, ancak onlar hakkında konuşmayı giderek daha az istemeye başladığını, çünkü onları kendi kendime keşfetme ve anlamlarını açığa çıkarma zamanımın yaklaştığını söyledi.

"Sana daha önce de söylediğim gibi," dedi, "büyücülük öykülerinin dördüncü soyut özü, tinin inişi ya da *niyet* tarafından harekete geçirilmek diye adlandırılır. Öyküde anlatıldığına

göre, tin, hakkında konuştuğumuz adama büyücülüğün gizemlerini gösterebilmek için onun üzerine inmek zorundaymış. Tin bunun için, adamın şaşkın, korumasız olduğu bi anı seçmiş ve hiçbi acıma göstermeden adamın birleşim noktasının özel bir konuma hareket etmesini sağlamış. Bu özel konum, büyücüler arasında sonradan acımanın olmadığı nokta olarak bilinen konumdur. Böylelikle, acımasızlık büyücülüğün ilk ilkesi olmuş.

"İlk ilke büyücülük çömezi olmanın ilk etkisi olan normal farkındalıktan ileri farkındalığa geçiş değişimi ile karıştırılmamalı."

"Bana ne söylemeye çalıştığını anlamıyorum," diye yakındım.

"Birleşim noktasının yerinden oynaması bi büyücü çömezinin başına gelen ilk şeydir, demek istiyorum," diye yanıtladı.

"Yani, bi çömezin bunu büyücülüğün ilk ilkesi olarak varsayması oldukça doğaldır. Ama aslında öyle değil. Büyücülüğün ilk ilkesi acımasızlıktır. Bunu zaten daha önce de konuşmuştuk. Şu anda yalnızca anımsamana yardımcı olmaya çalışıyorum."

Neden bahsettiğine değgin hiçbir fikrimin olmadığını dürüstçe söyleyebilirdim, ama öyle olmadığına dair garip bir duygu vardı içimde.

"Sana acımasızlığı öğrettiğim ilk anı geri getir," diye diretti. "Bunu birleşim noktanı hareket ettirerek yapabilirsin."

Önerisini dikkate alıp almadığımı görmek için bir an duraksadı. Bunu beceremediğim ortada olduğundan, açıklamasına devam etti.

İleri farkındalığa kaymadaki gizeme rağmen, kişinin tek ihtiyacının bunu tinin varlığı ile başarmak olduğunu söyledi.

Ona o gün ya onun ifadelerinin çok kapalı olduğunu ya da benim çok dolmuş olduğumu, çünkü düşünce dizgesini hiç mi hiç takip edemediğimi söyledim. Sert bir şekilde kafa karışıklığımın önemsiz olduğunu, önemli olan tek şeyin tinle kurulacak bir bağlantı yoluyla birleşim noktasında istenen her hareketin sağlanabileceğini anlamam olduğunu söyledi.

"Sana nagual'ın tin için bi araç olduğunu söylemiştim," diye sürdürdü konuşmasını. "*Niyet* ile olan bağlantı hattını ye-

niden tanımlamak adına kusursuz bi ömür geçirdiği ve sıradan insandan daha fazla erkeye sahip olduğu için, tinin kendisini onu kullanarak ifade etmesini sağlayabilir. Böylece bi büyücü çömezinin deneyimlediği ilk şey farkındalık düzeyindeki bi değişme olur, bu değişim yalnızca nagualın varlığından kaynaklanır. Ve bilmeni istiyorum ki birleşim noktasını oynatmak için aslında hiçbi yöntem yoktur. Tin çömeze dokunur ve çömezin birleşim noktası hareket eder. İşte hepsi bu kadar basit."

Ona iddialarının beni rahatsız ettiğini, çünkü kişisel deneyimimle zar zor kabul etmeyi öğrendiğim şeylere ters düştüğünü söyledim: ben, ileri farkındalığın açıklanamaz olmasına rağmen inceden inceye işlenmiş ve don Juan'ın algımı yönlendirerek idare ettiği bir manevra olduğunu düşünüyordum. Birlikte olduğumuz yıllar boyunca, sırtıma patlattığı okkalı şaplaklarla beni birçok defa ileri farkındalık durumuna sokmuştu. Bu çelişkiye dikkatini çektim.

Sırtıma vurmasının, algımı yönlendirmekten çok, dikkatimi toplamam ve kuşkularımdan sıyrılmam için kullandığı bir hile olduğunu söyledi. Bunu orta karar kişiliğiyle uyumlu basit bir hile olarak nitelendirdi. Tuhaf numaralardan uzak duran sade bir insan olduğu için şükretmem gerektiğini, yoksa kuşkularımın dağılması ve birleşim noktamın tin tarafından hareket ettirilebilmesi için böyle basit bir numara yerine çok acaip bir takım ritüellere katlanmak zorunda kalacağımı söyledi.

"Sihrin bizi yakalamasını sağlamak için yapmamız gereken şey kuşkuyu zihnimizden kovmaktır," dedi. "Kuşkular bi kez kovuldu mu her şey olasıdır."

Bana aylar önce Mexico City'de tanık olduğum ve kendisi büyücülük dünyasının terimleriyle açıklamadan önce anlaşılmaz bulduğum bir olayı anımsattı.

Tanık olduğum olay ünlü bir otacı tarafından gerçekleştirilen cerrahi bir operasyondu. Hasta, benim bir arkadaşımdı ve otacı kadın, operasyon sırasında çok dokunaklı bir esrime durumuna girmişti.

Kadının bir mutfak bıçağı kullanarak arkadaşımın karın boşluğunu açışını, hasta karaciğeri çıkarıp içi alkol dolu bir kapta yıkayışını, karaciğeri geri koyuşunu ve kansız yarığı sa-

dece ellerinin baskısıyla kapatışını izlemiştim.

Yarı karanlık odada ameliyata tanık olanların bir kısmını benim gibi meraklı gözlemciler, bir kısmını da otacının yardımcıları oluşturuyordu.

Ameliyat sonrası bu gözlemcilerden üçüyle konuştum. Onlar da benim tanık olduğum olayların aynısını gördüklerini kabul ettiler. Hastayla, yani arkadaşımla konuştuğumda, ameliyatı midesinde süregiden bir ağrı ve sağ yanında süregiden bir yanma duygusu olarak yaşadığını söyledi.

Don Juan'a bütün olan biteni anlattıktan sonra alaylı bir açıklama yapma cüreti bile göstermiş, yarı karanlık odanın her türlü el çabukluğuna, bu arada iç organın sanki gerçekten çıkarılmış ve alkolde yıkanmış gibi görünmesine neden olmuş olabileceğini söylemiştim. Otacının dokunaklı esrimesinin neden olduğu duygusal sarsıntı—ki bunu da üçkâğıtçılık olarak görüyordum—ortamda neredeyse inanç dolu bir hava yaratmıştı.

Don Juan bunun alaycı bir açıklama değil, alaycı bir görüş olduğunu söylemişti, çünkü söylediklerim arkadaşımın iyileşmiş olduğu gerçeğini açıklamıyordu. Daha sonra kendisi, olayı otacının tüm izleyicilerin birleşim noktalarını hareket ettirebildiği çarpıcı gerçeğine dayanarak açıkladığı, büyücülük bilgisi kaynaklı başka bir görüş ileri sürmüştü. İşin içindeki tek hile—ki buna da hile denilebilirse—odadaki mevcut kişilerin sayısının kadının başa çıkabileceğinden fazla olmamasıydı.

Otacının dokunaklı esrimesi ve bunu izleyen oyunculuğu, don Juan'a göre ya otacının odadaki insanların dikkatini çekmek için kullandığı araçlar ya da tinin kendisi tarafından yönetilen bilinçdışı manevralardı. Hangisi olursa olsun, bunlar otacının orada bulunanların zihninden kuşkuyu uzaklaştırıp, onları ileri farkındalığa kaymaya zorlamak üzere gereksindiği düşünce birliğini besleyebilmesi için en uygun araçlardı.

Don Juan'ın üzerine basa basa söylediğine göre, bedeni bir mutfak bıçağıyla açması ve iç organları çıkarması el çabukluğu değil, ileri farkındalıkta gerçekleşen, bu nedenle de gündelik hayat yargısıyla değerlendirilemeyecek gerçek olaylarmış.

Don Juan'a otacının hiç kimseye dokunmadan izleyicilerin birleşim noktalarını nasıl olup da hareket ettirebildiğini sor-

dum. Ona göre, otacının gücü ister bir armağan isterse kendi becerisi olsun, tine hizmet eden bir araçtı. Böylelikle oradaki insanların birleşim noktalarını hareket ettiren, otacı değil, tinin kendisiydi.

"O zaman sana anlatmıştım, gerçi bi kelimesini bile anlamamıştın," diye devam etti don Juan, "otacının sanatı ve erki mevcut olanların zihinlerindeki kuşkuları uzaklaştırmak içindi. Bunu yaparak, tinin birleşim noktalarını hareket ettirmesini sağlıyordu. Birleşim noktası bi kez hareket etti mi her şey olasıdır. Oradaki izleyiciler böylece mucizelerin olağan olduğu bi aleme girdiler."

Gönüldeş bir edayla, otacının aslında bir büyücü olması gerektiğini, eğer ameliyatı anımsama konusunda biraz çaba gösterirsem, onun kendisini izleyenlere, özellikle de hastaya karşı acımasız bir tavrı olduğunu anlayabileceğimi belirtti.

Ona, o seanstan anımsadıklarımı tekrarladım. Otacının düz, kadınsı ses tonu, esrimeyle birlikte gıcırtılı, derinden gelen bir erkek sesine dönüşmüştü. Bu ses, Kolomb öncesi bir savaşçının ruhunun otacının bedenini ele geçirdiğini söylemişti. Bundan sonra otacının tavrı büyük oranda değişmiş, kendinden emin bir kesinlik ve tutarlılıkla eyleme girişmişti.

"Ben, 'kesinlik' ve 'tutarlılık' yerine 'acımasızlık' demeyi yeğlerim," diye devam etti don Juan, "o otacı, tinin müdahalesi için uygun ortamı hazırlamak üzere kararlı olmak zorundaydı."

Bu ameliyat türündeki açıklaması güç olayların, aslında çok basit olduklarını belirtti. Onları bizim gözümüzde zor ya da anlaşılmaz kılan düşünme konusundaki ısrarımızmış. Eğer düşünmezsek, her şeyin yerli yerine oturduğunu görürmüşüz.

"Bu cidden çok saçma don Juan," dedim, gerçekten de demek istediğim buydu.

Ona, bütün çömezlerinden iyi birer düşünür olmalarını beklediğini, hatta kendi velinimetini böyle olmadığı için eleştirdiğini, anımsattım.

"Çevremdeki herkesin açık bi şekilde düşünmesini isterim tabii ki," dedi. "Ve dinlemek isteyen herkese apaçık düşünmenin tek yolunun hiç düşünmemek olduğunu açıklarım. Büyücülüğe mahsus bu çelişkiyi anladığını sanmıştım."

Sesimi yükselterek açıklamalarının belirsizliğine isyan ettim. Güldü ve benim kendimi savunma takıntımla dalga geçti. Sonra, bir büyücü için iki tür düşünme şekli olduğunu açıkladı. Bunlardan ilki, birleşim noktasının olağan konumu tarafından belirlenen gündelik düşünme şekliydi. Bu, onun gereksinimlerini karşılamaktan uzak, kafasında büyük soru işaretleri bırakan, bulanık bir yolmuş. Diğeri, kusursuz düşünmeydi. Bu, işlevsel, tutumlu ve çok az şeyi karanlıkta bırakan bir düşünme tarzıymış. Don Juan, böyle düşünebilmeyi becerebilmek için birleşim noktasının hareket etmesi gerektiğini ya da en azından gündelik düşünme tarzının birleşim noktasının hareket edebilmesini sağlamak üzere durması gerektiğini belirtti. Aslında bir çelişki olmayan, çelişik gibi görünen de buymuş.

"Geçmişte yapmış olduğun bi şeyi anımsamanı istiyorum senden," dedi. "Birleşim noktanın özel bi hareketini. Ve bunu yapabilmek için olağan düşünme şeklini durdurman gerekecek. Böylece benim kusursuz düşünme dediğim tarz ortaya çıkacak ve anımsamanı sağlayacak."

Ne yanıt vereceğini bile bile, "Ama düşünmeyi nasıl durdurabilirim?" diye sordum.

"Birleşim noktanın hareket etmesini *niyet ederek*," dedi. "*Niyet* gözlerle çağrılır."

Don Juan'a, zihnimin her şeyin kristal berraklığında olduğu bir durumla, söylediklerini anlayamadığım derin bir yorgunluk arasında gidip geldiğini söyledim. Bu kararsızlığın, birleşim noktamdaki ufak hareketlenmeler nedeniyle olduğunu söyleyerek beni rahatlatmaya çalıştı. Birleşim noktam, birkaç yıl önce ulaşmış olduğu yeni konumunda henüz sabitlenememişti ve kendine acıma duygumdan arta kalanlar böyle bir dalgalanma yaratıyordu.

"Bu yeni konum da ne, don Juan?" diye sordum.

"Birleşim noktan yıllar önce kendine acıma duygusunun olmadığı bir konuma ulaştı—ki senden anımsamanı istediğim de bu," diye yanıtladı.

"Affedersin ama ne dedin?" dedim.

"Kendine acımanın olmadığı yer, acımasızlığın yanı başındadır," dedi. "Ama sen bütün bunları biliyorsun. Yine de şimdi-

lik, sen anımsayana dek, acımasızlığın birleşim noktasının özel bi konumu olarak, kendini büyücülerin gözlerinde gösterdiğini söyleyelim. Bu, gözlerdeki parıltılı bi tabaka gibidir. Büyücülerin gözleri çok parlaktır. Büyücü ne kadar acımasızsa, parıltı da o kadar yoğundur. Şu anda senin gözlerin donuk."

Birleşim noktası kendine acımanın olmadığı yere hareket ettiğinde, gözlerin parlamaya başladığını açıkladı. Ve bu yeni konumunda ne kadar sağlam tutunursa gözlerdeki parıltı o kadar yoğun olurmuş.

"Bu konuda zaten bildiğin şeyleri yeniden toplamaya çalış," diye üsteledi.

Bir süre sessiz kaldıktan sonra bana bakmadan konuşmaya başladı.

"Yeniden toparlamak, anımsamakla aynı şey değildir," diye devam etti. "Anımsamak, gündelik düşünme tarzı tarafından yönlendirilir, yeniden toparlamak ise birleşim noktasının hareketi tarafından. Büyücülerin yaptığı gibi hayatının bi özetini yapmak birleşim noktasının hareketi için anahtardır. Büyücüler kendi hayatlarının özetini yapmaya en önemli olay ve eylemleri düşünerek ve anımsayarak başlarlar. Sadece olay hakkında düşünmek bile onları yeniden o olayın yanı başına taşır. Bunu yapabildikleri zaman—yani kendilerini olayın yanı başına taşıdıklarında—birleşim noktalarını olayın gerçekleştiği noktaya oynatmayı başarmışlardır. Birleşim noktasını oynatma yoluyla bi olayı bütünüyle geri getirmeye, büyücülerin yeniden toparlaması denir.

Dinlediğimden emin olmak istermiş gibi bir an gözlerini bana dikti.

"Birleşim noktalarımız sürekli hareket ediyor," diye açıkladı don Juan, "algılanamaz değişimler bunlar. Büyücüler, birleşim noktalarının belli noktalara oynaması için *niyet*i işin içine karıştırmamız gerektiğini düşünürler. *Niyet*in ne olduğunun bilinmesine olanak olmadığından, gözlerinin onu çağırmasına izin verirler."

"Bütün bunlar benim için tamamıyla anlaşılmaz şeyler," dedim.

Don Juan ellerini ensesinde birleştirdi ve yere uzandı. Ben

de aynısını yaptım. Uzun bir süre sessiz kaldık. Rüzgâr bulutları akarcasına hareket ettiriyordu. Devinimleri neredeyse başımı döndürdü. Sonra baş dönmesi bildik bir keder duygusuna bıraktı yerini.

Don Juan'la her beraber olduğumda, özellikle sessizken ve dinleniyorken, ezici bir ümitsizlik duyuyordum—açıklayamadığım bir şeye karşı duyduğum özlem. Yalnızken ya da başka insanlarla birlikteyken bu duygunun esiri değildim. Don Juan, ne hissettiğimi açıkladı ve bunu birleşim noktamın ani olarak hareket etmesi olarak yorumladı.

O konuşmaya başlayınca sesi beni birdenbire sarstı ve ayağa kalktım.

"Gözlerinin ilk parladığı anı yeniden toparlamalasın," dedi, "çünkü ilk kez o an birleşim noktan kendine acımanın olmadığı konuma ulaşmıştı. Daha sonra acımasızlık ele geçirdi seni. Acımasızlık bi büyücünün gözünü parlatır ve bu parlaklık da *niyet*i çağırır. Birleşim noktasının hareket ettiği her nokta, büyücülerin gözünde özel bi parlamayla kendini gösterir. Gözlerinin kendi belleği olduğundan, yeniden toparlamayı o alanla birleşmiş belirgin parıldamayı çağırarak geri getirebilirler."

Büyücülerin gözlerindeki parıltıya ve bakışlarına bu kadar önem vermelerinin nedeninin, gözlerin *niyet*le dolaysız bağlantısı yüzünden olduğunu söyledi. Her ne kadar çelişkili görünse de gözlerin gündelik hayatla sadece yüzeysel bir ilgisi varmış. Daha derinde olansa soyutla olan bağlantılarıymış. Gözlerimin bu tür bir bilgiyi nasıl saklayacağını pek anlayamadığımı söyledim. Don Juan insanın olanaklarının çok geniş ve gizemli olduğunu ve büyücülerin bunlar üzerine düşünmek yerine, anlama ümidini bir tarafa bırakarak, keşfetmeyi seçtiklerini söyledi.

Ona sıradan insanın gözlerinin de *niyet*ten etkilenip etkilenmediğini sordum.

"Tabii ki etkilenir," dedi. "Bütün bunları biliyorsun sen. Ancak o kadar derin bi düzeyde biliyorsun ki, buna sessiz bilgi diyebiliriz. Bunu yalnızca kendine açıklayacak kadar bile erken yok henüz.

"Sıradan insan da gözleri hakkında aynı bilgilere sahiptir, ama onun senden bile az erkesi vardır. Büyücülerin sıradan in-

sanlara karşı sahip oldukları tek üstünlük, erkelerini biriktirmiş olmaları, dolayısıyla *niyet*le daha kesin ve açık bi bağlantılarının olması. Doğal olarak, bu da istediklerinde gözlerinin parıltısını birleşim noktasını hareket ettirmek için kullanarak, yeniden toparlama yapabilecekleri anlamına geliyor."

Don Juan konuşmayı kesti ve bakışlarını üzerime odakladı. Açıkça, gözleriyle, içimdeki tanımsız bir şeyi yönlendirdiğini, itelediğini ve çekiştirdiğini duyumsayabiliyordum. Bakışlarından sıyrılamıyordum. Odaklanışı o kadar yoğundu ki, bende bedensel bir duyum yarattı: kendimi bir fırının içinde gibi hissettim. Ve aniden içe döndüğümü anladım. Her şeyi boş verdiğim bir uyku gibiydi, ancak buna kendime ait bir iç farkındalık ve düşünce yokluğu eşlik ediyordu. Farkındalığım çok yüksek bir noktadaydı, içe doğru bakıyordum, hiçliğe doğru.

Büyük bir çabayla bundan kendimi çektim ve ayağa kalktım.

"Bana ne yaptın, don Juan?"

"Bazen gerçekten dayanılmaz oluyorsun," dedi. "Savurganlığın sinir bozucu düzeyde. Birleşim noktan istediğin herhangi bir şeyi toparlayabileceğin bir noktaya gelmişti ki, sen ne yaptın? Sana ne yaptığımı sormak için, hepsinin akıp gitmesin izin verdin."

Bir an sessiz kaldı ve ben yeniden otururken gülümsedi.

"Ama can sıkıcı olman senin en önemli meziyetin," diye ekledi. "O zaman neden şikayetçi olacakmışım?"

İkimiz de yüksek sesle gülmeye başladık. Özel bir şakaydı.

Yıllar önce, don Juan'ın kendini bana yardım etmeye adamasından hem derin bir şekilde etkilenmiştim, hem de bu çok kafamı karıştırmıştı. Bana neden bu kadar nezaket gösterdiğini bir türlü anlayamıyordum. Bana hayatında hiçbir şekilde ihtiyaç duymadığı ortadaydı. Bana yatırım da yapmıyordu. Ama yaşadığım acı deneyimlerden hiçbir şeyin bedava olmadığını anlamıştım ve don Juan'ın ödülünün ne olduğunu öngörememek beni fena halde tedirgin ediyordu.

Bir gün dobra dobra ve oldukça alaycı bir tonda birlikteliğimizden onun kazancının ne olduğunu sordum. Bunu kestire-

mediğimi söyledim.

"Senin anlayabileceğin bi şey değil," diye yanıtladı.

Yanıtı canımı sıkmıştı. Saldırgan denilebilecek bir tavırla, aptal olmadığımı, en azından bana anlatmayı deneyebileceğini söyledim.

"Peki o zaman, sadece şunu söyleyeyim, anlayabilecek olmana rağmen bunu kesinlikle beğenmeyeceksin," dedi, beni bir durumla karşılaşmaya hazırladığı zamanlarda yüzünde beliren o gülümsemesiyle.

Zokayı yutmuştum, söylediklerinin ne anlama geldiğini açıklaması için ısrar ettim.

"Gerçeği duymak istediğinden emin misin?" diye sordu, yaşamımın buna bağlı olduğunu bilsem bile hayır demeyeceğimi bile bile.

"Tabii ki duymak istiyorum," dedim sözünü kesercesine.

Müthiş bir şaka yapmışım gibi gülmeye başladı. O güldükçe can sıkıntım arttı.

"Bu kadar komik olan ne, anlamıyorum, " dedim.

"Bazen dipteki gerçeği kurcalamamak gerekir," diye yanıtladı. Buradaki derin gerçek şeylerin büyük bi yığınından oluşmuş en dipteki bi kütle gibi. En derindeki taşa dikkatlice bakacak olursak, sonuçlarından hoşlanmayabiliriz. Bundan uzak durmayı yeğlerim."

Yeniden güldü. Yaramazlıkla parıldayan gözleri beni konunun peşini bırakmamaya davet ediyordu. Ve ben de yeniden neden bahsettiğini anlamam gerektiği konusunda ısrar ettim. Sakin ama tutarlı olmaya çalışıyordum.

"İyi, eğer istediğin buysa," dedi, ısrarın baskısı altında ezilmiş birinin edasıyla.

"Hepsinden önce, senin için yaptığım her şeyi karşılık beklemeksizin yaptığımı söylemeliyim. Bunun için ödeme yapman gerekmiyor. Bildiğin gibi seninle birlikteyken hep kusursuzdum. Ve yine bildiğin gibi kusursuzluğum bi yatırım değil. Kendime bakamayacak kadar dermansız düşerim diye seni bana bakmaya hazırlamıyorum. Ama senle olan beraberliğimizden, az önce bahsettiğim en derindeki taşla kusursuzca uğraşma yoluyla paha biçilmez bi ödül elde ediyorum. Ve elde et-

tiğim bu şey, belki de senin anlayabileceğin ya da hoşlanacağın bi şey değil.

Durdu ve gözlerinde şeytani bir parıltıyla beni izledi.

"Anlat şunu bana, don Juan," diye sesimi yükselttim, geciktirme taktiğinden rahatsız olmuş bir halde.

"Senin üstelemen üzerine anlattığımı unutmamanı istiyorum," dedi gülümsemeye devam ederek.

Yine durdu. Sinirden burnumdan solumaya başlamıştım.

"Eğer beni sana karşı tavırlarıma göre yargılayacak olursan," dedi, "sabır ve tutarlılık konusunda kusursuz bi örnek olduğumu doğrulaman gerekecek. Bilmediğin şey, bunu başarabilmek için yaşamımda daha önce asla yapmadığım kadar bu kusursuzluk için savaşmış olmam. Seninle vakit geçirebilmek için, en dayanılmaz çabayı göstererek kendimi her gün dönüştürmem gerekti."

Don Juan haklıydı. Söylediklerinden hoşlanmamıştım. Bunu göstermemek için, alaycı bir tavır takındım.

"O kadar da kötü değilim, don Juan," dedim.

MERHAMETİN OLMADIĞI YER

Don Juan çağrışımımın ayrıntılarına değgin konuşmamıza gerek olmadığını söyledi, en azından o an, çünkü konuşma sadece kişiyi çağrışıma götürmek için kullanılırmış. Toplanma noktası bir kez hareket etti mi, deneyimin tümü yeniden yaşanırmış. Eksiksiz bir çağrışımı güvenceye almanın en iyi yolunun biraz dolaşmak olduğunu da ekledi.

Böylece ikimiz de ayağa kalktık; ben her şeyi hatırlayana dek, çok yavaş ve sessizce bir yolu izleyerek dağlarda yürüdük.

Don Juan'da bir terslik olduğunu anladığımda, bir araba yolculuğu yapmaktaydık, Arizona Nogales'ten ayrılmıştık, Kuzey Meksika'da, Guaymas'ın eteklerindeydik. Aşağı yukarı bir saattir olağanüstü sessiz ve sıkıntılıydı. Bu konuda pek düşünmüyordum, ama aniden bedeni seğirerek denetimden çıktı. Boynundaki adaleler kafasının ağırlığını daha fazla taşıyamıyormuş gibi çenesi göğüs kafesine çarptı.

"Araba mı tuttu, don Juan?" diye sordum, aniden paniğe kapılarak.

Yanıt vermedi. Ağzından soluyordu.

Birkaç saat süren yolculuğumuzun ilk bölümünde iyiydi. Hemen her konuda epeyce konuşmuştuk. Hatta Santa Ana kentinde benzin almak için durduğumuzda, omuz adalelerini gevşetmek için arabanın tavanına doğru gerinme hareketleri yapıyordu.

"Neyin var Don Juan?" diye sordum.

Karnımda, kaygıdan kasılmalar oluyordu. Başı öne düşmüştü, yakında bulunan harap bir binadaki restorana gitmek istediğini söyledi, ağır ağır ve kekeleyerek oraya nasıl gideceğimi tarif etti

Arabamı bir ara sokağa, restorandan bir blok öteye park ettim. Arabamın kendi tarafımdaki kapısını açtığımda, kolumu bütün gücüyle kaptı. Acıyla, ve benim yardımımla, ayaklarımızı sürerek ilerledik.

Don Juan koluma tüm ağırlığıyla abanıyordu. Soluğu düzensizdi ve bedenindeki titreme öylesine tedirgin ediciydi ki ne yapacağımı şaşırdım. Tökezledim ve ikimizi de kaldırıma düşmekten alıkoymak için duvara sıkıca dayanmak zorunda kaldım. Kaygım o kadar yoğundu ki düşünemiyordum. Gözlerinin içine baktım. Donuktular. Her zamanki parlaklıkları yoktu.

Beceriksizce restorana girdik ve sanki başlama işareti bekleyen biri gibi, yardımsever bir garson, Don Juan'ın imdadına yetişti.

"Bugün nasılsın bari?" diye don Juan'ın kulağına bağırdı.

Don Juan'ı kapıdan alıp çabucak bir masaya taşıdı, onu oturttu ve ortalıktan kayboldu.

"Bu adam seni tanıyor mu?" diye sordum yerleştiğimizde.

Bana bakmadan anlamsız bir şeyler geveledi. Ayağa kalkıp işi başından aşkın olan garsona bakmak için gittim.

"Birlikte olduğum yaşlı adamı tanıyor musun?" diye sordum, onu köşeye sıkıştırabildiğimde.

"Tabii ki tanıyorum," dedi, sadece bir soruyu yanıtlayacak sabrı olan birinin edasıyla. "Çarpıntısından dolayı rahatsız, yaşlı bir adam."

Bu söz, benim için olayları yerli yerinde koydu. Arabayla yolculuk ettiğimizde, don Juan'ın ufak bir çarpıntıdan rahatsızlığı olmuştu. Endişeli ve çaresizdim ama bundan sakınmak için yapabileceğim hiçbir şey yoktu. En kötüsünün henüz olmadığı duygusu karnımı ağrıtmıştı.

Masaya geri döndüm ve sessizce oturdum. Aniden aynı garson, iki tabak taze karides ve iki kâse deniz kaplumbağası çorbasıyla çıkageldi. Restoranın sadece karides ve deniz kaplumbağası çorbası servisi yaptığını ya da don Juan'ın her buraya gelişinde bunlardan yediğini düşündüm.

Garson, don Juan'la o kadar yüksek sesle konuşuyordu ki, müşterilerin gürültüsünü bastırıyordu.

"Umarım yemeği beğenirsin!" diye bağırdı. "Eğer bana ihtiyacın olursa, elini kaldırman yeterli. Hemen gelirim."

Don Juan başını onaylarcasına salladı ve garson don Juan'ın sırtını sevecenlikle sıvazladıktan sonra gitti.

Don Juan, ara sıra kendi kendine gülümseyerek, oburca yemekteydi. Öylesine endişeliydim ki yemeğin düşüncesi bile midemi bulandırıyordu. Ama sonra tanıdık bir isteğin eşiğine geldim, ve ne kadar kaygılanıyorsam, o kadar acıkmaktaydım. Yemeği tattım ve çok beğendim.

Yemeği yedikten sonra kendimi daha iyi hissettim, ama durumda bir değişiklik olmamıştı, kaygım da yerli yerindeydi.

Don Juan yemeğini bitirmek üzereyken, elini kafasının üzerine doğru kaldırdı. O anda garson geldi ve hesabı uzattı.

Ona parayı ödedim ve o don Juan'ın ayağa kalkmasına yardımcı oldu. Onun restorandan çıkmasına elinden tutarak kılavuzluk etti. Garson sokağa çıkmasına bile yardım etti ve coşkulu bir şekilde veda etti.

Arabaya yine aynı zahmetli biçimde, birkaç adımda bir nefes nefese kalan ve soluklanmak için duran, koluma yüklenmiş don Juan'la birlikte yürüdük. Garson sanki don Juan'ın düşmesine izin vermeyeceğimden emin olmak istermiş gibi, kapıda bekliyordu.

Don Juan'ın arabaya binmesi iki ya da üç dakika sürdü.

"Söyle bana, senin için ne yapabilirim, don Juan?" diye yalvardım.

"Arabayı geri çevir," dedi, gittikçe güç kaybeden zar zor duyulur bir sesle. "Kentin diğer kısmına gitmek istiyorum, mağazaya. Beni orda da tanıyorlar. Dostlarım onlar."

Hangi mağazadan söz etmekte olduğunu bilmediğimi söyledim ona. Abuk sabuk bir şeyler geveledi ve kısa bir öfke nöbeti geçirdi. Ayaklarıyla arabanın tabanını dövüyordu. Suratını ekşitti ve gömleğine salyaları aktı. Sonra bir an toparlanmış göründü. Düşüncelerini denetlemedeki zorlanışını izlemek sinirlerimi aşırı bozuyordu. Sonunda mağazaya nasıl gidebileceğimi anlatmayı başardı.

Tedirginliğim had safhadaydı. Don Juan'ın çarpıntısının sandığımdan da ciddi olmasından korkuyordum. Onun sorumluluğundan kurtulmak istiyordum, onu ailesine ya da arkadaşlarına götürmek istiyordum ama kim olduklarını bilmiyordum. Başka ne yapabileceğimi bilemiyordum. Bir U-dönüşü yaptım ve kentin diğer tarafında olduğunu söylediği mağazaya doğru sürdüm arabayı.

Restorana dönüp, garsona don Juan'ın ailesini tanıyor mu diye sorsa mıydım acaba, düşüncesi vardı kafamda. Mağazada birileri onu tanısa bari diye umuyordum. İçinde bulunduğum çıkmazı düşündükçe, kendime daha da acıyordum. Don juan tükenmişti. Yenilgime ve kötü yazgıma kaptırmıştım kendimi. Onu özleyecektim, ama onun bu en zor durumu özleme duygumu dengeliyordu.

Mağazayı arayarak, neredeyse bir saat boyunca arabayı sürdüm. Bulamıyordum mağazayı. Don Juan bir hata yapmış olabileceğini, mağazanın bir başka kentte olabileceğini itiraf etti. İşte o zaman tamamıyla bitkin düşmüştüm ve ne yapabileceğimi hiç bilemiyordum.

Olağan bilinçlilik durumumda, onun hakkında zihnimin bana söylediğinden daha fazla bir şeyler bildiğim gibi garip bir duyguya kapılıyordum. Şimdi onun bu kötüye giden fiziksel durumunun baskısı karşısında, nasıl olduğunu bilmeden ve nerede olduklarını bilmememe rağmen, dostlarının Meksika'da bir yerde onu beklediğinden emindim.

Bitkinliğim bedensel olmaktan öteydi. Üzüntü ve suçluluk karşımı bir şeydi. Bildiğim kadarıyla, ölümüne hasta, zayıf,

yaşlı bir adamla kapana kısılmış olmak beni endişelendiriyordu. Ve ona karşı bu kadar vefasız oluşum, kendimi suçlu hissetmeme neden oluyordu.

Arabamı rıhtımın yakınına park ettim. Arabadan inmesi don Juan'ın on dakikasını almıştı. Okyanusa doğru yürüdük, ama yakınlaştıkça, don Juan bir katır gibi geri geri gitti ve devam etmemize karşı çıktı. Guaymas Koyu'nun sularının kendisini korkuttuğunu geveledi.

Gerisingeriye döndü ve beni bir meydana yöneltti: burası bankları bile olmayan cansız bir pazar yeriydi. Don Juan kaldırıma oturdu. Bir sokak temizleme aracı çelik fırçalarını içlerine su püskürtmeden döndürerek, yanımızdan geçti. Toz bulutu öksürmeme neden oldu.

Durumumdan öylesine rahatsız olmuştum ki onu orada otururken bırakıp gitmek düşüncesi aklımdan geçiverdi. Bu düşüncemden utanç duydum ve don Juan'ın sırtını sıvazladım.

"Biraz gayret gösterip seni nereye götürebileceğimi söyle bana," dedim nazikçe. "Nereye gitmemizi istersin?"

"Cehenneme gitmeni istiyorum!" dedi, çatlak, gıcırtılı bir sesle.

Benimle bu şekilde konuşmasını duyunca, don Juan'ın yakındığı şeyin, bir çarpıntı değil de, aklını kaçırmasına yol açan ve onu saldırganlaştıran, başka bir takım sakatlayıcı akli dengelerden kaynaklı olduğu kuşkusuna kapıldım.

Aniden ayağa kalktı ve benden uzaklaştı. Ne denli güçsüz göründüğünü fark ettim. Birkaç saat içinde yaşlanıvermişti. O doğal enerjisinin izi kalmamıştı, karşımda gördüğüm kişi, yaşlı, dermansız biriydi.

Ona yardım etmek için koşturdum. Yoğun bir merhamet dalgası beni kapana kıstırmıştı. Kendimi, zar zor yürüyebilen biri gibi, yaşlı ve güçsüz buldum. Dayanamayacak kadar acılıydım. Ağlamak üzereydim, don Juan için değil, kendim için. Kolunu tuttum ve ne olursa olsun onu bırakmayacağıma değgin sessizce söz verdim.

Suratıma atılan o duygusuz tokatın gücünü duyduğumda, kendime acıma düşüncelerinde kaybolmuştum. Kendimi bunun şaşkınlığından kurtaramadan, don Juan yeniden, bu kez

enseme bir tokat attı. Öfkeden sarsılarak, ayakta benimle yüz yüze durmaktaydı. Ağzı yarı açıktı ve denetimsizce titriyordu.

"Sen de kimsin?" diye haykırdı, soğuk bir sesle.

Bir anda ortaya toplanan kalabalığa döndü.

"Bu adamın kim olduğunu bilmiyorum," dedi onlara. "Yardım edin bana. Ben yalnız, yaşlı bi Kızılderiliyim. Bu adam bi yabancı ve beni öldürmek istiyor. Çaresiz yaşlı insanlara böyle şeyler yapıyorlar, onları zevk için öldürüyorlar."

Bir kınama mırıltısı duyuldu. Birkaç iri yarı genç adam tehdit edercesine bana baktılar.

"Ne yapıyorsun don Juan?" diye sordum, yüksek bir sesle. Kalabalığı, benim kendisiyle olduğuma inandırmak istiyordum.

"Seni tanımıyorum," diye bağırdı. "Rahat bırak beni."

Kalabalığa döndü ve onlardan yardım etmelerini istedi. Beni polis gelene dek alıkoymalarını istiyordu.

"Tutun onu," diye diretti. "Ve lütfen biri polis çağırsın. Onlar bu adama ne yapacaklarını bilirler."

Bir Meksika hapishanesinin nasıl bir yer olduğunu tahmin edebiliyordum.Kimse nerede olduğumu bilemeyecekti. Birisinin, ortadan kayboluşumu anlaması için aradan aylar geçmesi gerektiği düşüncesi, saldırgan bir hızla tepki vermeme yol açtı. Bana yaklaşan ilk genci tekmeledim, sonra panik halinde koşmaya başladım. Yaşamım için koştuğumu biliyordum. Birkaç genç arkamdan koşmaktaydı.

Ana caddeye doğru koşarken, Guayma gibi küçük bir kentte, piyade devriye gezen polislerin her yerde olabileceğini düşündüm. Görünürde bir polis yoktu, ve onlardan biriyle burun buruna gelmeden önce, yolumun üzerindeki ilk mağazaya daldım. Biblolara bakıyormuş gibi davrandım.

Peşimden koşan gençler gürültülü bir şekilde geçip gittiler. Çabucak bir plan tasarladım: yapabildiğim kadar alışveriş yapmak. Mağazadaki insanların beni turist olarak görmelerine güveniyordum. Sonra birilerinden paketleri arabama kadar taşıması için yardım isteyecektim.

Neye ihtiyacım olduğunu seçmek epey zamanımı aldı. Mağazadaki bir gence paketleri taşımama yardımcı olması için

para verdim, ama arabama yaklaştıkça, don Juan'ın, halen insanlarla çevrelenmiş olarak, arabamın yanında durduğunu gördüm. Zabıt tutan bir polisle konuşuyordu.

Bir faydası olmamıştı. Planım işe yaramamıştı. Arabama ulaşabilmemin yolu yoktu. Gence, paketleri kaldırıma bırakmasını söyledim. Bir arkadaşımın arabasıyla gelip beni alacağını ve otelime götüreceğini söyledim. Genç adam gitti ve ben orada don Juan ile etrafındakilerin görüşünün dışında, taşıdığım paketleri yüzümün önünde tutarak durdum.

Polisin arabamın California plakasını incelediğini gördüm. Bu beni tamamen ikna etti, işim bitikti. Çıldırmış yaşlı adamın suçlaması oldukça güçlüydü. Ve kaçmış olduğum gerçeği herhangi bir polisin gözünde sadece suçumu destekleyecekti. Üstelik, polisin gerçeği görmezlikten gelerek sadece bir yabancıyı tutuklayabileceği fikrini yabana atamazdım.

Bir kapı eşiğinde yarım saat kadar bekledim. Polis gitti, ama bağırıp çağıran ve bir şeyleri karıştırırmışçasına kollarını sallayan don Juan'ın çevresindeki kalabalık hâlâ oradaydı. Ne dediğini duyamayacak kadar uzaktaydım, ama hızlı, sinirli bağrışmalarından konunun özetini tahmin edebiliyordum.

Derhal bir plana gereksinimim vardı. Arabaya gitmeyi göze almadan önce, bir otelde kalmayı ve birkaç gün beklemeyi düşündüm. Mağazaya geri dönmeyi ve onlara bir taksi çağırmalarını söylemeyi düşündüm. Daha önce Guaymas'ta taksi tutmak zorunda kalmamıştım ve olup olmadığını bile bilmiyordum. Ama planım, polisler işlerinde iyice beceriklilerse, ve don Juan'ı ciddiye aldılarsa, otellere de bakarlar düşüncesiyle anında suya düştü. Belki de polisler don Juan'ı bu işi yapmak için yalnız bırakmışlardı.

Aklımdan geçen bir başka alternatif plan ise, otobüs durağına gitmek ve uluslararası sınırdaki herhangi bir kasabaya giden bir otobüsü yakalamaktı. Ya da Guayma'dan ayrılan herhangi birine binmek. Bu düşünceden derhal vazgeçtim. Don Juan'ın adımı polislere verdiğinden ve onların büyük bir olasılıkla zaten otobüs şirketlerini uyardıklarından emindim.

Düşüncelerim berbat bir panik halindeydi. Sinirlerimi yatıştırmak için kısa kısa soludum.

Sonra don Juan'ın çevresindeki kalabalığın dağılmaya başladığını gördüm. Polis memuru bir arkadaşıyla döndü, ve ikisi sokağın sonuna doğru ağır ağır ilerlediler. İşte tam o sırada denetleyemediğim ani bir dürtü duydum. Bedenim kafamdan ayrılmış gibiydi. Paketlerin tümünü taşıyarak arabama yürüdüm. İçimde korkunun ya da ilginin en ufak bir parçası olmaksızın arabamın bagajını açtım, paketleri içeriye koydum, sonra da sürücü kapısını açtım.

Don Juan arabamın yanında, kaldırımdaydı, boş gözlerle bana bakıyordu. Ona tamamen kendime özgü olmayan bir soğuklukla baktım. Yaşamımda asla böyle bir duygu hissetmemiştim. Duyumsadığım kin değildi, öfke de değildi. Ona dargın bile değildim. Teslimiyet ya da sabır da değildi. Kibarlık hiç değildi. Dahası soğuk bir kayıtsızlıktı, ürkütücü bir merhamet eksikliği. O anda, don Juan'a ya da bana ne olduğunu hiç umurumda değildi.

Don Juan bedeninin üst kısmını, bir köpeğin yüzdükten sonra yaptığı gibi salladı. Ve sonra, hepsi kötü bir rüyaymış gibi, yeniden benim bildiğim adam oldu. Çabucak ceketini tersyüz etti. Tersyüz edilebilen bir ceketti, bir yüzü bej ve diğer yüzü siyah. İşte şimdi siyah bir ceket giymekteydi. Hasır şapkasını arabanın içine attı ve özenle saçlarını taradı. Gömleğinin yakasını ceketinin yakasının dışına çıkarttı, bu onu anında gençleştirdi. Tek bir söz söylemeden paketlerin geri kalanını arabaya yerleştirmeme yardım etti.

İki polis, arabanın kapısının açılıp kapanma sesini duyup bize doğru, düdüklerini öttürerek gerisingeri koşmaya başladıklarında, don Juan çok atak bir şekilde onları karşılamaya gitti. Onları çok dikkatli bir şekilde dinledi ve merak edecekleri bir şey olmadığı konusunda onları temin etti. Onlara akli dengesizliği olan dermansız yaşlı babasıyla karşılaşmış olduklarını açıkladı. Onlarla konuşurken, arabanın kapısını, sanki kilitleri denetlermişçesine açıyor, sonra tekrar kapatıyordu. Paketleri bagajdan arka koltuğa taşıdı. Çevikliği ve gençlik enerjisi, birkaç dakika öncesindeki yaşlı adamın hareketlerine zıttı. Onu daha önce görmüş olan polise yardımcı olmak için uğraştığını anladım. Eğer ben o polis olsaydım, o yaşlı akli dengesi

bozuk Kızılderilinin oğlunu gördüğüme dair hiçbir kuşkum olmayacaktı.

Don Juan onlara, babasını tanıdıkları restoranın adını verdi ve sonra hiç çekinmeden rüşvet verdi onlara.

Polislere herhangi bir şey söylemek için kendimi yormadım bile. Beni katı, soğuk, tutarlı ve sessiz kılan bir şey vardı.

Tek bir söz söylemeden arabaya bindik. Polisler bana herhangi bir şey sormaya kalkışmadılar. Bunu denemeye kalkışamayacak kadar yorgun görünüyorlardı. Oradan uzaklaştık.

"Ne biçim bir oyun oynadın orada don Juan?" diye sordum, ve sesimin tınısındaki soğukluk beni şaşırttı.

"Kararlılıktaki ilk dersti," dedi.

Yolda, Guayma'a gelirken, kararlılıkla ilgili yaklaşmakta olan ders konusunda beni uyardığını anımsattı.

Buna dikkat etmediğimi, çünkü sadece yolculuğun can sıkıcılığından kurtulmak için konuştuğumuzu sanmış olduğumu itiraf ettim.

"Ben asla sadece konuşmam," dedi sertçe. "Bunu şimdiye kadar anlaman gerekirdi. Bu öğleden sonra yaptığım şey, senin toplanma noktanı merhametin yok olduğu en doğru bölgeye getirebilmek için uygun bir durum yaratmaktı. Bu bölge merhametin olmadığı yer olarak bilinir."

"Büyücülerin çözmek zorunda olduğu sorun," diye devam etti, "merhametin olmadığı yere mümkün olan en az yardımla ulaşılmasıdır. Nagual sahneyi hazırlar, ama kendi toplanma noktasını hareket ettiren çömezidir."

"Bugün işte sen bunu yaptın. Belki biraz fazlasıyla dokunaklı olarak, toplanma noktamı beni dermansız ve sağı solu belli olmayan yaşlı bi adama dönüştüren belirgin bi konuma hareket ettirerek sana yardım ettim. Sadece yaşlı ve dermansızmışım gibi yapmıyordum. Ben yaşlıydım."

Gözlerindeki yaramaz ışıltı, o anda eğlendiğini söylüyordu bana.

"İlle bunu yapmam gerekmiyordu," diye devam etti. "Toplanma noktanı hareket ettirebilmen için zor yöntemler uygulamadan seni yönlendirebilirdim, ama kendimi tutamadım. Bu olay bi daha asla tekrarlanmayacağından, kendi velinimetim

gibi, bir dereceye kadar, davranabiliyor muyum, bilmek istedim. İnan bana, seni şaşırttığım kadar, ben de şaşırdım."

Olağanüstü rahattım. Bana söylediklerini kabul etmekte bir güçlük çekmiyordum, ve sorularım da yoktu, çünkü onun açıklamasına gereksinim duymadan her şeyi anlayabiliyordum.

Don Juan sonra, benim önceden bildiğim ama açıklayacak doğru sözleri bulamadığımdan dile getiremediğim bir şey söyledi. Büyücülerin yaptığı tüm eylemlerin, toplanma noktalarının hareketinin bir sonucu olarak yapıldığını, ve bu gibi eylemlerin büyücülerin denetimi altında bulunan bir miktar enerji tarafından yönetildiğini söyledi.

Don Juan'a tüm bunları ve hatta fazlasını bildiğimden söz ettim. Ve o her birimizin sezebileceği sessiz bilginin muazzam, karanlık gölünün, tüm insanların içinde bulunduğunu belirtti. Benim savaşçının patikasına karışmış olmamdan dolayı, bunu belki sıradan insanlardan daha fazla sezebileceğimi söyledi. Sonra büyücülerin yeryüzünde, insan bilgisini aşan iki şeyi çalışarak sezgisel düzeyin ötesine, isteyerek geçen yegâne varlıklar olduklarını söyledi: birincisi toplanma noktasının varlığını düşünmek, ve ikincisi o toplanma noktasını hareket ettirmek.

Büyücülere ait en incelikli bilginin, algılayabilen varlıklar olarak yeterliliğimizle ilgili olduğunu, ve bu bilginin içeriğinin algımızın toplanma noktasına dayandığını tekrar tekrar vurguladı.

O noktada, söylediklerine odaklanma konusunda benzersiz bir zorluk yaşamaya başladım, şaşkın ya da yorgun olduğumdan değil de, aklımın onun sözlerini önceden tahmin etme oyununa başlamış olmasından. Bu sanki benim bilinmeyen bir parçamın içimde olması gibiydi, bir düşünceyi dile getirmek için başarısız bir şekilde yeterli sözcükler arayan biri gibi. Don Juan konuşurken, benim sessiz düşüncelerimi nasıl vurgulayabileceğini kestirebildiğimi duyumsadım. Onun sözcük seçiminin her zaman benim seçmiş olduklarımdan daha iyi olduğunu ayırt etmek beni heyecanlandırmıştı. Ama onun sözlerini tahmin etmek de kendimi verişimi azaltıyordu.

Aniden arabayı yolun kenarına çektim. Ve işte orada, ya-

şamımda ilk defa, içimdeki iki yapılılığa değgin bir bilgim oluyordu. İki ayrı yan apaçık varlığımın içindeydiler. Birisi son derece yaşlıydı, rahattı ve kaygısızdı. Ağırdı, karanlıktı ve diğer tüm şeylerle bağlantılıydı. Benim umursamayan yanımdı, çünkü her şeye eşitti. Olaylarla, umarsızca eğleniyordu. Diğer yanım hafifti, yeniydi, yumuşaktı, dalgalıydı. Sinirli, hızlıydı. Kendisini umursuyordu çünkü güvenlikte değildi ve sadece başka şeylere bağlanabilme yeterliliği olmadığından, hiçbir şeyle eğlenmiyordu. Yalnızdı, yüzeydeydi, incinebilirdi. O, dünyaya baktığım yanımdı.

Ağır ağır çevreme bu yanımla baktım. Baktığım her yönde geniş tarlalar gördüm. Ve benim o güvenliksiz, yumuşak ve umursayan yanım, insanlığın endüstrileşmesinden duyduğu gurur ile o güzelim eski Sonora çölünün saban izleriyle kırışmış, insanlığın yararına yetiştirilmiş bitkilerle dolmuş sıradan manzarasının görüntüsünden duyduğu üzüntü arasında sıkışıp kaldı.

Yaşlı, karanlık, ağır yanım umursamıyordu. Ve iki yanım tartışmaya giriştiler. Narim yanım, ağır yanımın umursamasını istiyor, ağır yanımsa diğerinin dert etmeyi bırakmasını ve eğlenmesini istiyordu.

"Neden durdun?" diye sordu don Juan.

Sesi bir tepkime yarattı, ama benim bu tepkimeyi göstermiş olduğumu söylemek doğru olmaz. Sesinin tınısı narin yanımı sağlamlaştırmış gibiydi, ve aniden belirgin bir şekilde kendim olmuştum.

Biraz önce yaşamış olduğum iki yapılılığımı kavrayışımı don Juan'a açıkladım. Don Juan, toplanma noktasının konumuyla ilgili bilgilere dayanarak açıklamaya başladığında, sağlamlığımı yitirdim. Narin yanım, iki yapılılığımı ilk ayırt ettiğim andakinden çok daha narin bir hal almıştı, ve bir kez daha don Juan'ın neyi açıkladığını bilmekteydim.

Toplanma noktasının hareket edip, merhametin olmadığı yere ulaşmasıyla, ussallık ve sağduyunun zayıfladığını söyledi. Daha yaşlı, karanlık ve sessiz duyumsamam, zihnin tarihsel geçmişinin bir görüntüsüymüş.

"Ne dediğini tam olarak anlıyorum," dedim. "Çoğu şeyin

ayırdına varabiliyorum, ama bildiklerimi sözcüklere dökemiyorum. Nasıl başlayacağımı bilemiyorum."

"Bunu sana zaten söylediydim," dedi bana. "Deneyimlemekte olduğun ve iki yapılılık olarak adlandırdığın, toplanma noktanın bi başka konumunun görüşüdür. Bu konumdan insanın en yaşlı yanını duyumsayabilirsin. Ve insanın yaşlı yanının bildiği şey, sessiz bilgi olarak bilinir. Bu, henüz dile getiremediğin bilgidir."

"Neden dile getiremiyorum?" diye sordum.

"Bunu dile getirebilmen için, hem sınırsız bi enerjiye sahip olmalısın, hem de onu kullanabilmelisin," diye yanıtladı. "Şu anda verebileceğin bu tür bi enerjin yok.

"Sessiz bilgi hepimizde olan bi şeydir," diye devam etti. "Her şeyle ilgili eksiksiz üstünlüğü olan, eksiksiz bilgisi olan bi şeydir sessiz bilgi. Ama düşünemez, dolayısıyla bildiğini de konuşamaz."

"Büyücüler, insanın bildiğini anladığında, ve bildiğiyle ilgili bilinçli olmak istediğinde, bildiğini gözden kaybettiğine inanırlar. Bu açıklayamadığın sessiz bilgi tabii ki *niyet*tir—tindir, soyuttur. İnsanların yanlışı, bunu, gündelik yaşamı bildiği gibi, dolaysız olarak bilmek isteyişindeydi. Bunu ne denli istediyse, bu bilginin ömrü o denli kısa oldu."

"Peki bu tam olarak ne anlama geliyor, don Juan?" diye sordum.

"Bu, insanın us dünyasını, sessiz bilgiye tercih ettiği anlamına geliyor," diye yanıtladı. "İnsan us dünyasına ne denli bağlanırsa, *niyet* o denli kısa ömürlü olur."

Arabayı çalıştırdım ve sessizlik içerisinde ilerledik. Don Juan bana nereye gideceğimi ya da nasıl süreceğimi anlatmaya kalkışmadı—bu benim kişisel önemimi azdırmak için sık sık yaptığı bir şeydi. Nereye gittiğimizi hiç bilemiyordum, yine de içimde bir şeyler hissediyordum. Kontrolü ona bıraktım.

Akşam geç saatlerde, Meksika'nın kuzeybatısındaki kırsal Sinaloa eyaletinde bulunan, don Juan'ın büyücü takımının büyük evine vardık. Yolculuk sanki hiç vaktimizi almamıştı. Yolculuğumuzun ayrıntılarını anımsayamıyorum. Tüm bildiğim bu konuda konuşmadığımız.

Ev boş görünüyordu. Burada yaşayan birilerinin olduğuna dair hiçbir belirti yoktu. Her nasılsa, don Juan'ın arkadaşlarının evin içinde olduklarını bilmekteydim. Varlıklarını, onları gerçek anlamda görmemiş olmama rağmen duyumsayabiliyordum.

Don Juan birkaç gaz lambası yaktı ve dayanıklı bir masanın etrafında oturduk. Don Juan bir şeyler yemeye hazırlanıyormuş gibi görünüyordu. Ne yapayım ya da ne söyleyeyim diye düşünmekteyken, bir kadın sessizce içeri girdi ve koca bir yemek tabağını masanın üzerine bıraktı. Onun girişini beklemiyordum, ve karanlıktan aydınlığa adım attığında sanki var olmayan bir yerden ortaya çıkmış gibi istemeden soluksuz kaldım.

"Korkmayın, benim Carmela," dedi ve yeniden kayboldu, karanlık tarafından yutularak.

Ağzım açık, atacağım çığlığın ortasında kalakalmıştım. Don Juan öyle feci güldü ki, evdeki herkesin onu duymuş olduğunu biliyordum. Belki gelirler diye düşündüm ama kimse görünmedi.

Yemek yemeye çalıştım, ama aç değildim. O kadın hakkında düşünmeye başladım. Kim olduğunu bilmiyordum. Bu konuda aşağı yukarı bir tahmin yürütebilirdim, ama düşüncelerimi gölgeleyen sisin içerisinde belleğimi kullanamıyordum. Aklımı dingin tutmak için uğraştım. Çok fazla erke gerektiğini hissettim ve bundan vazgeçtim.

Neredeyse onu düşünmeyi bırakır bırakmaz, tuhaf, uyuşukluk veren bir kaygı duygusu yaşadım. İlkin, o karanlık koca evin içindeki ve çevresindeki sessizliğin iç karartıcı olduğuna inandım. Ama uzaklardaki köpeklerin cansız havlamalarını duyduktan sonra içimdeki keder inanılmaz boyutlara vardı. Bir an bedenimin patlayacağını düşündüm. Don Juan çabucak olaya müdahale etti. Benim oturduğum yere zıpladı ve sırtımı kıtırdayana dek ittirdi. Sırtımdaki basınç çarçabuk beni rahatlattı.

Sakinleştiğimde, beni neredeyse tüketen o merak duygusuyla birlikte, her şeyi bildiğimin o açık duyumunun da yok olduğunu anladım. Artık don Juan'ın, benim kendi kendime bildiğim şeyleri nasıl ifade edeceğini kestiremiyordum.

Sonra don Juan çok özel bir açıklama yapmaya girişti. Önce, beni yıldırım gibi çarpan merakımın, Carmela'nın birden ortaya çıkışıyla, toplanma noktamdaki ani bir hareketinden, ve toplanma noktamı Carmela'yı tamamen tanımlayabileceğim bir yere getirebilmek için giriştiğim kaçınılmaz çabadan kaynaklandığını söyledi.

Bu tür merakların sık sık yineleneceği düşüncesine alışmamı önerdi, çünkü toplanma noktam hareket etmeyi sürdürecekmiş.

"Toplanma noktasının en ufak bi hareketi ölmek gibidir," dedi. "İçimizdeki her şey bağlantısını koparır, sonra yeniden çok daha büyük bi enerji kaynağına bağlanır. Bu enerji yükselişi öldürücü bi kaygı olarak duyumsanır."

"Bu olduğunda ben ne yapmalıyım?" diye sordum.

"Hiçbi şey," dedi. "Sadece bekle. Bu enerji taşkınlığı geçecektir. Tehlikeli olan sana ne olduğunu bilmemektir. Bi kez bunu bildin mi, gerçek bi tehlike yok demektir."

Sonra eski insanlardan konuştu. Eski insanların en dolaysız biçimde, ne yapmaları gerektiğini ve bunu en iyi nasıl yapabileceklerini bildiklerini söyledi. Ama, çok kusursuz hareket ettiklerinden, uygulamaya alışkın oldukları eylemleri önceden kestirebilip tasarlayabilecekleri hissi veren bir benlik duygusu geliştirmeye başlamışlar. Ve böylece bireysel 'benlik' duygusu ortaya çıkmış; öyle bir bireysel benlik ki, doğayı ve insanların eylemlerini kontrol etmeye çabalamaya başlamış.

Bireysel benlik düşüncesi güçlendikçe, insan sessiz bilgiyle olan doğal bağlantısını yitirmiş. Bu gelişmenin mirasçısı olarak, modern insan, kendisini her şeyin kaynağından öylesine geri dönülmeyecek bir şekilde uzaklaştırılmış bulmuş ki, tüm yapabildiği kendini yok edişin vahşi ve alaycı eylemleriyle, umutsuzluğunu vurgulamakmış. Don Juan insanların ahlâkı hor görme ve umutsuzluklarının nedeninin, iki eylemi gerçekleştiren, içlerinde kalmış az bir eşsiz bilgiden kaynaklandığını belirtti: bir, insana her şeyin kaynağıyla olan eski bağlantısına dair bir sezgi vermesi; ve iki, insana bu bağlantı olmadan, barış, tatmin ve erme umudunun olamayacağını düşündürtmesi.

Don Juan'ın bir çelişkisini yakaladığımı sanmıştım. Bir

keresinde bana, bir savaşçı için savaşın doğal, barışınsa alışılmamış olduğunu söylediğine değindim.

"Doğru," diye onayladı. "Ama savaş, bi savaşçı için, bireysel ya da topluca yapılan aptallıklar ve nedensiz şiddet anlamına gelmez. Savaş, bi savaşçı için, insanı erkinden yoksun bırakan bireysel benliğe karşı mutlak bi mücadele vermektir."

Don Juan, kararlılık—büyücülüğün en temel ilkesi—hakkında daha fazla konuşmamızın artık zamanı olduğunu söyledi. Büyücülerin, toplanma noktasının en ufak bir hareketinin, modern insanın eseri olan bireysel benliğe duyulan aşırı ilgiden uzaklaşma anlamına geldiğini ayırt ettiklerini açıkladı. Büyücülerin insanları tamamıyla kendi izlenimlerine düşkün, katil ruhlu bir egoiste dönüştüren şeyin, toplanma noktasının konumu olduğuna inandıklarını söyleyerek devam etti. Her şeyin kaynağına bir daha geri dönebilme umudunu yitiren insan, avuntuyu kendi benliğinde ararmış. Ve böyle yaparak, toplanma noktasını, kişisel izlenimini sürdürecek uygun konumda sabitleştirmeyi başarmış. Böylece, toplanma noktasını alışılmış konumundan uzaklaştıran herhangi bir hareketin, insanı, kişisel yansıması ve onunla birlikte olan kişisel öneminden uzaklaştırdığını söylemek doğru olurmuş: kendini fazla önemsemek.

Don Juan, kendini önemsemeyi, insanın kişisel izleniminden doğan bir güç olarak niteledi. Toplanma noktasını şu anda bulunduğu yerde sabit tutan gücün bu olduğunu birkaç kez tekrarladı. Bu nedenden dolayı, savaşçının yolunun asıl anlamı, kendini fazla önemsemeyi yenmekmiş. Ve büyücülerin yaptığı her şey, bu amacı başarabilmeye yönelikmiş.

Büyücülerin, kendini fazla önemsemenin maskesini düşürdüklerini ve bunun bir başka şeymiş gibi görünen kendine acıma olduğunu bulduklarını açıkladı.

"Pek olası gözükmüyor, ama olan budur," dedi. "Kendine acıma, gerçek düşmandır ve insanın mutsuzluğunun kaynağıdır. Kendisine fazlasıyla acıma duymadan insan şu anda olduğu kadar kendini önemsemeyi başaramazdı. Her nasılsa, kendini fazla önemsemenin gücü bi kez işin içine karıştı mı, kendi çekim alanını geliştirir. Ve kişisel öneme sahte bi sıcaklık duyusu veren, onun bu güya bağımsız doğasıdır."

Olağan koşullar altında anlamsız bulacağım bu açıklamaları bana tamamen inandırıcı göründü. Ama hâlâ içimde var olan iki yapılılık yüzünden biraz basite kaçar gibiydi. Don Juan, düşüncelerini ve sözlerini belirli bir hedefe yöneltmiş gibiydi. Ve ben, olağan bilinçlilik durumumda, o hedeftim.

Açıklamalarına, büyücülerin toplanma noktamızı alışılmış konumlarından uzaklaştırdığımıza, sadece kararlılık olarak adlandırılabilecek bir varlık durumuna gelmeyi başarabildiğimize kesinlikle emin olduklarını söyleyerek devam etti. Büyücüler, toplanma noktalarını hareket ettirir ettirmez, kişisel önemin parçalanacağını, işlevsel eylemlerinin aracılığıyla biliyorlarmış. Toplanma noktalarının alışılmış konumu olmadan, kişisel izlenimleri daha fazla devam edemezmiş. Ve kişisel izlenimlerinin üzerindeki yoğun odaklaşma olmadan, kişisel acımalarını ve bununla birlikte, kendilerini fazlaca önemsemeyi yitirirlermiş. Böylece büyücüler kişisel önemin yalnızca kılık değiştirmiş kendine acıma olduğunu söylemekte haklılarmış.

Sonra o öğleden sonraki deneyimimi ele alıp adım adım izledi. Onun rolündeki bir nagualın, bir öğretmen ya da bir önder olarak en etkili aynı zamanda en kusursuz biçimde davranması gerektiğini belirtti. Onun için eylemlerinin gidişatını mantıklı olarak tasarlamak olası olmadığından, nagual her zaman tinin buna karar vermesine izin verirmiş. Örneğin, o sabah erkenden, Nogales'te kahvaltı ettiğimiz ana kadar, tin ona bir işaret verdiğinde, uygulayacak herhangi bir tasarı yokmuş. O olayı hatırlamam ve anımsadıklarımı ona anlatmam konusunda ısrar etti.

Kahvaltı sırasında don Juan benimle dalga geçtiğinden canımın çok sıkıldığını anımsadım.

"Garson kızı düşün," diye üsteledi don Juan.

"Onun hakkında tüm hatırlayabildiğim, çok kaba oluşu."

"Peki ne yaptı?" diye diretti. "Siparişlerimizi almayı beklerken ne yaptı?"

Bir anlık duraksamadan sonra, onun mönüyü bana atan ve neredeyse bana dokunurcasına orada ayakta dikilen, sessizce acele edip siparişimi vermemi bekleyen, kaba görünüşlü genç bir kadın olduğunu anımsadım.

Ayağını sabırsızca yere vurup beklerken, uzun kara saçlarını kafasının tepesine toplamıştı. Değişim göz alıcıydı. Daha çekici, daha olgun görünüyordu. Ondaki değişim, açıkçası beni çekmişti. Doğrusu bu nedenden dolayı, kötü tavrını görmemezlikten gelmiştim.

"İşte yora buydu," dedi don Juan. "Kabalık ve dönüşüm, tinin işaretleriydiler."

O gün bir nagual olarak ilk hareketinin, benim niyetini anlamama izin vermek olduğunu söyledi. Bunu sağlamak için, çok açık bir dille, ama kaçamak bir tavırla, o gün bana kararlılık hakkında bir ders vereceğini söylemiş.

"Şimdi anımsadın mı?" diye sordu. "Garsonla ve diğer masadaki yaşlı bi kadınla konuşmuştum."

Onun bu yönlendirmesiyle, don Juan'ın özellikle yaşlı bir kadına ve kötü huylu garson kıza kur yaptığını anımsadım. Ben yemek yerken onlarla uzun bir süre konuşmuştu. Onlara, yönetimdeki yolsuzluk ve yozlaşma hakkında aptalcasına komik öyküler ve kentteki çiftçiler hakkında fıkralar anlatmıştı. Sonra garson kıza Amerikalı olup olmadığını sormuştu. Kız "Hayır," demiş ve soruya gülmüştü. Don Juan bunun iyi olduğunu söylemişti, çünkü ben aşk arayan bir Meksikalı-Amerikalı'ymışım. Ve hemen burada böyle iyi bir kahvaltı yedikten sonra aramaya başlayabilirmişim.

Kadınlar gülmüşlerdi. Ben, sıkılmış olmama güldüklerini düşünmüştüm. Don Juan onlara, ciddi bir şekilde konuşarak, Meksika'ya bir eş bulmaya geldiğimi söylemişti. Onlara, dürüst, alçakgönüllü, erkekte dış görünüşe fazla önem vermeyen ve evlenmek isteyen namuslu bir kadın tanıyıp tanımadıklarını sormuştu. Kendisini benim sözcüm ilan etmişti.

Kadınlar feci şekilde gülmüşlerdi. Gerçekten çok öfkelenmiştim. Don Juan garson kıza dönüp benimle evlenmek isteyip istemediğini sormuştu. Kız nişanlı olduğunu söylemişti. Bana sanki don Juan'ı ciddiye almışmış gibi gelmişti.

"Neden bırakmıyorsun da kendi adına konuşsun?" diye sormuştu yaşlı kadın don Juan'a.

"Çünkü o konuşma özürlü," demişti. "Feci şekilde kekeliyor."

Garson kız benim yemeğimi ısmarlarken olabildiğine düzgün konuştuğumu söylemişti.

"Oh! Ne kadar da gözlemcisiniz," demişti don Juan. "O sadece yemek ısmarlarken herhangi bi başkası gibi konuşabilir. Ona defalarca eğer düzgün konuşmak istiyorsa kararlı olman gerekir, dedim. Onu buraya kararlılık hakkında dersler vermeye getirdim."

"Zavallı adam," demişti yaşlı kadın.

"Oldu, bugün ona bi aşk bulacaksak gitmemiz gerekir," demişti don Juan, gitmek için ayağa kalktığında.

"Şu evlilik meselesi konusunda ciddisin sen," demişti genç garson kız don Juan'a.

"Elbette," diye yanıtlamıştı. "Ona gereksinimi olan şeyi elde etmesi için yardımcı olacağım, böylece o sınıra gelip merhametin olmadığı yere gidebilecek."

Don Juan'ın merhametin olmadığı yer dediği şeyin, ya evlilik ya da A.B.D. olduğunu sanmıştım. Bu mecazi anlama gülmüş, sonra yaşlı kadını neredeyse öldüren ve don Juan'ı krizler geçirtecek şekilde güldüren, bir anlık felaket kekelemeye tutulmuştum.

"O zaman sana amacımı bildirmem zorunluydu," diyerek açıklamalarına devam etti don Juan. "Yaptım da, ama olması gerektiği gibi seni tamamen ıskalamış."

Tinin belirdiği andan başlayarak, her adımın tatmin edici sona doğru büyük bir rahatlıkla atıldığını söyledi. Ve onun değişiminin baskısı altındayken, toplanma noktam merhametin olmadığı yere ulaşmıştı, kişisel yansımanın o alışılmış yerini bırakmaya zorlanmıştı.

"Kişisel yansımanın konumu," diye devam etti don Juan, "toplanma noktasını düzmece bi acıma dünyası kurmaya zorlar, ama gerçekten acımasız ve benmerkezcidir. Bu dünyadaki tek gerçek duygu, onları duyumsayan için uygun olanıdır.

"Bi büyücü için kararlılık acımasızlık değildir. Kararlılık kendine acıma ya da kendini fazlaca önemsemenin zıt anlamlısıdır. Kararlılık, aklı başındalıktır."

5

*Niyet*in Gereksindirdikleri

KİŞİSEL YANSIMAMIZIN AYNASINI KIRMAK

Guaymas'ta, deneyimlerimi hatırladığım yerde bir gece geçirdik. Toplanma noktam gece boyunca esnekti, bu nedenle don Juan, anı niteliği taşımayan, bulanık düşlere dönüşüveren yeni konumlara ulaşmama yardımcı oldu.

Ertesi gün ne olduğunu ya da ne algıladığımı anımsayamıyordum; buna rağmen, tuhaf deneyimler yaşadığımdan emindim. Don Juan toplanma noktamın bekle-

diğinin dışında hareket etmiş olduğunu kabul etti, yine de ne yapmış olduğuma değgin bir ipucu bile vermedi. Tek yorumu, bir gün her şeyi hatırlayabileceğim olmuştu.

Öğleye doğru, dağlarda yürümeye başladık. Sessizlik içinde yürüdük ve akşam üzerine değgin konuşmadık. Hafif eğimli dağ sırtını tırmanırken, don Juan aniden konuşmaya başladı. Söylediklerinden hiçbir şey anlamıyordum. Olduğumuz yerden görünen açık bir kaya çıkıntısında durmak istediğini anlayana kadar söylediğini tekrarladı. Orada koca kayalar ve çalı çırpılarca rüzgârdan korunacağımızı söylemekteydi.

"Söyle bana, kaya çıkıntısında bütün gece oturabileceğimiz en iyi yer neresi?" diye sordu.

O gün daha önce, tırmanmaktayken, neredeyse hiç farkedilemeyecek konumda olan kaya çıkıntısını görmüştüm. Dağın eteğine dikilmiş kara bir yama gibiydi. Çok hızlı bir bakışla orayı tanımlamıştım. Şimdi don Juan benim görüşümü almaktaydı; çıkıntının güneyinde, neredeyse siyah, daha da karanlık bir alan belirledim. Karanlık çıkıntı ve içindeki o siyah alan, bende korku ya da endişeye yol açmıyordu. O çıkıntıyı beğendiğimi anladım. Ve hatta onun o karanlık alanını daha çok beğenmiştim.

"Oradaki alan çok karanlık, ama benim hoşuma gitti," dedim, çıkıntıya ulaştığımızda.

Bütün gece oturulacak en iyi yer olduğu görüşüme katılıyordu. Kendine özgü bir enerjiye sahip bir yer olduğunu ve kendisinin de o huzur verici karanlığı sevdiğini söyledi.

Girintiler ve çıkıntılar oluşturmuş kayalara doğru ilerledik. Don Juan bir bölgeyi taşlardan arındırdı ve sırtlarımız kayalara dayalı oturduk.

Don Juan'a, kendi adıma o noktayı seçmiş olduğum için bir yandan şanslı bir tahmin yaptığımı düşündüğümü, diğer yandan, bunu gözlerimle algılamış olduğum gerçeğini göz ardı edemediğimi söyledim.

"Ben bunu sadece gözlerinle algıladın diyemem," dedi. "Anlattığından biraz daha karmaşık bi şey."

"Bununla ne demek istiyorsun don Juan?" diye sordum.

"Henüz farkında olmadığın yeteneklere sahipsin diyo-

rum," yanıtını verdi. "Epeyce dikkatsiz biri olduğundan, algıladığının yalnızca sıradan duyumsal algılama olduğunu düşünebilirsin."

Ona inanmıyorsam, söylediğini doğrulamak için tekrar dağın dibine inmem konusunda beni cesaretlendirebileceğini söyledi. Karanlık çıkıntıyı sadece gözlerimle görebilmemin olanaksız olacağını ileri sürdü.

Ateşli bir şekilde ondan kuşkulanmak için hiçbir nedenim bulunmadığını belirttim. O koca dağın dibine inmeyecektim.

Aşağı inelim diye tutturdu. Bunu salt benimle eğlenmek için yaptığını düşündüm. Sinirlenmiştim, ama ciddi olabileceğini anladım. Öyle şiddetli güldü ki, soluğu kesildi.

Tüm canlıların kendilerine özgü enerji düzeyleriyle, çevrelerindeki alanları araştırabildikleri gerçeği üzerinde durdu. Hayvanların çoğu bu alanlardan korkar, onlardan uzak dururlarmış. Bu genellemenin dışında kalanlar, böylesi alanlarla karşılaştıklarında oralarda dinlenen, hatta uyuyan dağ aslanları ile kurtlarmış. Ama, yalnızca büyücüler böyle alanları etkileşimleri için kasıtlı olarak ararlarmış.

Bu etkileşimlerin ne olduğunu sordum. Bunların, insan enerjisini dinçleştiren, sezilemeyen sarsıntılar yarattığını, ve doğal ortamlarda yaşayan sıradan insanların da böyle alanların etkilerini, bunları bulmuş olduklarından haberleri olmadan bile bulgulayabildiklerini söyledi.

"Bulabildiklerini nasıl anlıyorlar?" diye sordum.

"Asla anlayamıyorlar," diye yanıtladı. "Patikalarda yolculuk eden insanları gözleyen büyücüler, onların çoğunlukla yorulduklarını ve doğru bi alanda pozitif bi enerjiyle dinlendiklerini derhal fark ederler. Öte yandan, eğer zedeleyici bi enerji akımı alanına yönelirlerse sinirli olurlar ve koşuştururlar. Eğer onlara bu konuda bi şey soracak olursan, zindeleşmiş oldukları için o bölgeden koşarak geçtiklerini söylerler. Ama bunun tam tersidir olan—onları zindeleştiren tek yer, yorgun oldukları yerdir."

Büyücülerin böyle alanları, çevrelerindeki en ufak enerji dalgalarını tüm bedenleriyle algılayarak bulabilme yeterlilikleri olduğunu söyledi. Büyücülerin kişisel yansımalarının kısıt-

lanmasından fazlalaşmış enerjileri, duyumlarına daha geniş bir algılama kapsamı sağlarmış.

"Sana, ister büyücüler için olsun, ister sıradan insanlar için, gerekli tek eylem akışının, kişisel yansımamızla olan ilgimizi sınırlamamız olduğunu açıklamaya çalışıyorum," diye devam etti. "Nagual'ın çömezleriyle ulaşmaya çalıştığı amaç, onların kişisel yansımalarının aynasını tuzla buz etmektir."

Her çömezin bireysel bir durum olduğunu, ve nagual'ın ayrıntılara karar vermesi için tine izin vermesi gerektiğini ekledi.

"Her birimizin, kendi kişisel yansımasına bağlılık düzeyi farklıdır," diye devam etti. "Ve bu bağlılık, gereksinme olarak duyumsanır. Örneğin, ben bilgi yoluna girmeden önce, yaşamım sonsuz gereksinmelerden oluşuyordu. Ve nagual Julian'ın beni kanatlarının altına almasından yıllar sonra, eksiği ve fazlasıyla, ben hala bi muhtaçtım.

"Büyücü ya da sıradan insanların arasında, kimseye gereksinim duymayan insanların örnekleri vardır. Onlar huzuru, uyumu, gülmeyi ve bilgiyi doğrudan tinden alırlar. Onların aracılara gereksinimi yoktur. Senin için ve benim için, bu durum başka. Ben senin aracınım ve nagual Julian da benim aracımdı. Aracılar, ufak bi şans tanımaktan öte—*niyet*in bilincinde olma—insanlara kişisel aynalarını tuzla buz etmede yardımcı olurlar.

"Bugüne dek benden aldığın en sağlam yardım, kişisel yansımana saldırmış olmamdır. Eğer böyle olmasaydı, zamanını boşa harcıyor olacaktın. Bu benden aldığın tek gerçek yardımdır."

"Tüm yaşamımdaki herhangi birisinden çok daha fazla öğrettin bana, don Juan," diyerek karşı çıktım.

"Dikkatini tuzağa düşürmek için sana bi sürü şey öğrettim," dedi. "Yine de yemin edersin sen, o öğretilerin olayın önemli kısmı olduğuna. Ama öyle değil. Eğitimin çok az bi değeri vardır. Büyücüler toplanma noktasını hareket ettirmenin tek önemli şey olduğunu ileri sürerler. Ve bu hareket, senin de çok iyi bildiğin gibi eğitime değil, fazlalaşmış enerjiye dayanır."

Sonra bağdaşmaz bir açıklama yaptı. Belirgin ve basit bir

eylemler dizisini izleyen herhangi birinin toplanma noktasını hareket ettirmeyi öğrenebileceğini söyledi.

Kendisiyle çelişmekte olduğuna değindim. Bana göre eylemler dizisi, eğitim demekti; bir yöntemdi.

"Büyücülerin dünyasında sadece kavramsal çelişkiler vardır," diye yanıtladı. "Uygulamada çelişki yoktur. Sözünü ettiğim eylemler dizisi bilinçli olmaktan ileri gelir. Bu dizinin bilincinde olmak için bi nagual'a gereksinim duyarsın. Bi nagual'ın ufak bi şans yarattığını bu yüzden söyledim, ama bu ufak şans, bi makinayı kullanmak için gereksindiğin yöntemler gibi bi eğitim değildir. Bu ufak şans, tinin bilincinde olmaktır."

Aklındaki belirgin dizinin, toplanma noktasını durağan kılan bir güç olan, kendini önemsemeyi bilmeyi gerektirdiğini açıkladı. Kendini önemsemek kısıtlandığında, gereksindiği enerji yayılmasını durdururmuş. Bu fazlalaşmış enerji, sonradan, toplanma noktasını kendiliğinden ve kasıtsız olarak us almaz bir yolculuğa fırlatan bir sıçrama tahtası görevini üstlenirmiş.

Toplanma noktası bir kez hareket etti mi, hareketin kendisi, kişisel yansımamızdan uzaklaşmakla sonuçlanırmış ve bu da sırası geldiğinde, tinle açık bir bağlantı hattı kurulmasını temin edermiş. Ne de olsa tinden insanları ayıran, ilkin kişisel yansımaymış.

"Daha önce de sana söylemiş olduğum gibi," diye devam etti don Juan, "büyücülük bi dönüş yolculuğudur. Yengi kazanarak tine geri döneriz, cehenneme inmiş olarak döneriz. Ve cehennemden ödüller getiririz. Anlayış, ödüllerimizden biridir."

Ona bu dizin hakkında konuştuğunda çok kolay ve çok basit göründüğünü, ama uygulamaya kalktığımda bunu kolaylığın ve basitliğin karşıt savı olarak bulguladığımı söyledim.

"Bu basit gelişimin karşısındaki zorlanışımız," dedi, "yaşamımızı sürdürmek için çok az şeye gereksinim duyduğumuzu kabul edişimizdeki isteksizliktir. Eğitimi, öğretiyi, rehberliği ve ustalığı kabullenmeye bağımlı hale gelmişiz. Ve bize bunlardan herhangi birine gerek duymadığımız söylendiğinde, inanmıyoruz. Sinirleniyoruz, sonra güvenimiz sarsılıyor, sonunda öfkelenmiş ve düş kırıklığına uğramış oluyoruz. Eğer yardım gerek-

siniyorsak, bu yöntemlerle olmamalı, vurgulamalarla olmalı. Eğer biri kendimizi fazlaca önemsememizi kısıtlamamız gerektiği konusunda bizi bilinçlendiriyorsa, gerçek yardım budur."

"Büyücüler, dünyanın, sonsuz düzeyde, en çılgın düşlerimizde olduğundan da karmaşık olduğuna ikna olmamız için kimseye ihtiyaç duymamamız gerektiğini söylerler. O halde, niçin bağımlıyız? Niçin kendi başımıza beceremediğimiz zaman birinin bizi yönlendirmesini şiddetle arzularız? Zorlu bi soru, ha?"

Don Juan başka bir şey söylemedi. Bu soruyu uzun uzun düşünmemi istediği açıkça belliydi. Ama benim kafamda başka endişeler vardı. Anılarım, sarsılmaz olduğuna inandığım belli temelleri aşındırmıştı ve benim son çare olarak onun bunları yeniden tanımlamasına gereksinimim vardı. Uzun süren sessizliği bozdum ve sorunumu söyledim. Yükseltilmiş bilinçlilikte yer aldıklarında, başlangıçtan sonuna dek, tüm olayları unutabiliyordum, bunu kabul etmeye hazır olduğumu söyledim. Bugüne dek, olağan bilinçlilik durumumda onun yönetiminde yapmış olduğum her şeyi anımsayabilmiştim. Yine de Nogales'te don Juan'la kahvaltı etmiş olmak, onu hatırlamadan önce aklımda yoktu. Ve bu bile olayı kolayca günlük sorunların dünyasına almış olmalıydı.

"Can alıcı bir noktayı unutuyorsun," dedi. "Nagual'ın varlığı toplanma noktasını hareket ettirmek için yeterlidir. Nagual'ın vuruşuyla şikayetlerini önledim. Kürek kemiklerin arasına indirdiğim darbe, yalnızca bi sakinleştirici. Kuşkularını giderme amacına hizmet eder. Büyücüler fiziksel teması bedeni sarsmak için kullanırlar. Yönlendirilecek olan çömeze güven vermekten başka bi işe yaramaz."

"O zaman toplanma noktasını kim hareket ettirir don Juan?" diye sordum.

"Tin yapar bunu," diye yanıtladı, sabrını kaybetmek üzere olan birinin edasıyla.

Kendisini toparlamaya çalışıyormuş gibi göründü ve gülümseyip, kafasını pes edermişçesine sağa sola salladı.

"Aklımın neden-sonuç ilişkisince yönlendirildiğini," dedim, "kabul etmek bana zor geliyor."

Yine o olağan, akıl almaz kahkaha nöbetlerinden birine yakalanmıştı—tabii, benim görüşüme göre akıl almaz. Dargın görünüyor olmalıydım. Elini omuzuma koydu.

"Düzenli olarak bu şekilde gülüyorum çünkü sen çıldırmışsın," dedi. "Bana sorduğun her şeyin yanıtı doğruca gözlerinin içine bakıyor ve sen göremiyorsun bunu. Bence çıldırmışlık senin sorunun."

Gözleri öyle parlak, öyle inanılmaz deli ve yaramazlardı ki, sonunda ben de gülmeye başladım.

"Dilimde tüy bitene dek sana büyücülükte işlemler falan olmadığını anlatmakta direndim," diye devam etti. "Herhangi bi yöntem, herhangi bi basamak yok. Önemi olan tek konu toplanma noktasının hareket etmesi. Ve hiç bi işlem buna neden olamaz. Bu tamamen kendi kendine olan bi etkidir."

Omuzlarımı kaldırmak istermişçesine beni iteledi, ve sonra doğrudan gözlerimin içine bakarak, gözlerini bana dikti. Dikkatim iyice onun sözlerine yönelmişti.

"Bi bakalım sen şu olayı nasıl çözeceksin," dedi. "Daha demin toplanma noktasının hareketinin kendi kendine olduğunu söyledim. Ama nagual'ın varlığının çömezin toplanma noktasını hareket ettirdiğini de ekledim ve nagual'ın kararlılığını maskeleyiş biçimi, bu harekete ya yardımcı olur ya da onu köstekler dedim. Bu çelişkiyi nasıl halledersin?"

Tam da ona bu çelişkiyi sormak üzere olduğumu itiraf ettim, çünkü bu çelişkinin farkındaydım ama bunu çözmeye başlamayı düşünemiyordum bile. Bir büyücülük zanaatkârı değildim ben.

"Nesin sen o zaman?" diye sordu.

"Ben, büyücülerin neler yaptığını çözmeye çalışan bir insanbilim öğrencisiyim," dedim.

Açıklamam pek de doğru değildi, ama yalan da değildi.

Don Juan denetimini yitirmiş, kahkahalar atmaktaydı.

"Bunun için çok geç kaldın," dedi. "Toplanma noktan hareket etti bile. Ve tam olarak birini büyücü yapan harekettir bu."

Bir çelişki olarak görünenin, gerçekte aynı madalyonun iki yüzü olduğunu belirtti. Nagual, toplanma noktasını, kişisel yansımanın aynasını kırmaya yardımcı olarak ayartır ve hareket et-

tirirmiş. Ama bu, bir nagualın yapabileceğinin tümüymüş. Gerçek hareketi sağlayan tinmiş, soyutmuş; görülemeyen ya da hissedilemeyen, canlı gibi görünmeyen, ama canlı olan şey. Bu nedenden dolayı büyücüler toplanma noktasının tamamen kendi kendine hareket ettiğini bildirirlermiş. Ya da nagual'ın bunu hareket ettirdiğini söylerlermiş. Nagual, soyutun kanalı olduğundan, bunu eylemleriyle vurgulayabilmesi sağlanırmış.

Don Juan'a soran gözlerle baktım.

"Nagual, toplanma noktasını hareket ettirir, yine de esas hareketi yapan kendisi değildir," dedi don Juan. "Ya da belki tinin kendisini nagual'ın kusursuzluğu ile uyum içinde ifade ettiğini söylemek daha doğru olur. Tin toplanma noktasını, kusursuz nagual'ın salt varlığıyla hareket ettirebilir."

Düşüncesini açıklamayı istemiş olduğunu, çünkü yanlış anlaşılması halinde bunun bir nagual'ı kişisel öneme ve dolayısıyla yok oluşa götürebileceğini söyledi.

Konuyu değiştirip, tinin algılanabilir bir özü olmadığını, büyücülerin daha çok kişisel yansımanın aynasını tuzla buz edebilecekleri belirli anlar ve yollarla uğraştıklarını söyledi.

Don Juan, bu olayda, naguallar'ın kararlılıklarını maskeledikleri değişik biçimlerin özel değerini anlamanın önemli olduğuna değindi. Örneğin, benim cömertlik maskem, düşük düzeyde bulunan insanlarla uğraşmak için eşsiz, kişisel yansımalarını kırmak için yararsızmış, çünkü onlardan neredeyse olanaksız bir karar istemeye zorluyormuş beni. Onlardan, büyücülerin dünyasına herhangi bir ön hazırlık yapmadan sıçramalarını umuyormuşum.

"Bunun gibi bi sıçrama kararı için hazırlanmak gerekir," diye devam etti. "Ve buna hazırlanmak için, nagual maskelerinden hangi türü olursa olsun işe yarar, cömertlik maskesi dışında."

Belki de umutsuzca gerçekten cömert olduğuma inanmak isteyişimden, davranışlarım üzerindeki yorumları o suçluluk duyumumu yeniledi. Utanılacak bir şey olmadığına inandırdı beni ve tek istenmeyen etkinin güya cömertliğimin pozitif hilede sonuç vermemesi olduğunu söyledi.

Bu konuda, pek çok yönden velinimetine benzememe

rağmen, cömertlik maskem, bir öğretmen olarak, çok kaba ve fazlasıyla açık olduğundan değersizmiş. Buna karşın, kendisininki gibi, bir mantıklılık maskesi, ne olursa olsun, toplanma noktasını hareket ettirecek elverişli bir ortam yaratmada çok etkili oluyormuş. Müritleri onun güya mantıklılığına tamamen inanırlarmış. Doğrusu, bu onları o kadar isteklendiriyormuş ki; onları kolayca, istediği düzeyde çabalamaları için aldatıyormuş.

"O gün Guaymas'ta başına gelenler, nagual'ın maskelenmiş kararlılığının kişisel yansımayı nasıl tuzla buz ettiğine iyi bi örnek," diyerek devam etti. "Maskem senin düşüşün oldu. Sen, çevrendeki herkes gibi benim mantıklılığıma inandın. Ve tabii ki her şeyden önce bu maskenin devamlılığına inandın.

"Senin karşına, dermansız yaşlı bi adamın bunamış davranışlarıyla ve gerçekten o yaşlı adam olarak çıktığımda, zihnin kendi kişisel yansıman ve benim mantıklılığımın devamlılığı konusunda bi şeyler yapma çabasıyla uçlarda düşünmeye başladı. Ve kendini bi çarpıntım olduğuna inandırdın.

"Sonunda, mantıklılığımın devamlılığına inanman olanaksızlaştığında, yansıman kırılmaya başladı. O andan başlayarak, toplanma noktandaki değişim bi zaman meselesiydi. Tek sorun merhametin olmadığı yere ulaşıp ulaşamayacağındı."

Don Juan'a kuşkulu görünmüş olmalıydım ki, kişisel yansımamızın ya da usumuzun dünyasının, çok dayanıksız olduğunu ve kendisine temel oluşturan bir takım anahtar düşünüşlerle ayakta durduğunu açıkladı. Bu esas düşünceler başarısız olduğunda, temel düzen işleyemez olurmuş.

"Bu esas düşünceler neler, don Juan?" diye sordum.

"Senin durumunda ve o kendine has dakikalarda, daha önce konuştuğumuz o otacı ve izleyicilerinin durumundaki gibi, esas düşünce devamlılıktı." diye yanıtladı.

"Devamlılık nedir, don Juan?" diye sordum.

"Katı bi biçimden oluştuğumuz düşüncesi," dedi. "Usumuzda, dünyamızı ayakta tutan değişmez olduğumuz düşüncesinden emin oluşumuzdur. Davranışlarımızın biraz değişebileceğini kabul edebiliriz, tepkilerimizin ve düşüncelerimizin değişebileceğini, ama görünüşlerimizi değiştirecek, başka birisi

olma noktasına gelebilecek kadar biçimlendirilebileceğimiz düşüncesi, kişisel yansımamızın temelinde yatan düzenin bi parçası değildir. Bi büyücü ne zaman bu düzeni deşse, ussal dünyası durur."

Herhangi birisinin devamlılığını bozmanın, toplanma noktasının hareketine neden olup olamayacağını sormak istedim. Sanki bu soruyu bekliyordu. Bunu bozmanın olayı hafiflettiğini söyledi. Toplanma noktasının hareket etmesine yardım eden, nagual'ın kararlılığıymış.

Daha sonra o öğleden sonra Guaymas'ta gerçekleştirdiği eylemleri, daha önce tartıştığımız otacının eylemleriyle karşılaştırdı. Otacının, günlük yaşamda karşılığı olmayan bir dizi eylemlerle izleyicilerinin kişisel yansımalarını kırdığını söyledi— o dokunaklı, ruhun bedeni ele geçiriş sahnesi, değişen sesler, hastanın bedenini yarıp açma—düşüncelerinin devamlılığı kırılır kırılmaz, toplanma noktaları hareket etmeye hazır olurmuş.

Bana daha önce dünyayı durdurma kavramını açıkladığını anımsattı. Okuma ve yazma benim için ne denli gerekliyse, büyücüler için de dünyayı durdurmanın o denli gerekli olduğunu söyledi. Bu kavram, günlük davranışlarımız dokusuna, uyumsuz bir olguyu, sıradan olayların, güya düzgün akışını durdurma amacındaki olguyu tanıtmayı içerirmiş—usumuzda mantık tarafından arşivlenmiş olaylara—.

Bu uyumsuz olgu 'yapmama' ya da yapmanın zıttı olarak bilinirmiş. 'Yapma', kavrama gerektiren düşüncelerin tümünün herhangi bir parçasıymış. 'Yapmama', bu çizelgelendirilmiş tüme ait bir olgu değilmiş.

"Büyücüler, birer iz sürücü olduklarından insan davranışlarını mükemmellik derecesinde anlıyorlar," dedi. "Örneğin, mükemmellik insanların dökümler yapmak isteyen varlıklar olduklarını anlamaktalar. Belli bi dökümün girdilerini çıktılarını bilmek, bi insanı kendi alanında bi bilgin ya da bi uzman yapan şeydir.

"Büyücüler, sıradan insanın, bu yapılacak ayrıntılı işler listesi, dökümleri çıkmaza girdiğinde, onun ya bu dökümlerini genişlettiğini ya da kişisel yansıma dünyasının alabora olduğunu bilirler. Sıradan insan, eğer dökümünün temelindeki düzen-

le çelişmiyorsa, buna yeni öğeler katmaya isteklidir. Ama eğer yeni öğeler bu düzenle çelişiyorsa, insan aklı altüst olur. Büyücüler, kişisel yansıma aynasını kırmaya kalkıştıklarında, buna güvenirler."

O gün, benim devamlılığımı kırma eylemi için gereken araçları dikkatlice seçmiş olduğunu açıkladı. Gerçekte dermansız yaşlı bir adam olana kadar, kendini yavaş yavaş dönüştürmüş ve sonra beni, devamlılığımın kırılışını güçlendirmek için, onu yaşlı bir adam olarak tanıdıkları bir restorana götürmüş.

Sözünü kestim. Daha önce ayırdedemediğim çelişkinin bilincine varmıştım. Bir ara, yaşlı bir adam olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamak istediği için kendisini dönüştürdüğünü söylemişti. Durum elverişliydi ve yinelenemezdi. Bu sözünün, daha önce hiç yaşlı bir adama dönüşmediği anlamına geldiğini sanmıştım. Yine de restoranda, onu çarpıntıları olan dermansız yaşlı bir adam olarak tanımaktaydılar.

"Nagual'ın kararlılığının pek çok yönü var," dedi. "Çok amaçlı bi alet gibi. Kararlılık, bi varoluş biçimidir. Nagual'in eriştiği *niyet*in bir düzeyidir o.

"Nagual bunu, kendisinin ya da çömezlerinin, toplanma noktasının hareketini ayartmak için kullanır. Ya da iz sürmek için. O gün işe bi iz sürücü olarak başladım, yaşlıymış gibi görünerek ve gerçekten öyle olan yaşlı, dermansız bi adam olarak işi bitirdim. Gözlerimce denetlenen kararlılığım, kendi toplanma noktamı hareket ettirmişti.

"Daha önce yaşlı ve hasta bi adam olarak o restoranda bulunmama rağmen, sadece iz sürmekteydim, yaşlı rolünü oynuyordum. Toplanma noktam o güne kadar asla, yaşlılığın ve bunaklığın o uygun alanına gitmemişti."

Yaşlı olmayı *niyet* eder etmez gözlerinin parıldamalarını yitirdiklerini ve benim bunu hemen farkettiğimi söyledi. Suratımın her köşesinden panik okunuyormuş. Gözlerindeki parıldamanın kayboluşu, onları yaşlı adam konumunu *niyet* etmek için kullanmasındanmış. Toplanma noktası o konuma ulaştığında, görünüşte, davranışlarında ve duyumsamada yaşlanabilirmiş.

Gözlerle *niyet* etme düşüncesini açıklamasını istedim. Bunu anladığıma dair donuk bir görüşteydim, yine de ne bildiği-

mi kendime bile açıklayamıyordum.

"Bu konuda konuşmanın tek yolu, *niyet*in gözlerle *niyet* edildiğini söylemektir," dedi. "Bunun böyle olduğunu biliyorum. Yine de, aynen senin gibi, ben de bildiğimi tam saptayamıyorum. Büyücüler bu belirgin zorluğu son kerte açık bi şeyi kabullenerek açıklarlar: insanoğlu en çılgın düşlerimizden çok daha karmaşık ve gizemlidir."

Olayı aydınlatmadığı konusunda ayak diredim.

"Tüm söyleyebileceğim gözlerin bunu yaptığıdır," dedi, nokta koymak istercesine. "Nasıl olduğunu bilemiyorum, ama yapıyorlar bunu. *Niyet*i, onlarda var olan açıklanamaz bi şeyle çağırıyorlar, parıldamalarındaki bi şeyle. Büyücüler *niyet*in mantıkla değil, gözlerle deneyimlendiğini söylerler."

Herhangi bir şey eklemeye karşı çıktı ve çağrışımımı açıklamaya devam etti. Toplanma noktasının kendisini gerçekten yaşlı kılan o belirgin konuma ulaşmasıyla, kuşkunun benim zihnimden tamamen uzaklaştırılmış olması gerektiğini söyledi. Ama benim, kendimi aşırı zeki sanarak gururlanmam gerçeğinden dolayı, hemen onun dönüşümüne bir mazeret bulmak için elimden geleni yapmışım.

"Sana defalarca fazla mantıklı olmanın bi sakatlık çıkaracağını söylemiştim," dedi. "İnsanların sihire değgin yoğun bi duyumları vardır. Biz gizemli olanın bi parçasıyız. Ussallık yalnızca bi ciladır. Eğer yüzeyi kazarsak altında bi büyücü buluruz. Bazılarımız her nasılsa, bu yüzeysel düzeyin altına geçmekte epey zorlanır, başkaları bunu büyük kolaylıkla yaparlar. Sen ve ben bu bağlamda epey benzeriz—ikimizde kişisel yansımamızdan kurtulmak için kan ter içinde kalmak zorundayız."

Mantıklılığa sarılmanın benim için her zaman bir ölüm kalım meselesi olduğunu açıkladım. Hatta onun dünyasındaki deneyimlerimde bile, fazlasıyla bu böyleydi.

O gece Guaymas'ta, mantıklılığımın alışılmadık bir şekilde onunla uğraştığını anımsattı. Olayın başından beri bildiği her yolu onu yavaş yavaş çökertmek için kullanmak zorunda kalmış. Bu sonuç için kollarıyla güçlüce omuzlarıma asılmaya başlamış ve ağırlığını vererek beni zayıf düşürüyormuş. Bu kaba, fiziksel hareket, bedenimin ilk sarsıntısı olmuş. Ve bu, onun

devamlılığının yoksunluğundan kaynaklanan korkumla birlikte, mantıklılığımı aniden yok etmiş.

"Ama mantıklılığını yok etmek yeterli değildi," diyerek devam etti don Juan. "Toplanma noktan merhametin olmadığı yere ulaşacaksa, devamlılığımın her zerresini yok etmek zorunda olduğumu biliyordum. İşte bu gerçekten de bunak olduğum ve seni kentte dolaştırdığım zamandı, sonunda sinirlendim ve seni tokatladım.

"Donup kalmıştın, ama toparlamak üzereydin ki, kişisel yansımanın işini bitirecek son vuruşu yaptım. Kıyameti koparmaya başlamıştım. Kaçacağını ummamıştım. Çılgın taşkınlıklarını unutmuşum."

Hemen yerinde toparlanma yöntemlerime rağmen, onun bunak davranışlarına öfkelendiğimde, toplanma noktamın merhametin olmadığı yere ulaşmış olduğunu söyledi. Ya da belki tam tersi olmuştu: öfkelenmiştim çünkü toplanma noktam merhametin olmadığı yere ulaşmıştı. Farketmezdi zaten. Önemli olan toplanma noktamın oraya ulaşmış olmasıydı.

Oraya ulaştığımda, davranışlarım kendine özgü bir şekilde değişmişti. Soğuk ve tedbirli birine dönüşmüştüm, kişisel güvenliğime kayıtsız kalmıştım.

Don Juan'a bütün bunları gördü mü diye sordum. Ona bundan söz etmiş olduğumu anımsamıyordum. Benim ne hissettiğimi anlaması için tüm yapması gerekenin, kendi deneyimlerini gözden geçirmek ve anımsamak olduğu yanıtını verdi.

Kendi doğallığına döndüğünde, toplanma noktamın yeni konumuna oturduğuna değindi. Bundan sonra, onun olağan devamlılığına olan inancım öylesine muazzam bir değişikliğe uğramış ki, bağlılık oluşturan bir kuvvet olmaktan çıkmış. Ve o andan sonra, toplanma noktam, yeni konumundan dolayı, başka bir tür devamlılık yaratmama olanak sağlamış; bağımsız, tuhaf bir sertlik olarak tanımladığım bir devamlılık—o andan sonra olağan davranış biçimim olan sertlik.

"Devamlılık yaşamlarımızda öylesine önemlidir ki, kırıldığında anında onarılır," diye devam etti. "Büyücülerin, toplanma noktaları bi kez merhametin olmadığı yere ulaştı mı, devamlılıkları, ne olursa olsun, bi daha asla eskisi gibi olmaz.

"Sen yaradılıştan çok ağır bi adam olduğun için, Guaymas'taki o günden sonra, başka şeylerle birlikte, devamlılığın herhangi bi türünü, ilk anda görünen değeriyle kabullenebildiğinin farkına varmadın—zihninde hatırı sayılır bi mücadeleden sonra tabii."

Parıldayan gözlerinin içi gülüyordu.

"Maskelenmiş kararlılığını elde ettiğin gün de oydu zaten," diye devam etti. "Masken bugünkü kadar gelişmiş değildi tabii ki. Eline geçen, cömertliliğinin maskesi olacak konunun temel bilgileriydi."

Karşı çıkmaya kalktım. Nasıl açıklarsa açıklasın, maskelenmiş kararlılık düşüncesini beğenmiyordum.

"Maskeni benim üzerimde deneme," dedi, gülerek. "Daha iyi bi konu için sakla onu: seni tanımayan biri için mesela.

"Maskenin bana geldiği anı tam olarak hatırlamam için direndi. Seni saran o soğuk öfkeyi duyumsadığında," diye devam etti, "onu maskelemek zorunda kaldın bu konuda dalga geçmiyordun, benim velinimetim de geçmezdi. Bu konuda mantıklı görünmeye çalışmıyordun, ben de yapmazdım. Sanki bu olay, ilgini çekmiş gibi de görünmüyordun, Nagual Elías'da öyle görünmemişti zaten. Bu benim bildiğim üç nagual'ın üç maskesidir. Peki sen ne yaptın? Sakince arabana yürüdün ve paketlerin yarısını, sana onları taşımakta yardımcı olan adama verdin."

O ana kadar gerçekten de birinin paketleri taşımama yardım etmiş olduğunu anımsamıyordum. Yüzümün önünde raks eden ışıklar görmüş olduğumu don Juan'a anlattım. Onları bayılmak üzere olduğum için, o soğuk öfkem yüzünden gördüğümü sanmıştım.

"Bayılmak üzere değildin sen," dedi don Juan. "Bi rüya görme durumuna girmek ve Talia ile velinimetim gibi, tini yalnızca kendi başına görmek üzereydin."

Don Juan'a, paketleri vermemi sağlayanın cömertliğim değil, o soğuk öfkem olduğunu söyledim. Sakinleşmek için bir şeyler yapmak zorundaydım ve ilk oluveren şey o olmuştu.

"İşte bu da tam benim sana anlatmakta olduğum şey. Senin cömertliğin gerçek değil," dedi anında ve kaygılanmama gülmeye başladı.

KUSURSUZLUĞA BİR BİLET

Don Juan kişisel yansımanın aynasını kırmaktan konuşurken hava kararmıştı. Ona, tamamen bitkin olduğumu, yolculuğun gerisini iptal edip eve dönmemiz gerektiğini anlattım, ama o elimizdeki zamanın her dakikasını kullanıp, büyücülük öykülerini gözden geçirmemiz ya da toplanma noktamı olabildiğince çok hareket ettirerek onları hatırlamamız gerektiği konusunda kararlıydı.

Mızmızlanmaya başlamıştım. Benimki gibi yoğun bir bitkinlik durumunun, ancak güvensizlik ve inançsızlığa neden olabileceğini söyledim.

"Güvensizliğin beklenen bir şey," dedi don Juan gerçekçi bir edayla. "Ne de olsa, devamlılığın yeni bi türüyle uğraşıyorsun. Buna alışmak zaman alır. Savaşçılar, ne sıradan insan ne de büyücü olabildikleri bi boşluk halinde yıllarca kalırlar.

"Peki sonunda onlara ne olur?" diye sordum. "Seçerler mi bir tarafı?"

"Hayır. Seçenekleri yoktur," diye yanıtladı. "Hepsi zaten ne olduklarının bilincine varırlar: büyücü. Zorluk kişisel yansımanın aynasının son kerte güçlü olmasındadır ve kurbanlarını yalnızca insafsız bir çatışmaya sürükler."

Konuşmayı bıraktı ve düşüncelerini toparlayamıyormuş gibi durdu. Bedeni, daha önce de bu duruma girdiğinde düşler görme olarak nitelediğim kaskatı hale birden geçti, ama o, bu anları toplanma noktasının hareket etmiş olması ve hatırlamak olarak açıklardı.

"Sana bi büyücüye ait kusursuzluk biletinin öyküsünü anlatacağım," deyiverdi aniden, neredeyse yarım saatlik bir sessizlikten sonra. "Sana ölümümün öyküsünü anlatacağım."

Orta Meksika'daki bir aylık yolculuğu sırasında, halen kadın elbiseleri içindeyken, Durango'ya vardıktan sonra neler olduğunu anlatmaya başladı. Yaşlı Belisario'nun kendisini peşinde olan canavardan saklamak için doğruca bir çiftlik evine götürdüğünden söz etti.

Oraya varır varmaz, Don Juan—suskun doğasına ters düşerek çok cesurca—kendisini evdeki herkese tanıtmış. Evde

yedi güzel kadın ve tek kelime bile konuşmayan tuhaf, yabani bir adam varmış. Don Juan o hoş görünümlü hanımları, kendisini kaçırmaya çalışan canavarımsı adamın çabalarını taklit ederek etkilemiş. Her şeyden önce, hanımlar onun hâlâ giymekte olduğu elbiselerden ve buna eşlik eden öyküden büyülenmişler. Yolculuğun ayrıntılarını dinlemekten hiç sıkılmamışlar ve hepsi de, yolculuğu sırasında edindiği bilgileri mükemmelleştirmesi için ona öğütler vermişler. Don Juan'ı şaşırtan ve kendisine inanılmaz gelen, onların ağırbaşlılıkları ve kendilerine olan güvenleriymiş.

Bu yedi hanım çok zariflermiş ve kendisini mutlu hissetmesini sağlamışlar. Don Juan onları sevmiş ve onlara güvenmiş. Ona saygılı ve anlayışlı davranmışlar. Ama gözlerindeki bir şey ona, bu alımlı görüntülerinin altında dehşet verici bir soğukluğun, dayanılmaz bir duygusuzluğun var olduğunu söylemekteymiş.

Bu güçlü ve güzel kadınların, böyle rahat davranabilmeleri ve geleneklere hiç aldırış etmemeleri için basit kadınlar olmaları gerektiği düşüncesi gelmiş aklına. Yine de öyle olmadıkları apaçık ortadaymış.

Don Juan mülkün içinde aylak aylak dolaşmaya terk edilmiş. Koca konak ve arazileri onu çok etkilemiş. Bunun gibi bir yeri daha önce hiç görmemiş. Yüksek duvarlarla çevrili eski bir koloni eviymiş bu. İçerde çiçek saksılı teraslar ve gölge, mahrumiyet ve sessizlik sağlayan büyük meyve ağaçları ve pasyolar varmış.

Geniş odaları varmış evin, ve zemin katında veranda etrafında dolanan havadar koridorları. Üst katta don Juan'ın adım atmasının yasak olduğu gizemli yatak odaları varmış.

Bunu izleyen günlerde don Juan, kadınların kendisini mutlu etmek için gösterdikleri büyük ilgiden şaşakalmış. Onun için her şeyi yapıyorlarmış. Sanki söylediği her söze dikkat ediyorlarmış. Daha önce insanlar ona hiç bu kadar nazik davranmamışlar. Ama asla böylesine yalnız kaldığı da olmamış. Her zaman o güzel ve ilginç kadınlarla berabermiş, ama yine de hiç bu kadar yalnızlık hissetmemiş.

Don Juan yalnızlık duygusunun kadınların davranışlarını

kestiremediği ya da gerçek duygularını bilemediğinden kaynaklandığını düşünmüş. Sadece kendileri hakkında anlattıklarını biliyormuş.

Oraya varışından birkaç gün sonra kadınların lideriymiş gibi görünen kadın, ona yepyeni erkek giysileri vermiş ve kadın elbiseleriyle dolaşmasına artık gerek kalmadığını, çünkü canavarımsı adamın kim olursa olsun ortalarda görünmediğini söylemiş. Kadın ona istediği zamanda gitmekte özgür olduğunu belirtmiş.

Don Juan ölümüne tehlikede olduğunu açıklamış. Evdeki birkaç gün boyunca canavarı sürekli olarak görmüş, sürekli evi çevreleyen ekili tarlaların içinde pusuya yatıyormuş. Kadın ona inanmamış ve ona açık açık kendisini eve alsınlar diye canavar görüyormuş numarası yapan düzenbaz bir oyuncu demiş. Ona evlerinin aylaklık edecek bir yer olmadığını söylemiş. Kendilerinin çok çalışan ciddi insanlar olduğunu ve bir serseriye bakamayacaklarını belirtmiş.

Don Juan aşağılanmış. Evden hışımla çıkmış, ama canavarı çıkış yolunda, süs olarak kullanılan fundalıkların ardında saklanır görünce korkusu anında öfkesini bastırmış.

Eve gerisin geriye koşmuş ve kadına kalması için izin versin diye yalvarmış. Eğer çiftlik evinde kalırsa, hiçbir karşılık beklemeden rençberlik yapacağına söz vermiş.

Kadın, don Juan'ın iki koşulu anladığından emin olduktan sonra kalmasını kabul etmiş: don Juan hiç soru sormayacakmış, ve hiçbir açıklama beklemeden söylenenleri aynen yapacakmış. Eğer bu kuralları bozarsa evde kalışının tehlikeye gireceği konusunda kadın onu uyarmış.

"Evde gerçekten de itirazlarla karşı karşıyaydım," diye devam etti don Juan. "Onun koşullarını kabul etmek hoşuma gitmiyordu, ama canavarın dışarda olduğunu biliyordum. Evin içinde güvencedeydim. Canavarımsı adamın, her defasında, belki de yüz elli metrelik bi mesafede bulunan ve evi çevreleyen görünmez bi sınırda durduğunu biliyordum. Bu çemberin içinde güvencedeydim. Kestirebildiğim kadarıyla evde canavarı uzak tutan bi şeyler olmalıydı, ve benim tüm ilgilendiğim de buydu.

"Ayrıca evdeki insanların çevremdeyken canavarın asla görünmediğini de fark etmiştim."

Birkaç hafta sonra, durumunda hiçbir değişiklik olmamışken, don Juan'ın canavarın evinde yaşamış olduğuna inandığı, yaşlı Belisario olarak kılık değiştiren genç adam yeniden ortaya çıkmış. Don Juan'a henüz geldiğini, adının Julian olduğunu ve çiftlik evinin sahibi olduğunu söylemiş.

Don Juan doğal olarak ona kılık değiştirme olayını sormuş. Ama genç adam, gözlerine bakarak ve en ufak bir kuşku duymadan bu konuda bir bilgisi olduğunu inkâr etmiş.

"Benim evimde oturup da nasıl böyle saçma sapan konuşabiliyorsun," diye bağırmış don Juan'a. "Sen beni ne sanıyorsun?"

"Ama—sen Belisario'sun, öyle değil mi?" diye diretmiş don Juan.

"Hayır," demiş genç adam. "Belisario yaşlı bir adamdır. Ben Julian'ım ve gencim. Göremiyor musun?"

Don Juan uysalca bunun bir kılık değiştirme olduğuna inanmadığını söylemiş ve durumunun saçmalığının farkına varmış. Kılık değiştirmekle yaşlı olunamazdı, o zaman bu bir dönüşümdü ve işte bu daha da saçmaydı.

Don Juan'ın şaşkınlığı o anda artmış. Canavarı sormuş genç adama, o da neden söz ettiğini bilmediğini söylemiş. Don Juan'ın bir şeyler tarafından korkutulmuş olabileceğini isteksizce kabul etmiş, yoksa yaşlı Belisario ona bir sığınak bulmazmış. Ama don Juan'ın saklanmak için ne nedeni varsa, kendi bileceği işmiş.

Don Juan ev sahibinin konuşmasının soğukluğu ve davranışı karşısında yerin dibine geçmiş. Onun öfkesini kazanma pahasına, daha önce karşılaşmış olduklarını söylemiş. Ev sahibi onu o güne kadar görmediğini, Belisario'ya minnettar olduğu için onun dileklerini yerine getirdiği yanıtını vermiş.

Genç adam sadece evin sahibi olmakla kalmadığını, aralarında saklanarak evin himayesi altına girmiş olan don Juan dahil, çiftlikteki herkesten sorumlu olduğunu eklemiş. Don Juan eğer bu düzenlemeleri beğenmediyse, başka kimsenin göremediği canavarla kozlarını paylaşmak için gitmekte serbestmiş.

Şöyle ya da böyle, don Juan bir şey yapmadan önce, evin himayesi altında olmak ne demekmiş makulca onu sormaya karar vermiş.

Genç adam don Juan'ı, konağın hâlâ inşaat halinde olan bir bölümüne götürmüş ve evin o bölümünün kendi yaşamı ve eylemlerinin bir göstergesi olduğunu söylemiş. Bitmemiş bir inşaatmış. Yapımı sürmekteymiş, ama belki de asla bitirilemezmiş.

"Sen o tamamlanmamış yapının öğelerinden birisin," demiş don Juan'a. "Diyelim ki sen çatı destekleyecek kirişsin. Onu yerine koyup çatıyı da üzerine dikmeden, ağırlığı kaldırır mı bilemeyiz. Marangoz ustası çeker diyor. Marangoz ustası benim."

Bu mecazi açıklama, kendisinin nasıl işler yapacağını bilmek isteyen don Juan'a hiçbir şey ifade etmemiş.

Genç adam bir başka yaklaşım denemiş. "Ben bir nagual'ım," diye açıklamış. "Ben özgürlük veririm. Ben bu evdeki insanların lideriyim. Sen bu evdesin ve bu nedenle, beğensen de beğenmesen de işin bir parçasısın."

Don Juan, hiçbir şey söyleyemeden ona aval aval bakmış.

"Ben nagual Julian'ım," demiş ev sahibi, gülümseyerek. "Benim arabuluculuğum olmadan, özgürlüğe ulaşamazsın."

Don Juan hâlâ hiçbir şey anlamamaktaymış. Ama bu adamın besbelli dengesiz aklına kalmış kendi güvenliği hakkında endişelenmeye başlamış. Bu beklenmedik gelişmeyi düşünmekle öylesine meşgulmüş ki, nagual sözcüğünün anlamını bile merak etmemiş. Nagual'ın büyücü anlamına geldiğini biliyormuş, yine de nagual Julian'ın sözlerinin tam olarak ne ima ettiğini anlayamıyormuş. Ya da belki, bir şekilde, mantıklı usu becerememesine rağmen, bunu kusursuzca anlayabiliyormuş.

Genç adam onu bir dakika boyunca süzmüş ve sonra don Juan'a esas işinin, kendisinin özel uşağı ve yardımcısı olmak olduğunu söylemiş. Bunun karşılığında ödeme yapılmayacakmış, ama harika bir oda ve yemek verilecekmiş. Arada sırada don Juan'a ufak başka işler de düşecekmiş, özel dikkat gerektiren işler. Don Juan, ya kendisi bu işleri yapacak ya da yapılmalarına gözcülük edecekmiş. Bu özel hizmetleri karşılığında,

evin diğer üyeleri tarafından onun için hesaba geçirilip saklanacak olan ufak ödemeler yapılacakmış. Böylece, eğer bir gün ayrılmak isterse, kendisine yardımcı edecek kadar az bir miktar parası olacakmış.

Genç adam, don Juan'a kendisini bir tutsak olarak düşünmemesi gerektiğini, ama kalırsa çalışması gerektiğini vurgulamış. Ve iş konusunda da önemli üç talimatı varmış. Kadınların ona öğrettiği her şeyi öğrenmesi için ciddi bir çaba sarfetmesi gerekiyormuş. Tavrı, evin tüm üyelerine örnek oluşturacak şekilde olmalıymış, bu da günün her saatinde onlara karşı davranış ve hareketlerini incelemesi anlamına geliyormuş. Doğrudan konuşmalarda ona nagual, ve ondan konuşurken ona nagual Julian diyecekmiş.

Don Juan koşulları istemeyerek kabul etmiş. Ama, hemen alışkın olduğu o asık suratlı ve huysuz halini almış olmasına rağmen işi çabuk öğrenmiş. Anlayamadığı şey, davranış ve hareketlerini düzenlemesi namına, kendisinden ne istedikleriymiş. Ve gerçekten öyle olduğuna emin olmasa bile kendisine yalan söylendiği ve sömürüldüğü inancına varıyormuş.

Huysuzluğu galip geldikçe, sürekli somurtkan olmaya başlamış ve kimselere tek laf etmez olmuş.

İşte o zaman nagual Julian, tüm ev sakinlerini toplamış ve fena şekilde bir yardımcıya ihtiyacı olmasına rağmen, onların kararına bağlı kalacağını açıklamış. Eğer onun yeni ortaya çıkan, huysuz ve can sıkıcı davranışını beğenmiyorlarsa, bunu söylemek haklarıymış. Eğer çoğunluk don Juan'ın davranışını onaylamıyorsa, genç adam ayrılıp, kendisini dışarda bekleyen bir canavar ya da kendi uydurması olsun her neyse onunla kozlarını paylaşmak zorundaymış.

Sonra nagual Julian onları evin kapısının önünde çıkartmış ve don Juan'a, onlara canavarımsı adamı göstermesi için meydan okumuş. Don Juan onlara adamı göstermiş, ama başka gören olmamış. Don Juan çılgıncasına birinden öbürüne koşmuş, canavarın orada olduğunu iddia ediyormuş, yardım etmeleri için yalvarıp yakarıyormuş. Yalvarmalarını göz ardı etmişler ve ona deli demişler.

İşte o zaman nagual Julian, don Juan'ın kaderini ortaya

koymuş. Orada bulunan yabani adam oy vermeyi red etmiş. Omuzlarını şöyle bir geriye atmış ve çekip gitmiş. Tüm kadınlar don Juan'ın kalmasına karşı çıkmışlar. Fazlasıyla huysuz ve kötü niyetli olduğunda hemfikirlermiş. Nasıl olduysa, nagual Julian, tartışmanın o hararetli havasında tamamen tavrını değiştirmiş ve don Juan'ı savunur olmuş. Kadınların genç adamı yanlış yargılıyor olabilecekleri, belki de onun deli falan olmadığı ve gerçekten bir canavar görmüş olabileceği fikrini ortaya atmış. Huysuzluğunun, endişelerinin sonucunda ortaya çıkmış olabileceğini söylemiş. Ve bunu büyük bir tartışma izlemiş. Öfkeler alevlenmiş, ve kadınlar ilk defa nagual'a bağırmışlar.

Don Juan tartışmayı duymuş ama ilgilenemeyecek durumdaymış. Onu kapı dışarı edeceklerini ve canavarımsı adamın onu mutlaka kaçırıp köleliğe zorlayacağını biliyormuş. Çaresizliğinin bu son kertesinde ağlamaya başlamış.

Umutsuzluğu ve gözyaşları, öfkeli kadınlardan bazılarını yatıştırmış. Kadınların lideri bir başka seçenek sunmuş: don Juan'ın eylemleri ve hareketlerinin her gün tüm kadınlarca değerlendirileceği üç haftalık bir gözlem süresi. Bu süre içerisinde tutumu hakkında tek bir şikayet bile olursa, evden sonsuza dek kovulacağı konusunda don Juan'ı uyarmış.

Don Juan, nagual Julian'ın, kendisini nasıl babacan bir tavırla alıkoyduğunu ve kendisinde nasıl bir korku tufanı estirmeye başlattığını anlattı. Canavarın gerçekten de var olduğunu, ve aynı zamanda konağın da etrafında aylak aylak gezindiğini bildiğini fısıldamış don Juan'a. Yine de, kadınlarla yaptığı belirli bazı açığa vuramayacağı eski anlaşmalar yüzünden bildiğini kadınlara söylemesi yasakmış. Don Juan'ı, inatçı ve huysuz kişiliğini göstermekten vazgeçmesi konusunda uyarıp, bunun tersine hareket etmesini söylemiş.

"Mutlu ve huzura ermiş gibi davran," demiş don Juan'a. "Eğer yapmazsan, kadınlar seni def edecekler. Yalnızca bu olasılık bile seni korkutmaya yetmeli. Bu korkuyu seni denetleyecek bir güç gibi kullan. Bu, sahip olduğun tek şey."

Don Juan'ın aklına gelebilecek herhangi bir kuşku ya da ikinci bir düşünce, aniden canavarımsı adamın gölgesinde dağılıyormuş. Canavar sabırsızca o görünmez çizginin ardında

beklerken, sanki don Juan'ın durumunun ne kadar hassas olduğunun bilincindeymiş. Canavar, kurt gibi açmış, merak içinde bir şölen beklemekteymiş.

Nagual Julian korku tufanını daha bir güçlü estirmeye başlamış.

"Senin yerinde ben olsam," demiş don Juan'a, "bir melek gibi davranırdım. Beni o cehennem zebanisinden uzak tuttuğu sürece, bu kadınların benden istedikleri herhangi bir şekilde hareket ederdim."

"Demek sen de gerçekten canavarı görüyorsun?" diye sormuş don Juan.

"Tabii ki görüyorum," diye yanıtlamış. "Ayrıca şunu da biliyorum ki, eğer ayrılırsan ya da kadınlar seni kapı dışarı ederse, canavar seni kaçırıp kilit altında tutacak. Eminim bu senin tutumunu değiştirecek. Kölelerin, efendilerine itaat etmekten başka seçenekleri yoktur. Böyle bir canavarın verdiği acının her şeyin ötesinde olduğunu söylerler."

Don Juan tek umudunun, kendisini olabildiği kadar cana yakın kılmak olduğunu biliyormuş. O canavarın avı olma korkusu gerçekten de güçlü bir psikolojik savaşmış.

Don Juan bana, doğasındaki bazı tuhaf alışkanlıklardan dolayı, yalnızca kadınlara görgüsüz davrandığını, nagual Julian'ın varlığında asla kötü davranmadığını anlattı. Don Juan'ın tartamadığı bazı nedenlerden dolayı, nagual, bilinçli ya da bilinçsiz, etkilemeyi deneyemediği biriymiş.

Evin diğer sakinleri, yabani adam, don Juan için önemsizlermiş. Don Juan, yabani adamı gördüğü an, onun için bir görüş belirlemiş ve onu adamdan saymamıştı. Adamın güçsüz, uyuşuk ve o güzel kadınlarca boyundurluğa alınmış biri olduğunu sanıyormuş. Daha sonra nagual'ın kişiliğinin bilincine vardıkça, adamın diğerlerinin parıltısı arasında, açıkça gölgede bırakıldığını ayırt etmiş.

Zaman geçtikçe, aralarındaki liderliğin ve denetimin doğası, don Juan'a belli olmuş. Kimsenin bir diğerinden daha iyi ya da daha üstün olmadığını anlamak, don Juan'ı şaşırtmış ve her nasılsa sevindirmiş de. Bazıları diğerlerinin yapamadığı işleri yapabiliyorlarmış, ama bu onları üstün kılmıyormuş. Bu sade-

ce onları farklı kılıyormuş. Her nasılsa, tüm olaylardaki son karar kendiliğinden nagual Julian'a aitmiş, ve o açıkça kararlarını herkese oynadığı, insanlıktan uzak şakalar biçiminde vurgulamaktan büyük zevk alıyormuş.

Ayrıca aralarında gizemli bir kadın da varmış. Ona Talía diyorlarmış, kadın nagual. Hiç kimse don Juan'a onun kim olduğunu, ya da kadın nagual'ın ne anlama geldiğini söylememiş. Talía'nın yedi kadından biri olması, onun için açık olan tek bilgiymiş. Hepsi de onun hakkında o kadar çok konuşuyorlarmış ki don Juan'ın merakı inanılmaz boyutlara varmış. Öyle çok sorular sormuş ki diğer kadınların lideri olan kadın, ona okuma yazmayı öğreteceğini, böylece araştırma kabiliyetini daha iyi kullanabileceğini söylemiş. Kadın ona, olayları ezberleyeceğine, onları yazmayı öğrenmesi gerektiğini söylemiş. Bu yöntemle Talía hakkında bir sürü detay biriktirebilirmiş, gerçek açığa çıkıncaya kadar okuyup incelemesi gereken detaylar.

Belki de kadın, onun usundaki alaycı karşılığı düşündüğünden, saçma bir girişim gibi görünmesine karşın Talía'nın kim olduğunu bulmanin, kimselerin sorumluluğunu yüklenemeyeceği, en zor ve doyurucu görev olduğunu açıklamış.

Bu, işin eğlenceli bölümü, demiş kadın. Daha ciddi bir şekilde, mal varlığını yöneten nagual'a yardımcı olabilmesi için, saymanlık öğrenmesinin zorunlu olduğunu eklemiş.

Hemen ardından günlük derslere başlamış ve bir yıl içerisinde don Juan o kadar hızlı ve büyük bir gelişme kaydetmiş ki, okuyabiliyor, yazabiliyor ve hesapları tutabiliyormuş.

"Neredeyse üç yıl kadar o evde sığınmacı olarak kaldım," diye devam etti don Juan. "Bu zaman zarfında sayısız olay geçti başımdan, ama gerçekten de önemli olduklarını sanmıyordum. Ya da, en azından ben onları önemsiz sayıyordum. Üç yıl boyunca tüm yaptığımın saklanmak, korkuyla titremek ve bi katır gibi çalışmak olduğuna inanmıştım."

Don Juan güldü ve bana bir defasında nagual Julian'ın diretmesi üzerine, her görüşünde kendisini yakıp yok eden, o pusuda bekleyen canavarın korkusundan kurtulabilmek için, büyücülüğü öğrenmeyi kabul ettiğini anlattı. Ama, nagual Julian, kendisiyle epeyce konuşmasına rağmen, sanki onunla daha çok

dalga geçmekten hoşlanıyormuş. Böylece, büyücülükle ilgisi olan herhangi bir şey öğrenmediğini söylemek doğru ve kesin olurmuş diye inanmaktaymış, çünkü aslında, o evde kimsenin büyücülük bilmediği, ya da uygulamadığı apaçık ortadaymış.

Bir gün, nasıl olduysa kendisini, içinde pek de bir istenç duymadan, canavarı sınırda tutan o görünmez çizgiye doğru azimle yürürken bulmuş. Canavarımsı adam, tabii ki, her zaman olduğu gibi evi gözetlemekteymiş. Ama o gün don Juan, arkasına dönüp saklanacak bir yer bulmak için eve koşturacağına, yürümeyi sürdürmüş. İnanılmaz bir enerji dalgası onu, güvenliğini düşünmeksizin, ilerlemeye zorlamış.

Mutlak bir kayıtsızlık duygusu, kendisini yıllarca dehşete düşürmüş o canavarla yüzleşmesini sağlamış. Don Juan, canavarın yalpalayarak ileri atılacağını ve kendisini boğazından yakalayacağını ummaktaymış, ama artık bu düşünce kendisinde bir korku yaratmıyormuş. Birkaç adım uzaktan canavara bir an bakmış ve sonra çizginin üzerinde durmuş. Ve don Juan'ın hep korktuğu gibi canavar ona saldırmamış, ama bulanıklaşmış. Biçimini yitirip sisli bir beyazlığa dönüşmüş, zar zor algılanabilir bir duman lekesi gibi.

Don Juan sise doğru ilerlemiş ve sis korkarmışçasına geri çekilmiş. Tarlalarda bu duman lekesini kovalamış, ta ki canavardan geriye bir şey kalmadığını anlayana dek. Sonra, ortada asla bir canavar olmadığını anlamış. Her nasılsa, bugüne dek korktuğunun ne olduğunu açıklayamıyormuş. Belli belirsiz bir duygu içerisindeymiş, canavarın ne olduğunu tam olarak bilmesine rağmen, sanki bir şeyler ona değgin düşünmesini engellemekteymiş. Aniden, o namussuzun, nagual Julian'ın, ne olup bittiğine değgin gerçeği bildiğini düşünmüş. Don Juan bu tür bir dolap çevirmeyi, nagual Julian'ın yanına koymayacakmış.

Onunla yüzyüze gelmeden önce don Juan, kendisine eşlik edilmeden tüm malikâneyi dolaşma zevkine vermiş kendini. Bunu daha önce asla yapamazmış. Ne zaman o görünmez çizginin ötesine geçmeyi göze alacak olsa, ev sakinlerinden biri kendisine eşlik edermiş. Bu, onun eylemlerine ciddi bir kısıtlama getiriyormuş. İki ya da üç kez kendisine eşlik edilmeden yürümeye kalktığında, kendisini canavarımsı yaratığın ellerin-

de yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulmuş.

Alışılmamış bedensel bir dinçlikle don Juan, evin içine dalmış, ama yeni özgürlüğü ve erkini kutlayacağına, tüm ev sakinlerini toplayıp onlardan yalanlarını açıklamalarını istemiş. Onları, var olmayan bir canavara karşı duyduğu korkusuyla oynayıp, kendisini köle gibi çalıştırdıkları için suçlamış.

Kadınlar, sanki dünyanın en komik fıkralarını anlatıyormuşçasına gülmektelermiş. Don Juan, kızgınlıktan çatallaşmış sesiyle, sürekli korkuyla geçirdiği o üç yılını anlatırken, yaptıklarından pişman görünen sadece nagual Julian'mış. Don Juan, utanılacak bir aşağılamaya uğramış olduğu için kendisinden özür dilenmesini isterken, nagual Julian yıkılıp açık açık ağlamaya başlamış.

"Ama sana canavar falan olmadığını söylemiştik," demiş kadınlardan biri.

Don Juan, usulca sinmiş olan nagual Julian'a ters ters bakmış.

"O, canavarın var olduğunu biliyordu," diye bağırmış don Juan, nagual'ı suçlayıp parmağıyla göstererek.

Fakat aynı zamanda saçma konuştuğunun da bilincindeymiş, çünkü nagual Julian daha ilk başta, ona canavarın var olmadığını söylemiş.

"Canavar aslında yoktu," diye düzeltmiş don Juan, öfkeden sarsılarak. "Bu onun oyunlarından biriydi."

Denetimini yitirmiş bir şekilde ağlayan nagual Julian, kadınlar gülmekten inler durumdayken, don Juan'dan özür dilemiş. Don Juan, onları hiç öyle gülerken görmemiş.

"Sen, kendin de ortada bi canavar falan olmadığını biliyordun. Bana yalan söyledin," diyerek, başı önüne düşmüş, gözleri yaşlarla dolu, hatalarını kabullenen nagual Julian'ı suçlamış.

"Gerçekten sana yalan söyledim," diye gevelemiş nagual Julian. "Aslında hiçbir canavar yoktu. Canavar olarak gördüğün sadece bir enerji akımıydı. Korkun onu bir hilkat garibesine dönüştürdü."

"Canavarın beni kendisine esir edeceğini söylemiştin. Bana nasıl bu şekilde yalan söylersin," diye bağırmış don Juan.

"O canavar tarafından esir alınmak simgesel bir şeydi," di-

ye yanıtlamış nagual Julian yumuşakça. "Aptallığın senin gerçek düşmanındır. İşte şimdi ölümcül bir tehlike içindesin, bu yeni canavar tarafından esir alınma tehlikesi."

Don Juan bu aptalca açıklamalara katlanmak zorunda olmadığını bağırmış. Ve ayrılmak istediğinde özgürlüğünü kısıtlayacak herhangi bir engelin olmadığına değgin kendisine güvence vermeleri konusunda diretmiş.

"İstediğin zaman gidebilirsin," demiş nagual Julian, kısaca.

"Yani hemen şimdi gidebilir miyim?" diye sormuş don Juan.

"Gitmek mi istiyorsun?" diye sormuş nagual.

"Tabii ki, bu sefil yerden ve burada yaşayan bi avuç sefil yalancıdan ayrılmak istiyorum," diye bağırmış don Juan.

Nagual Julian, don Juan'ın parasının tamamını hemen kendisine ödemelerini buyurmuş, ve parıldayan gözlerle ona esenlik, başarı ve bilgelik dilemiş.

Kadınlar onunla vedalaşmak istememişler. Alev alev olmuş gözlerinden kaçınabilmek için başını önüne eğene dek bakıp durmuşlar ona.

Don Juan parasını cebine koymuş ve ardına bir kez bile bakmaksızın, çilesinin bittiğine sevinerek yürüyüp gitmiş. Dışardaki dünya adeta bir bilmece gibiymiş kendisi için. Gözünde tütüyormuş. Evdeyken dış dünyadan uzak kalmış. Genç ve güçlüymüş. Cebinde parası, yaşama değgin büyük bir özlemi varmış.

Onlara teşekkür etmeden ayrılmış. Uzun zamandır korkusunun engellediği öfkesi sonunda yüzeye çıkabilmiş. O insanları sevmeyi bile öğrenmişti—ve şimdi ihanete uğramıştı. Koşup, o yerden olabildiği kadar uzağa gitmek istemiş.

Kentte, ilk hoş olmayan deneyimini yaşamış. Yolculuk çok güç ve çok pahalıymış. Kentten bir an evvel ayrılmak istediğinde, gideceği yeri kendisinin belirleyemeyeceğini, katırcılar onu nereye götüreceklerse, onları beklemesi gerektiğini öğrenmiş. Birkaç gün sonra tanınmış bir katırcıyla Mazatlán liman kentine doğru yola çıkmış.

"O zamanlar sadece yirmi üç yaşımda olmama rağmen," dedi don Juan, "Bi ömür yaşamışım gibime geliyordu. Tek de-

neyimlemediğim şey cinsel ilişkiydi. Nagual Julian bana gücümü ve dayanıklılığımı veren şeyin bi kadınla olmamış olmam gerçeği olduğunu ve dünyaya kendimi kaptırmadan önce işleri yoluna koyması için az zamanının kaldığını söylemişti."

"Ne demek istiyordu don Juan?" diye sordum.

"Ne tür bi cehenneme adım atmak üzere olduğumu bilmediğimi söylemek istiyordu," diye yanıtladı don Juan, "ve kendimi savunabileceğim düşünceleri, sessiz koruyucularımı ayarlamak için az zamanım kaldığını anlatmaktaydı."

"Bi sessiz koruyucu nedir don Juan?" diye sordum.

"Bi yaşam kurtarıcıdır," dedi. "Sessiz koruyucu, hiçbir şey yolunda gitmediği zaman, bi savaşçıya gelen açıklanamaz bi enerji akımıdır.

"Velinimetim, bi kez onun etkisi altından çıktım mı, yaşamımın ne yönde gelişeceğini biliyordu. Bu nedenle bana, büyücülerin görüşlerini olabildiği kadarıyla verebilmek için mücadele etti. Bu büyücülük görüşleri benim sessiz koruyucularım olacaklardı."

"Bu büyücülük görüşleri nelerdir?" diye sordum.

"Toplanma noktasının konumları," diye karşılık verdi, "toplanma noktasının ulaşabileceği sonsuz sayıdaki konum. Bu sığ ya da derin değişmelerin tek tek her birinde, büyücü yeni devamlılığını güçlendirebilir."

Velinimetiyle birlikte ya da onun rehberliği altında deneyimlediği her şeyin, toplanma noktasının ya ufak ya da göz ardı edilemeyecek değişiminin sonucunda olduğunu yineledi. Velinimeti onu, doğal olarak gerekli olabileceğinden de fazla, sayısız büyücü görüşünü deneyimlemek durumunda bırakmıştı, çünkü don Juan'ın yazgısının, büyücülerin ne olduklarını ve ne yaptıklarını açıklamak için çağrılmak olduğunu biliyordu.

"Toplanma noktasındaki bu değişimlerin etkileri, zamanla artan bi biçimdedir," diye sürdürdü. "Anlayıp anlayamadığını bilmek, yük olur insana. Sonunda, bu birikimin bana bi faydası olmuştu."

"Nagual Julian'la birlikte oluşumdan çok kısa bi süre sonra, toplanma noktam öylesine fazla haraket etti ki, artık *görebiliyordum.* Bi enerji alanını canavar olarak *görmüştüm.* Ve bu

nokta, ben canavarı gerçekten olduğu gibi *görene* dek hareket etmeyi sürdürdü: bi enerji alanı. *Görebilmeyi* başarmıştım, ama bunu bilmiyordum. Hiçbi şey yapmadığımı, bi şeyler öğrenmediğimi sanmıştım. İnanamayacağın kadar aptaldım."

"Çok gençtin don Juan," dedim. "Başka türlü davranamazdın."

Güldü. Bir yanıt vermek üzereydi ki, bu düşüncesini değiştirmiş göründü. Omuzlarını silkip anlatmasını sürdürdü.

Don Juan, Mazatlán'a vardığında, artık deneyimli bir katırcıymış, ve bir katır kervanına bakmasıyla ilgili sürekli bir iş önerilmiş. Anlaşmadan son kerte hoşnut kalmış. Durango'yla Mazatlán arasında seferler düzenlemek düşüncesi, onu epey mutlu etmekteymiş. Her nasılsa, canını sıkan iki şey varmış: ilki, henüz bir kadınla birlikte olmamış olması, ve ikincisi, kuzeye gitmek konusunda güçlü ve açıklanamaz bir dürtü. Nedenini bilmiyormuş. Sadece, kuzeyde bir yerlerde bir şeylerin kendisini beklemekte olduğunu biliyormuş. Bu duygu, öylesine güçlü bir şekilde varlığını sürdürüyormuş ki sonunda, o sürekli işi reddetmeye zorlanmış, böylece kuzeye yolculuk edebilirmiş.

Borcunu bir dul ve çocuklarına yardım ederek ödemeye kalkışmış, ve farkında olmadan eş ve baba rolünü üstlenmiş.

Yeni sorumlulukları ona büyük sıkıntılar vermiş. Hareket özgürlüğünü yitirmekle kalmamış, uzak kuzeye yapmak istediği o yolculuğun dürtüsünü de yitirmiş. Bu kaybının yerini, her nasılsa, kadın ve çocuklarına karşı duyduğu büyük sevgi almış.

"Bi eş ve baba olarak neşe dolu, mutlu anlar yaşadım," dedi don Juan. "Ama işte o sırada ilkin bi şeylerin feci şekilde ters gittiğini fark ettim. Kayıtsızlık duygumu yitirmekte olduğumu anladım, nagual Julian'ın evinde edinmiş olduğum o uzaklık duygusunu. Artık kendimi çevremdeki insanlarla tanımlamaktaydım."

Don Juan, nagual'ın evinde edindiği yeni kişiliğinin tüm izleriyle yitmesinin, devamlı bir aşınmayla bir yılını aldığını söyledi. Kadın ve çocuklarına karşı aşırı fazla, ama yine de uzak bir sevgi duymaya başlamış. Bu kayıtsız sevgi ona eş ve koca rolünü, kendisini kaptırarak ve zevk alarak oynamasına

olanak sağlamış. Zaman geçtikçe kayıtsız sevgisi, kişisel etkinliğini yitirmesine yol açan çılgın bir tutkuya dönüşmüş.

Ona sevme erkini veren kayıtsızlık duygusu yokmuş artık. Bu kayıtsızlık duygusunun yitiminde dünyevi istekler ortaya çıkmış, çaresizlik ve umutsuzluk: günlük yaşam dünyasının ayırıcı özellikleri. Atılımcılığını da yitirmiş aynı şekilde. Nagual'ın evindeki yılları boyunca, kendi başına yola koyulduğunda çok işine yarayan, çeviklik duygusunu edinmişti.

Ama en yıkıcı acı, bedensel enerjisinin tükenmiş olduğunu bilmekmiş. Gerçekte hasta durumda olmadan, bir gün tamamen felce uğramış. Ağrısı sızısı yokmuş. Korkuya da kapılmamış. Sanki bedeni, eğer kımıldayabilse çılgıncasına gereksinimini duyduğu barış ve huzuru elde edebileceğini anlamış.

Yatakta çaresiz yatmaktayken, düşünmekten başka bir şey yapmamış. Ve anlamış başarısız olduğunu, çünkü soyut bir amacı yokmuş. Nagual'ın evindeki insanların, özgürlüğü soyut amaçları olarak kovaladıklarından, olağanüstü olduklarını anlamış. Özgürlüğün ne olduğunu anlayamamıştı, ama somut gereksinmelerinin tersi olduğunu biliyordu.

Soyut bir amacının olmaması don Juan'ı güçsüz ve etkisiz kılmıştı, ailesi oluvermiş insanları o berbat yoksulluktan kurtaramıyordu. Dahası ailesi onu, kendisinin de nagual ile karşılaşmadan önce bildiği sefalete, kedere ve umutsuzluğa sürüklüyormuş.

Yaşamını gözden geçirirken, nagual ile geçirdiği yıllar boyunca yoksul olmadığını, somut gereksinimlerinin de bulunmadığını anlamıştı. Yoksulluk, somut gereksinimleri kendisini yendiğinde, onu ele geçiren bir durumdu.

Yıllar önce vurulup yaralanmasından beri, ilk defa nagual Julian'ın nagual olduğunu, önderi olduğunu ve velinimeti olduğunu tamamen anlamış. Velinimetinin, nagual'ın müdahalesi olmaksızın özgürlüğe ulaşamayacağını söylediğinde ne demek istediğini de anlamış. Velinimetinin ve onun tüm ev sakinlerinin büyücüler oldukları konusunda bir kuşkusu yokmuş artık. Ama en berrak acılarla anladığı, onlarla birlikte olma şansını fırlatıp atmış olmasıydı.

Bedensel çaresizliğinin baskısı dayanılmaz olduğunda, in-

me, başlangıcındaki gibi gizemlice sona ermiş. Bir gün yataktan çıkıvermiş ve işe gitmiş. Ama şansı hiç de düzelmemiş. İki yakasını zar zor bir araya getirebiliyormuş.

Böylece bir yıl daha geçmiş. Durumu daha iyiye gitmemiş, ama beklentilerinin de ötesinde başarabildiği bir şey varmış: yaşamını genel olarak özetlemiş. İşte o zaman neden çocukları bu denli çok sevdiğini ve onlardan ayrılamadığını, ve niçin onlarla kalamayacağını anlamış, ayrıca neden şu veya bu şekilde eyleme geçemediğini de anlamış.

Don Juan bir çıkmaza girdiğinin bilincindeymiş ve velinimetinin evinde öğrendiklerinden bir savaşçıya yaraşır bir şekilde ölmesi gerektiğini biliyormuş. Böylece her gece, düş kırıklıklarıyla dolu sıkıntılı ve anlamsız çabalarla geçirilen bir günden sonra, sabırla ölümün gelmesini bekliyormuş.

Öylesine kesin bir şekilde sonundan eminmiş ki karısı ve çocukları da onunla birlikte beklemektelermiş—bir dayanışma havası içerisinde onlar da ölmek istiyorlarmış. Dördü de, hiç aksatmadan, mutlak bir sessizlik içerisinde oturup ölümü beklerken yaşamlarını düşünmektelermiş.

Don Juan onları, velinimetinin kendisini uyarmak için kullandığı sözlerin benzerleriyle uyarmış.

"Ölümü arzulama," demişmiş velinimeti. "Sadece gelene dek bekle. Ölümün neye benzediğini hayal etmeye çalışma. Onun akıntısına kapılmak için hazır bulunman yeterli."

Sessizce geçirilen zaman onları zihinsel olarak güçlendirmiş, ama bir deri bir kemik kalmış bedenleri, savaşı kaybettiklerinin habercisiymiş.

Bir gün, her nasılsa don Juan şansının dönmeye başladığını düşünmüş. Hasat mevsiminde bir grup çiftlik işçisiyle geçici bir iş bulmuş. Ama tinin onun için başka tasarıları varmış. Çalışmaya başladıktan birkaç gün sonra, biri şapkasını çalmış. Yeni bir şapka alması olanaksızmış, ama kavurucu güneşin altında çalışabilmesi için bir şapkaya gereksinimi varmış.

Paçavralar ve saman demetleriyle başını örterek koruma yöntemleri denemiş. Birlikte çalıştığı işçiler ona gülmüşler ve onunla alay etmeye başlamışlar. Onları duymamazlıktan gelmiş. Yaşamları onun çalışmasına bağlı olan diğer üç kişi var-

ken, nasıl göründüğünün önemi yokmuş. Ama işçiler vazgeçmemişler. Onların saldırganlaşabileceğinden korkan kâhya don Juan'ı işten atana dek gülüp eğlenmişler.

Yabansı bir öfke, don Juan'ın sağduyusunu ve tedbir duygusunu yenmiş. Kendisine yanlış yapıldığını biliyormuş. Haklı olan kendisiymiş. Tüyler ürpertici, keskin bir çığlık atmış, adamlardan birini yakalamış ve belini kırmak amacıyla omuzlarının üzerinden havaya kaldırmış. Ama evdeki aç çocukları düşünmüş. Her gece kendisiyle birlikte oturup ölümü bekleyen o sıska, minik bedenleri düşünmüş. Adamı yere bırakmış ve yürüyüp gitmiş.

Don Juan, adamların çalışmakta olduğu tarlanın kenarında oturduğunu ve içinde birikmiş olan tüm umutsuzluğun sonunda patladığını anlattı. Sessiz bir öfkeymiş, ama çevresindeki insanlara karşı değilmiş bu öfke. Kendisine öfkelenmekteymiş. Tüm siniri geçene dek öfkelenip durmuş.

"Orada o insanların karşısında oturup ağlamaya başladım," diye sürdürdü don Juan. "Bana deliymişim gibi baktılar, gerçekten de öyleydim, ama umursamıyordum. Umursayacak durumum yoktu.

"Kâhya benim için üzüldü ve nasihat vermek için yanıma geldi. Kendim için ağladığımı düşünüyordu. Tin için ağlamakta olduğumu bilemezdi tabii ki."

Don Juan, öfkesi geçtikten sonra sessiz bir koruyucunun kendisine geldiğini söyledi. Onu, ölümünün an meselesi olduğu duygusuyla yalnız bırakan, ölçülemeyecek kadar büyük bir enerji akımı biçimindeymiş. Ailesini yeniden görmesine yetecek kadar zamanı kalmadığını biliyormuş. Onları o cehennemden çıkarıp yaşamlarını yola koyacak gücü ve bilgisi olmadığı için yüksek sesle onlardan özür dilemiş.

Çiftlik işçileri gülmüşler ve onunla alay etmeye devam etmişler. Don Juan onları müphem şekilde duyuyormuş. Gözyaşları göğsüne doğru süzülürken, tine, kendisini nagual'ın yoluna çıkardığı ve özgür olmanın o ulaşılmaz fırsatını verdiği için teşekkür ediyormuş. O anlayışsız işçilerin ulumasını işitmekteymiş. Onların alaylarını ve bağrışlarını, içinden geliyormuşçasına işitmiş. Ona gülmekte haklılarmış. Uzun zamandır son-

suzluğun kapısındaymış ve bunun bilincinde değilmiş.

"Velinimetimin ne denli haklı olduğunu anladım," dedi don Juan. "Bi canavar olan aptallığımdı ve çoktan beni yiyip bitirmişti. Bunu düşündüğüm anda, söyleyip yapabileceğim herhangi bi şeyin faydası olamayacağını anlamıştım. Şansımı yitirmiştim. Artık sadece o adamlara soytarılık yapıyordum. Tabii ki benim yıkımımı umursayamazdı tin. Bizler gibi bi sürü insan vardı—aptallığımızdan doğma, o güzel ve özel cehennemlerimizle—tinin ilgileneceği.

"Diz çöktüm ve yüzümü güneydoğuya çevirdim. Velinimetime tekrar teşekkür ettim ve tine, utandığımı anlattım. Çok üzgündüm. Ve son soluğumla, bilgim olsaydı harika olmuş olabilecek dünyaya veda ettim. Sonra uçsuz bucaksız bi dalga üzerime doğru geldi. Onu duyumsadım önce. Ardından işittim onu, ve sonunda güneydoğudan, tarlaların üzerinden bana gelişini gördüm. Beni yakaladı ve karanlığı örttü üzerimi. Ve yaşamımın ışığı yok olmuştu. Cehennemimden kurtulmuştum. Artık ölmüştüm! Sonunda özgürdüm!"

Don Juan'ın öyküsü yıkmıştı beni. Bu konuda konuşma çabalarımı göz ardı etti. Başka bir zaman ve bir başka yerde bunu tartışacağımızı söyledi. Bunun yerine yapmış olduğu şeyle ilgilenmemizi istedi: bilinçliliğin ustalığını açığa vurmakla.

Birkaç gün sonra, dağlardan aşağı inmekteyken, birdenbire öyküsüne değgin konuşmaya başladı. Dinlenmek için oturmuştuk. Aslında, soluğumu yinelemek için duran bendim. Don Juan'ın solukları sıklaşmamıştı bile.

"Büyücülerin kesinlik için verdikleri mücadele en dokunaklı mücadeledir," dedi don Juan. "Acı doludur ve bedeli yüksektir. Çok, pek çok kez büyücülerin yaşamına mal olmuştur."

Bir büyücünün eylemlerine değgin mutlak bir kesinliğe sahip olabilmesi, büyücülerin dünyasındaki konumu ya da yeni devamlılığın zekice değerlendirebilmesi için, eski yaşamının devamlılığını geçersiz kılması gerektiğini açıkladı. Ancak o zaman eylemleri, önemsiz olayları dengelemek ve yeni devamlılığını güçlendirmek için gerekli kesinliği sağlayabilirdi.

"Günümüz görücü büyücüleri, bu geçersiz kılma işlemine,

kusursuzluğun bileti, ya da büyücülerin göstermelik ölümü derler," dedi don Juan. "Ve Sinaloa'daki o tarlada, ben kendi kusursuzluk biletimi aldım. Orada öldüm. Yeni devamlılığımın görünürlüğünü hayatımla ödedim."

"Ama don Juan, öldün mü, yoksa sadece bayıldın mı?" diye sordum, alaycı görünmemeye çalışarak.

"O tarlada öldüm," dedi. "Bilinçliliğimin dışıma aktığını ve Kartal'a yöneldiğini duyumsadım. Ama yaşamımı kusursuzca gözden geçirmiş olduğum için, bilinçliliğimi yutmadı Kartal. Beni tükürür gibi atıverdi. Bedenim tarlada ölmüş olduğundan, özgürlüğe doğru gitmeme izin vermedi. Sanki geri dönüp yeniden denememi söylüyordu.

"Karanlık yükseltilerde yukarı çekildim ve tekrar dünyanın ışığına indim. Sonra kendimi tarlanın kenarında buldum, çamur ve taşlarla örtülmüş sığ bi mezarın içinde."

Don Juan derhal ne yapması gerektiğini bilmiş olduğunu söyledi. Kendisini o çukurdan kazıyıp çıkardıktan sonra, bir ceset varmış gibi görünsün diye mezarı yeniden doldurmuş ve hemen kaçmış. Velinimetinin evine dönmesi gerektiğini biliyormuş. Ama, yolculuğuna başlamadan önce ailesini görüp, bir büyücü olduğunu ve bu nedenle onlarla kalamayacağını söylemek istemiş. Mahvoluşunun, büyücülerin dünya insanlarıyla bir köprü kuramadıklarını bilmemesinden kaynaklandığını açıklamak istemiş. Ama, eğer insanlar isterlerse, büyücülere katılmak için onlar bir köprü kurabilirlermiş.

"Eve döndüm," diye sürdürdü don Juan, "ama ev boştu. Dehşete düşen komşular, işçilerin bugün erkenden gelip benim işte düşüp öldüğüm haberini getirdiklerini, ve karım ile çocukların ayrıldığını söylediler."

"Ne kadar ölü kaldın, don Juan?" diye sordum.

"Görünüşe göre, bütün bi gün," dedi.

Don Juan'ın dudaklarında bir gülümseme gezindi. Gözleri, parıldayan camsı kayalardan yapılmıştı sanki. Tepkilerimi gözetliyor, yorumlarımı bekliyordu.

"Ailene ne oldu, don Juan?" diye sordum.

"Aa, duygusal bi adamın sorusu," dedi. "Bi an sanki ölümümle ilgili bi şeyler soracaksın sandım!"

Sormak üzere olduğumu itiraf ettim, ama sorumu zihnimde tasarlarken *gördüğünü* bildiğimi ve salt farklı olsun diye başka bir şey sorduğumu söyledim. Bunu şaka olsun diye söylememiştim, ama onu güldürdü.

"Ailem o gün ortadan kayboldu," dedi. "Karım paçayı kurtarabilecek biriydi. Yaşadığımız şartlarda öyle olmak zorundaydı. Ölümümü beklemekte olduğumdan, istediğimde öldüğümü düşünmüş olmalı. Orada yapabileceği bir şey kalmadığından, o da ayrıldı.

"Çocukları özledim ve yazgımın onlarla olmadığı düşüncesiyle kendimi avuttum. Her nasılsa, büyücülerin doğal bi yeteneği vardır. En iyi, 'ama yine de...' sözcükleriyle açıklanan bir duygunun alacakaranlığında yaşarlar. Çevrelerindeki her şey çöktüğünde, büyücüler durumun berbat olduğunu kabul ederler ve sonra aniden 'ama yine de...'nin alacakaranlığına kaçarlar.

"Ben de o çocuklar ve kadın için hissettiklerime aynısını yaptım. Zorlu bi eğitimle—özellikle en büyük oğlanla—yaşamlarını benimle birlikte gözden geçirmişlerdi. Yalnızca tin bu sevginin akıbetine karar verebilirdi."

Bana savaşçıların böyle durumlarda nasıl davrandıklarını öğretmiş olduğunu anımsattı. Ellerinden gelen her şeyi yapar ve sonra pişmanlık ya da üzüntü duymadan rahatlar ve tinin sonucun ne olacağına karar vermesi için beklerlermiş.

"Tinin kararı ne oldu, don Juan?" diye sordum.

Yanıtlamaksızın dikkatle baktı bana. Bunu soruşumun nedeninin tamamıyla bilincinde olduğunu biliyordum. Buna benzer bir sevgiyi ve bir kaybı deneyimlemiştim.

"Tinin kararı bi başka basit tözdür," dedi. "Büyücülük öyküleri bu temelde oluşurlar. Bu basit tözü tartışma noktasına geldiğimizde, bu belli karar hakkında konuşuruz.

"Peki, senin ölümümle ilgili sormak istediğin bi soru yok muydu?"

"Eğer öldüğünü düşündülerse, neden sığ bir mezara gömdüler seni?" diye sordum. "Neden seni gömecek gerçek bir mezar kazmadılar?"

"İşte yine kendine benzemeye başladın," dedi gülerek.

"Ben de aynı soruyu kendime sordum ve o çiftlik işçilerinin dindar insanlar olduklarını biliyordum. Ben bi Hıristiyan'dım. Hıristiyanlar bu şekilde gömülmezler, ne de köpekler gibi çürümeye bırakılırlar. Sanırım ailemin gelip cesedi istemesi ve uygun bi tören yapılması için bekliyorlardı. Ama ailem asla gelmedi."

"Gidip onları aradın mı, don Juan?" diye sordum.

"Hayır. Büyücüler asla kimseyi aramazlar," diye yanıtladı. "Ve ben de bi büyücüydüm. Bi büyücü olduğumu bilememe gafletimi hayatımla ödemiştim, ve büyücüler kimseyle yaşamazlar.

"O günden başlayarak, yalnızca benim gibi ölmüş olan kişilerin veya savaşçıların arkadaşlığını ya da ilgisini kabul ettim."

Don Juan, herkesin kendisinin ne bulgulamış olduğunu derhal anladığı yer olan, velinimetinin evine geri döndüğünü söyledi. Ve ona hiç ayrılmamış gibi davranmışlar.

Nagual Julian, don Juan'ın kendine özgü doğasından ötürü, ölmesinin çok uzun zaman aldığını belirtmiş.

"Sonradan velinimetim bana bi büyücünün özgürlük biletinin onun ölümü olduğunu söyledi," diye sürdürdü don Juan. "Kendisinin de, evdeki diğer herkes gibi, özgürlük biletini canıyla elde ettiğini söyledi bana. Ve şimdi, ölü durumumuzla eşittik."

"Ölü müyüm ben de, don Juan?" diye sordum.

"Sen de ölüsün," dedi. "Büyücülerin en büyük hilesi, her nasılsa, ölü olduklarının bilincinde olmaktır. Kusursuzluk biletlerini, bilinçliliklerine sarmalamalılar. Bu sarmada, büyücüler derler ki, biletleri gıcır gıcır saklı kalır.

"Benimki altmış yıldır gıcır gıcır duruyor."

6

*Niyet*i Kullanmak

ÜÇÜNCÜ NOKTA

Don Juan sık sık, beni ve diğer çömezlerini batıdaki yakın sıradağlarda kısa gezilere çıkarırdı. Bu durumlarda sabah şafakta yola çıkar ve akşamüzeri dönüş yolculuğuna başlardık. Don Juan'la yürümeyi yeğlerdim ben. Ona yakın olmak, her zaman beni rahatlatıyor ve sakinleştiriyordu; ama o havai çömezleriyle olmak hep ters etki yaratırdı bende: beni çok yoruyorlardı.
Hep birlikte dağdan inerken, düzlüğe ulaşmadan önce

don Juan ve ben duraksadık. Öyle ani ve güçlü bir keder duygusuna kapıldım ki tüm yapabildiğim yere çökmek oldu. Sonra, don Juan'ın önerisiyle oval bir kayanın tepesine karınüstü uzandım.

Diğer çömezler benimle alay edip yürümeye devam ettiler. Gülüşmelerini ve bağrışlarının uzakta ölgünleştiğini işittim. Don Juan rahatlamamı ve ani bir hızla hareket ettiğini söylediği toplanma noktamın yeni konumuna alışmasına olanak sağlamamı istedi.

"Meraklanma," dedi. "Kısa bi zamanda, sırtında bi tür çekilme ya da darbe duyacaksın, sanki biri sana dokunuyormuş gibi. Sonra bi şeyciğin kalmayacak."

Sırtıma incecik darbeyi beklerken, kayanın üzerinde hareketsiz yatma eylemi, öylesine yoğun, açık ve içten gelen bir çağrışımı başlattı ki, beklediğim darbenin ayırdına hiç varamadım. Her nasılsa bu darbeyi aldığımı bilmekteydim, gerçekten de keder duygum anında yitmişti.

Don Juan'a ne hatırlamakta olduğumu çabuk çabuk anlattım. Kayanın üzerinde kalıp toplanma noktamı, hatırlamakta olduğum olayın, deneyimlemiş olduğum o kesin konumuna doğru hareket ettirmemi salık verdi.

"Olayın her ayrıntısını yakala," diye uyardı.

Yıllar öncesindeydi, don Juan'la ben, o zamanlar kuzey Meksika'daki Chihuahua eyaletinde, yüksek bir çöldeydik. Topladığı tedavi edici bitkiler orada fazlasıyla bulunduğundan kendisiyle bu çöle giderdik. Ayrıca insanbilimi açısından bakıldığında o bölge benim için oldukça ilgi çekiciydi. Arkeologlar, kısa bir zaman önce, tarih öncesine dayanan geniş bir ticaret merkezi olarak tanımladıkları kalıntılar bulmuşlardı orada. Ticaret merkezinin, Güneybatı Amerika'yı Güney Meksika'ya ve Orta Amerika'ya bağlayan kervan yolunun ortasında, stratejik olarak doğal bir yolda yer aldığını sanmaktalarmış.

Orada, o engebesiz, yüksek çölde birkaç kez bulunmam, arkeologların oranın doğal bir geçit olduğu konusundaki tahminlerinde yanılmadıklarına olan inancımı güçlendirmişti. Ben de, tabii ki, don Juan'a o geçidin, Kuzey Amerika kıtasının kül-

türel özelliklerindeki tarih öncesi dağılımının etkisi üzerinde söylev vermiştim. O zamanlar büyücülüğü, ticaret ağlarınca iletilen ve belirli soyut bir düzeyde Kolombiya öncesi, bir Kızılderili birliğini yaratmayı amaçlayan, Güneybatı Amerika, Meksika ve Orta Amerika'daki inanışlar düzeneği olarak açıklamaya pek meraklıydım.

Don Juan, doğallıkla, savlarımı her açıklayışımda bağıra bağıra gülerdi.

Çağrıştırdığım olay öğleüstü başlamıştı. Don Juan'la birlikte son kerte zor bulunan iyileştirici bitkilerden iki ufak keseyi dolduracak kadar topladıktan sonra, bir dinlenme arası verip bazı koca kayaların tepelerine oturduk. Ama arabamı bıraktığım yere yönelmeden önce, don Juan *iz sürme sanatını* konuşmamız için diretmişti. Ortamın bu konunun karmaşıklıklarını açıklamak için çok uygun olduğunu, ama bunları anlamak için önce yükseltilmiş bilinçliliğe girmem gerektiğini söylemişti.

Herhangi bir şey yapmadan önce, yükseltilmiş bilinçliliğin gerçekten ne olduğunu yeniden açıklamasını istemiştim.

Don Juan, büyük sabır göstererek, yükseltilmiş bilinçliliği toplanma noktasının hareketlerine bağlı olarak açıkladı. O konuştukça, ben de isteğimin uygunsuzluğunu anlıyordum. Bana anlattığı her şeyi biliyordum. Herhangi bir şeyin açıklanmasının gerekmediğine değindim ve o, bizi, derhal ya da sonra, sessiz bilgiye ulaştıran yolumuzu hazırlamamız için yardımcı olan açıklamaların asla boşa gitmediğini ve belleğimize kazındıklarını söyledi.

Sessiz bilgiye değgin daha ayrıntılı konuşmasını istediğimde, bana hemen sessiz bilginin, asırlar önce insanın olağan konumu olan toplanma noktasının genel konumu olduğunu, ama tam olarak saptanmaları olanaksız bir takım nedenlerden dolayı, toplanma noktasının bu belirgin konumundan ayrıldığını ve 'mantık' dediğimiz yeni bir yeri kabullendiğini söyledi.

Don Juan her insanın bu duruma bir örnek oluşturmadığına değindi. Çoğumuzun toplanma noktası doğrudan doğruya mantığın alanında yer almayıp en yakın çevresinde bulunuyormuş. Aynı olay sessiz bilginin durumunda da geçerliymiş: insanların toplanma noktası doğrudan o bölgede yer almazmış.

Ayrıca, toplanma noktasının bir başka konumu olan 'merhametin olmadığı yer'in, sessiz bilginin öncüsü olduğunu, ve bununla birlikte 'kaygı yeri' olarak bilinen konumunsa mantığın öncüsü olduğunu söyledi.

Bu üstü kapalı açıklamalarda garip bir şey yoktu. Bana göre bunlar açık sözlerdi. Yükseltilmiş bilinçliliğe girmem için kürek kemiklerimin arasına indireceği o her zamanki darbeyi beklerken söylediği her şeyi anlamaktaydım. Ama darbe hiç gelmedi ve bir şeyler anladığımın gerçekten de bilincinde olmayarak söylediklerini anlamayı sürdürdüm. Olağan bilincime özgü o rahatlık duygusu, her şeyi olduğu gibi kabul etme duygusu benimle birlikteydi ve ben anlama yeteneğimi sorgulamamaktaydım.

Don Juan gözlerini ayırmaksızın bakmaktaydı bana ve oval kayanın üzerine karınüstü uzanmamı, kol ve bacaklarımı bir kurbağa gibi yanlara sarkıtmamı istedi.

Orada on dakika kadar uzandım, pineklemekten yumuşak, fısıldayan bir homurtuyla sarsılarak kurtulana dek, tamamen gevşemiş ve uyur durumdaydım. Başımı kaldırıp bakındım ve tüylerim diken diken oldu. Devasa, kara bir jaguar bir kayanın üzerine çömelmişti, en fazla on adım ötedeydi, don Juan'ın oturmakta olduğu yerin tam üstünde. Jaguar, sivri dişlerini göstererek doğruca bana bakmaktaydı. Saldırmak üzereymiş gibi görünüyordu.

"Kımıldama!" diye seslendi don Juan yavaşça. "Gözlerine de bakma. Burnuna bak ve gözünü kırpma. Yaşamın, bakışına bağlı."

Dediğini yaptım. Don Juan şapkasını bir frizbi gibi jaguarın kafasına atana dek, jaguar ile ben bir süre bakıştık. Jaguar çarpışmadan sakınmak için geriye sıçradı ve don Juan yüksek, uzun uzadıya ve kesin bir ıslık çaldı. Sonra avazı çıktığı kadar bağırdı ve ellerini iki ya da üç kere şaplattı. Çıkan ses, susturucu takılmış silah sesine benziyordu.

Don Juan aşağı inmem ve ona katılmam için bir işaret yaptı. İkimiz de jaguarı korkutup kaçırmış olduğumuzdan emin olana dek, bağırıp ellerimizi çarptık.

Bedenim sarsılıyordu, yine de korkmamıştım. Don Juan'a

bende en büyük korkuyu yaratan şeyin, jaguarın homurtusu ya da bakışı olmadığını, onu işitip de başımı kaldırmadan çok önce beni süzdüğünden emin olmam olduğunu anlattım.

Don Juan bu deneyimime değgin tek bir söz etmedi. Derin düşüncelere dalmıştı. Ona, jaguarı benden daha önce görüp görmediğini sormaya kalkıştığımda, emreder bir ifadeyle susturdu beni. Bende, çok tedirgin ya da kafası karışmış izlenimi yarattı.

Bir anlık sessizlikten sonra, don Juan yürümem için bir işaret verdi. Kendisi öne geçti. Zikzaklar çizerek, hızlı adımlarla kayalardan uzaklaşıp çalılara yürüdük.

Yarım saat kadar sonra, dinlenmek için durduğumuz açıklıktaki fundalığa ulaşmıştık. Tek bir söz bile konuşmamıştık ve ben don Juan'ın ne düşündüğünü bilmek istiyordum.

"Niçin böyle zikzak çizerek yürüyoruz," diye sordum. "Kestirme bir yol bulup hemen buradan çıksak daha iyi olmaz mı?"

"Hayır!" dedi don Juan kesin bir dille. "Hiç de iyi olmaz. Oradaki erkek bi jaguar. Aç ve peşimizden gelecek."

"İyi ya işte, al sana buradan hemen çıkmak için bir neden daha," diye direttim.

"Bu, o kadar da kolay değil," dedi. "O jaguar mantık ile engellenmiş değil. Bizi elde etmek için ne yapması gerektiğini tam olarak biliyor. Ve, seninle konuştuğumdan emin olduğum kadar, onun da düşüncelerimizi okuduğuna eminim."

"Ne demek istiyorsun, düşüncelerimizi okuyan bir jaguar mı var yani?" diye sordum.

"Bu, hiç de mecazi bi kullanım değil," dedi. "Ne diyorsam onu kastediyorum. Bunun gibi büyük canlıların düşünceleri okuma yetileri vardır. Ve tahmin de etmiyorum. Her şeyi doğrudan bilirler."

"Peki şimdi ne yapıyoruz?" diye sordum, gerçekten korkmuş olarak.

"Daha az mantıklı olmalıyız ve jaguarın düşüncelerimizi okumasını imkansızlaştırarak savaşı kazanmayı denemeliyiz," diye yanıtladı.

"Daha az mantıklı olmak bize nasıl yardım edebilir ki?"

diye sordum.

"Mantık, akla uygun olanı seçmemizi sağlar," dedi. "Örneğin, mantığın sana, dümdüz, koşabildiğin kadar hızlı koşmanı söylemişti. Mantığının göz önünde bulundurmayı başaramadığı şey, arabanın güvencesine ulaşamadan önce altı mil koşmamız gerektiğidir. Ve jaguar bizi geçecek. Önümüze geçecek ve üzerimize atlamak için en uygun yerde saklanıp bekleyecek.

"Daha iyi ama az mantıklı olan seçim, zikzak çizmektir."

"Bunun daha iyi olduğunu nasıl bilebiliyorsun, don Juan?" diye sordum.

"Biliyorum çünkü benim tinle aramdaki kanal çok temiz," diye yanıtladı. "Bu da, toplanma noktamın sessiz bilginin yerinde olduğu anlamına geliyor. Buradan onun aç bi jaguar olduğunu sezebiliyorum, ama daha önce hiç insan avlamamış. Ve hareketlerimizden dolayı aklı karışmış. Eğer şimdi zikzak çizersek, jaguar ne yaptığımızı anlamak için çaba harcayacak."

"Zikzak çizmekten başka bir seçeneğimiz var mı?" diye sordum.

"Yalnızca mantıklı seçenekler var," dedi. "Ve bizim mantıklı seçeneklerimizi destekleyecek gereçlerimiz yok. Örneğin, yükseğe çıkabiliriz, ama elimizde silah olması gerekir.

"Jaguarın seçenekleriyle yarışmalıyız. Bu seçimler sessiz bilgice düzeltilir. Ne kadar mantıksız göründüğüne aldırmadan, sessiz bilginin bize söylediğini yapmalıyız."

Zikzak çizerek çabuk çabuk yürümeye başladı. Onu çok yakından izledim, ama bu şekilde koşuşturmanın bizi kurtaracağına emin değildim. Tepkim, geç kalmış bir dehşete kapılmaydı. O koca kedinin karanlık, tehditkâr biçimi düşüncelerimi ele geçirmişti.

Çöldeki fundalık, birbirlerinden dört beş adım uzakta, uzun ve darmadağınık çalılardan oluşuyordu. Yüksek çöldeki kısıtlı yağış, kalın yapraklı ya da sık çalılı bitkilerin yeşermesine olanak tanımıyordu. Yine de koruluğun görüntüsü, sık ve içine girilemez biçimdeydi.

Don Juan olağanüstü bir çeviklikle hareket ediyor ve ben de elimden gelenin en iyisini yaparak onu izliyordum. Nereye bastığıma dikkat etmemi ve daha az ses çıkarmamı önerdi.

Ağırlığımın altında çatırdayan dalların, yerimizi belli edecek tek şey olduğunu söyledi.

Kurumuş dalları kırmamak için kasten, don Juan'ın izlerine basmaya çalışıyordum. Jaguarın koca karanlık kütlesini yalnızca otuz adım ardımda görmeden önce, bu şekilde beş yüz metre kadar yürümüştük.

Avazım çıktığı kadar bağırdım. Don Juan, durmaksızın, koca kedinin gözden yitişini görebilecek kadar çabuk dönüverdi. Don Juan yeniden keskin bir ıslık çalmaya başladı ve ellerini susturuculu silah sesini taklit edercesine çırpmayı sürdürdü.

Çok kısık bir sesle bana, kedilerin yukarı tırmanmaktan pek hoşlanmadıklarını ve birkaç adım sağımdaki derin ve geniş vadiye çok hızlı koşup ulaşmamız gerektiğini söyledi.

Gitmemiz için bir işaret yaptı ve ikimiz de çalılara doğru olabildiğimiz kadar hızlı koştuk. Vadinin bir kenarından aşağı kaydık, sonuna ulaştık ve diğer tarafından yukarı tırmanmaya başladık. Buradan yamacı, vadinin dibini ve kendi bulunduğumuz düzlüğü kolayca görebiliyorduk. Don Juan, jaguarın kokumuzu izlediğini, ve eğer şanslıysak onu aşağıda izlerimizin yanında koşarken görebileceğimiz fısıldadı.

Jaguarın kıpırtısını yakalamak için tedirginlikle beklerken, altımdaki vadiye gözlerimi dikmiştim. Ama onu göremedim. Arkamızdaki çalılıkta koca kedinin ürkütücü sesini duyduğumuzda Jaguarın kaçmış olabileceğini düşünmüştüm. Don Juan'ın haklı olabileceğini ürpererek kavradım. Şu anda olduğu yere ulaşabilmesi için jaguarın düşüncelerimizi okuyup vadiyi bizden önce geçmiş olması gerekiyordu.

Tek bir söz bile etmeden, don Juan müthiş bir koşu tutturdu. Onu izledim ve epey bir süre zikzak çizerek ilerledik. Dinlenmek için durduğumuzda tamamen soluksuz kalmıştım.

Jaguar tarafından kovalanıyor olma korkusu, don Juan'ın olağanüstü fiziksel atılganlığına hayran kalmama engel olmamıştı. Genç biriymişçesine koşmuştu. Çocukluğumda koşma yeteneğiyle beni bir hayli etkileyen birini anımsattığını anlatmaya başladım, ama o susmam için bir işaret yaptı. Dikkatlice çevreyi dinlemekteydi, ben de öyle yaptım.

Tam önümüzdeki çalılarda hafif bir hışırtı duydum. Ve

sonra, belki de elli adım ötemizde, fundalığın içindeki bir noktada jaguarın kara gölgesi bir an göründü.

Don Juan omuz silkti ve jaguarın bulunduğu yeri gösterdi.

"Galiba ondan kurtulamayacağız," dedi pes edercesine. "Haydi, sanki parkta dolaşmaya çıkmışız gibi sakin sakin yürüyelim, sen de çocukluğundaki o hikâyeyi anlat. Tam zamanı ve yeri. Peşimizde oldukça iştahlı bi jaguar var, ve sen geçmişini anmaktasın: bi jaguar tarafından kovalanırken yapılmayacak en iyi şey."

Yüksek sesle güldü. Ama ona öyküyü anlatma isteğimi yitirdiğimi söylediğimde, gülmekten iki büklüm oldu.

"Şimdi de seni dinlemek istemediğim için beni cezalandırıyorsun, öyle mi?" diye sordu.

Ben de, tabii ki, kendimi savunmaya geçtim. Suçlamasının kesinlikle çok saçma olduğunu söyledim. Gerçekten de öykünün heyecanını yitirmiştim.

"Büyücünün kişisel önemi olmazsa, öykünün heyecanını yitirmiş olması da umurunda olmaz," dedi, gözlerinde hain bir pırıldamayla. "Senin de kişisel önemin kalmadığına göre, hikâyeni şimdi anlatsan iyi olur. Tine anlat, jaguara ve bana anlat, heyecanını hiç yitirmemişsin gibi."

Ona, öykü çok aptalca olduğundan ve ortamın epey gergin olduğundan, isteklerine uyamayacağımı söylemek istedim. Bunun için, onun da kendi öykülerinde yaptığı gibi, daha uygun bir ortamı, başka bir zamanı değerlendirmek istiyordum.

Düşüncelerimi dile getiremeden, yanıtladı beni.

"Jaguar da ben de düşünceleri okuyabiliriz," dedi gülümseyerek. "Eğer büyücülük öykülerim için doğru yeri ve zamanı seçiyorsam, onları öğretmek içindir ve onlardan azami yararı sağlamak isterim."

Yürümemizi işaret etti. Yan yana, sakince yürüdük. Onun öyle koşabilmesini ve enerjisini övdüğümü ve bu övgünün özünde bir parça kişisel önemin bulunduğunu, çünkü kendimi iyi bir koşucu olarak kabul ettiğimi söyledim. Sonra onu öyle iyi koşarken gördüğümde anımsamış olduğum çocukluk öykümü anlattım.

Çocukken futbol oynadığımı ve çok iyi koştuğumu anlat-

tım. Aslında, o kadar çevik ve hızlıydım ki, herhangi bir yaramazlığı başım belaya girmeden gerçekleştirebiliyordum; beni kovalayan herkesi ekebiliyordum, özellikle mahallemizin sokaklarında devriye gezen yaşlı polisi. Bir sokak lambasını kırdığımda ya da bu türden bir şey yaptığımda tüm yapmam gereken koşmaktı ve kurtuluyordum.

Ama bir gün, haberim olmaksızın, yaşlı polis memurunun yerine askeri eğitim almış bir polis timi geldi. Felaket anı, bir mağazanın camını kırıp hızımın güvencem olduğundan emin olarak koşmaya başladığımda geldi. Genç bir polis peşime düştü. Daha önce hiç koşmadığım gibi koştum, ama faydası olmadı. Polis futbol takımında yetenekli bir orta saha oyuncusu olan memur, benim on yıllık bedenimin başa çıkabileceğinden daha çok hıza ve enerjiye sahipti. Beni yakaladı ve camını kırdığım mağazaya tekmeleye tekmeleye götürdü. Bütün tekmelerini futbol sahasında antremandaymışçasına, ustaca isimlendiriyordu. Beni incitmedi, sadece korkuttu, yine de yoğun olarak aşağılanmanın etkisi, bir futbol oyuncusu olarak onun yeteneğine ve ustalığına duyduğum o on yaşındaki hayranlıkla azalmıştı.

O gün hissettiğimi don Juan için de hissetmiş olduğumu söyledim. Yaş farkına ve benim hızlı kaçışlara olan eğilimime rağmen beni geçebilmişti.

Ayrıca ona, yıllarca yinelenen, çok iyi koştuğum ve genç polisin beni geçemediği düşümden söz ettim.

"Hikâyen sandığımdan da önemliymiş," diye belirtti don Juan. "Annenin poponu tokatlamasıyla ilgili bi hikâye olacağını sanmıştım."

Sözlerini vurgulama biçimi, söylemini çok gülünç ve çok eğlendirici kılmıştı. Bazen öykülerimizi anlatmamızı sağlayanın mantığımız değil, tin olduğunu ekledi. Bu da o zamanlardan biriymiş. Tin, usumdaki belirli bir hikâyeyi canlandırmış, çünkü hiç kuşkusuz hikâye benim yok edici kişisel önemimle ilgiliymiş. Öfke ve aşağılanma meşalesinin içimde yıllarca tutuştuğunu, başarısızlık ve üzüntü duygularımın hâlâ dokunulmamış olarak kaldığını söyledi.

"Bi psikiyatrist senin hikâyen ve ilgili konularıyla bayram ederdi," diye sürdürdü. "Zihninde, senin yenilmezlik düşünce-

ni yenmiş olan o genç polis olarak tanımlanmış olmalıyım."

Buna değindiğinden, düşünmüş ya da konuşmuş olduğumu bilmeksizin, duygularımın öyle olduğunu kabul etmek zorundaydım.

Sessizce yürüdük. Benzetmesinden çok etkilenmiştim, yabani bir çığlık durumumuzu anımsatana dek, izimizi süren jaguarı tamamen unutmuştum.

Don Juan fundalıkların ince, alçak dalları üzerinde aşağı ve yukarı zıplamaya ve uzun saplı süpürge türü bir şey yapmak için onları kırmaya yönlendirdi beni. Kendisi de aynı şeyi yaptı. Koşarken, kuru kumlu çamuru kaldırıp tekmeliyor ve onları bir toz bulutu yaratmak için kullanıyorduk.

"İşte bu jaguarı endişelendirmeli," dedi, soluğumuzu yinelemek için durduğumuzda. "Sadece bikaç saatlik gün ışığımız kaldı. Geceleri jaguar yenilmezdir, bu yüzden şu kayalıklı tepelere doğru koşmaya başlasak iyi olacak."

Uzakta, belki dört yüz metre güneyimizdeki birkaç tepeyi gösterdi.

"Doğuya doğru gitmeliyiz," dedim. "O tepeler epey güneyde. Eğer o yönde gidersek arabama asla ulaşamayız."

"Nasıl olsa bugün arabana ulaşamayacağız," dedi sakince. "Ve belki yarın da ulaşamayacağız. Arabana bi gün ulaşabileceğimizi kim söyleyebilir ki?"

Bir korku sancısına tutuldum, ve sonra tuhaf bir huzur duygusu beni denetimine aldı. Don Juan'a ölüm beni bu çölde bulacaksa acısız olmasını umduğumu söyledim.

"Merak etme," dedi. "Ölüm yalnızca yataktayken, hastalıktayken acı verir. Yaşamın için savaşırken acı duymazsın. Bi şeyler duyumsarsan, bu övünç olacaktır."

Medenileşmiş insanlar ve büyücüler arasındaki en dokunaklı ayrımın, ölümün onlara gelme biçiminde olduğunu söyledi. Ölüm yalnızca büyücü-savaşçılara kibar ve tatlı gelirmiş. Ölümcül yaralar almış olabilirler ama yine de acı duymazlarmış. Ve bunlardan daha da olağanüstü olan ölümün kendisini, büyücüler gereksinmedikçe, bir kenarda bekletmesiymiş.

"Sıradan insan ve bi büyücü arasındaki en büyük ayırım, bi büyücünün hızıyla ölümü denetleyebilmesidir," diye sür-

dürdü don Juan. "Eğer böyleyse, jaguar beni yiyemeyecek. Seni yiyecek, çünkü sen ölümünü ardında tutabilecek hıza sahip değilsin."

Sonra büyücülerin ölüm ve hız üzerine karmaşık düşüncelerinin ayrıntılarına girdi. Günlük yaşamımızda sözlerimizden ya da kararlarımızdan kolayca dönebileceğimizi söyledi. Dünyamızdaki tek değişmez şey ölümmüş. Öte yandan, büyücülerin dünyasında, olağan ölüm emri iptal ettirilebilir, ama büyücülerin söz hep geçerli kalırmış. Büyücülerin dünyasında karar tekrar gözden geçirilemez ve değiştirilemezmiş. Bir kez karar verildi mi, sonsuza kadar kalırmış.

Ona, etkileyici sözlerine rağmen, ölümün iptal edilebileceğine ikna olmadığımı söyledim. O da önceden açıklamış olduğunu yeniden açıkladı. Bir görücü için insanların sayısız durağan ama titreşen enerji alanlarından oluşmuş dörtgen ya da küresel saydam kütlelerden ibaret olduklarını, ve sadece büyücülerin bu küresel saydamlığa bir hareket verebildiklerini söyledi. Bir saniyenin onda birinde toplanma noktalarını saydam kütlelerinde, istedikleri yere gönderebilirlermiş. Hareket ve hız, tamamen farklı bir başka evrenin algılanmasını anlık olarak sağlarmış. Ya da toplanma noktalarını, durmaksızın saydam enerji alanlarının tamamında harekete geçirirlermiş. Böylesi bir hareketle doğan kuvvet öyle yoğun olurmuş ki, anında saydam kütlelerinin tamamını tüketirmiş.

Tam o anda üzerimize toprak kaysa, kaza sonucu meydana gelen ölümün olağan etkisini iptal edebileceğini söyledi. Toplanma noktasını harekete geçirecek olan hızını kullanarak, evreni değiştirebilir ya da bir salisede kendini içten içe yakabilirmiş. Öte yandan ben, olağan bir şekilde ölürmüşüm, toplanma noktam beni çekip çıkaracak hıza sahip olmadığından kayaların altında ezilebilirmişim.

Büyücülerin, ölümü iptal etmekle aynı şey sayılmayan, ölmenin koşut bir biçimini bulmuş olduklarını düşündüğümü söyledim. O da tüm söylediğinin, büyücülerin ölümlerini yönlendirdikleri olduğu yanıtını verdi. Yalnızca gerektiği zaman ölürlermiş.

Söylediklerinden kuşkulanmama rağmen, oyun oynuyor-

muşçasına soru sormayı sürdürdüm. Ama o konuşmaktayken, başka algılanabilir evrenlerle ilgili düşünceler ve başıboş anılar zihnimde, bir ekran üzerindeymişçesine biçimlenmeye başladılar.

Don Juan'a garip düşüncelerin beni sardığını söyledim. Güldü ve jaguarı düşünmemi öğütledi, çünkü o kadar gerçekmiş ki ancak tinin kendini göstermesi olabilirmiş.

Jaguarın ne kadar gerçek olduğu düşüncesi tüylerimi diken diken etti. "Doğruca tepelere gideceğimize yönümüzü değiştirsek daha iyi olmaz mıydı?" diye sordum.

Beklenmedik bir değişiklikle jaguarın kafasını karıştırabiliriz diye düşünmüştüm.

"Yön değiştirmek için çok geç kaldık," dedi don Juan. "Jaguar tepelerden başka gidecek yerimiz olmadığını zaten biliyor."

"Bu doğru olamaz don Juan!" diye karşı çıktım.

"Niçin olmasın?" diye sordu.

Jaguarın bizden bir adım önde oluşunu açıkça kabullenmeme rağmen, onun, bizim nereye gitmek istediğimizi kestirebilecek bir öngörüsü olduğunu kabul edemeyeceğimi anlattım.

"Senin yanlışın, jaguarın erkini, onun yeteneğini olayları kavrama bağlamında ele almandan geliyor," dedi. "O, düşünmez, sadece bilir."

Don Juan toz kaldırma hareketimizin, jaguara hiçbir işimize yaramayan bir eylemin duyumsal girişini yaparak, kafasını karıştıracağını söyledi. Yaşamımız buna bağlı olsa da, toz kaldırma eylemi için gerçek bir duyum yaratamazmışız.

"İnan ki ne demek istediğini anlamıyorum," diye sızlandım.

Kan basıncı kulaklarımı çınlatıyordu. Kendimi sözlerine vermekte güçlük çekiyordum.

Don Juan insan duyumlarının soğuk ya da sıcak hava akımlarına benzediğini ve bir canavarın bunları izlemesinin kolay olduğunu açıkladı. Bizler mesajı yollayanlarmışız, jaguar ise alıcıymış. Duygularımız ne olursa olsun, jaguara ulaşacak bir yol bulurlarmış. Dahası, jaguar, geçmişimizden bugüne dek kullandığımız duygularımızı okuyabilirmiş. Toz kaldırma hareketindeyse, bu eyleme karşı duygumuz o kadar sıradışıy-

mış ki, alıcıda yalnızca bir boşluk yaratabilirmiş.

"Sessiz bilginin bize yaptıracağı bi başka hareketse kuru çamuru tekmelemektir," dedi don Juan.

Bir an tepkilerimi beklercesine bana baktı.

"Şimdi gayet sakin yürüyeceğiz," dedi. "Ve sen de koca bi devmişsin gibi kuru çamurları tekmeleyeceksin."

Suratımda aptal bir ifade olmalıydı. Don Juan'ın bedeni gülmekten sarsılıyordu.

"Ayaklarınla bi toz bulutu kaldır," diye buyurdu. "Kendini iri ve ağır hisset."

Bunu yapmayı denedim ve hemen ardından bir yoğunluk duygusu kapladı beni. Şakacı bir tavırla, öneriler vermedeki gücünün inanılmaz olduğunu söyledim. Aslında devasa ve yırtıcı olarak duyumsamaktaydım kendimi. Büyüklüğümle ilgili duyumsadıklarımın kendi önerisinin bir sonucu olmadığına, toplanma noktamdaki değişimden kaynaklandığına inandırdı beni.

Eski insanların efsaneleşebildiğini, çünkü sesiz bilgi yoluyla toplanma noktasının hareketinden elde edilebilecek erkin ayırdında olduklarını söyledi. Büyücüler bu eski erki daha düşük bir ölçüde ele geçirmişler. Toplanma noktalarının hareketiyle duygularını kullanıp olayları değiştirebilirlermiş. Ben de olayları iri ve yırtıcı hissetmemle değiştiriyormuşum. Bu şekilde yönlendirilen duygulara *niyet* denirmiş.

"Toplanma noktan şimdiden epeyce hareket etti," diye sürdürdü. "Şu anda ya bu kazancını yitirmek ya da toplanma noktanı olduğu yerin ötesine götürmek konumundasın."

Olağan yaşam koşulları altındaki her insanın, büyük bir olasılıkla, geleneğin bağlarından bir kez olsun kurtulma fırsatı bulmuş olduğunu söyledi. Toplumsal geleneği kastetmediğini, algılarımızı bağlayan geleneklerden söz ettiğini vurguladı. Bir coşkunluk anı toplanma noktamızı hareket ettirip, geleneği aşmamıza yetermiş. Aynı şekilde bir korku anı, hastalık, öfke ya da keder anı da yetebilirmiş. Ama genellikle, ne zaman toplanma noktamızı hareket ettirme olanağı bulsak korkarmışız. Dinsel, eğitimsel ve toplumsal yapılarımız işin içine karışırmış. Bunlar topluma güvenli dönüşümüzü kesinleştirirmiş; toplanma noktalarımızın belirlenmiş olağan yaşam konumuna dönüşünü.

Bildiğim tüm mistik ve ruhani liderlerin böyle yapmış olduklarını anlattı bana: kaza sonucu ya da eğitimle toplanma noktaları belirli bir yere hareket etmiş; ve sonradan yaşamları boyunca onlara yetecek bir anıyla olağanlığa dönmüşler.

"Çok dindar, iyi bi çocuk olabilirsin," diye sürdürdü, "ve toplanma noktanın başlangıçtaki hareketini unutabilirsin. Ya da ussal sınırlarının ötesine geçebilirsin. Sen hâlâ o sınırların içerisindesin."

Ne demek istediğini biliyordum, yine de bazı kuşkular bocalamama neden oluyordu.

Don Juan söylemini daha da ileri götürdü. Sıradan insanın, günlük sınırlarının ötesini algılayabilecek enerjiyi bulmaktan yoksun olarak, olağanüstü algı dünyasına büyücülük, cadılık ya da şeytanın işi diyerek, ve bunu daha fazla incelemeden bir kenara çekildiğini söyledi.

"Ama sen, artık böyle yapamazsın," diye sürdürdü don Juan. "Dindar biri değilsin ve herhangi bi şeyden kolayca vazgeçmeyecek kadar meraklısın. Şu anda seni engelleyebilecek tek şey korkaklık.

"Her şeyi gerçekten olduğu biçime dönüştür: soyuta, tine, nagual'a. Cadılık yok, kötülük yok, şeytan yok. Sadece algılama var."

Onu anlamıştım. Ama tam olarak ne yapmamı istediğini kestiremiyordum.

En uygun sözcükleri bulmaya çalışırak don Juan'a baktım. Zihnimin son kerte işlevsel bir boyutundaydım sanki ve tek bir sözcüğü bile ziyan etmek istemiyordum.

"Devleş!" diye bağırdı, gülümseyerek. "Bırak mantığını gitsin."

İşte o zaman ne demek istediğini tam olarak anlamıştım. Aslında, ölçü ve yırtıcılık duygularımın yoğunluğunu, gerçekten de bir dev olup tüm çevremizi görebilecek, çalıların üstünde havada asılı kalabilecek kadar artırabileceğimi biliyordum.

Düşüncelerimi dile getirmeye çalıştım ama hemen vaz geçtim. Don Juan'ın tüm düşündüklerimi bildiğini, ve hatta çok, çok daha fazlasını bildiğini anladım.

Ve sonra olağanüstü bir şey geldi başıma. Ussal yetenekle-

rim işlevlerini yitirdiler. Tam anlamıyla, sanki kara bir battaniye üzerimi örtmüş ve düşüncelerimi gölgelemişti. Ve usumu, dünyada hiçbir kaygısı olmayan biri gibi bıraktım gitti. Eğer beni karanlıkta bırakan o örtüyü yok etmek istiyorsam, tüm yapmam gerekenin onu aşıp geçmek olduğuna emindim.

O durumda ileri doğru itildiğimi, harekete geçtiğimi duyumsadım. Bir şey bedensel olarak, bir yerden diğerine hareket etmemi sağlıyordu. Baygınlık durumu yaşamadım. Hareketimdeki hız ve rahatlık beni coşturuyordu.

Yürümekte olduğumu hissetmiyordum; uçmuyordum da. Dahası son kerte kolaylıkla taşınmaktaydım. Hareketlerim yalnızca onları düşünmeye çalıştığımda sakarlaşıp kabalaşıyordu. Hareketlerimle, onları düşünmeksizin eğlendiğimde, daha önce yapılagelmemiş eşsiz bir bedensel sevinçlilik durumuna giriyordum. Eğer yaşamımda böyle mutluluk anları olduysa, çok kısa sürmüş olmalıydılar çünkü hiçbir anı bırakmamışlardı bende. Yine de o esrimeyi yaşadığımda belli belirsiz bir tanımışlık duygusu hissettim, sanki bunu daha önceden biliyordum da unutmuştum.

Fundalıkta hareket etme coşkusu öylesine yoğundu ki diğer her şey önemini yitirmişti. Bana göre canlılığını sürdüren anlar, o coşkunluk anları ve hareket etmeyi kestiğim, kendimi fundalıkla karşı karşıya bulduğum zamanlardı.

Ama daha da açıklanamaz olan, hareket ettirilmeye başladığımda çalıların üzerinde belli belirsiz ortaya çıkıvermemdi.

Bir an, jaguarın şeklini net bir biçimde önümde gördüm. Olanca hızıyla kaçmaktaydı. Kaktüslerin dikenlerinden kaçınmaya çalıştığını sandım. Adımını attığı yere son kerte dikkat ediyordu.

Jaguarın peşinden koşarak onu korkutup dikkatini dağıtmak için dayanılmaz bir baskı duyumsamaktaydım. Dikenlerin canını acıtacağını biliyordum. Sonra, sessiz zihnimde bir düşünce patlayıverdi—bir jaguarın dikenlerden canı incindiğinde daha tehlikeli olacağını düşündüm. Bu düşünce, biri beni düşümden uyandırıyormuşçasına bir etki yarattı.

Düşünme gücümün yeniden çalışmaya başladığının bilincine vardığımda, kayalardan oluşmuş bir sıra tepenin dibinde

olduğumun ayırdına vardım. Çevreme bakındım. Don Juan birkaç adım ilerideydi. Bitkin görünüyordu. Solgundu ve hızlı hızlı soluyordu.

"Ne oldu, don Juan?" diye sordum, boğazımı temizledikten sonra.

"Sen söyle ne olduğunu," diye konuştu soluk soluğa.

Duyumsadığım şeyleri ona anlattım. Sonra doğruca görüş alanımın içindeki dağın tepesini zorlukla görebildiğimi anladım. Çok az gün ışığı kalmıştı, bu da benim iki saatten uzun bir süredir koştuğum ya da yürüdüğüm anlamına geliyordu.

Zamandaki bu çelişkiyi açıklamasını istedim don Juan'dan. Toplanma noktamın merhametin olmadığı yerin ötesine, sessiz bilginin yerine ulaşmış olduğunu, ama bunu kendi başıma kullanabilecek enerjiye henüz sahip olmadığımı söyledi. Bunu kendi başıma kullanmak, mantık ile sessiz bilgi arasında isteğime bağlı olarak hareket edebileceğim yeterli enerjiye sahip olmam gerektiği anlamına gelirmiş. Bir büyücünün yeterli enerjiye sahip olmasıyla—hatta eğer gerekli enerjisi yoksa, ama ölüm kalım meselesi yüzünden bir değişim yapması zorunluysa—mantık ile sessiz bilgi arasında gidip gelebildiğini ekledi.

Benim hakkımdaki yargısı, durumumuzun ciddiyetinden, benim tine toplanma noktamı hareket ettirsin diye olanak sağlamış olmamdı. Sonuçta sessiz bilgiye ulaşmışım. Doğal olarak, bana yükseklik duyumu veren, çalıların üzerinde süzülüyormuşum duygusunu yaratan algımın kapsamı artmış.

O sıralarda, akademik eğitimimden dolayı, ortak kararlarla ulaşılmış görüşleri sabit kılmaya karşı dayanılmaz bir tutkum vardı. O günlerdeki örnek sorumu sordum.

"Eğer UCLA'nın İnsanbilim Bölümü'nden biri beni gözetliyor olsaydı, fundalıkta çılgınca sağa sola hareket eden bir dev olarak mı görürdü beni?"

"Gerçekten bilemeyeceğim," dedi don Juan. "Bunu öğrenmenin yolu, İnsanbilim Bölümü'ndeyken toplanma noktanı hareket ettirmek olacak."

"Denedim," dedim. "Ama hiçbir şey olmadı. Herhangi bir şey olması için senin etrafta olman gerekli."

"Senin için bi ölüm kalım meselesi değilmiş o zaman," dedi. "Öyle olsaydı, toplanma noktanı kendi kendine hareket ettirebilirdin."

"Peki insanlar toplanma noktamı hareket ettirdiğimde gördüklerimi görebilirler mi?" diye direttim.

"Hayır, çünkü onların toplanma noktası seninkiyle aynı yerde olmayacak," diye yanıtladı.

"O zaman, jaguarı düşümde mi gördüm, don Juan?" diye sordum. "Bütün bunlar yalnızca aklımda mı oldu?"

"Pek öyle değil," dedi. "O koca kedi gerçekti. Kilometrelerce hareket ettin ve yorgun bile değilsin. Kuşkulanıyorsan eğer, ayakkabılarına bak. Kaktüs dikenleriyle dolular. Bu yüzden sen, çalıların üzerinden süzülerek gerçekten de hareket ettin. Ama aynı zamanda etmedin de. Bu, toplanma noktanın mantığın mı, yoksa sessiz bilginin yerinde mi olduğuna bağlı".

Söylerken anlattığı her şeyi anlıyordum, ama istediğimde herhangi bir kısmını tekrarlayamıyordum. Ne de bildiğimin ne olduğunu kestirebiliyordum, ya da ne için bana bu kadar mantıklı geldiğini.

Jaguarın homurtusu beni o ivedi tehlikenin gerçekliğine döndürdü. Otuz adım sağımızda, çabucak tepeye yönelen jaguarın kara kütlesini gördüm.

"Ne yapacağız don Juan?" diye sordum, önümüzde hareket eden hayvanı görmüş olduğunu bilerek.

"En tepeye tırmanmaya devam et ve orada bi sığınak ara," dedi sakince.

Sonra, dünyada hiçbir kaygısı yokmuş gibi, değerli zamanımızı çalıların üzerinde süzülmenin zevki uğruna ziyan etmiş olduğumu ekledi. Göstermiş olduğu tepelerin güvenliğine yöneleceğime, batıdaki daha yüksek dağların yolunu tutmuşum.

"O uçuruma jaguardan önce ulaşmalıyız, yoksa pek şansımız kalmayacak," dedi, dağın tepesindeki neredeyse dik düzlüğü göstererek.

Sağıma döndüm ve jaguarı kayadan kayaya sıçrarken gördüm. Kesinlikle yolumuzu kesmek için çabalamaktaydı.

"Gidelim don Juan!" diye bağırdım gerginlikten.

Don Juan gülümsedi. Korku ve sabırsızlığımla eğleniyor-

muş gibiydi. Olanca hızımızla hareket ettik ve düzenli bir şekilde tırmandık. Her zaman sağımızda olan ve arada sırada görünen jaguarın koyu şekline dikkat etmemeye çalıştım.

Üçümüzde dik yamacın dibine aynı zamanda ulaştık. Jaguar yirmi adım kadar sağımızdaydı. Zıpladı ve yamaca tırmanmaya çalıştı, ama başaramadı. Kayadan duvar fazlasıyla eğimliydi.

Don Juan jaguarı seyrederek zaman yitirmememi söyleyerek bağırdı, çünkü tırmanmaktan vazgeçer geçmez saldıracakmış. Don Juan'ın sözleri biter bitmez hayvan saldırdı.

Artık uyarılara zaman yoktu. Don Juan'ın ardında, kaya duvara tırmandım. Hüsrana uğramış canavarın keskin çığlığı, tam sağ ayağımın topuğunda çınladı. Korkunun iteleyici kuvveti beni bir sinekmişim gibi düz uçurumun kenarına yolladı.

Zirveye, gülmek için duraksamış olan don Juan'dan daha önce ulaştım.

Uçurumun tepesinde güvenlikteyken, olanlar hakkında daha çok düşünme fırsatım olmuştu. Don Juan herhangi bir şeyi tartışmak istemiyordu. Gelişimimin bu aşamasında, toplanma noktamın en ufak bir hareketinin bir gizem olarak kalacağını söyledi. Çömezliğimin başlangıcındaki mücadelemin, kazandıklarımı yargılamaktan çok korumak olduğunu söyledi—ve bu noktada her şey bana mantıklı gelirmiş.

O anda, her şeyin bana mantıklı geldiğini anlattım ona. Ama o, bana mantıklı geldiğini iddia etmeden önce bilgiyi kendime açıklayabilmem gerektiği konusunda çok sertti. Toplanma noktamın hareketinin bir anlamı olması için, mantığın yerinden sessiz bilginin yerine gidip gelebilecek enerjiyi gereksindiğim konusunda diretti.

Bakışlarıyla tüm bedenimi süzerek, bir süre sessiz kaldı. Sonra kararını vermiş göründü, gülümsedi ve yeniden konuşmaya başladı.

"Bugün sessiz bilginin yerine ulaştın," dedi kesin bir tavırla.

O öğleden sonra toplanma noktamın, onun müdahelesi olmaksızın, kendi kendine hareket etmiş olduğunu açıkladı. Devasa olma duyumumu kullanarak hareketi *niyet* etmişim, ve

böyle yaparak toplanma noktam sessiz bilginin konumuna ulaşmış.

Don Juan'ın deneyimimi nasıl açıklayacağı konusunda çok meraklanıyordum. Sessiz bilginin yerinde erişilen algıya değgin konuşmanın bir yolunun da onu 'burası ve burası' olarak adlandırmak olduğunu söyledi. Ona, kendimi o çöl fundalığının üzerinde süzüldüğümü hissettiğimi anlattığımda, çöl zeminini ve çalıların üzerlerini aynı anda *görmüş* olduğumu da sözlerime eklemem gerektiğini açıkladı. Ya da olduğum yerde dururken, aynı zamanda jaguarın da olduğu yerdeymişim. Böylece, kaktüslerin dikenlerinden kaçınmak için nasıl dikkatli adımlar attığının ayırdına varmışım. Başka bir deyişle, olağan burası ve orasını algılamam yerine, "burası ve burası"nı algılamışım.

Yorumları beni korkuttu. Haklıydı. Bundan ona söz etmemiştim, hatta iki yerde birden olabileceğimi kendi kendime kabul edememiştim. Onun yorumları olmasaydı bu açıdan düşünmeye cesaret edemezdim.

Tüm olayların bana daha anlamlı gelebilmesi için bundan fazla zamana ve enerjiye gereksinimim olduğunu yineledi. Oldukça yeniyetmeymişim; hâlâ epey bir gözetime gereksinimim varmış. Örneğin, ben çalıların üzerinde süzülürken, o da bana göz kulak olsun diye, toplanma noktasını mantıkla sessiz bilgi arasında hızlıca hareket ettirmiş. Ve bu onu bitkin kılmış.

"Beni bir konuda aydınlat," dedim, mantıklılığını denemeye çalışarak. "O jaguar senin kabul edebildiğinden de garipti, öyle değil mi? Jaguarlar bu yörenin hayvanlarından değiller. Pumalar, evet, ama jaguarlar hayır. Bunu nasıl açıklıyorsun?"

Yanıtlamadan önce yüzünü buruşturdu. Aniden epey ciddileşmişti.

"Sanırım bu kendine özgü jaguar senin insanbilimsel tezlerini doğruluyor," dedi ağırbaşlı bir ses tonuyla. "Belli ki jaguar Orta Amerika'yla Chihuahua'yı birbirine bağlayan bu ünlü ticaret yolunu izliyordu."

Don Juan öylesine gürültülü güldü ki kahkahası dağlarda yankılandı. O yankı beni jaguarın ettiğinden daha rahatsız etti. Yine de beni rahatsız eden yankı değildi, gecede bir yankı duy-

mamış olduğum gerçeğinden kaynaklanıyordu. Usumda yankılar yalnızca gündüzleri olmuşlardı.

Jaguarla olan deneyimimi çağırıştırmak birkaç saatimi almıştı. Bu zaman boyunca, don Juan benimle konuşmamıştı. Sırtını rahatça bir kayaya dayamış ve oturur biçimde uykuya dalmıştı. Bir süre sonra onun orada olduğunun artık ayırdına varamıyordum ve sonunda uykuya daldım.

Çenemde bir ağrıyla uyandım. Yüzümün bir yanı kayaya dayalı uyumuştum. Gözlerimi açar açmaz, uzanmakta olduğum kayanın üzerinden aşağı kaymaya çalıştım, ama dengemi yitirerek gürültülü bir şekilde kaba etimin üzerine düştüm. Don Juan birtakım çalıların ardından, gülmek için tam zamanında yetişti.

Geç olmak üzereydi ve ben de karanlık çökmeden önce vadiye yetişecek zamanımız var mı diye yüksek sesle düşündüm. Don Juan omuz silkti ve pek ilgilenmiş görünmedi. Yanı başıma çöktü.

Hatırladıklarımın ayrıntılarını duymak istiyor mu diye sordum. Onun için fark etmediğini belirtti, yine de herhangi bir soru sormadı. Olayı bana bıraktığını sandım, bu nedenle benim için büyük önem taşıyan üç noktaya değindim. Birisi sessiz bilgiden söz etmiş olması; diğeri toplanma noktamı *niyet*i kullanarak hareket ettirmiş olmam; ve sonuncusu da kürek kemiklerim arasına inecek bir darbeye gereksinim duymadan yükseltilmiş bilinçliliğe girmiş olmamdı.

"Senin en büyük başarın, toplanma noktanın hareketini *niyet* etmendi," dedi don Juan. "Ama başarı kişisel bi şeydir. Gereklidir, ama olayın önemli bölümü değildir. Büyücülerin beklediği son eylem değildir."

Ne istediğini bildiğimi sandım. Olayı tamamen unutmuş olmadığımı anlattım ona. Olağan bilinçlilik durumunda usumda kalmış olan, bir dağ aslanının—jaguar düşüncesini benimseyemediğimden—bizi bir dağa doğru kovalamış olduğu, ve don Juan'ın koca kedinin saldırısından rahatsız olup olmadığımı sormuş olmasıydı. İncinmiş olabileceğimi düşünmenin çok saçma olduğunu söylemiştim, o da bana arkadaşlarımın saldı-

rılarıyla ilgili olarak da aynı şekilde düşünmem gerektiğini söylemişti. Kendimi korumalı, ya da yollarından çekilmeliymişim, ama ahlakça haksızlık etmeden.

"Bu sözünü ettiğim son eylem değil," dedi gülümseyerek. "Soyutun, tinin düşüncesinde tek önemli olan son eylemdir. Kişisel benlik düşüncesinin hiçbi önemi yoktur. Sen hâlâ kendini ve kendi duygularını ön plana çıkarıyorsun. Ne zaman bi fırsatım olduysa, soyuta olan gereksinmemiz konusunda seni bilinçlendirdim. Sen her zaman benim soyut olarak düşünmeyi kastettiğime inandın. Hayır. Soyut olmak, kendini tine, onun bilincinde olarak ulaşılabilir kılmaktır."

İnsanların durumlarıyla ilgili en dokunaklı şeylerden birinin, aptallık ve kişisel yansıma arasındaki korkunç bağlantı olduğunu söyledi.

Bizi, kişisel yansımalı beklentilerimizle bağdaşmayan her şeyi elemeye zorlayan aptallıkmış. Örneğin, sıradan bir insan olarak, insanlığın ulaşabileceği en önemli bilgilere kör kalmışız: toplanma noktasının varlığı ve hareket edebileceği gerçeği.

"Mantıklı bi insan için, algının toplandığı görünmez bi noktanın varlığı düşünülemez," diye sürdürdü. "Ve daha da düşünülemeyecek olan, eğer onun varlığı üzerinde alışık olduğu gibi düşünecek olursa, belli belirsiz umacağı biçimde, bu noktanın aklımızda yer almamasıdır."

Mantıklı bir insan için, kendi kişisel imgesine sadık kalmanın, o berbat cahilliğini garantileyeceğini ekledi. Don Juan şuna işaret etti, örneğin, mantıklı insan büyücülüğün tılsımlar ve hokus pokuslardan oluşmadığı gerçeğini kabul etmez, ama onun dünyayı kusursuz bir şekilde kabul etme özgürlüğünü de, insanlık adına olası olan her şey için özgürlük verdiğini de inkâr edermiş.

"İşte bu noktada sıradan insanın aptallığı en tehlikeli noktasındadır," diye sürdürdü. "Büyücülükten korkar. Özgürlük fırsatı karşısında titrer. Oysa özgürlük elinin altındadır. Buna üçüncü nokta denir. Ve buna toplanma noktasının harekete geçirilmesi gibi kolayca ulaşılır."

"Ama sen kendin bana toplanma noktasını hareket ettirmek o kadar güçtür ki gerçek bir başarı sayılır demiştin," di-

ye karşı çıktım.

"Tabii ki öyle," diye temin etti. "Bu, büyücülüğün çelişkilerinden biridir: bunu yapmak çok güçtür, ama yine de dünyadaki en basit iştir. Sana daha önce yüksek ateşin toplanma noktasını harekete geçirebileceğini söylemiştim. Açlık ya da korku , aşk ya da nefret bunu yaptırabilir; mistizm de öyle, ayrıca büyücülerin yeğlediği yöntem olan boyun eğmez *niyet* de bunu yaptırabilir."

*Boyun eğmez niyet*in ne olduğunu yeniden açıklamasını istedim ondan. Bunun, insanların sergilediği bir tür tek-amaçlılık olduğunu söyledi; birbirleriyle çatışan ilgiler ya da arzularla geri alınamayacak, son kerte kolaylıkla tanımlanabilen bir amaçmış; *boyun eğmez niyet*in ayrıca, toplanma noktasının olağan olmayan bir konumda sabit kalmasından ortaya çıkan bir kuvvet olduğunu söyledi.

Don Juan sonra, toplanma noktasının hareketi ile değişimi arasında—tüm bu yıllar boyunca anımsayamadığım—çok anlamlı bir ayrımda bulundu. Dediğine göre, bir hareket, konumdaki muazzam değişiklikmiş, öylesine güçlüymüş ki toplanma noktası, enerji alanlarından oluşmuş saydam kütlemizin tümü içerisinde başka birtakım enerjilere bile ulaşabilirmiş. Her bir enerji takımı algılanabilecek tamamıyla farklı bir evreni temsil ediyormuş. Bir değişim ise, günlük yaşamımızın dünyası olarak algıladığımız enerji alanları takımı içerisindeki ufak hareketmiş.

Büyücülerin *boyun eğmez niyet*i, değişmez kararlarını ateşleyen bir katalizör olarak gördüklerini söyleyerek devam etti, ya da tersi olarak: değişmez kararları, toplanma noktalarını, sırası geldiğinde *boyun eğmez niyet*i oluşturan yeni konumlara iteleyen katalizörmüş.

Ağzım bir karış açık öylece kalmış olmalıydım. Don Juan güldü ve büyücülerin mecazi betimlemelerini anlamaya çalışmanın, sessiz bilgiyi anlamaya çalışmak kadar yararsız olduğunu söyledi. Sözcüklerle olan sorunun, büyücülerin betimlemelerini her açıklama girişiminde, onların daha da karmaşıklaşmasında olduğunu ekledi.

Nasıl olursa olsun açıklamasını ısrarla istedim ondan. Ör-

neğin, üçüncü nokta hakkında söyleyebileceği herhangi bir şeyin, onu sadece açıklayabileceğini belirttim, onunla ilgili her şeyi bilmeme rağmen hâlâ çok karmaşıktı.

"Günlük yaşamımızın dünyası iki ilgi noktasını içerir," dedi. "Örneğin, elimizde burası ve orası, içerisi ve dışarısı, yukarı ve aşağı, iyi ve kötü, vs. var. Yani, tam demek gerekirse, yaşamlarımızın algılamamız iki-boyutludur diyebiliriz. Kendi kendimize algıladığımız ve yaptığımızı hiçbir şeyin derinliği yok."

Düzeyleri karıştırdığını düşünerek ona karşı çıktım. Ona göre algının tanımını, yaşayan varlıkların, toplanma noktalarınca seçilen enerji alanlarını duyumlarıyla öğrenme yeterliliği olarak kabul edebilirdim—akademik düzeyime kıyasla oldukça ilgisiz bir tanımdı, ama o anda inandırıcı görünüyordu. Her neyse, yaptıklarımızın derinliğinin ne olabileceğini düşleyemiyordum. Belki de temel algılarımızın yorumlarından ayrıntılarından söz ettiğini savundum.

"Bir büyücü eylemlerini derinliğiyle algılar," dedi. "Eylemleri onun için üç-boyutludur. Üçüncü bi ilgi noktaları vardır."

"Üçüncü bir ilgi noktası nasıl var olabilir?" diye sordum, sıkıntılı bir tonda.

"İlgi noktalarımız başlangıçta duyumsal algılarımızdan elde edilirler," dedi. "Duyularımız algılamada bulunurlar ve öncelik taşıyan konuları diğerlerinden ayırırlar. Bu temel ayrımı kullanır ve gerisini bi kenara koyarız.

"Kişinin üçüncü ilgi noktasına ulaşabilmesi için, iki mekânı aynı zamanda algılayabilmesi gerekir."

Hatırladıklarım, beni tuhaf bir ruh haline sokmuştu—sanki o deneyimimi birkaç dakika önce yaşamıştım. Aniden daha önce bütünüyle kaçırdığım bir olayın bilincine varmıştım. Daha önce don Juan'ın önderliğinde o bölünmüş algıyı iki kez deneyimlemiştim, ama ilk defa bunu tamamıyla kendi başıma başarmış oluyordum.

Hatırladıklarımı düşündükçe, duyumsal deneyimimin ilkin sandığımdan daha karmaşık olduğunun ayırdına vardım. Çalıların üzerinde süzüldüğüm zaman boyunca—sözcükler hatta düşünceler olmaksızın—iki yerde olmanın, ya da don Ju-

an'ın dediği gibi 'burası ve burası'nın, algımı her iki yerde de ivedi ve kusursuz duruma getirdiğinin ayırdındaydım. Ama ikili algımın, olağan algımdaki mutlak açıklıktan da yoksun olduğunu fark etmiştim.

Don Juan olağan algının bir başlangıç noktası olduğunu açıkladı. 'Burası ve orası' bu başlangıç noktasının çevresiymiş, ve biz de 'burası'nın açıklığının taraftarlığını yapıyormuşuz. Olağan algıda yalnızca 'burası'nı tamamen, hemen ve doğrudan algıladığımızı söyledi. Onun ikizi 'burası'ysa ivedilikten yoksunmuş. Bundan bir anlam çıkarılabilir, bir sonuca varılabilirmiş, umulabilir, hatta gerçekmiş gibi kabul edilebilirmiş, ama tüm duyumlarla doğrudan kavranamazmış. İki yeri aynı anda algıladığımızda mutlak açıklık yitermiş, ama 'orası'nın ivedi algısı kazancımız olurmuş.

"Peki don Juan, o zaman, algımı deneyimimin önemli bir parçası olarak açıklamamda haklıydım," dedim.

"Hayır, değildin," dedi. "Deneyimlediğin şey senin için hayati önem taşıyordu, çünkü sessiz bilgiye yolunu açtı, ama önemli olan şey jaguardı. O jaguar gerçekten de tinin belirmesiydi.

"O koca kedi hiç çaktırmadan peydahlandı. Sana dediklerim kadar eminim ki o da bizim işimizi oracıkta bitirebilirdi. O jaguar büyünün bi anlatımıydı. O olmasaydı, bi sevinç yaşamış olamayacaktın, ders alamayacaktın, bazı şeylerin ayırdına varamayacaktın."

"Peki, o gerçek bir jaguar mıydı?" diye sordum.

"Emin ol ki gerçekti!"

Don Juan sıradan insan için o koca kedinin korkutucu ve tuhaf gelmiş olabileceğini düşündüğünü söyledi. Sıradan bir insan, o jaguarın, tropik ormanlardan epey uzakta, Chihuahua'da ne aradığını mantıksal bağlamda açıklamaya çalışsa, epeyce bir güçlük çekermiş. Ama bir büyücü, *niyet* ile bir bağlantı hattı olduğundan jaguarı bir algılama aracı olarak görürmüş—tuhaflık değil, huşu kaynağı olarak.

Yanıtını bilmek istediğim yığınla soru vardı, yine de sorularımı dile getiremeden yanıtlarını bilmekteydim. Bir süre kendi soru-yanıt dizgemi izledim, ta ki sonunda yanıtları sessiz

olarak bilmemin anlamının olmadığını kavrayana kadar; yanıtların anlamlı olabilmeleri için sözcüklerle ifade edilmeleri gerekiyordu.

Aklıma gelen ilk soruyu dile getirdim. Don Juan'dan bir çelişki olarak görünen şeyi açıklamasını istedim. Toplanma noktasını sadece tinin hareket ettirebileceğini belirtmişti. Ama daha sonra, *niyet*çe ele alınan duygularımın toplanma noktamı hareket ettirdiğini söylemişti.

"Yalnızca büyücüler duygularını *niyet*e açabilirler," dedi. "*Niyet* tindir, bu nedenle tin toplanma noktalarını hareket ettirir.

"Tüm bunlarda yanıltan taraf," diye sürdürdü, "yalnızca büyücülerin tini bildiklerini, *niyet*in büyücülerin seçkin ilgi alanı olduğunu söylememde. Bu hiç de doğru değil, ama elverişlilik açısından durum böyle. Gerçek durum şu ki büyücüler sıradan insana kıyasla, tinle olan bağlantılarının daha çok bilincindeler ve bunu kullanmak için can atıyorlar. Hepsi bu. *Niyet* ile olan bağlantı hattı, var olan her şey tarafından paylaşılan evrensel bi özelliktir."

Don Juan, iki-üç kez, sanki bir şeyler ekleyecekmiş gibi göründü. Besbelli sözcükleri seçmeye çalışırken bocaladı. Sonunda, aynı anda iki yerde olmanın, büyücülerce toplanma noktalarının sessiz bilginin yerine ulaştığı anı işaretlemek için kullanılan bir kilometre taşı olduğunu söyledi. Kişinin kendi amaçlarıyla başardığı ayrılmış algıya, toplanma noktasının özgür hareketi denirmiş.

Her nagual'ın elindeki erkin tümünü, çömezinin toplanma noktasını, özgür hareketi yapmaya yüreklendirmek için, sürekli olarak kullandığını anlattı bana. Bu eksiksiz çabaya üstü kapalı olarak 'üçüncü noktaya uzanma' denirmiş.

"Nagual'ın bilgisinin en zorlu yönü," diye devam etti don Juan, "ve görevinin kesinlikle en can alıcı bölümü üçüncü noktaya uzanmaktır—nagual özgür hareketin ve tinin, bunu başarması için gereken gereçleri kendisine yöneltmelerini *niyet* eder. Sen çıkıp gelene kadar hiç bu tür bi şey *niyet* etmemiştim. Bu nedenle velinimetimin bunu benim için *niyet* ederken harcadığı o muazzam çabanın değerini hiç bilemedim.

"Bi nagual'a o özgür hareketi müritleri için *niyet* etmek

zor geledursun," diye devam etti don Juan, "müritlerin nagual'ın ne yaptığını anlamada çektikleri zorlukla karşılaştırıldığında hiçbi şey kalır. Nasıl çırpınıp durduğuna bi bak! Aynı şey bana da oldu. Sonunda çoğu zaman tinin hilelerini, aslında nagual Julian'ın hileleri sanırdım.

"Daha sonra ona yaşamımı ve sağlığımı borçlu olduğumu anladım," diye devam etti don Juan. "Şimdi ona çok daha fazlasını borçlu olduğumu biliyordum. Ona gerçekten ne kadar borçlu olduğumu bile betimlemeye başlayamadığımdan, beni üçüncü bi ilgi noktasına sahip olmam için tatlı dille kandırdığını söylemeyi yeğlerim.

"Üçüncü ilgi noktası algının özgürlüğüdür; *niyet*tir; tindir; düşüncenin mucizevi olana doğru attığı perendedir; sınırlarımızın ötesine ulaşma eylemi ve kavranamaza dokunmaktır."

İKİ TEK-YÖNLÜ KÖPRÜ

Don Juan'la birlikte mutfağındaki masanın etrafında oturmaktaydık. Sabahın erken saatleriydi. Jaguarla olan deneyimimi hatırladıktan sonra geceyi geçirdiğimiz dağlardan henüz dönmüştük. Ayrılmış algımı hatırlamış olmak, her zamanki gibi don Juan'ı, o anda hatırlayamadığım daha duyumsal deneyimlere itelemek için kullandığı bir sevince boğmuştu. Coşkunluğum yine de azalmamıştı.

"Aynı anda iki yerde olmanın olasılığı zihin için çok heyecanlıdır," dedi. "Usumuz ve mantıklılığımız kişisel yansımalarımız olduğundan, kişisel yansımamızın ötesindeki herhangi bi şey, ya bizi yıldırır ya da kendine çeker, tabii ne tür bi insan olduğumuza bağlı olarak."

Gözlerini dikip bana baktı ve sonra sanki henüz yeni bir şey bulgulamış gibi gülümsedi.

"Ya da aynı ölçüde hem yıldırır, hem de kendine çeker," dedi, "ki sanırım her ikimizin durumunda da bu böyle."

Benim durumumda bunun, deneyimimce bir yılma ya da cezp edilme sorunu olmadığını, ayrılmış algının olabilirliğinin enginliğinden korkmuş olmamın sorun olduğunu anlattım ona.

"Aynı anda iki yerde olduğuma inanmadığımı söyleyemem," dedim. "Deneyimlerimi inkâr edemem, yine de sanırım bundan öylesine korktum ki, aklım bunu bir gerçek olarak kabul etmek istemiyor."

"Sen ve ben böyle şeyleri kafaya takan insanlardanız, sonra hepsini unuturuz," dedi ve güldü. "Sen ve ben fazlasıyla benziyoruz."

Gülme sırası bendeydi. Benimle eğlendiğini biliyordum. Yine de düşüncelerini öylesine içtenlikle anlatıyordu ki, dürüst olduğuna inanmak istedim.

Çömezleri arasında onun betimlemelerini, kendimize eşitlik açısından, fazlasıyla ciddiye almamayı öğrenmiş olanın bir tek ben olduğumu söyledim. Onu eylem halinde gördüğümü, çömezlerinden her birine, en içten edasıyla, "Sen ve ben koca aptallarız. Birbirimize fazlasıyla benzeriz!" dediğini duyduğumu anlattım. Ve çömezlerin ona inandığını anladığımda, tekrar tekrar ürpermiştim.

"Sen bizlerden birine benzemiyorsun, don Juan," dedim. "Sen bizim görüntülerimizi yansıtmayan bir aynasın. Sen zaten bizim ulaşabileceğimiz yerin ötesindesin."

"Tanık olduğun, yaşam boyu sürmüş bi mücadelenin sonucudur," dedi. "Gördüğün, sonunda tinin tasarılarını izlemeyi öğrenebilmiş bi büyücüdür, ama hepsi bu.

"Bi savaşçının bilginin patikasında ilerlerken karşılaştığı farklı aşamaları değişik yollarla açıkladım sana," diye sürdürdü. *Niyet* ile bağlantısı bağlamında bi savaşçı dört aşamadan geçer. Birincisi *niyet* ile pas tutmuş, güvenilmez bi hat kurduğunda. İkincisi bunu temizlemeyi başardığında. Üçüncüsü bunu kullanmayı öğrendiğinde. Ve dördüncüsü, soyutun tasarılarını kabul etmeyi öğrendiğinde."

Don Juan bu erişmişliğinin kendisini aslından farklı kılmadığını söyledi. Sadece daha becerikli kılmış; böylece, bana ya da diğer çömezlerine, bize benzediğini söylediğinde şaka yapmıyormuş.

"Nereye yöneldiğini tam olarak anlayabiliyorum," diye devam etti. "Sana güldüğümde, aslında senin yerindeki kendi anılarıma gülüyorum. Ben de günlük yaşamın dünyasına sıkı sıkı

tutunuyordum. Ona tırnaklarımla yapışıyordum. Her şey bana onu bırakmamı söylüyordu, ama yapamıyordum. Aynen senin gibi aklıma kesinlikle güveniyordum, ve bunu yapmak için herhangi bi nedenim yoktu. Artık sıradan bi insan değildim.

"Benim o zamanki sorunum senin bugünkü sorunun. Günlük dünyanın devinirliği beni sürükledi ve ben de sıradan bi insan gibi davranmaya devam ettim. Çılgınca o zayıf mantıksal kavramlara dayandım. Sen de aynısını yapmıyor musun?"

"Ben herhangi bir kavrama tutunmuyorum; onlar bana tutunuyorlar," dedim, ve bu onu güldürdü.

Onu mükemmel bir şekilde anladığımı söyledim, ama ne kadar denesem de bir büyücünün yapması gerektiği gibi yapamıyordum.

Büyücülerin dünyasındaki dezavantajımın, ona olan yabancılığım olduğunu söyledi. Bu dünyada her şeyle yeniden ilişki kurmak zorundaymışım, günlük yaşamımın devamlılığıyla çok az bir ilgisi olduğundan bu da çok zormuş.

Büyücülerin kendine özgü sorununu iki işlevlilik olarak betimledi. Birisi parçalanmış bir devamlılıktan yararlanmadaki olanaksızlık; diğeriyse toplanma noktasının yeni konumunca düzeltilmiş devamlılığın kullanılmasındaki olanaksızlıkmış. Bu yeni devamlılık her zaman fazlasıyla güçsüz, dengesizmiş, ve büyücülere eylemleri için gereksindikleri günlük yaşamın dünyasındaki güveni vermezmiş.

"Büyücüler bu sorunu nasıl çözümlüyorlar?" diye sordum.

"Hiçbirimiz herhangi bir şey çözümlemez," diye yanıtladı. "Bizim için tin bi şeyleri çözer ya da çözmez. Eğer tin yaparsa, büyücü nasıl olduğunu bilmeden kendini büyücülerin dünyasında eyleme geçmiş bulur. Bu yüzden seni bulduğum günden beri önemi olan tek şeyin kusursuzluk olduğunda direniyorum. Bi büyücü kusursuz bi hayat yaşar, ve bu da çözümü beraberinde getirmiş gibi olur. Niye mi? Kimse bilmez bunu."

Don Juan bir süre sesiz kaldı. Ve sonra ben söylemiştim gibi aklımda olan düşünceyle ilgili yorumlar yaptı. Kusursuzluğun, beni hep dinsel dürüstlük konusunda düşündürdüğünü geçirmekteydim.

"Sana defalarca söylediğim gibi kusursuzluk, dürüstlük

değil," dedi. "Yalnızca benzer ona. Kusursuzluk basitçe enerji seviyemizin en iyi kullanım biçimidir. Doğal olarak tutumluluğu, düşünceli olmayı, yalınlığı, saflığı; ve hepsinden öte kişisel yansımadan yoksun olmayı gerektirir. Bütün bunlar bi manastır hayatı kılavuzu gibi görünmesini sağlıyor, ama öyle değil.

"Büyücüler tini denetleyip, toplanma noktasının hareketini yönetebilmek için kişinin enerjiye gereksinim duyduğunu söylerler. Enerjiyi bizim için biriktirecek tek şeyse kusursuzluğumuzdur."

Don Juan toplanma noktalarımızı hareket ettirebilmek için büyücülük öğrenimi görmemiz gerekmediğine değindi. Bazen, doğal ama dokunaklı koşullar altında, savaş ve yokluk gibi, gerginlik, bitkinlik, üzüntü ve çaresizlik gibi durumlarda insanın toplanma noktası muazzam değişikliklere uğrayabilirmiş. Eğer bu koşullar altında kalmış insan büyücülerin ülküsünü benimseyebilirse, dediydi don Juan, bu doğal hareketi, hiçbir güçlükle karşı karşıya kalmadan en üst düzeyine çıkarabilirmiş. İnsanlar, böyle durumlardaki kalıplaşmış tepkileri yerine—olağanlığa dönme isteği—olağanüstü şeyleri arayıp bulabilirlermiş.

"Toplanma noktasının hareketi en üst düzeyine çıkarıldığında," diye sürdürdü don Juan, "hem sıradan insan, hem de büyücü çömezi, birer büyücü olurlar, çünkü o hareketi en üst düzeye çıkarmak, devamlılığı onarılmayacak şekilde tuzla buz etmiş olur."

"Bu hareketi en üst düzeye nasıl çıkarırsın?" diye sordum.

"Kişisel yansımayı kısıtlayarak," diye yanıtladı. "Gerçekte zor olan, toplanma noktasını hareket ettirmek, ya da kişinin devamlılığını kırmak değildir. Gerçek zorluk, enerjiye sahip olmaktır. Kişinin enerjisi varsa toplanma noktası hareket etti mi, sorgulanacak olaylar ortaya çıkar."

Don Juan, kendi saklı kaynaklarını sezinleyebilmesinin, ama onları kullanmaya cesaret edememesinin, insanlığın açmazı olduğunu anlattı. Bu nedenle büyücüler insanlığın kötü durumuna, alıklığı ve bilmezliğinin uyumu derlermiş. İnsanlara şimdi, her zaman olduğundan daha da fazla, özellikle kendi

içsel dünyalarına yeni ülküler öğretilmesi gerektiğini söyledi—toplumsal ülküler değil, büyücülük ülküleri, insanlığa ait ve bilinmeyenle, kendi kişisel ölümüyle yüzleşen ülküler. Şimdi, başka her şeyden daha çok, toplanma noktasının gizlerini öğrenmesi gerekirmiş.

Don Juan, herhangi bir ön hazırlık yapmaksızın, hatta düşünmek için durmaksızın, bir büyücülük öyküsü anlatmaya başladı. Bütün bir yıl boyunca nagual Julian'ın evindeki en genç kişi olduğunu söyledi. Öylesine bencilmiş ki, ikinci yılın başlangıcında velinimetinin, üç genç adam ve dört genç kadını eve getirdiğinin farkına bile varamamış. Don Juan'ı ilgilendirdiği kadarıyla, iki, üç ayda gelen o yedi kişi sadece hizmetkâmışlar ve pek bir önemleri yokmuş. Hatta genç adamlardan birisi onun yardımcısı olmuş.

Don Juan, nagual Julian'ın onları ayartıp, ücretsiz çalışmaları için kandırdığından eminmiş. Onların nagual Julian'a körü körüne güvenmeleri, evdeki herkese ve her şeye olan o hastalıklı bağlılıkları, don Juan'ı onlara acımaktan alıkoyuyormuş.

Onların köle olarak doğduklarını ve onlara söyleyecek herhangi bir şeyin olmadığını düşünüyormuş. Yine de istediğinden değil de, bunu işinin bir bölümü olarak yapmasını nagual buyurduğundan, onlara arkadaşlık ediyor, öğütler veriyormuş. Onlar kendisinden öğüt istedikçe, onların yaşam öykülerinin dokunaklığı ve açıklılığı karşısında ürperiyormuş.

Onlardan daha iyi olduğu için, gizliden gizliye kendisiyle övünüyormuş. İçten içe hepsinden daha akıllı olduğunu düşünüyormuş. Anladığını ileri sürememesine rağmen, nagual'ın eylemlerini sezebilmekle böbürleniyormuş. Ve onların o komik yardımsever olma çabalarına gülüyormuş. Onları köle gibi görmüş ve yüzlerine acımasız, profesyonel bir zalim tarafından kullanıldıklarını söylemiş.

Ama onu öfkelendiren şey, o dört genç kadının tutkuyla nagual Julian'a bağlı olmaları ve onu memnun etmek için her şeyi yapmalarıymış. Öfkesini unutabilmek için don Juan, avuntuyu işinde arar, işine dalıp gidermiş ya da nagual Julian'ın evinde bulunan kitaplardan saatlerce okurmuş. Okumak bir tutkuya

dönüşmüş onun için. Hep huzurunu kaçıran nagual Julian dışında, herkes, okurken onu rahatsız etmemek gerektiğini bilirmiş. Nagual, yeni gelen genç kadın ve erkeklerle dostluk etsin diye sürekli don Juan'ı sıkıştırıyormuş. Don Juan dahil, hepsinin kendi büyücülük çömezleri olduğunu söylermiş tekrar tekrar. Don Juan, nagual Julian'ın büyücülüğe değgin herhangi bir şey bilmediğine inanmaktaymış, hiç inanmaksızın onu dinlerken, onunla alay etmekteymiş.

Don Juan'ın güvenden yoksul oluşu nagual Julian'ı şaşırtmazmış. Sanki don Juan kendisine inanıyormuş gibi hareket ediyor, yönergeler vermek için tüm çömezlerini çevresinde topluyormuş. Belli zaman aralıklarıyla, onları civardaki dağlarda tüm bir gece süren gezintilere çıkarırmış. Bu gezintilerden çoğunda nagual onları o engebeli dağlarda çaresiz durumda, don Juan'ın denetimine bırakırmış.

Bu gezintilerin gerekçesi, yalnızlıkta ve doğanın vahşiliğinde tini bulgulayabilecekleriymiş. Ama asla yapmamışlar. En azından don Juan'ın anlayabileceği biçimde olmamış bu. Ama nagual Julian'ın tini bilmenin önemi konusundaki ısrarları o kadar yoğunmuş ki, don Juan tinin ne olduğunu bilmeyi kafasına takmış.

Bu gece gezintilerinin birinde, nagual Julian, ne olduğunu anlamamasına rağmen, don Juan'ı tinin peşinden gitmesi için zorlamış.

"Tabii ki, bi nagual'ın söyleyebileceği tek şeyi söylüyordu: toplanma noktasının hareketini," dedi don Juan. "Ama bunu, bana anlamlı gelebileceğine inandığı bi şekilde dile getiriyordu: peşine düş tinin.

"Saçmaladığını sanmıştım. O zamana kadar kendi görüş ve inanışlarımı oluşturmuştum; tinin, karakter, irade, yüreklilik ve güç olarak bilinen bi şey olduğuna inanmıştım. Ve bunların peşinden gitmeme gerek olmadığına inanmıştım. Hepsine sahiptim ben.

"Nagual Julian, tinin tanımlanamaz, duyumsanamaz, hakkında az çok konuşulamaz olduğunda direniyordu. Dediğine göre, kişi varlığını tanımlayarak çağırabilirmiş onu yalnızca. Benim karşılığımda fazlasıyla seninkine benziyordu: insan var

olmayan bi şeyi çağıramaz ki."

Don Juan'ın bana anlattığına göre, nagual ile o kadar çok tartışmışlar ki sonunda nagual tüm ev sakinlerinin önünde, tek bir vuruşla, değil salt tinin ne olduğunu, onu nasıl tanımlayabileceğini de gösterebileceğine söz vermiş. Ayrıca don Juan'ın dersini kutlamak üzere, komşuları bile davet edeceği çok büyük bir parti vereceğine de söz vermiş.

Don Juan o günlerde, Meksika Devrimi'nden önce, nagual Julian ve ekibindeki yedi kadının kendilerini büyük bir malikânenin varlıklı sahipleri olarak tanıttıklarına değindi. Kimse onların bu görünüşünden, özellikle zengin ve yakışıklı, arazi sahibi, en ciddi tutkusu evlenmemiş yedi kız kardeşine dini bütün birer meslek aramak olan nagual Julian'ın görünüşünden kuşkulanmıyormuş.

Bir gün, yağmurlu mevsim zamanında, nagual Julian yağmurun durmasıyla birlikte, don Juan'a söz verdiği büyük partiyi düzenleyeceğini bildirmiş. Ve bir pazar günü öğleden sonrasında, tüm ev sakinlerini şiddetli yağmurdan dolayı taşmış ırmağın kıyısına götürmüş. Nagual Julian atını sürerken don Juan, komşularıyla karşılaşırlar diye, gelenek üzerine saygıyla ardından hızlı hızlı yürümekteymiş, komşuların bildiği kadarıyla don Juan arazi sahibinin özel uşağıymış.

Nagual piknik için, ırmak kıyısındaki yüksek bir düzlüğü seçmiş. Kadınlar önceden yiyecek ve içecek hazırlamışlar. Nagual, kasabadan bir grup müzisyen bile getirtmiş. Büyük bir partiymiş, gündelikçileri, komşuları, hatta eğlenceyi görmek için yoldan geçen yolcuları bile kapsıyormuş.

Herkes gönlünce yiyip içmiş. Nagual bütün kadınlarla dans etmiş, şarkılar söyleyip şiirler okumuş. Fıkralar anlatmış ve bazı kadınların yardımıyla herkesi memnun edecek parodiler sahnelemiş.

Belirli bir anda nagual Julian orada hazır bulunanlara, özellikle çömezlerine, don Juan'ın dersini paylaşmak isteyen var mı diye sormuş. Hepsi bu öneriyi geri çevirmiş. Tümü de nagual'ın zorlu yöntemlerinin iyice bilincindeymiş. Sonra don Juan'a tinin ne olduğunu bilmek istediğinden emin mi diye sormuş.

Don Juan hayır diyememiş. Bu şekilde vazgeçemezmiş. Olanca varlığıyla hazır olduğunu söylemiş. Nagual onu çağlayan ırmağın kıyısına götürüp diz çökmesini sağlamış. Nagual rüzgârın ve dağların erkine yakardığı uzun bir büyüye başlamış, ırmağın erkinden don Juan'a önerilerde bulunmasını istemiş.

Anlamlı olan büyülü sözler öylesine saygısızca dile getiriliyorlarmış ki, herkes gülmek zorunda kalmış. Bitirdiğinde don Juan'dan gözleri kapalı, ayağa kalkmasını istemiş. Sonra çömezi çocukmuşçasına kucağına alıp, "Allah aşkına, ırmaktan nefret etme!" diye bağırarak onu dalgalı sulara atmış.

Bu olaya değinmek don Juan'ın gülme nöbetine tutulmasına neden oldu. Belki başka koşullar altında ben de bu durumu gülünç bulmuş olabilirdim. Bu kez, nedense öykü beni epeyce üzdü.

"O insanların suratını görmeliydin," diye devam etti don Juan. "Havada ırmağa doğru uçarken endişeleri gözüme takıldı. Kimse o şeytan nagual'ın böyle bi şey yapacağını kestirememişti."

Don Juan bu olayın yaşamının sonu olacağını sanmış olduğunu söyledi. İyi bir yüzücü değilmiş ve ırmağın dibine batarken, bunların başına gelmesine izin verdiğinden kendi kendine lanetler okumuş. O kadar öfkeliymiş ki dehşete kapılacak zamanı yokmuş. Tüm düşünebildiği bu kahrolası ırmakta, kahrolası adamın ellerinde ölmeyeceğiymiş.

Ayakları dibe değmiş ve kendisini yukarı doğru itmiş. Derin bir ırmak değilmiş, ama sel suları onu büyük ölçüde genişletmiş. Akıntı hızlıymış ve onu alıp götürüyormuş, coşan suların kendisini alabora etmesine izin vermemeye çalışarak köpekler gibi yüzmüş.

Akıntı onu epey uzaklara sürüklemiş. Sürüklenmekte, ve elinden gelenin en iyisini yaparak yenik düşmemeye çalışmaktayken, tuhaf bir ussal boyuta geçmiş. Kusurlarını biliyormuş. Çok öfkeli biriymiş ve o serbest kalamayan öfkesi etrafındaki herkesten nefret edip onlarla savaşmasına neden oluyormuş. Ama ırmaktan nefret edemiyor, onunla savaşamıyormuş, ya da genelde yaşamındaki herkes ve her şeye karşı davrandığı gibi

onu kızdıramıyor, ona karşı sabırsızlık gösteremiyormuş. Irmağa tüm yapabildiği, akıntısını izlemekmiş.

Don Juan bu basit kavrayışın ve neden olduğu uysallığın, terazinin dengesini bozduğunu, deyim yerindeyse toplanma noktasının özgür hareketini deneyimlediğini söyledi. Aniden, hiçbir şekilde ne olduğunun bilincinde olmaksızın, coşan sularca çekilip götürüleceğine, don Juan kendisini ırmağın kıyısında koşar durumda bulmuş. Olanca hızıyla koştuğundan düşünecek zamanı yokmuş. İnanılmaz bir kuvvet kendisini çekmekteymiş, kayaların ve devrilmiş ağaçların üzerinden sanki onlar orada yokmuşçasına onu koşturuyormuş.

Uzunca bir süre bu çıldırmış biçimde koştuktan sonra, don Juan, kızılımsı, azgın sulara bir bakış fırlatmaya cesaret etmiş. Ve kendisini akıntı tarafından alabora edilirken görmüş. Yaşamındaki hiçbir şey onu böylesi bir an için hazırlayamamış. İşte o zaman düşünce işlemini işin içine karıştırmadan iki yerde birden olduğunu biliyormuş. Ve bu yerlerden birinde, o azgın ırmakta çaresizmiş.

Bütün enerjisini kendisini kurtarmak için harcamış.

Bu konuda düşünmeksizin, ırmak kıyısından açılmaya başlamış. Yana bir adım atmak, tüm gücü ve kararlılığına mal oluyormuş. Sırtında bir ağaç sürüklemekteymiş sanki. Öylesine ağır hareket ediyormuş ki birkaç adım atabilmek sonsuzluk gibi geliiyormuş.

Gerilime dayanamayacak gibiymiş. Birdenbire artık koşmadığını anlamış; derin bir kuyuya düşmekteymiş. Suya değdiğinde, suyun soğukluğu bağırmasına neden olmuş. Sonra yeniden ırmakta bulmuş kendini, akıntıyla sürüklenerek. Kendini yeniden azgın sularda bulmasından doğan korkusu öylesine yoğunmuş ki, tüm yapabildiği ırmağın kıyısında sapasağlam olmayı var gücüyle dilemekmiş. Ve birdenbire kendini yine orada buluvermiş, ırmağa biraz uzak ama paralel bir şekilde çok hızlı koşuyormuş.

Koştukça, coşan sulara bakmış ve kendisini yüzmeye çalışırken görmüş. Bağırarak emretmek istemiş; kendisine belli bir açıyla yüzmesini emretmek istiyormuş, ama hiç ses çıkaramamış. Sularda olan öteki kendisi için duyduğu üzüntü çok ezi-

ciymiş. İki Juan Matus arasındaki bir köprü görevini üstleniyormuş bu üzüntü. Anında yine sulardaymış, kıyıya doğru bir açıyla yüzmeye çalışarak.

İki yer arasındaki değişimin o inanılmaz duyumu, korkusunu kökünden kazımaya yetmiş. Artık yazgısıyla ilgilenmiyormuş. Irmakta yüzmek ile kıyısında koşmak arasında serbestçe değişimler yapıyormuş. Ama hangisini yapsa sürekli sola yöneliyormuş, ya ırmaktan uzaklaşıyor ya da soldaki kıyıya doğru yüzüyormuş.

Akıntı yönünde, yaklaşık beş mil ilerde ırmağın solunda karaya çıkmış. Orada çalılara sığınarak bir haftadan fazla beklemek zorunda kalmış. Suların çekilmesini ve böylece karşıya yürüyüp geçebilmeyi bekliyormuş, ayrıca korkusunun geçmesini ve yeniden bir bütün olmayı da beklemekteymiş.

Don Juan, olanların, bitmek bilmeyen güçlü tutkusundan kaynaklandığını, bunların, yaşamı için verdiği savaşımda, toplanma noktasının doğruca sessiz bilginin yerine yönelmesine neden olduğunu söyledi. Nagual Julian'ın kendisine toplanma noktasına değgin anlattıklarına hiç dikkat etmemiş olmasından, neler olduğu hakkında herhangi bir düşüncesi yokmuş. Bir daha asla eskisi gibi olamayacağı düşüncesinden korkmuş. Ama ayrılmış algısını inceledikçe, onun işlevsel yönlerini ve onu beğendiğini bulgulamış. Günlerce iki bedenli olarak kalmış. Doğrudan biri ya da öteki olabiliyormuş. Ya da aynı anda her ikisi oluyormuş. İkisi birden olduğunda işler karışıyormuş ve varlığı etkinliğini yitiriyormuş, bu nedenle bu olasılığı bırakmış. Fakat biri ya da diğeri olmak, onun için şaşırtıcı olanaklara yol açmış.

Çalılarda yeniden kendine kavuştuğunda, varlıklarından birinin diğerinden daha değişebilir olduğunu ve göz açıp kapayıncaya dek uzak mesafeleri kat edebildiğini, yiyecek bulabildiğini ve saklanacak en iyi yerlere ulaşabildiğini saptamış. Bir keresinde kendisi için kaygılanıyorlar mı diye nagual'ın evine giden de bu varlığıymış.

Gençlerin kendisi için ağladığını işitmiş, ve bu kesinlikle hayret vericiymiş. Kendisi hakkında ne düşündüklerini öğrenmek için gittiğinden, süresiz olarak onları izleyebilirmiş, ama

nagual Julian onu yakalamış ve bu olaya bir son vermiş.

Nagual'den korktuğu tek zaman gerçekten de bu olmuş. Don Juan, nagual'ın kendisine saçmalamayı kesmesini söylediğini işitmiş. Kapkara, zil biçiminde, çok büyük ağırlık ve güçte bir nesne olarak, aniden beliriverıniş. Don Juan'ı tutmuş. Don Juan nagual'ın kendisini nasıl tutmakta olduğunu bilemiyormuş, ama en sarsıcı biçimde canını acıtıyormuş. Karnı ve kasıklarında hissettiği keskin, sinirsel bir ağrıymış.

"Hemen ardından ırmak kıyısında buldum kendimi," dedi don Juan, gülerek. "Ayağa kalktım, henüz suları çekilmiş ırmağı geçtim, ve eve doğru yürümeye başladım."

Bir ara duraksadı sonra bana öyküsü hakkında ne düşündüğümü sordu. Ben de ona öykünün beni dehşete düşürdüğünü söyledim.

"O ırmakta boğulabilirdin," dedim, neredeyse bağırarak. "Sana yapılacak en vahşi hareket. Nagual Julian deliydi muhakkak!"

"Dur bi dakka," diye karşı çıktı don Juan. "Nagual Julian şeytan gibi bi adamdı, ama deli değildi. Bi nagual ve öğretmen olarak yapması gerekeni yaptı. Ölebilirdim, doğru. Ama bu hepimizin göze alması gereken bi risk. Sen de jaguar tarafından kolayca yenilmiş olabilirdin, ya da sana yaptığım şeyler yüzünden ölebilirdin. Nagual Julian gözüpek ve yönetici biriydi, her şeyi doğrudan hallederdi. Lafı ağzında gevelemez, yapmacık sözler etmezdi."

Alınan dersin değerliliğiyle birlikte, nagual Julian'ın yöntemlerinin, bana göre hâlâ acayip ve aşırı olduğu konusunda direndim. Don Juan'a, nagual Julian'la ilgili duyduğum her şeyin beni son kerte sıktığını ve ona ilişkin çok olumsuz bir görüş edinmiş olduğumu itiraf ettim.

"Sanırım bugünlerde seni ırmağa atacağımdan ya da kadın elbiseleri giydireceğimden korkuyorsun," dedi ve gülmeye başladı. "Bunun için nagual Julian'ı beğenmiyorsun."

Haklı olduğunu kabul ettim, o da velinimetinin yöntemlerini taklit etmeye niyeti olmadığı konusunda bana güvence verdi, çünkü ona bir yarar sağlamamışlar. Dediğine göre onun kadar kararlı olabilmiş, ama bir o kadar işlevsel olamamış.

"O sıralarda," diye devam etti don Juan, "onun sanatının değerini bilmiyordum, ve kesinlikle bana yaptıklarını beğenmiyordum, ama şimdi, ne zaman bu konuda düşünsem, beni sessiz bilginin konumuna getirişindeki o dolaysız yöntemi ve mükemmelliğinden onu fazlasıyla takdir ediyorum."

Don Juan deneyiminin büyüklüğünden dolayı canavarımsı adamı tamamen unutmuş olduğunu söyledi. Neredeyse nagual Julian'ın evinin kapısına kadar kendisine eşlik edilmeden yürümüş, sonra düşüncesini değiştirip, avuntu aramaya nagual Elías'ın evine gitmiş. Nagual Elías da ona nagual Julian'ın eylemlerinin tutarlılığını açıklamış.

Nagual Elías, don Juan'ın hikayesini dinlediğinde heyecanını zar zor zapt edebiliyormuş. Ateşli bir ses tonuyla velinimetinin her zaman uygulamaların peşinde mükemmel bir *iz sürücü* olduğunu açıklamış. Onun sonsuz davası, pratik görüşler ve çözümler içinmiş. O gün ırmaktaki davranışı, *iz sürme*ye kusursuz bir örnekmiş. Herkesi kullanmış ve etkilemiş. Hatta ırmak bile onun denetimi altında gibiymiş.

Nagual Elías, don Juan'ın yaşamı için savaşıp, akıntı tarafından sürüklenirken, ırmağın, tini anlaması için kendisine yardım ettiğine değinmiş. Ve şükürler olsun bu anlayışa ki don Juan'ın doğrudan sessiz bilgiye girme fırsatı olmuş.

Don Juan toy bir delikanlı olduğundan nagual Elías'ın sözlerini tek bir kelime anlamadan dinlediğini, ve içten bir hayranlıkla nagual'ın yoğunluğundan etkilendiğini söyledi.

Nagual Elías don Juan'a ilkin, sözcüklerin tınısının ve anlamının *iz sürücüler* için son kerte önemli olduğunu açıklamış. Onlar için sözcükler kapalı olan herhangi bir şeyi açmak için kullanılan anahtarlarmış. Bu nedenle *iz sürücüler* amaçlarına ulaşmaya girişmeden önce onu söylemek zorundalarmış. Ama gerçek amaçlarını başlangıçta açığa vuramazlarmış, yani sözcükleri, öz anlamını gizlemek için dikkatlice dile getirmeleri gerekmiş.

Nagual Elías bu eylemi *niyet*i uyandırmak olarak adlandırmış. Don Juan'a, nagual Julian'ın tüm ev sakinlerinin önünde, bir darbede tinin ne olduğunu ve nasıl tanımlanacağını kesin bir şekilde belirterek *niyet*i uyandırmış olduğunu açıklamış. Bu

tamamen saçma bir şeymiş, çünkü nagual Julian tinin tanımlanamayacağını biliyormuş. Onun gerçekte yapmaya çalıştığı, tabii ki don Juan'ı sessiz bilginin konumuna yerleştirmekmiş.

Gerçek amacını gizleyen sözleri söyledikten sonra nagual Julian toplayabileceği kadar çok insan toplamış, böylece onları farkında olan ve olmayan yardakçıları durumuna sokmuş. Hepsi de onun önceden tasarladığı amacının bilincindelermiş, ama hiçbiri gerçekte aklında ne olduğunu bilmiyormuş.

Nagual Elías'ın, don Juan'ın, mutlak asilik ve kayıtsızlığa olan o çekilmez tutumundan, açıklamalarıyla sarsılıp kurtulacağına olan inancı tamamıyla yanlıştı. Yine de nagual sabırlı bir şekilde, ırmağın akıntısında boğuşurken üçüncü noktaya ulaşmış olduğunu açıklamaya devam etmiş.

Yaşlı nagual sessiz bilginin konumuna üçüncü nota denildiğini, kişinin oraya ulaşabilmesi için ikinci noktayı, merhametin olmadığı yeri geçmesi gerektiğini açıklamış.

Don Juan'ın toplanma noktasının onu iki bedenli kılacak kadar yeterli bir akışkanlık kazandığını söyledi, bu da aynı anda ya da değişmeli olarak hem mantığın yerinde hem de sesiz bilginin yerinde olmasına olanak sağlıyormuş.

Nagual don Juan'a başarısının olağanüstü olduğunu anlatmış. Hatta don Juan'ı çocukmuşçasına kucaklamış. Ve don Juan'ın nasıl, bir şey bilmemesine rağmen ya da belki bir şey bilmediği için—tüm enerjisini bir yerden diğerine aktarması hakkında konuşmadan duramıyormuş. Bu da nagual'a göre, don Juan'ın toplanma noktasının çok elverişli, doğal bir akışkanlığı olduğu anlamına geliyormuş.

Don Juan'a her insanın bu akışkanlık için bir depolanmış ve asla kullanmazmışız, yalnızca büyücülerin neden olduğu nadir durumlarda, kendisinin henüz deneyimlemiş olduğu gibi, ya da ölüm kalım meseleleri gibi dokunaklı doğal olaylarda kullanılırmış.

Don Juan, yaşlı nagual'ın sesinin tınısından büyülenmiş olarak dinlemiş onu. Dikkat ettiğinde söylediklerinin anlayabiliyormuş, bu da nagual Julian'la yapmayı bir türlü beceremediği bir şeymiş.

Yaşlı nagual insanlığın bu ilk noktada, mantıkta yer aldığı-

nı, ama her insanın toplanma noktasının da doğrudan bu noktada yer almadığını açıklayarak konuşmasını sürdürdü. Tam olarak bu noktada bulunanlar insanlığın önderleriymiş. Bunlar, mantıklarının bir uygulaması olan dehalarıyla çoğunlukla bilinmeyen kişilermiş.

Nagual insanlığın bir başka zamanda, doğal olarak ilk nokta olan üçüncü noktada yer almış olduğunu söyledi. Fakat bundan sonra insanlık mantığın noktasına yönelmiş.

Sessiz bilgi ilk nokta olduğunda yine aynı durum geçerli olmuş. Her insanın toplanma noktası doğrudan o konumda yer almıyormuş. Bu da, toplanma noktaları doğrudan mantığın ya da sessiz bilginin yerinde denk gelmiş olan insanların daima insanlığın gerçek önderleri olduğu anlamına geliyormuş. Yaşlı nagual'ın don Juan'a anlattığına göre, insanlığın geri kalanı yalnızca izleyiciymiş. Bu önderler günümüzde mantığın sevgilileriymişler. Geçmişte de sessiz bilginin. Onlar her iki konum kahramanlarına şiirler okuyup, onları öven insanlarmış.

Nagual, insanlığın tarihin büyük bir kısmını sessiz bilginin konumunda geçirdiğini ve ona büyük bir özlem duymasının nedeninin bu olduğunu belirtmiş.

Don Juan yaşlı nagual'a, nagual Julian'ın kendisine tam olarak ne yapmaya çalıştığını sormuş. Bu sorusu gerçekte olduğundan daha zekice ve mantıklı görünmüş. Nagual Elías, o sıralar don Juan'a tamamen anlaşılmaz gelen kavramlarla yanıtlamış bu soruyu. Nagual Julian'ın kendisine antrenörlük ettiğini, toplanma noktasını mantığın yerinden aldatarak uzaklaştırdığını, böylece tutkularıyla taşmış ve mantığın sıradan olaylarına hayran o saf izleyici güruhunun bir parçası olacağına, bir düşünür olabileceğini söylemiş. Nagual Julian aynı zamanda kendisine, bilinmeyenin o hastalıklı ve cahilâşıklarından biri olucağına, gerçek bir soyutluluk büyücüsü olmayı öğretiyormuş.

Nagual Elías, yalnızca mantıklılığa kusursuz bir örnek oluşturabilecek birinin aynı zamanda sessiz bilgiye kusursuz bir örnek oluşturabileceğini belirtmiş. Her iki konuma ulaşabilen birinin diğer konumu da açıkça görebileceğini söylemiş, bu da mantığın sınırının olduğunu bilmenin tek yoluymuş. Sessiz bilginin konumundanmantığın konumu açıkça görülebiliyormuş.

Yaşlı nagual don Juan'a, sessiz bilgiden mantığa uzanan tek yönlü köprüye 'merak' denildiğini anlatmış. Bu da sessiz bilgiye bağlı doğru insanların bildiklerinin kaynağına karşı duydukları merakmış. Diğer tek yönlü köprüyse mantıktan sessizbilgiye uzanırmış ve 'yalın anlayış' olarak bilinirmiş. Bu da mantığın insanlarına, sonsuz adalar denizinde mantığın sadece tek bir ada olduğunu anlatan bir karşılıkmış.

Nagual, her iki tek-yönlü köprüyü de kullanabilen kişinin, her iki konumu da olası kılan, can alıcı bir kuvvet olan tinle dolaysız bağlantıya sahip bir büyücü olduğunu ekledi. O gün ırmakta nagual Julian'ın yaptığı her şeyin insanlara değil de tine, onu izleyen kuvvete bir gösteri olarak yapılmış olduğuna değindi. Hoplayıp zıplamış, oynayıp sıçramış ve herkesi özellikle kendisini gözetleyen kuvveti eğlendirmiş.

Don Juan, nagual Elías'ın kendisine tinin yalnızca konuşmacının edalarla konuştuğunda işittiğini olsöylediği. Ve edalarla konuşmak, el kol hareketleri yapmak anlamına gelmiyormuş; gerçek bir kendinden geçiş eylemi, genişlik, gerçek bir mizah anlayışı gerektiriyormuş. Tine yapılan bir edada, büyücüler kendilerine ait olanın en iyisini ortaya koyarlar, bunu sessizce soyuta sunarlarmış.

GÖRÜNÜŞLERİ *NİYET* ETMEK

Don Juan, ben eve dönmeden önce dağlarda bir gezi daha yapmak istiyordu, ama bunu yapamadık. Bunun yerine, onu kente götürmemi istedi. Orada bazı insanları görmesi gerekiyordu.

Yolda *niyet* dışında her konuya değindik. Bu, hoş bir gecikmeydi.

Öğleden sonra, işleriyle ilgilendikten sonra, alışveriş yerindeki beğendiği banka oturduk. Ortada kimseler yoktu. Çok yorgun ve uykuluydum. Ama birden, hiç ummadığım bir anda toparlandım. Usum olanca netliğine kavuştu.

Don Juan bendeki değişikliği hemen gördü ve şaşkın halime güldü. Zihnimdeki bir düşünceyi yakaladı; ya da belki ben onun zihnindeki bir düşünceyi yakaladım.

"Eğer yaşamı yıllar yerine saatler bağlamında düşünecek olursan, yaşamlarımız olabildiğine uzundur," dedi. "Günler açısından düşündüğünde bile, yaşam hâlâ sonsuz görünür."

Bu tam da benim düşündüğüm şeydi.

Büyücülerin yaşamı saatlerle ölçtüğünü, ve bir saatte yaşadıklarının normal bir yaşama denk yoğunlukta olduğunu anlattı. Bu yoğunluk toplanma noktasının hareketi açısından, iş bilgi biriktirmeye geldiğinde, bir üstünlük oluyormuş.

Bunu daha ayrıntılı olarak açıklamasını istedim. Uzun zaman önce konuşmalarda not tutmak elverişsiz olduğundan, bana büyücülerin dünyasıyla ilgili edinmiş olduğum katışıksız bilgileri, kâğıda ya da zihnime aktarmamamı, toplanma noktasının hareketine aktarmamı önermişti.

"En ufak değişimiyle toplanma noktası, tamamen yalıtılmış algı adacıkları oluşturur," dedi don Juan. "Bilgi, bilinçliliğin karmaşıklığındaki deneyimler biçiminde, orada biriktirilebilir."

"Ama bilgi, böylesine belirsiz bir şeyde nasıl biriktirilebilir?" diye sordum.

"Zihinde aynı oranda belirsizdir, ama sen onu iyi tanıdığın için hâlâ ona güveniyorsun," diye yapıştırdı yanıtı. "Halen toplanma noktasının bu biçimdeki hareketine tanıdık değilsin, ama bu aşağı yukarı aynı şey."

"Demek istediğim, bilgi nasıl biriktirilir?" diye direttim.

"Bilgi, deneyimin kendisinde biriktirilir," diye açıkladı. "Daha sonra, büyücü toplanma noktasını deneyimin olduğu yere doğru hareket ettirdiğinde, deneyimin tamamını yeniden yaşar. Büyücülerin deneyimleri hatırlaması, toplanma noktasında biriktirilmiş bilgileri edinmesinin yoludur.

"Yoğunluk, toplanma noktasının hareketinin doğal bi sonucu," diye devam etti. "Örneğin, sen şu anlarda normalde yaşayacağından daha yoğun yaşıyorsun, yani, diyeceğim o ki, yoğunluk biriktiriyorsun. Bi gün toplanma noktanı tam olarak şu anda olduğu yere döndürerek bu anları yeniden yaşayacaksın. Büyücüler işte bu yolla bilgi biriktirir."

Don Juan'a, son birkaç günde deneyimlediğim yoğun hatıraların, bildiğim herhangi bir zihinsel işlem olmadan, başıma geldiğini anlattım.

"Biri istediğinde hatırlamayı nasıl başarabilir?" diye sordum.

"*Niyet*in bi yönü olan yoğunluk, doğal olarak büyücünün gözünün parıldamasına bağlıdır," diye açıkladı. "Büyücüler o yalıtılmış algı adacıklarını çağrıştırmak için gözlerinin parıldamasıyla birlikte dönmek istedikleri alanı *niyet* ederler. Ama bunu zaten açıkladım."

Zihnimin karıştığını belli ediyor olmalıydım. Don Juan beni ciddi bir ifadeyle karşıladı. Ona soru sormak için birkaç kez dudaklarımı araladım, ama düşüncelerimi toparlayamıyordum.

"Yoğunluk düzeyi normalden daha yüksek olduğu için," dedi don Juan, "büyücü bi kaç saate denk normal bi yaşamı yaşayabilir. Toplanma noktasının bilmediği bi konuma gitmesiyle normalden daha fazla enerjiyi içine alır. Enerjinin fazlaca akışına yoğunluk denir."

Söylediklerini olanca açıklığıyla anlıyordum, ve bu büyük etkinin darbesi karşısında mantığım afalladı.

Don Juan gözlerini bana dikti ve büyücülerin başına bela olan bir tepkiye—büyücülüğü inandırıcı, iyi düşünülmüş sözcüklerle, karşı konulmaz açıklama isteğine karşı uyardı.

"Büyücülerin deneyimleri öylesine acayip ki," diye sürdürdü don Juan, "bunları bi zihinsel çalışma olarak alırlar ve kendi *izlerini sürmek* için kullanırlar. *İz sürücüler* olarak kozları, bizim algılayıcılar olduğumuzun, ve algının aklımızın alabileceğinden de fazla olasılıklara sahip olduğunun bilincinde olmalarıdır."

Bu konudaki tek yorumum, insan bilinçliliğinin acayip ve tatsız olasılıklarından duyduğum endişemi dile getirmek oldu.

"Büyücüler, kendilerini bu engin olasılıklara karşı koruyabilmek için," dedi don Juan, "kusursuz bi kararlılık, zekâ, sabır ve kibarlık örneği oluştururlar. Bu dört temel, ayrılmaz bi şekilde birbirlerine bağlıdır. Büyücüler bunları *niyet* ederek geliştirirler. Bu temeller, tabii ki, toplanma noktasının konumlarıdır."

Bir büyücü tarafından gerçekleştirilen her eylemin bu dört ilkenin tanımlanmasıyla yönetildiğini söyleyerek devam etti. Böylece, tam olarak söylemek gerekirse, her büyücünün her eylemi, düşünce ve kavrama bakımından dikkatlice tasarlan-

mış ve *iz sürme*nin bu dört temelinin kendine özgü bir biçimine sahipmiş.

"Büyücüler, *iz sürme*nin bu dört temelini rehber gibi kullanırlar," diye sürdürdü. "Bunlar zihnimizin dört ayrı boyutudur, büyücülerin toplanma noktalarını belirli konumlara getirmelerine neden olan dört ayrı yoğunluk türü."

Aniden canı sıkılmış göründü. Ona, benim diretmemin buna sebep olup olmadığını sordum.

"Ussallığımızın bizi nasıl iki araya bi dereye sıkıştırdığını düşünüyordum," dedi. "Uzun uzun düşünme, sorgulama, bi çözüm bulma eğilimindeyiz. Ama büyücülüğün düzeneğinde bunu yapmanın bi yolu yok. Büyücülük sessiz bilgiye ulaşma sanatıdır, ve sessiz bilgi düşünüp taşınarak çözülebilecek bi şey değil. Yalnızca deneyimlenebilecek bi şey."

Gülümsedi, gözleri iki ışık noktacığı gibi parıldıyordu. Büyücülerin kendilerini sessiz bilginin ezici etkisinden koruyabilme çabasıyla iz sürme sanatını geliştirdiğini söyledi. İz sürme toplanma noktasını azar azar ama sağlam olarak hareket ettirir, büyücülere zaman ve böylece kendilerini destekleme olanağı sağlarmış.

"*İz sürme* sanatında," diye sürdürdü don Juan, "büyücülerin çoğunlukla kullandığı bi yöntem vardır: denetlenen delilik. Büyücüler denetlenen deliliğin—fazlalaşmış bilinç ve algı durumunda—kendi kendileriyle ve günlük sorunların dünyasındaki herkes ve her şeyle başa çıkmanın tek yolu olduğunu savunurlar."

Don Juan denetlenen deliliği denetlenen aldanma sanatı ya da eyleme tamamen kendini veriyormuş gibi görünme sanatı olarak açıklamıştı—öyle iyi yapılacakmış ki kimse ayırdına varamazmış. Denetlenen delilik tamamen kendini aldatma değilmiş demişti , her şeyin ayrılmaz bir parçası olarak kalırken, her şeyden ayrı olmanın inceden inceye düşünülmüş, sanatsal bir yöntemiymiş.

"Denetlenen delilik, bi sanattır," diye sürdürdü don Juan. "Çok can sıkıcı ve öğrenilmesi güç olan bi sanattır. Çoğu büyücünün midesi kaldırma bunu, sanatın kendisinde yanlış bi şeylerden değil, uygulamasının çok fazla enerji gerektirdiğinden."

Don Juan kendisinin de, böyle yapmaktan pek hoşnut olmamasına rağmen, belki de velinimeti bu konuda çok usta olduğundan, bunu titizlikle uyguladığını belirtti. Ya da belki kişiliğinin—riyakâr ve dar kafalı olan—denetlenen deliliği uygulamaya yetecek çevikliği yokmuş.

Ona şaşkınlıkla baktım. Konuşmayı kesti ve yaramaz gözlerini bana dikti.

"Büyücülüğe gelene kadar kişiliğimiz zaten oluşmuş olur," dedi, ve omuzlarını aldırmazlığını göstermek için kaldırdı, "tüm yapabileceğimiz denetlenen deliliği uygulamak ve kendimize gülmektir."

Bir gönüldeşlik dalgası içimi sardı ve bana kalırsa hiç de riyakâr ve darkafalı olmadığını söyledim ona.

"Ama bu benim kişiliğimin temeli," diye diretti.

Ben de öyle olmadığı konusunda direttim.

"Denetlenen deliliği uygulayan *iz sürücüler*, tüm insanlığın kişilik bağlamında üçe ayrıldığına inanırlar," dedi, ve benimle eğlenirken güldüğü gibi güldü.

"Bu çok saçma," diye karşı çıktım. "İnsan davranışı bu basitlikte sınıflandırılamayacak kadar karmaşıktır."

"İz sürücüler sandığımız kadar karmaşık olmadığımızı söylerler," dedi, "ve hepimiz bu üç sınıflandırmadan birine aitmişiz."

Sinirden güldüm. Aslında böyle bir açıklamayı şaka olarak alırdım ama zihnimin son kerte açıklığından ve düşüncelerimin keskinliğinden ciddi olduğuna inandım.

"Ciddi misin?" diye sordum, olanca kibarlığımla.

"Hem de nasıl ciddiyim," dedi ve gülmeye başladı.

Gülüşü beni biraz gevşetti. O da *iz sürücüler*in sınıflandırma yöntemlerini açıklamayı sürdürdü. İlk sınıflandırmada olan insanların kusursuz birer yazman, yardımcı ve arkadaş olduklarını söyledi. Çok akışkan bir kişilikleri varmış, ama akışkanlıkları besleyici değilmiş. Yine de dayanıklı, ilgili ve tamamen evcimenlermiş, bazı kalıplar içerisinde beceriklilermiş, neşeli, iyi huylu, kibar ve duyarlılarmış. Bir başka deyişle insanın tanışabileceği en tatlı kişilermiş, ama büyük bir kusurları varmış: kendi başlarına hareket edemezlermiş. Her zaman kendilerini

yönlendirecek birini gereksinirlermiş. Bu yönlendirmenin ne denli düşmanca ya da yapmacık olması önemsizmiş, hayret edilecek ölçüde iyi olurlarmış. Ama kendi başlarına kaldıklarında yok olurlarmış.

İkinci sınıflandırmadaki insanlar hiç de kibar olmazlarmış. Darkafalı, kinci, imrenen, kıskanç ve bencil olurlarmış. Çoğunluk kendilerinden konuşur, insanların kendi ölçütlerine uymasını isterlermiş. Bu durumdan memnun olmamalarına rağmen her zaman her şeye önayak olurlarmış. Her durumda tamamen gergin olurlarmış ve asla rahatlayamazlarmış. Özgüvenleri yokmuş ve asla memnun olmazlarmış; özgüvenleri yittikçe daha da kötü olurlarmış. Ölümcül kusurlarıyla lider olmak için birilerini öldürebilmeleriymiş.

Üçüncü sınıflandırmadaki insanlar ne iyi ne de kötü olanlarmış. Kimseye hizmet etmez, kimseye kendilerini kabul ettirmeye çalışmazlarmış. Dahası kayıtsızlarmış. Kendileriyle ilgili, sadece tatlı hayallerinden ve dileklerle dolu düşüncelerinden oluşturdukları coşkulu bir tanımlamaları varmış. Eğer üstün oldukları bir yetenekleri varsa bu da birşeylerin olmasını beklemekmiş. Keşfedilip övgü kazanmayı beklerlermiş ve o an ortada olmayan, hep gerçekleştireceklerini söyleyip aslında böyle yetilere sahip olmadıklarından gerçekleştiremedikleri, büyük amaçlara sahip olduklarının hayalini yaratmada olağanüstü yeteneklilermiş.

Don Juan kendisinin kesinlikle ikinci sınıflandırmaya ait olduğunu söyledi. Sonra benim de kendimi sınıflandırmamı istedi, ama ben öfkelendim. Don Juan gülmekten iki büklüm, neredeyse yere düşecekti.

Kendimi sınıflandırmamı istedi yeniden, istemeye istemeye üçüncü sınıflandırmanın birbileşimi olabileceğimi söyledim.

"Bırak bu bileşim saçmalıklarını," dedi, gülmeyi sürdürerek. "Bizler basit varlıklarız, her birimiz bu üç türden biri. Ve benim varlıklarız, her birimiz bu üç türden biri. Ve benim bildiğim kadarıyla sen ikinci sınıflandırmaya aitsin. *İz sürücüler* onlara osuruktan adamlar der."

Sınıflandırma dizgesinin alçaltıcı olduğu söyleyerek karşı

çıkmaya başladım. Ama tam uzun bir söyleme girişmek üzereyken durdum. Onun yerine üç tür kişilik varsa, hepimizin değişme ya da kurtulma umudu olmadan bu üç sınıflamadan birine takılı kaldığımızı belirttim.

Durumun tam olarak böyle olduğunu söyledi. Kurtuluş için bir yolun dışında. Büyücüler uzun bir süre önce yalnızca kişisel yansımamızın bu sınıflandırmalardan birine girdiğini öğrenmişler.

"Bizim sorunumuz kendimizi ciddiye almamızda," dedi. "Kişisel görünümümüzün hangi sınıflandırmaya girdiği sadece kişisel önemimiz açısından fark eder. Eğer kişisel önemimiz olmasaydı hangi sınıflandırmada olduğumuzun bi önemi olmazdı.

"Ben her zaman bi osuruk olarak kalacağım," diye sürdürdü bedeni kahkahayla sarsılırken. "Sen de öyle kalacaksın. Ama şimdi, sen kendini ciddiye almaktayken, ben kendisini ciddiye almayan bi osuruğum."

Öfkelenmiştim. Onunla tartışmak istedim, ama bunun için enerjiyi toparlayamadım.

O boş pazar yerinde kahkahasının yansıması ürkütücüydü.

Konuyu değiştirip, benimle tartışmış olduğu temel tözleri toparladı: tinin belirmesi, tinin vuruşu, tinin hilesi, tinin inişi, *niyet*in gereksindirdikleri ve *niyeti* kullanmak. Bu tözleri, belleğime, onları alıkoymam için bir fırsat veriyormuşçasına tekrarladı. Sonra onlara değgin bana anlatmış olduğu her şeyi birkaç sözcükle vurguladı. Sanki kasıtlı olarak bütün o bilgiyi, o anın yoğunluğuna biriktirmemi sağlamaya çalışıyordu.

Temel tözlerin benim için hala giz taşıdıklarını belirttim. Onları anlayabilme konusunda kaygılanıyordum. Sanki konu başlıklarının önemini ortadan kaldırıyormuş izlenimi yaratıyordu ve ben henüz anlamlarını hiç yakalayamamıştım.

Soyut tözler hakkında daha fazla soru sormam gerektiği konusunda direttim.

Söylediklerimi saptamaya çalışır görünüyordu, sonra sessizce başıyla onayladı.

"Bu konu da benim için çok zordu," dedi. "Ve ben de bi sürü soru sormuştum. Ben belki de senden biraz daha bencil-

dim. Ve çok kötüydüm. Dırdırlanmak soru sormanın bildiğim tek yöntemiydi. Sen de oldukça saldırgan bi sorgucusun. Tabii sonuç olarak ikimiz de aynı ölçüde sıkıcıyız, ama ayrı nedenlerden dolayı."

Don Juan'ın konuyu değiştirmeden önce temel tözlerle ilgili tartışmamıza eklediği son bir şey vardı; o da kendilerini son kerte yavaş olarak belli ettikleriydi, düzensiz olarak geliştiği ve geri çekildiğiydi.

"Toplanma noktasını hareket ettirebilen birinin, bunu daha fazla hareket ettirebileceğini yeterince tekrarlayamadım herhalde," diye başladı. "Ve bi öğretmeni gereksinmemizin tek nedeni, bizi acımasızca mahmuzlayacak olmasındandır. Yoksa doğal tepkimiz, durup ne çok yol katettik diye kendimizi kutlamaya yönelir."

İkimizin de, kendimize daha yumuşak davranmak konusuna, o nahoş eğilimlerimizle iyi birer örnek oluşturduğumuzu söyledi. Çok şükür, velinimeti, o olağanüstü iz sürücü, kendisini hiçbir şeyden esirgememiş.

Don Juan geceleri doğda gezinme alıştırmaları sırasında, nagual Julian'ın kendisine kişisel önemin doğası ve toplanma noktasının hareketi konusunda geniş ölçüde demeçler verdiğini söyledi. Nagual Julian için kişisel önem üç bin kafalı bir canavarmış. İnsan onunla yüz yüze gelip üç yöntemle onu yok edebilirmiş. İlk yol her kafayı tek tek, aynı anda kesip koparmakmış; ikincisi, kişisel önemi aç bırakarak yavaş yavaş yok eden, merhametin olmadığı yer denilen var olmanın o gizemli yerine ulaşmakmış; ve üçüncüsü de birinin simgesel ölümüyle oluşabilen ani bir yok etmeymiş.

Nagual Julian üçüncü seçeneği önermiş. Ama seçebilme fırsatı olursa kendisini şanslı sayması gerektiğini anlatmış don Juan'a. Çünkü genellikle tin büyücünün hangi yoldan gitmesi gerektiğine karar verirmiş, büyücünün de görevi bunu izlemekmiş.

Don Juan, beni yönlendirdiği gibi, velinimetinin de kendisini üç bin kafalı canavarı, kişisel önemin o kafalarını tek tek kesip koparmaya yönlendirmiş olduğunu, ama sonuçlarının epey farklı çıktığını söyledi. Ben bu alıştırmaya oldukça iyi

karşılık verebiliyorken, o bir karşılık bile vrememiş.

"Benimkisi kendine özgü bi durumdu," diye sürdürdü. "Göğüsümde bi kurşun deliğiyle yolda yatarken beni gördüğünden beri, velinimetim, benim yeni nagual olacağımı bilmekteydi. Buna göre davranıp, sağlığım el verir vermez toplanma noktamı hareket ettirdi. Ve büyük bi kolaylıkla o canavarımsı adam biçimindeki enerji alanını gördüm. Ama bu gelişme bana beklendiği gibi bi yardım sağlayacağına, toplanma noktamın yeni hareketler etmesini engelledi. Diğer çömezlerin toplanma noktaları sağlam bi şekilde hareket ederken, benimkisi canavarı görme düzeyinde takıldı kaldı."

"Peki velinimetin sana neler olup bittiğini anlatmadı mı?" diye sordum, bu gereksiz sorun karşısında epey şaşırmış olarak.

"Velinimetim bilgileri aktarmaya inanmazdı," dedi don Juan. "Bu şekilde aktarılan bilgilerin etkiden yoksun olacağını sanırdı. Asla ulaşılamazdı bilgiye gereksinildiğinde. Öte yandan, bilgi yalnızca sezdirildiğinde onunla ilgilenen kişi bu bilgiyi edinmek içini çeşitli yollar tasarlayabilirdi."

Don Juan, velinimetiyle kendisinin öğretme yöntemleri arasındaki ayrımın, insanın seçme özgürlğü olması gerektiğine inanmasından kaynaklandığını söyledi. Velinimetiyse buna inanmıyormuş.

"Velinimetinin öğretmeni, nagual Elías sana neler olup bittiğini anlatmadı mı?" diye direttim.

"Denedi," dedi don Juan ve iç çekti. "Ama ben gerçekten dayanılmazdım. Her şeyi biliyordum. O iki adam kulağımın dibinde konuşuyorlardı, ama asla söylediklerini dinlemiyordum."

Bu çıkmazla baş edebilmek için nagual Julian, don Juan'ı bir kez daha, ama bu sefer bir başka biçimde toplanma noktasının özgür hareketi yapmasına karar vermiş.

Sözünü, bunun ırmaktaki deneyiminden önce mi, sonra mı olduğunu öğrenebilmek için kestim. Don Juan'ın öyküleri benim beğenebileceğim bir kronolojik sıraya sahip değillerdi.

"Bu bi kaç ay sonra olmuştu," diye yanıtladı. "Ve sakın, ayrılmış algıyı yaşamış olduğumdan bi parça bile değiştiğimi

sanma, ne daha bilgili, ne de daha aklı başında biri olmuştum. Böyle şeyler hiç olmadı.

"Senin başına gelenleri bi düşün," diye devam etti. "Senin devamlılığını defalarca kırmakla kalmayıp, onu parçalara ayırdım, bi bak kendine, hâlâ dokunulmamışsın gibi davranıyorsun. Bu sihrin, *niyet*in bi başarısı.

"Ben de böyleydim. Bi süre için deneyimlemekte olduğum şeyin baskısı altında ezilip büzülüyordum, ve sonra hepsini unutup, o kaba halime dönüyordum, sanki hiç bi şey olmamış gibi. Bu nedenle velinimetim gerçekten değişebilmemiz için ölmemiz gerektiğine inanıyordu."

Don Juan kendisiyle birlikte bütün çömezlerin, Tulio'nun alçak ve kendini beğenmiş önemsiz biri olması dışında, herhangi bir konuda asla tam olarak anlaşamadıklarını söyledi. Kendilerine uzak durduğu ve hor davrandığı için Tulio'dan tiksinirlermiş. Onlara öylesine bir aşağılamayla davranırmış ki, kendilerini pislik gibi hissederlermiş. Hepsi de Tulio'nun kendileriyle konuşmamasının nedeninin söyleyecek bir şeyi olmaması olduğuna inanmışlardı; ve en dikkat çeken halinin, o kendini beğenmiş her şeyden uzak duruşunun çekingenliğine bir maske oluşturmak için olduğunu sanmışlardı.

Yine de soğuk kişiliğine ve tüm çömezlerin kızgınlığına rağmen, Tulio'nun ev sakinleri üzerinde aşırı bir etkisi varmış—özellikle üzerine titriyormuş gibi görünen nagual Julian'ın.

Bir gün nagual Julian tüm çömezleri bütün gün sürecek bir iş için kente göndermiş. Evin diğer yaşlı sakinleri yanı sıra evde kalan tek kişi don Juan'mış.

Günün ortasına doğru nagual Julian, çalışma odasında, her zamanki saymanlık işleriyle ilgilenmeye koyulmuş. İçeri girerken don Juan'dan kendisine hesaplarda yardım etmesini istemiş.

Don Juan makbuzlara baktıkça, işe devam edebilmesi için, ırgat başı Tulio'nun elinde bulunan ve onun not etmemiş olduğu bazı bilgilere gereksinimi olduğunu anlamış.

Nagual Julian, don Juan'ı sevindiren Tulio'nun bu dikkatsizliğine çok kızmış. Nagual sabırsızca don Juan'a tarlada işçi-

lerin başında bekleyen Tulio'yu bulmasını ve çalışma odasına getirmesini buyurmuş.

Don Juan Tulio'yu üzeceği düşüncesine haince sevinerek, tarlaya olan beş yüz metrelik yolu, tabii ki kendisini canavarımsı adamdan koruyacak bir çiftlik işçisiyle koşmuş. Her zamanki gibi işçileri uzaktan gözetleyen Tulio'yu bulmuş. Don Juan Tulio'nun insanlarla doğrudan ilişkiye girmekten nefret ettiğinin, onları hep uzaktan izlediğinin farkındaymış.

Don Juan sert bir ses tınısı ve abartılmış buyurgan tavırlarla Tulio'ya nagual'ın onun hizmetine gerek duyduğundan onunla eve gelmesini istemiş. Sesi zar zor duyulan Tulio, o anda çok işi olduğu, ama bir saate kadar serbest kalacağını ve gelebileceğini söylemiş.

Don Juan, Tulio'nun kendisiyle tartışmaya giremeyeceğini, başının bir hareketiyle konuyu kapatacağını bildiği halde, diretmiş. Tulio ağzına alınmayacak sövgüler yağdırarak kendisine bağırmaya başladığında dehşete kapılmış. Bu manzara öylesine Tulio'nun yapısına ters düşüyormuş ki işçiler bile işlerini bırakıp soru soran bakışlarla birbirlerine bakmaya başlamışlar. Don Juan Tulio'yu son kerte öfkelendirmiş. Hatta kaçıp giden, ürkmüş don Juan'a bir taş savurmuş.

Don Juan'la koruyucusu derhal kaçıp eve geri dönmüşler. Ön kapıda Tulio'yla karşılaşmışlar. Bazı kadınlarla sakin sakin konuşup gülüşüyormuş. Alışkanlığı olduğu üzere, don Juan'ı görmemezlikten gelmek için başını öte yana çevirmiş. Nagual onu çalışma odasına isterken orada laflamasından dolayı, don Juan onu sinirli sinirli ve ağrı bir şekilde suçlamaya başlamış. Tulio ve kadınlar don Juan'a sanki delirmiş gibi bakmışlar.

Ama o gün Tulio hiç kendi doğal halinde değilmiş. Anında don Juan'a o lanet ağızını kapayıp kendi lanet işleriyle ilgilenmesini haykırmış. Utanmadan don Juan'ı nagual Julian'la aralarını bozmaya çalışmakla suçlamış.

Kadınlar kaygılarını ahlayıp vahlayarak, don Juan'a beğenmeyen bakışlarla bakarak göstermişler. Tulio'yu sakinleştirmeye çalışmışlar. Don Juan Tulio'ya nagual'ın odasına gitmesini ve hesapları açıklamasını emretmiş. Tulio ona cehenneme gitmesini söylemiş.

Don Juan öfkeden sarsılmaktaymış. Basit bir hesapları sorma görevi kâbusa dönüşmüş. Öfkesini denetlemiş. Kadınlar onu dikkatle izliyorlarmış ve bu onu yeniden öfkelendirmiş. Sessiz bir öfkeyle nagual'ın odasına koşmuş. Tulio ve kadınlar konuşmalarına geri dönüp, özel bir şakayı kutluyormuşçasına gülmeye başlamışlar.

Don Juan'ın şaşkınlığı çalışma odasına girip Tulio'yu nagual'ın masası başında hesaplarına dalmış olarak gördüğünde son noktasına varmış. Don Juan inanılmaz bir çaba harcayıp öfkesini denetlemiş. Tulio'ya gülümsemiş. Artık ona göğüs germesi gerekmiyormuş. Aniden nagual'ın Tulio'yu, kendisini denemek, öfkelenip öfkelenmeyeceğini görmek için kullanmakta olduğunu anlamış. Ona bu zevki vermeyecekmiş.

Tulio başını hesaplarından kaldırmadan, eğer nagual'ı arıyorsa onu evin diğer tarafında bulunabileceğini söylemiş don Juan'a.

Don Juan evin diğer tarafına koşturup, nagual Julian'ı yanında Tulio'yla ağır ağır iç avluda dolaşırken bulmuş. Nagual bütün dikkatini Tulio'yla yaptığı konuşmaya vermiş görünüyordu. Tulio, nazikçe nagual'ın giysisinin kolunu çekiştirip, alçak bir sesle yardımcısının orada olduğunu söylemiş.

Nagual ciddi bir şekilde üzerinde çalıştıkları hesaplarla ilgili her şeyi don Juana açıklamış. Uzun, ayrıntılı ve kapsamlı bir açıklamaymış. Daha sonra don Juan'a tüm yapması gerekenin çalışma odasından hesap defterini getirmesi, böylece girdileri yapıp Tulio'ya imzalatmaları olduğunu söylemiş.

Don Juan ne olup bittiğini anlayamıyormuş. Ayrıntılı açıklamalar ve nagual'ın ciddi ses tonu, her şeyi olağan sorunlar biçimine dönüştürmüş. Tulio işi olduğundan, sabırsızca don Juan'a acele edip defteri getirmesini söylemiş. Bir başka yerde de ona gereksinimi olanlar varmış.

Ondan sonra don Juan kendisini bir soytarı olarak görmeye başlamış. Nagual'ın bir şeylerin peşinde olduğunu biliyormuş; gözlerinde, don Juan'a, her zaman o kötü şakalarının birlikteliğini anlatan tuhaf bir bakış varmış. Bunun yanısıra, Tulio o gün, don Juan'ın o evde olduğu tüm iki sene boyunca konuştuğundan daha çok konuşmuş.

Don Juan tek bir söz etmeden çalışma odasına geri dönmüş. Ve beklediği gibi Tulio kendisinden önce oraya varmış. Don Juan'ı bekleyerek masanın köşesinde oturmakta, sabırsızca ayağının topuklarıyla yere vurmaktaymış. Don Juan'ın aradığı defteri ona uzatmış ve yola koyulmasını söylemiş.

Buna karşı kendisini hazırlamış olmasına rağmen don Juan afallamış. Öfkelenip kabalaşan adama gözlerini dikmiş. Don Juan patlamamak için kendini zor tutmuş. Bütün bunların yalnızca davranışlarını denemek için olduğunu söyleyip durmuş kendisine. Denemeden başarıyla geçemezse evden atılacağını sanmaktaymış.

Bu hengâmenin ortasında, yine de Tulio'nun kendisinden nasıl her zaman bir adım önde olabildiğini merak ediyormuş.

Tulio'nun kesinlikle nagual ile beklemekte olacağını kestirmekteymiş. Yine de onu orada gördüğünde şaşırmamasına rağmen, inanamamış. En kısa yolu izleyerekten evin içinde koşmuş. Tulio'nun kendisinden daha hızlı koşabilmesi olası değilmiş. Dahası eğer Tulio koştuysa, onun yanında koşmuş olmalıymış.

Nagual Julian kayıtsız bir tavırla hesap defterini don Juan'dan almış. Girdileri yapmış, Tulio da imzalamış. Sonra yeniden, gözlerini Tulio'ya dikmiş olan don Juan'a aldırmaksızın hesaplarla ilgili konuşmaya başlamışlar. Don Juan kendisine ne tür bir deneme uyguladıklarını anlamaya çalışıyormuş. Davranışlarıyla ilgili bir deneme olduğunu sanmış. Ne de olsa o evdeki davranışları her zaman gündemdeymiş.

Nagual Tulio'yla yalnız kalıp iş konuşmak istediğini söyleyerek don Juan'ı yollamış. Don Juan derhal kadınları bulup, onların bu tuhaf durum hakkında söyleyeceklerini dinlemek istemiş. On adım kadar ilerlemiş ki, kadınlardan ikisi ve Tulio'yla karşılaşmış. Üçü de epey coşkulu bir konuşmayı sürdürüyorlarmış. Kendisini görmeden onları gördüğünden nagual'a geri koşmuş. Tulio orada, nagual ile konuşmaktaymış.

İnanılmaz bir kuşku don Juan'ın zihninde belirivermiş. Çalışma odasına koşmuş; Tulio saymanlık işine gömülmüşmüş, onu fark etmemiş bile. Don Juan ona neler olup bittiğini sormuş. Bu kez Tulio gerçek kendine benziyormuş, yanıtlamamış

onu, ona bakmamış da.

Don Juan o anda bir başka akıl almaz düşünceye kapılmış. Ahıra koşmuş, iki atı eyerlemiş ve sabahki koruyucusundan yeniden kendisine eşlik etmesini istemiş. Daha önce Tulio'yu gördükleri yere dörtnala gitmişler. Tam olarak onu bıraktıkları yerde duruyormuş. Don Juan'la konuşmamış. Don Juan ona sorular sorduğunda omuzlarını kaldırıp başını öte yana çevirmiş.

Don Juan ve koruyucusu dörtnala eve dönmüşler. Adamı atlarla ilgilensin diye bırakıp eve koşturmuş. Tulio kadınlarla birlikte öğle yemeği yemekteymiş. Ayrıca Tulio nagual ile konuşmaktaymış. Ve ayrıca Tulio defterler üzerinde çalışmaktaymış.

Don Juan oturup korkudan soğuk soğuk terlediğini duymuş. Nagual Julian'ın kendisini o berbat şakalarından biriyle denemekte olduğunu biliyormuş. Üç tür eylemde bulunabileceğine karar vermiş. Sanki olağandışı hiçbir şey olmamış gibi davranabilirmiş; deneyi kendi başına anlamaya çalışabilirmiş ya da nagual don Juan'ın her istediği açıklayacağını söyleyip, bunu kafaya takmış olduğu için nagual ile yüzleşip ondan açıklama isteyebilirmiş.

Sormaya karar vermiş. Nagual'a gidip kendisine ne yapılmakta olduğunu açıklamasını istemiş. Nagual halen hesaplarla uğraşmaktaymış ve yalnızmış. Defteri bir kenara koyup don Juan'a gülümsemiş. Don Juan'a kendisine öğretmiş olduğu yirmi bir yapmama eyleminin kişisel öğrenimin üç bin kafasını kesip koparabilecek gereçler olduğunu, ama bu gereçlerin don Juan'a hiçbir etkide bulunamadıklarını söylemiş. Böylece don Juan'ı merhametin olmadığı yer denilen konuma sokmaya çalışarak kişisel önemi yok etmenin ikinci yöntemini denemekteymiş.

İşte o zaman don Juan, nagual Julian'ın düpedüz deli olduğuna inanmış. Onun yapmamalardan ya da üç bin kafalı canavarlardan ya da merhametin olmadığı yerlerden konuştuğunu duymak neredeyse don Juan'ı ona acımaya itmiş. Nagual Julian çok sakin bir şekilde don Juan'dan evin arkasındaki ambarlık kulübeye gidip Tulio'yu çağırmasını istemiş.

Don Juan iç geçirip, gülmemek için kendini zor tutmuş.

Nagual'ın yöntemleri açıkça ortadaymış. Don Juan nagual'ın Tulio'yu kullanarak denemesine devam etmek istediğini biliyormuş.

Don Juan anlatımını kesip, Tulio'ya değgin ne düşündüğümü sordu. Büyücülerin dünyasıyla ilgili bildiklerime dayanarak, Tulio'nun bir büyücü olduğunu ve bir biçimde kendi toplanma noktasını iyi tasarlanmış olarak hareket ettirdiğini ve don Juan'a dört yerde aynı zamanda bulunabildiği izlenimini verdiğini söylerdim dedim.

"Peki kulübede ne buldum dersin?" diye sordu don Juan, koca bir sırıtmayla.

"Ya Tulio'yu bulmuşsundur ya da hiç kimseyi," diye yanıtladım.

"Ama bu ikisinden biri olmuş olsaydı, benim devamlılığıma bi darbe inmiş olmayacaktı," dedi don Juan.

Acayip şeyler düşünmeye çalıştım ve belki de Tulio'nun rüya gören bedenini bulmuş olabileceğini ileri sürdüm. Don Juania kendisinin de buna benzer bir şeyi büyücüler gurubundaki üyelerden biriyle yapmış olduğunu anımsattım.

"Hayır," diye don Juan anında yanıtladı. "Bulduğum şey gerçeklikte bi eşi olmayan bi şakaydı. Yine de acayip değildi, bu dünyanın dışından bi şey hiç değildi. Ne olduğunu düşünüyorsun?"

Don Juan'a bulmacalardan nefret ettiğimi anlattım. Tüm o yaşamama neden olduğu acayip şeylerden sonra, bekleyebileceğim şeylerin daha fazla acayiplikler olacağını, bu da artık söz konusu olmadığına göre, tahmin etmeyi bırakacağımı söyledim.

"Kulübeye girdiğimde Tulio'yu saklanırken bulacağıma hazırlamıştım kendimi," dedi don Juan. "Denemenin bi sonraki bölümünde çileden çıkartıcı bi saklan da arayayım oyunu oynayacağımızdan emindim. Tulio kulübenin içerisinde saklanarak beni deli edecekti.

"Ama beklediğim şeylerden hiçbiri olmadı. Kulübeye girdim ve dört Tulio buldum."

"Dört Tulio'yla ne demek istiyorsun?" diye sordum.

"O kulübede dört adam vardı," diye yanıtladı don Juan. "Ve hepsi de Tulio'ydu. Benim şaşkınlığımı tahmin edebiliyor

musun? Hepsi de aynı biçimde oturuyorlardı, bacak bacak, üzerine atmışlar ve beni bekliyorlardı. Onlara baktım ve çığlıklar atarak kaçtım.

"Velinimetim beni kapının dışında tuttu. Sonra gerçekten dehşete düşmüş olarak, dört Tulio'nun kulübeden çıkıp bana doğru geldiklerini gördüm. Tulio'lar saldıran kova kuşlar gibi beni parmaklarıyla gagalarken avazım çıktığı kadar bağırdım. İçimde bi şeyler pes edene kadar bağrındım ve inanılmaz bi kayıtsızlık durumuna geçtim. Yaşamımda asla böylesine olağanüstü bi şey duymamıştım. Tulio'ları silkeleyip attım ve ayağa kalktım. Beni sadece gıdıklıyorlarmış. Doğruca nagual'a gidip bana o dört adamı açıklamasını istedim."

Nagual Julian'ın don Juan'a açıkladığı, o dört adamın iz sürmenin kusursuz örnekleri olduğuymuş. Adları öğretmenleri nagual Elías tarafından bulunmuş. Nagual Elías, denetlenen deliliğe bi alıştırma olsun diye İspanyolcadan aldığı sayma sayılarına— uno, dos, tres, cuatro—Tulio adını ekleyerek elde ettiği Tuliúno, Tulió do, Tulítre ve Tulícuatro adlarını koymuş bunlara.

Nagual Julian her birini sırayla don Juan'la tanıştırmış. Dört adam tek sıra durmaktalarmış. Don Juan her birisinin yüzüne bakıp başıyla selam vermiş, onlar da ona bakıp selam vermişler. Nagual o dört adamın, don Juan'ın da doğruladığı gibi, olağanüstü bir yeteneğin iz sürücüleri olduğunu ve bunun karşısında övgünün bile yersiz kalacağını söyledi. Tulio'lar nagual Elías'ın zaferleriymiş; onlar ayırdedilemezliğin özüymüşler. Onlar öylesine harikulade *iz sürücüler*mişler ki, tüm işlevsel amaçlar için sadece biri var oluyormuş. İnsanlar her gün onları görüp konuşmalarına rağmen, ev sakinlerinin dışında hiç kimse dört Tulio olduğunun farkında değilmiş.

Don Juan kusursuz bir açıklıkla nagual Julianın adamlara değgin söylediklerini anlamaktaymış. Bu olağanüstü açıklıktan dolayı merhametin olmadığı yere ulaşmış olduğunu biliyormuş. Ve tamamen kendi kendine, merhametin olmadığı yerin kişisel acımayı kullanım dışı bırakan toplanma noktasının bir konumu olduğunu anlamış. Ama don Juan ayrıca bu sezinleme gücünün ve bilgeliğinin geçici olduğunu da biliyormuş. Top-

lanma noktası önlenemez bir şekilde ayrıldığı noktaya dönecekmiş.

Nagual don Juan'a herhangi bir sorusu var mı diye sorduğunda, kendi ön görüleriyle ilgili tahminler yürüteceğine, tüm dikkatini nagual'ın açıklamalarına verirse daha iyi olacağını anlamış.

Don Juan Tulio'ların nasıl tek kişiylermiş izlenimi yarattıklarını bilmek istemiş. Son kerte meraklanmış, çünkü onlar yakından inceledikçe tıpatıp aynı olmadıklarını anlamış. Aynı giysileri giymektelermiş. Aynı boy, yaş ve yapılardalarmış. Ama bu onların benzerliklerinin uzanımıymış. Yine de onlara baktıkça bile tek bir Tulio olduğuna yemin edebilirmiş.

Nagual Julian insan gözünün herhangi bir şeyin en belirgin niteliğine odaklanacak şekilde eğitilmiş olduğunu ve bu belirgin niteliklerin önceden bilindiğini açıkladı. Böylece iz sürücülerin sanatı seçtikleri nitelikler ki bakanın göz önünden kaçması olanaksızmış. Belli izlenimleri özenle güçlendirerek, iz sürücüler bakan açısından gözleriyle algılamış oldukları şey hakkında alt edilemeyecek bir kanı yaratabilirlermiş.

Nagual Julian, don Juan'ın kadın elbiseleriyle ilk geldiği günde, grubundaki kadınların hoşnut olduğunu ve açıklıkla güldüklerini söyledi. Ama onlarla olan adam yani Tulítre, hemen don Juan'a Tulio'nun izlenimi sağlamış. Yüzünü saklamak için başını çevirmiş, omuzlarını umursamazlıkla sarsmış, sanki tüm olanlar canını sıkıyormuş gibi, sonra çıkıp gitmiş—saklandığı yerde rahat rahat gülebilmek için—kadınlar da bu ilk etkiyi pekiştirmek için, adamın yabaniliğine sıkılmış görünmüşler.

O andan itibaren don Juan'ın yakınında bulunan Tulio'lardan herhangi biri bu izlenimi güçlendirip daha da ileri götürmüş, ta ki don Juan'ın gözü kendisine verilenden başka bir şeyi göremeyene dek.

Bundan sonra Tuliúno konuşup, don Juan'ı yönlendirildiğinin dışında her şeye karşı kör bir hale getirmelerinin üç aylık dikkatli ve sürekli eylemlerle olanaklı olduğunu söylemiş. Üç aydan sonra görmezliği öylesine belirginleşmiş ki Tulio'ların artık dikkat etmeleri gerekiyormuş. Evde doğal olarak davran-

maya başlamışlar. Hatta kimliklerini aynı tutan giysiler giymeyi bile bırakmışlar, ve don Juan ayrımı ayırt edememiş.

Yeni çömezler geldiğinde, Tulio'lar tekrar yeniden başlamak zorunda kalmışlar. Bu kezdurum daha da zormuş, çünkü pek çok çömez varmış ve akıllılarmış.

Don Juan Tuliúno'ya Tulio'nun görünüşünü sormuş. Tuliúno, nagual Elías'ın süregelen görünüşün, denetlenen deliliğin özü olduğunu ve *iz sürücüler*in görünüşleri, onları yardımcı malzemelerin yardımıyla üreteceklerine *niyet* ederek yarattıklarını söylemiş. Yardımcı malzemeler göze yanlış görünen doğal olmayan görünüşler yaratırlarmış. Bu bağlamda, görnüşleri *niyet* etmek iz sürücüler için yalnızca bir alıştırmaymış.

Daha sonra Tulítre konuşmuş. Görünüşlerin tinden istenebileceğini söylemiş. Görünüşler istenirmiş, güçlü bir şekilde çağrılırlarmış, asla mantıksal olarak bulgulanamazlarmış. Tulio'nun görünüşü tinden istenmeliymiş. Ve bunu kolaylaştırmak için nagual Elías onların dördünü de çok ufak ve ırak bir depolama odasına koymuş ve orada tin onlarla konuşmuş. Tin ilkin türdeşliklerini *niyet* etmelerini gerektiğini söylemiş. Dört haftalık mutlak yalıtılmışlıktan sonra hepsi de aynı özelliklere sahip olmuşlar.

Nagual Elías *niyet*in onları kaynaştırdığını ve bireyselliklerinin el değmeden kalacağının kesinliğini kazanmış olduklarını söylemiş. Artık izleyici tarafından algılanacak görünüşü çağırmaları gerekiyormuş. Ve onlar da don Juan'ın görmüş olduğu Tulio'nun görünüşünü *niyet* etmekle uğraşmışlar. Bunu kusursuzlaştırabilmeleri için çok çalışmaları gerekmiş. Öğretmenlerinin yönetiminde bunu kusursuzlaştıracak tüm ayrıntıların üzerinde odaklanmışlar.

Dört Tulio, don Juan'a Tulio'nun en belirgin niteliklerinden göstermişler. Bunlar, çok güçlü küçümseme ve kendini beenmişlik edalarıymış; yüzün öfkeliymişçesine aniden sağa döndürülüşü, bedenin üst bölümüne, yüzü sol omuzla saklamak için verilen kıvrımlar, el ile alına düşün saçları çekmek istermiş gibi yapılan gözleri saklama hareketi ve hangi yöne gideceğini bilemeyecek kadar sinirli bir adamın yürüyüşü.

Don Juan bu ayrıntılı davranışların ve sürüyle diğerinin Tu-

lio'yu unutulmaz bir kişilik yaptığını söyledi. Aslında öylesine unutulmazmış ki, Tulio'yu don Juan ve diğer çömezler için bir ekrandaymışçasına canlandırmak, o dört adamdan birinin bir niteliği ima etmesiyle olurmuş, ardından don Juan ve diğer çömezler olayların gerisini kendiliğinden getirirlermiş.

Don Juan, bu bilginin muazzam yoğunluğundan dolayı, Tulio'nun kendisi ve diğerleri için iğrenilecek bir adamın özünü oluşturmuş olduğunu söyledi. Ama aynı zamanda, derinlemesine kendi içlerini araştıracak olsalar, Tulio'nun zor unutulan biri olduğunu da anlarlarmış. Çevik, gizemli, esnek, farkında olarak ya da olmayarak bir gölgeymiş izlenimi yaratan biriymiş o.

Don Juan, Tuliúno'ya *niyet*i nasıl çağırdıklarını sormuş. Tuliúno da *iz sürücüler*in *niyet*i yüksek sesle çağırdıklarını anlatmış. *Niyet* genellikle küçük, yalıtılmış, karanlık bir odadan çağırırmış. Kara bir masaya, gözlerin birkaç santim önüne bir mum yerleştirilirmiş, sonra *niyet* sözcüğü yavaşça, kişinin gerek duyduğu sayıda açık seçik ve özenli bir şekilde söylenirmiş. Sesin tınısı bir şey düşünmeksizin alçalır ya da yükselirmiş.

Tuliúno, *niyet*i çağırma eylemindeki vazgeçilmez işlemin, *niyet* edilene yönelecek olan mutlak yoğunluğun olduğunu vurguladı. Onların durumunda yoğunluklarını türdeşliğiyle ve Tuliúno'nun görünüşüne yöneltmeleri gerekiyormuş. *Niyet*çe kaynaştırıldıktan sonra, türdeşliklerin ve Tulio'nun görünüşünün bir izleyiciye gerçek gibi görünebilmesi için yılların geçmesi gerekmiş.

Don Juan'a, onların *niyet*i çağırışına değgin ne düşündüğünü sordum. O da velinimetinin, nagual Elías gibi, geleneklere kendisinin olduğundan biraz daha fazla bağlı olduğunu, bu nedenle mumlar, dar karanlık odalar, kara masalar gibi şeyleri tercih ettiklerini söyledi.

Ben de geleneksel davranışlara çok bağlı olduğumu anlattım. Ritüel yoğunlaşabilmek için son kerte önemli görünürdü bana. Don Juan bu açıklamamı dikkate aldı. Bedenimin, onu bir enerji alanı olarak gördüğünde, eski zaman büyücülerinin, diğerlerinde çok istekli bir şekilde aradıkları, saydam kozanın alt sağ bölgesinde bulunan bir parlak alana sahip olduğunu

söyledi. Bu parlaklık beceriklilikle birlikteymiş ve sapkınlığa eğimliymiş. O zamanın kara büyücüleri bu imrenilen niteliği kullanma ve onu insanın karanlık yönüne aktarmaktan zevk alırlarmış.

"O halde insanda bir kötü yön var," dedim sevinçten uçarak. "Sen her zaman bunu reddedersin. Kötülüğün olmadığını, yalnızca erkin olduğunu söylersin."

Bu tepkime kendim de şaşırdım. Bir anda tüm Katolik geçmişim beni yolumdan döndürmek için geri geldi ve Karanlıkların Prensi yaşamdan bile daha büyük göründü.

Don Juan öksürene dek güldü.

"Tabii ki karanlık bi yönümüz var," dedi. "Yok yere öldürüyoruz, öyle değil mi? Tanrı adına insanları yakıyoruz. kendimizi mahvediyoruz, yaşamı bu gezegenden silip dünyayı yok ediyoruz. Sonra da cüppeler giyiniyoruz ve Tanrımız bizimle konuşuyor. Peki Tanrımız bize ne anlatıyor? Bize iyi çocuklar olmamız gerektiğini yoksa bizi cezalandıracağını söylüyor. Tanrımız yüzyıllardır bize gözdağı veriyor ama hiçbi şey olduğu yok. Kötü olduğumuzdan değil, aptal olduğumuzdan. İnsanlığın karanlık bi yönü vardır, bu doğru ve buna aptallık denir."

Başka bir şey söylemedim, ama sessizce onu takdir ediyordum ve mutlulukla don Juan'ın usta bir tartışmacı olduğunu düşünmekteydim.

Bir anlık duraksamadan sonra, don Juan ritüelin sıradan insanı, kişisel önemin birer anıtı olan koca kiliseler yapmaya zorlaması gibi, büyücüleri de sapkınlık ve tutkuya görkemli binalar yapmaya zorladığını açıkladı. Sonuç olarak, her nagual'ın görevi bilinçliliğe öncülük etmekmiş, böylece borçtan harçtan uzak soyuta doğru uçarmış.

"Borç harçla ne demek istiyorsun don Juan?" diye sordum.

"Ritüel dikkatimizi düşünebileceğim her şeyden daha iyi çekebilir," dedi, "ama bedeli de epey yüksek. Bunun yüksek bedeli sapkınlık ve sapkınlık bilincimize en ağır borç harcı takabilir."

Don Juan insan bilinçliliğinin büyük bir perili eve benzediğini söyledi. Güncel yaşamın bilinçliliği koca evin odalarından birine ömür boyu mahkûm olmak gibiymiş. Bu odaya bü-

yülü bir açılışla girermişiz: doğum. Ve bir başka açılışla bu odadan çıkarmışız: ölüm.

Buna rağmen büyücüler, yaşamlarını sürdürmekteyken bir başka çıkış yolu bulabiliyor, mühürlenmiş odayı terk edebiliyorlarmış. Şahane bir edim. Ama akılları baştan alan başarıları, o mühürlenmiş odayı terk ettiklerinde özgürlüğü seçmiş olmalarıymış. Koca perili evin diğer bölümlerinde yiteceklerine oradan ayrılmayı seçmişler.

Sapkınlık bilinçliliğin özgürlüğe ulaşabilmesi için gereksindiği enerji akışının karşıtıymış. Sapkınlık büyücülere yollarını yitirtip, bilinmeyenin karmaşasında, onun karanlık tali yollarında tuzağa düşmelerine neden oluyormuş.

Don Juan'a Tulio'larda sapkınlık var mıydı diye sordum.

"Tuhaflık sapkınlık değil," diye yanıtladı. "Tulio'lar tinin kendisince yetiştirilen oyunculardı."

"Nagual Elías'ın onları o şekilde eğitmesinin nedeni neydi?" diye sordum.

Don Juan dikkatli dikkatli baktı bana sonra da güldü. O sırada pazar yerinin ışıkları yakılmıştı. Beğendiği banktan kalktı ve avucunun içiyle, evcil bir hayvanmışçasına okşadı.

"Özgürlük," dedi. "Algılanabilir gelenekten öte bi özgürlüğü istedi onlar için. Onlara oyunculuğu öğretti. *İz sürme* bi sanattır. Bi büyücü için, sanatın sahibi ya da satıcısı olmadığından dolayı, sanatın işleviyle ilgili en önemli şey onu yugulayabilmektir."

Bankın yanında, geceleyin gezinmeye çıkmış insanları izleyerek ayakta durduk. Tulio'ların öyküsü içimde kötü bir şeyler olacağına değgin bir duygu oluşturmuştu. Don Juan eve dönmemi önerdi; dedi ki Los Angeles'a gidişin uzun yolculuğunda, toplanma noktam son birkaç günde yapmış olduğu tüm o hareketlerden sonra dinlenme olanağı bulacakmış.

"Nagual ile birliktelik çok yorucudur," diye sürdürdü. "Acayip bi yorgunluk yaratır; hatta yaralayabilir kişiyi."

Ona hiç yorgun olmadığımı anlattım ve arkadaşlığının yaralayıcı olmaktan başka her şeye benzediğini söyledim. Aslında, onunla birlikte olmak uyuşturucu etkisi yapmaktaydı bende—onsuz yapamıyordum. Bu onun gururunu okşuyormuşum

havası yarattı, ama söylediğimde ciddiydim.

Mutlak bir sessizlik içinde pazar yerinde iki ya da üç kez gezindik.

"Eve git ve büyücülük öykülerinin temel tözleri hakkında düşün," dedi don Juan, sesinde bir bitiriş edasıyla. "Dahası, düşünme onları, ama toplanma noktanı sessiz bilginin yerine doğru harekete geçir. Toplanma noktasını hareket ettirmek her şeydir, ama sabırla denetimlenerek yapılmazsa hiç bi anlam ifade etmez. Bu nedenle, kişisel yansımanın aynasını kır. Kusursuz ol, böylece 'sessiz bilginin yeri'ne ulaşacak enerjiyi bulacaksın kendinde."